



Karkoli nam Bog pošlje, je dar
njegove dobrote; ako pošlje tvečto,
je dar tolažilne, - ako pa pošlje
nesrečo, je dar njegove opominjavalne
ljubezni.

Sv. Avgustin.

K. P.



Hodi za menoj!

Tomaza Kempčana

Hoja za Kristusom

v

90 kr.

čveterih knjigah

z

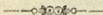
zbirko lepih molitev in pesmi,

ki so

pri očitni službi božji v navadi.

~~~~~  
Drugi pomnoženi natis.  
~~~~~

Na svetlo dali
bogoslovcu lavantinskega semenišča.

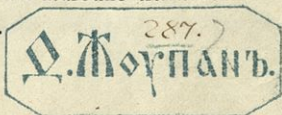


Z dovoljenjem milostljivega kneza in škofa lavantinskega.

—•••••—
V MARIBORU.

Založil Ant. Novak. — Tisk Narodne tiskarne.

1873.



222427

Томана Кемпсана

Нова 33 Кристиана

Свети Јане

Христо Јане

222427

Улица Свети Јане

Свети Јане

Свети Јане

Свети Јане

V. MARIBORU.

Свети Јане

1878

1878

Predgovor.

Nate, pobožni Slovenci, stare bukve v novi obleki; nate Tomaža Kempčana zlate bukve: „Hoja za Kristusom“ slovenski! Odkar so — latinski — prvokrat l. 1441. prišle na svetlo, ni jih dosegmal, če izvzememo sveto pismo, bukev, da bi bile s tacim veseljem od vseh sprejete, s tacim veseljem od vseh brane, tolikokrat ponatisnene, tolikokrat v druge jezike prevedene, kakor ravno te. In da jih tudi Slovenci poznajo in radi beró, nam kaže to, da so že večkrat slovenski bile izdane, pa da se zmerom po njih še poprašuje.

Pa to ni čudo, saj so vredne, da jih pobožni kristjan prebira in zmerom prebira: v njih najde besede večnega

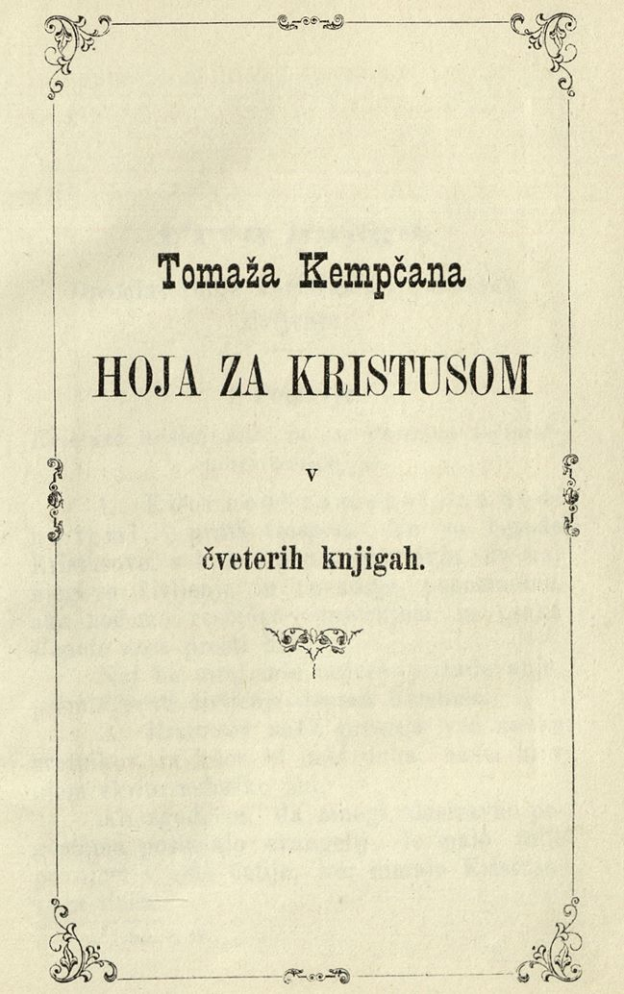
življenja, modrost svetnikov, učenost, ki vso zemeljsko presega, najde v svoji žalosti tolažilo, v veselji merilo, v vseh razmerah življenja pa varno vodilo. Od časa svetih očakov sem pa tudi ni o skrivnostih izveličanja nobeden lepše pisal, nego Tomaž Kempčan.

Zatorej vzemite jih radi v roke in premišlujte visoke resnice, ki so v njih shranjene. To bo vam v dušni blagor, nam pa, ki smo se s tem delom trudili in bi radi med vami kaj sadu imeli (Rimlj. 1, 13.) že, predno nas pokliče Gospod v vašo sredo — najboljše plačilo. Z Bogom!

V MARIBORU na den sv. Gregorja 1873.

Bogoslovci

lavantinskega semenišča.




Tomaza Kempčana

HOJA ZA KRISTUSOM

v

čveterih knjigah.



Prva knjiga.

Opominjevanja koristna za duhovsko življenje.

I. Poglavje.

Kristusa nasledujmo, in vse posvetne nečimernosti zaničujemo.

1. Kdor hodi za menoj, ne hodi po temi, ¹⁾ pravi Gospod. To so besede Kristusove, s katerimi nas opominja, da naj njegovo življenje in ravnanje posnemamo, ako hočemo resnično razsvetljeni, in vsake slepote srca prosti biti.

Naj bo torej naše največe prizadevanje, premišljevati življenje Jezusa Kristusa.

2. Kristusov nauk presega vse nauke svetnikov, in kdor bi imel duba, našel bi v njem skrito nebeško jed.

Ali zgodi se, da mnogi, dasiravno pogostoma poslušajo evangelij, le malo želje po njem v sebi čutijo, ker nimajo Kristusovega duha.

¹⁾ Jan. 8, 12.

Kdor pa hoče popolnem in prav Kristu-sove besede razumeti, temu je treba, da si prizadeva, celo svoje življenje po njem ravnati.

3. Kaj ti koristi učeno razgovarjati se o sveti Trojici, ako ti manjka ponižnosti, brez katere sveti Trojici nisi prijeten?

Resnično, učene besede ne delajo človeka svetega in pravičnega, ampak krepostno življenje stori ga Bogu dragega.

Ljubše mi je, kes občutiti, kakor vedeti, v čem da obstoji.

Ko bi celo sveto pismo in izreke vseh modrijanov na pamet znal, kaj bi vse to koristilo brez ljubezeni in brez milosti božje?

Nečimernost črez nečimernost in vse je nečimernost, ¹⁾ razun Boga ljubiti in njemu samemu služiti.

Ta je največa modrost: zaničevati svet in iskati nebeško kraljestvo.

4. Nečimernost je torej, iskati minljivo blago in nanj zaupati.

Nečimernost je tudi, za častne službe se poganjati in na visoke stopnje spenjati.

Nečimernost je, hoditi za mesnim poželenjem, in to si želeti, kar mora na zadnje biti ostro kaznovano.

Nečimernost je, dolzega življenja si želeti, za bogoljubno življenje pa malo skrbeti.

Nečimernost je, skrbeti le za sedanje življenje, prihodnjost pa v nemar puščati.

¹⁾ Pridig. 1, 2.

Nečimernost je, ljubiti, kar naglo mine, tje pa ne hiteti, kjer čaka večno veselje.

5. Spominjaj se pogosto onega pregovora: da se oko ne nasiti z gledanjem in uho ne napolni s poslušanjem. ¹⁾

Prizadevaj si torej svoje srce od ljubezni do vidljivih reči odtrgati, in k nevidljivim ga obrniti, zakaj kdor se vda svoji poželjivosti, oskruni si vest, in izgubi božjo milost.

II. Poglavlje.

Ponižno moramo misliti o samem sebi.

1. Vsak človek hrepeni že od nature po vednosti; toda vednost brez božjega strahu, kaj ti pomaga?

Resnično, boljši je priprost kmet, ki Bogu služi, nego napihnen modrijan, kateri sam sebe v nemar pustivši meri pota nebes.

Kdor sam sebe dobro spozna, ta sam sebi zaničljiv prihaja, ter se ne razveseljuje nad človeško hvalo.

Ko bi vse vedel, kar je na svetu, ljubezni pa bi ne imel, kaj bi pomagalo pred Bogom, ki me bode sodil po dejanji?

2. Nehaj preveč hrepeneti po vednosti, ker mnogo je v njej prevare in razstresenosti.

¹⁾ Pridig. 1, 8.

Kateri kaj vedo, bi bili radi za učene obrajtani in šteti med modrijane.

Veliko reči je, katerih znanje duši malo ali nič ne koristi; in jako nespameten je oni, ki po čem drugem hrepeni, kakor pa po tem, kar v njegovo izveličanje služi.

Veliko besed ne nasiti duše, le bogoljubno življenje krepi srce, in čista vest daje veliko zaupanje do Boga.

3. Kolikor več in boljše veš, toliko ostrejšo boš sojen, če zato ne živiš svetejše.

Ne napihuj se tedaj zaradi kake umetnosti ali vednosti, marveč boj se zavoljo tebi podeljenega znanja.

Če se ti dozdeva, da veliko veš in dovolj dobro razumeš, vedi vendar, da je še veliko več, česar ne znaš.

Ne povzdiguj se, marveč priznavaj svojo nevednost. Zakaj se hočeš črez koga drugega povzdigovati, ker je veliko učenejših in v postavi bolj izvedenih od tebe?

Če želiš od vednosti in učenja kako korist imeti, vadi se biti nepoznan in brez veljave.

4. To je največe in najkoristniše znanje, samega sebe prav spoznavati, in se nizko veniti.

Samega sebe za nič imeti, o drugih pa vedno dobro in pošteno misliti, to je velika modrost in popolnost.

Če tudi vidiš koga drugega očitno grešiti in dokaj hudega doprinašati, se vendar ne šteje za boljšega, ker ne veš, kako dolgo ti bo moč v dobrem obstati.

Vsi smo slabi, vendar nikogar ne imej za slabejega od samega sebe.

III. Poglavje.

O nauku resnice.

1. Srečen, kogar resnica sama uči, ne v minljivih podobah in besedah, ampak tako, kakoršna je sama na sebi.

Naše menenje in naše čutenje nas dostikrat izmoti, izprevidi pa malo.

Kaj koristi globoko modrovanje o temnih in skrivnih rečeh, zarad katerih pri sodbi ne bomo svarjeni, ker jih nismo poznali?

Zares velika nespamet je, zanemarjati koristno in potrebno, in iskati le, kar mika radovednost, pa nam škoduje. Oči imamo, pa ne vidimo.

2. Kaj nas skrbé plemena in vrste stvari? Mnogih domišljij se iznebi, kogar uči večna Beseda.

Iz ene besede postale so vse reči, in to eno vse oznanjujejo, in to je začetek vseh reči, ki govori tudi nam.

Brez njega nikdo ne more kaj spoznati ali prav presoditi.

Komur je to eno vse, kdor vse v to eno speljuje, in v tem enem vse vidi, ta zamore biti stanovitnega srca in miren v Bogu.

O Bog, večna resnica! zedini me seboj v večni ljubezni.

Mrzi mi dostikrat, mnogo brati in slišati: kar hočem in želim, vse je v tebi.

Molčé naj vsi učenjaki, in potihnejo naj vse stvari pred tvojim obličjem: ti sam mi govori!

3. Kolikor bolj je človek sam v sebi zbran in v notranjem priprost, toliko več in višjih reči brez težave razume, kajti od zgoraj dobiva luč razumenja.

Čist, priprost in stanoviten duh se tudi v mnogoterem dejanji ne raztrese; saj vse dela na božjo čast, in v sebi miren ne išče lastnega dobička.

Kaj te bolj zavira in nadleguje, kakor nevkročeno poželenje tvojega srca?

Bogaboječ in pobožen človek svoja dela, poprej ko jih doprinese, v srci premisli.

In ta dela ga ne vlečejo po željah pregrešnega nagnenja, ampak on sam jih ravna po razsodbi pravega uma.

Kdo ima hujši boj, kakor tisti, ki si prizadeva samega sebe premagati?

In to mora biti naše delo: da premagamo sami sebe, vsak den več moči čez se dobivamo in v dobrem rastemo.

4. Vsa popolnost v tem življenji je

združena z neko nepopolnostjo, in vse naše modrovanje ni brez nekake temote.

Ponižno spoznanje samega sebe je gotovejša pot k Bogu, kakor globoko modrovanje.

Vednost in katerakoli znanost se sicer ne sme zaničevati, ker je sama po sebi dobra in od Boga vredjena, toda zmerom je boljša čista vest in krepostno življenje.

Ker jih pa veliko več hrepeni po učenosti, kakor po bogoljubnem življenji, zato se dostikrat zmotijo in skoro nič, ali malo sadu obrodé.

5. O da bi si tako marljivo prizadevali izrovati pregrehe in zasajati čednosti, kakor staviti vprašanja, ne bilo bi toliko hudobije in pohujšanja med ljudstvom in ne toliko razuzdanosti po samostanih.

Resnično, ko pride sodnji den, ne bomo vprašani, kaj smo brali, ampak kaj smo storili; ne, kako lepo smo govorili, ampak kako pobožno smo živeli.

Povej mi, kje so zdaj vsi tisti gospodje in učeniki, katere si dobro poznal, dokler so še živeli in sloveli zavoljo učenosti?

Njihova mesta že drugi zasedajo, in ne vem, ali se jih še spominjajo. V življenji so se za nekaj šteli, zdaj pa vse o njih molči.

6. O kako hitro posvetna čast izgine! O ko bi se vendar njih življenje bilo z njihovo učenostjo strinjalo! Tedaj bi se bili dobro učili in dobro brali.

Koliko se jih na svetu pogubi po prazni učenosti, ker jim ni mar za božjo službo.

In ker bolj želijo povišani, kakor ponižani biti, zato poginejo v lastnih mislih.

V resnici velik je, kdor ima veliko ljubezen.

V resnici velik je, kdor je ponižen in največje časti le malo ceni.

V resnici moder je, kdor vse posvetno za blato ima, samo da si Kristusa pridobi.¹⁾

In v resnici jako učen je, kdor božjo voljo spolnjuje, lastno pa zatajuje.

IV. Poglavlje.

O previdnosti v dejanji.

1. Ne veruj vsaki besedi in ne vdaj se vsakemu nagonu, ampak previdno in premišljeno prevdari vsako reč po božji volji.

Pa žali bože! dostikrat ležje hudo, kakor dobro o drugih verjememo in govorimo; tako slabi smo!

Ali popolni možje ne verjemejo z lehka vsakemu pripovedovalcu, ker poznajo človeško slabost, ki je nagnena k hudemu in nestanovitna v besedi.

2. Velika modrost je, ne se prenagliti v dejanji in ne trmasto držati se svojih misli.

Tudi ne verjemi besedi vsakega člo-

¹⁾ Filip. 3. 8.

veka, in kar slišiš in veruješ, nikar hitro tujim ušesom ne zaupaj.

Posvetuj se z modrimi in vestnimi moži, in boljše je, poduka pri dobrem človeku iskati, kakor pa ubogati lastno trmo.

Pobožno življenje naredi človeka modrega pred Bogom in izvedenega v mnogih rečeh.

Kolikor bolj je kdo ponižen in Bogu podložen, toliko modrejši in razumnejši bo o vseh rečeh.

V. Poglavje.

O branji svetih knjig.

1. Resnice moramo iskati v svetih knjigah, ne zgovornosti.

Vsaka sveta knjiga se mora v tistem duhu brati, v katerem je pisana.

V knjigah naj bi iskali bolj koristi, kakor vzvišenega govora.

Zatorej rajši berimo pobožne in priproste knjige, kakor visoko učene in globoko premišljene.

Naj te ne moti veljavnost pisateljeva, ali je zelo ali malo učen bil; le ljubezen do gole resnice naj te nagiblje k branju.

Ne poprašuj, kdo to pravi, ampak pazi, kaj pravi?

¹⁾ Psalm 116, 2.

Ljudje preidejo, resnica Gospodova pa ostane vekomaj. ¹⁾

Brez razločka oseb nam govori Bog na različne načine.

Naša radovednost nam pri branji mnogokrat škoduje, ko hočemo razumeti in prethtati, kar bi morali kratko malo preskočiti.

Ako hočeš s pridom brati, beri ponižno, priprosto in zvesto, in nikoli ne želi z učenostjo sloveti.

Poprašuj rad in molčé poslušaj besede svetnikov; tudi prilik starejših ne preziraj, saj se zastonj ne pripovedujejo.

VI. Poglavje.

O napačnem poželenji.

1. Kedar koli človek kaj napačnega poželi, loti se ga brž v srcu nepokoj.

Prevzetnež in lakomnež nimata nikdar pokoja; revni v duhu pa in pobožni vživa obilnost miru.

Človek, kateri še ni sam sebi popolnoma odmrl, zaide kmalu v skušnjave, in male in navadne reči ga premagajo.

Človek, slab v duhu in k mesenim in posvetnim rečem še nekako nagnen, se težko posvetnih željá popolnoma odtrga.

Zato je pogosto žalosten, kedar se loči; tudi se hitro vnevolji, če se mu kdo zoperstavi.

2. Če pa doseže, kar je želel, mu koj pregreha vest teži, kajti strasti se je vdal, ki ničesar ne pripomore do miru, kakoršnega bi rad.

Pravi srčni mir se torej zadobi, če se strastim zoperstavlja, ne pa če se jim služi.

Ni torej miru v srcu mesenega človeka, ne v človeku v pozemeljske reči zapletenem, ampak v pobožnem in duhovnem.

VII. Poglavlje.

Varujmo se praznega zaupanja in prevzetnosti.

1. Bedak je, kdor stavi v človeka ali v stvari svoje zaupanje.

Ne sramuj se iz ljubezni do Jezusa Kristusa drugim služiti, in ubogega se zdeti na tem svetu.

Ne zaupaj na samega sebe, ampak v Boga stavi vse svoje zaupanje.

Stori, kolikor zamoreš, in Bog bode tvojo dobro voljo podpiral.

Ne zanašaj se na svojo učenost, tudi ne na katerega koli prebrisanost, temveč le na milost božjo, ki ponižnim pomaga, prevzetne pa ponižuje.

2. Ne bahaj se z bogastvom, če ga imaš, ne s prijatelji, da so mogočni; ampak hvali Boga, ki nam vse daje, in se vrh vsega drugega še samega sebe nam ponuja.

Ne povzdiguješ se, ako si velik ali zalega života, mala bolezen ga lahko razdene in ogrdi.

Ne imej dopadenja nad samim seboj zavoljo svoje spretnosti in zmožnosti, da se Bogu ne zameriš, čegar je vse, kar koli imaš dobrega od nature.

3. Ne šteješ se za boljšega od drugih, da te morebiti Bog, ki ve za znotranjost človeško, za slabšega ne spozna.

Ne bahaj se s svojimi dobrimi deli, kajti Bog drugače sodi kakor ljudje; Boga velikokrat žali, kar ljudem dopada.

Če imaš kaj dobrega na sebi, misli: drugi so še boljši, da ponižnost ohraniš.

Nič ne škoduje, ako sebe manj obrajšaš, kakor vse druge; zelo pa škoduje, če se le nad enega povzdiguješ.

Ponižen ima vedno mir, srce prevzetnega pa je polno srda in jeze.

VIII. Poglavlje.

Varujmo se prevelike prijaznosti.

1. Ne odkrivaj vsakemu človeku svojega srca, ampak s pametnimi in bogaboječimi imej opraviti.

Pri mladenčih in tujeih bodi redek.

Bogatašem se ne prilizuj, in k velikašem ne hodi rad.

Ponižnim in priprostim, bogaboječim in jakim se pridružuj, in kar je spodbudljivega, ž njimi prevdarjaj.

Ne prijazni se z žensko, ampak priporočuj Bogu vse pobožne ženske.

Znanja le išči z Bogom in z angelji njegovimi, prijaznosti ljudi pa se izogiblji.

2. Ljubiti sicer moramo vse; ali posebna prijaznost ni dobra.

Včasih se prigodi, da kdo nepoznan mnogo slovi, otemni pa, če je blizo in poznan.

Včasih menimo, da smo drugim vseči tovariši, ali zavoljo nedostojnega obnašanja, ki ga pri nas opazijo, smo jim le nadležni.

IX. Poglavlje.

O pokorščini in podložnosti.

1. Kaj zelo velikega je, v pokorščini pod višjim živeti in ne sam svoj gospod biti.

Veliko varnejše je biti podložnik, kakor pa predstojnik.

Dosti jih je pokornih bolj iz potrebe, kakor iz ljubezni; to jim je težavno in radi godernjajo.

Le-ti ne bodo prostosti duha dosegli, dokler se iz celega srca zavoljo Boga ne podvržejo.

Tekaj sem ter tje; pokoja ne boš našel,

dokler se ponižno ne podvržeš pod oblast višjega.

Domišljevanje drugih krajev in premenjenje jih je veliko vkanilo.

Res je, da vsak rad po svoji volji živi in se rajši nagne k tistim, ki so ž njim enakih misli.

Če pa je Bog med nami, je potrebno, da včasih tudi svoje menenje zavoljo ljubega miru popustimo.

Kdo je tako moder, da bi mogel vse popolnoma vedeti?

Torej ne zaupaj preveč na-se, ampak rad tudi poslušaj, kaj drugi mislijo.

Če je tvoje menenje dobro, pa ga zavoljo Boga popustiš in drugega ubogaš, bode ti to več koristilo.

3. Večkrat sem namreč slišal, da je varnejše svéte poslušati in sprejemati, kakor dajati.

Lehko se tudi prigodi, da je menenje vsakega dobro; pa drugemu ne prav dati, kedar to pamet vелеva, ali reč sama tirja, to je znamenje napuha in trdovratnosti.

X. Poglavlje.

Varuj se nepotrebneга govorjenja!

1. Ogibaj se, kolikor moreš, človeškega hrupa, ker v posvetne homatije se vti-

kati zelo škoduje, če se to tudi s poštenim namenom godi.

Zakaj nečimernost nas kmalu ognjusi in zaplete.

Želel bi, da bi bil večkrat molčal, in med ljudi ne hodil.

Zakaj neki tako radi govorimo in se med seboj menimo, ker vendar malokedaj brez omadeževanja vesti nehamo govoriti?

Zato tako radi govorimo, ker v pogovorih želimo drug od drugega tolažila; in bi radi od toliko mnogoterih misli trudno srce olajšali.

In kaj radi o takih rečeh govorimo in premišljujemo, katere zelo ljubimo ali želimo, še celo o takih, ki si jih nasprotne mislimo.

2. Ali, žali bože! dostikrat je vse prazno in zastonj; ker ta zunanja tolažba znotranji in božji tolažbi zelo škoduje, tedaj je treba čuti in moliti, da čas brez prida ne mine.

Če smeš, ali pa če je koristno govoriti, govori, kar je spodbudljivo.

Slaba navada in zanikernost boljšati se, to je velik uzrok, da svojega jezika ne brzdamo.

Vendar pobožni pogovori o božjih rečeh veliko pospešujejo duhovno rast, (posebno kedar se ljudje enakega srca in duha v Bogu združijo.

XI. Poglavlje.

O dosegi miru in prizadevanji v dobrem napredovati.

1. Mnogo miru bi lahko imeli, ko bi se ne hoteli pečati z govorjenjem in dejanjem drugih, in s stvarmi, ki nas nič ne skrbé.

Kako more tisti dolgo miren ostati, ki se v tuje skrbi vtiče, ki po zunanjih zabavah hrepeni, znotraj pa je premalo ali redkokedaj zbran?

Blagor priprostim, kajti mnogo miru bodo imeli.

2. Zakaj so bili nekateri izmed svetnikov tako popolni in premišljevalni?

Ker so si prizadevali odmreti vsem pozemskim poželjivostim, in zato jim je bilo mogoče, s celim srcem se držati Boga, in brez ovire za se skrbeti.

Mi se preveč vdajamo lastnim strastim, in se preveč trudimo za minljive stvari.

Redkokedaj tudi premagamo popolnoma kako napako, in ne vnemamo se za vsakdenje poboljšanje; zato ostanemo mrzli in mlačni.

3. Ko bi bili sami sebi popolnoma odmrli, in bi ne bili v pozemske stvari tako zapleteni, tedaj bi nam tudi božje reči vseč bile in bi o nebeškem premišljevanji kaj izvedeli.

Največa in edina ovira je to, da nismo

prosti strasti in poželjivosti in si ne upamo nastopiti popolne poti svetnikov.

Kedar nas, če tudi mala zopernost zadene, takoj nas spravi s poti, ter obrne k tolažbam človeškim.

4. Ko bi si prizadevali vojskovati se po junaško, resnično, videli bi nad seboj pomoč Gospodovo z nebes.

Kajti on je pripravljen pomagati borečim se in v njegovo milost upajočim; ponudi nam zato priliko vojske, da zmagamo.

Ako stavimo napredek v bogoljubnosti le v zunanja opravila, bode kmalu naše pobožnosti konec.

Pa nastavimo sekiro na korenino, da strasti očiščeni dosežemo mirno srce.

5. Ko bi vsako leto le eno napako iztrebili, kmalu bi bili popolni.

A zdaj mnogokrat narobe spoznamo, da smo bili s početka spreobrnjenja boljši in čistejši, kakor po mnogih letih zaobljube.

Naša gorečnost in poboljšanje bi morala od dne do dne rasti, a zdaj se nam za veliko zdi, ako kateri le iskrico prve gorečnosti ohrani.

Ko bi se s početka le nekoliko posilili, zamogli bi potem storiti vse lahko in veselo.

6. Težko je navajenega se odvaditi; a še težje je, svoji lastni volji nasprotovati.

Toda če malega in lahkega ne vžugaš, kedaj pa boš premagal težje?

Kar iz početka se zoperstavi svojemu nagnenju in se odvadi slabe navade, da te ne izvodi s časom v večje težave.

O, ko bi ti pomislil, koliko miru pripravljáš sebi in koliko veselja drugim, ako se dobro vedeš, verujem, da bi marljivejši bil za duhovni napredek.

XII. Poglavlje.

O koristi nadlog.

1. Dobro je za nas, da imamo včasih nekoliko težav in zopernosti, kajti one človeka mnogokrat spomené, da se spozna tujca na tem svetu, ter ne zaupa na nobeno pozemsko stvar.

Dobro je, da se nam v časih vgovarja, in da se hudo in krívo o nas misli, ako ravno dobro delamo in nameravamo. To nas mnogokrat napeljuje k ponižnosti, in nas brani nečimerne časti.

Kajti takrat iščemo z večo iskrenostjo Boga kot notranjo pričo, kedar nas ljudje po zunanosti malo cenijo, in na dobro ne sodijo.

2. Naj se torej človek tako vtrdi v Bogu, da mu ne bode potreba iskati mnogih tolažeb pri ljudeh.

Kedar človeka, ki je blage volje, stiske ali skušnjave obhajajo, ali pa zle misli mučijo, takrat previdi, kako potreben mu je Bog, ter zapazi, da brez njega nič dobrega ne zamore.

Takrat tudi žalosti vzdihuje in moli zavoljo nezgod, ki je trpi.

Takrat se tudi življenja naveliča, in si smrt želi, da bi razvezan bival z Kristusom.¹⁾

Takrat tudi dobro izve, da popolna varnost in stanovitni mir se ne najmeta na svetu.

XIII. Poglavlje.

Skušnjave moramo premagati.

1. Dokler na svetu živimo, ne moremo biti brez stisk in skušnjav.

Zatorej je zapisano v Jobovi knjigi: Borba je človeško življenje na svetu.²⁾

Najbo de torej vsak pazljiv v svojih skušnjavah in čuječ v molitvah, da ne najde hudič prilike zapeljati ga, kajti on nikdar ne miruje, ampak hodi okrog, ter išče, koga da bi pogoltnol.³⁾

Nobeden ni tako popolen in svet, da bi včasih škušnjav ne imel, in popolnoma ne moremo biti brez njih.

¹⁾ Filip, 1, 23.

²⁾ Job. 7, 1.

³⁾ 1. Petr. 5, 8.

2. Vendar so človeku skušnjave mnogokrat zelo koristne, akoravno so nadležne in težavne, ker človeka ponižujejo, čistijo in podučujejo.

Vsi svetniki so veliko stisk in skušnjav prestali, ter v dobrem napredovali.

In kateri niso mogli prenašati skušnjav, so se pobujšali in odpadli.

Ni tako svetega stanu, ne tako svetega kraja, kjer se ne bi nahajale skušnjave ali zopernosti.

3. Kedar ena skušnjava ali stiska odjenja, že druga prihaja; in vedno imamo nekaj trpljenja, kajti izgubili smo stan prve nedolžnosti.

Mnogi si prizadevajo uteči skušnjavam, pa globokeje zabredó va-nje.

S pobegom samim ne moremo zmagati, ali po potrpežljivosti in pravi ponižnosti postanemo krepkejši, kakor vsi sovražniki.

4. Kdor se le zunaj skušnjav izogiba, pa ne izruje korenine, tisti bo slabo napredoval: da — še hitreje se bodo zopet k njemu povrnole, in še britkeje jih bode občutil.

Polagoma in s potrpežljivostjo in stanovitnostjo boš — ako Bog da — bolje zmagal, kakor s trdovratnostjo in lastno silo.

V skušnjavi se večkrat posvetuj, in ne ravnaj trdo s tistim, ki ga tere skušnjava, ampak tolaži ga, kakor bi sam sebi želel.

5. Začetek vseh zlih skušnjav je omahovanje srca in premalo zaupanje v Boga: kajti kakor valovi čolnič brez krmila sem ter tje drvé, tako se zanikernega človeka, če svoj sklep zapusti, mnogovrstne skušnjave lotijo.

Ogenj spriča železo, skušnjava pa pravičnega človeka.

Mnogokrat ne vemo, kaj zamoremo; a skušnjava razkrije, kaj smo.

Vendar moramo čuti, posebno v početku skušnjave; zakaj takrat se sovražnik ležje premaga, ako se mu po nobeni ceni ne da vstopiti skoz vrata srcá, marveč se mu, brž ko potrka, pred pragom pot zastopi.

Zatorej je nekdo dejal: S kraja velja se upreti; sicér je zdravilo prepozno.

Kajti najpred se loti srca le misel, na to živa domišljija, potem mik in zlo poželenje, in slednjič privoljenje.

Tako se polagoma s cela prikrade sovražnik, ako se mu kar iz početka ne upremo.

In čem dalje kdo odlaša upreti se, tem bolj od dne do dne peša, sovražnik pa se jači njemu nasproti.

6. Nekateri trpé s početka svojega spreobrnenja težje skušnjave, drugi pa na koncu.

Zopet drugim je skoraj skoz celo življenje hudo.

Nekateri se dovolj malo skušajo po modrosti in pravičnosti odločbe božje, ki pretehta stan in zasluženja ljudi in vse naravna za blagor svojih izvoljenih.

7. Zato ne smemo obupati, kedar nas skušnjave terejo: ampak še iskrenejše moramo Boga moliti, da blagovoli nam pomagati v vseh nadlogah, on, ki bo gotovo, po izreku sv. Pavla, dal izteči vsako skušnjava tako, da jo zamoremo prenesti.¹⁾

Ponižujmo torej svoje srce pod roko božjo v vsaki skušnjavi in stiski, ker on bo ponižne v duhu rešil in povzdignol.

8. V skušnjavah in stiskah pokaže človek, koliko je boljši postal; in v tem se pomnožuje zasluženje, in se jasnejše blešči krepost.

To ni nič velikega, ako je človek po-božen in goreč, dokler nikake nadloge ne čuti, a če je potrpežljiv ob času nasprotovanja, to je upanje še boljšega življenja.

Nekateri ostanejo varni pred velikimi skušnjavami, v malih vsakdanjih pa so mnogokrat premagani, da ponižani ne bi nikoli preveč v se zaupali, ker so v tako majhnem slabi.

¹⁾ 1. Kor. 10, 13.

XIV. Poglavlje.

Ogibajmo se predrzne sodbe!

1. Na samega sebe obrni oči, in varuj se soditi dejanja drugih. Ako druge sodiš si nič ne pridobiš, se dostikrat zmotiš in lahko grešiš; če pa sodiš in prevdarjaš sebe, je vselej koristno.

Kakor nam je kaka reč pri srcu, tako sodimo pogostoma o njej; zakaj pravično sodbo zavoljo lastne ljubezni lahko spregledamo.

Ko bi čisti namen naših želj bil vselej Bog, ne bi se dali tako lahko vznemiriti, kedar se nasprotuje našemu menenju.

2. Pa dostikrat je kaj znotraj skritega, ali se pa od zunaj pridruži, kar nas enako zapeljuje.

Veliko jih je, ki v svojih dejanjih skrivaj sebe iščejo, pa sami ne vedo.

Zdi se tudi, da so mirni, dokler se vse po njihovi volji in misli godi: če pa kaj drugače izide, kakor želijo, hitro postanejo nepokojni in žalostni.

Zavoljo različnosti misli in menenj nastanejo prevelikokrat razprtije med prijatelji in domačini, med duhovnimi in pobožnimi.

3. Staro navado je težko opustiti, in nobeden se ne da rad dalje voditi, kakor sam vidi.

Če svoji pameti in spretnosti več zaupaš, kakor moči Jezusa Kristusa, boš malokedaj in le pozno postal razsvetljen človek; zakaj Bog hoče, da se mu popolnoma podvržemo, in vso svojo pamet nadomestimo z gorečo ljubeznijo.

XV. Poglavje.

O delih ljubezni.

1. Za nobeno reč na svetu in nobenemu človeku v dopadenje se ne sme kaj pregrešnega storiti: pa zavoljo podpore kakega potrebnega se sme včasih dobro delo opustiti, ali pa tudi z boljšim zamenjati.

Takrat dobro delo ni opuščeno, ampak le v boljše spremenjeno.

Brez ljubezni zunanje delo nič ne koristi; kar se pa iz ljubezni stori, in če je še tako malenkostno in zaničevano, vse rodovitno postane.

Bog namreč bolj gleda na to, iz kolike ljubezni kdo kaj stori, kakor pa na to, koliko stori.

2. Veliko stori, kdor veliko ljubi.

Veliko dela, kdor prav dela.

Prav pa dela, kdor bolj drugim služi, kakor pa lastni volji.

Večkrat se nam dozdeva, kakor da bi bila prava ljubezen, pa je le bolj telesno

poželenje, ker natorno nagnenje, lastna volja, upanje povračila, poželenje po lehkotnem življenji se skoraj vselej pridružijo.

3. Kdor ima pravo in popolno ljubezen, ne išče v nobeni reči samega sebe, ampak le želi, da bi se vse povsod Bogu čast dajala.

On tudi nikomur ne zavida, ker nobenega zasebnega veselja ne ljubi; tudi se noče v samem sebi veseliti, ampak preziraje vsak drug blagor, le v Bogu išče svojo radost.

On nobenemu človeku kaj dobrega ne pripisuje, ampak le Bogu, od katerega vse izvira, in v katerem slednjič vsi svetniki blaženi počivajo.

O kdor bi le iskrico prave ljubezni imel, gotovo bi občutil, da je vse pozemeljsko le gola nečimernost!

XVI. Poglavje.

Kako naj prenašamo drugih slabosti.

1. Česar kdo na sebi ali na drugih poboljšati ne more, naj prenaša voljno, dokler Bog drugače ne obrne.

Misli, da je morebiti tako boljše za te, da se skusiš, in vadiš v potrpežljivosti, brez katere naše zasluženje le malo velja.

Vendar pa zavoljo takih zaprek prosi Boga, da ti na pomoč pride, in jih rad nosiš.

2. Če si koga enkrat ali dvakrat opomenil pa te ne uboga, ne prepiraj se več z njim, ampak vse Bogu izroči, da se zgodi njegova volja in čast pri vseh služebnikih njegovih. Bog dobro vé, zlo v pravo spremeniti.

Prizadevaj si potrpežljiv biti v prenašanju napak drugih in kakoršnih koli slabosti, ker tudi ti imaš marsikaj, kar drugi prenašati morajo.

Če sam ne moreš biti, kakor bi rad, kako hočeš, da bi drugi po tvoji volji bili?

Da bi drugi popolni bili, želimo, sami pa ne poboljšamo svojih napak.

3. Hočemo, da bi se drugi ostro svarili, samih sebe pa se svariti ne damo.

Drugih razuzdanost nam ni všeč, sami pa vendar nočemo, da bi se nam odreklo, kar želimo.

Hočemo, da bi se brzdali drugi po postavah; da bi se pa nam kaj prikратilo, nikakor ne trpimo.

Očitno je tedaj, da svojega bližnjega malokedaj tako sodimo, kakor sami sebe.

Ko bi bili vsi popolni, kaj bi potem imeli od drugih za Boga trpeti?

4. Zdaj pa je Bog tako vravnal, da bi se učili drug drugega bremena nositi;¹⁾ ker

¹⁾ Galač. 6, 2.

nihče ni brez napak, nihče brez bremena, nihče sam sebi zadosti, nihče sam za-se dovolj moder; ampak drug z drugim moramo potrpeti, drug drugega tolažiti, drug drugemu pomagati, drug drugega podučevati in opominjati.

Kolika pa je katerega krepost, pokaže se najbolj ob času nadlog.

Priložnosti namreč človeka ne storé slabega, ampak le razodenejo, kakošen da je.

XVII. Poglavje.

O samostanskem življenji.

1. Če hočeš z drugimi živeti mirno in složno, je treba, da se učiš v mnogoterih rečeh premagati samega sebe.

Ni kaj malega, v samostanih ali v združbi prebivati, tam živeti brez pritožbe in izdržati zvesto do smrti.

Blagor mu, kdor ondi prav živi, in srečno konča.

Ako hočeš dobro obstati in napredovati, imej se za popotnika in tujca na zemlji.

Priprost moraš postati zavoljo Kristusa, če hočeš po redovski živeti.

2. Meniška obleka in pristrižena glava

malo pomagata; pa življenje spreobrnoti in strasti popolnoma zatreti, to stori pravega meniha.

Kdor išče kaj drugega, kakor samo Boga in izveličanje svoje duše, ne bode drugega našel, nego nadloge in britkosti.

Tudi ne bo dolgo pokoja imel, kdor se ne potruzi biti najmanjši in vsem podložen.

3. Ne gospodovat, ampak služiti si prišel; vedi, da si poklican za delo in trpljenje, a ne za praznovanje in razgovarjanje.

Tu se tedaj človek skuša, kakor zlato v peči.

Tukaj ne more nobeden obstati, ako se noče iz vsega srca zavoljo Boga ponižati.

XVIII. Poglavje.

Izgledi svetih očakov.

1. Pogledj žive izgleda svetih očakov, v katerih ste bliščeli prava popolnost in pobožnost, in videl boš, kako malo je to in skoraj nič, kar mi storimo.

O kaj je naše življenje, če ga onim primerimo!

Svetniki in prijatelji Kristusovi so Gospodu služili v gladu in žeji, v mrazu in nagoti,

v delu in trudu, v bedenji in postu, v molitvah in svetih premišljevanjih, v preganjanji in vsakaterem zasramovanji.

2. O kako mnogo in težkih nadlog so prestali apostoli in učenci, spoznavalci, device in vsi drugi, ki so hoteli hoditi za Kristusom!

Ker le-ti so svoje duše na tem svetu sovražili, da bi si jih ohranili za večno življenje.

O kako ostro in zatajevalno so živeli sveti očaki v puščavah, kako dolge in težke skušnjave so prestali, kolikokrat so bili od vraga nadlegovani, koliko in kako gorečih molitev so darovali Bogu, kako ostro so se postili, kako vneti in goreči so bili za svoje poboljšanje, kako hrabro so se vojskovali, da bi zatrli greh, kako čisto je hrepenelo le za Bogom njihovo srce!

Po dnevu so delali, noči pa so prebedeli v neprestani molitvi; pa tudi med delom od znotranje molitve nikakor niso prenehali.

3. Ves svoj čas so koristno porabili; vsaka ura službi božji posvečena, zdela se jim je kratka; in od prevelike sladkosti premišljevanja pozabili so tudi na potrebo telesnega okrepčanja.

Odpovedali so se vsemu bogastvu, službam in častem, prijateljem in sorodnikom; ničesar niso hoteli imeti od sveta, vživali so

le za silo, obžalovali so celo, životu zavoljo potrebe streči.

Tako so bili ubožni v zemeljskih rečeh, pa prebogati v milosti in čednosti.

Zunajno so stradali, a znotrajno jih je krepčala božja milost in tolažba.

4. Svetu so bili tuji, Bogu pa najbližji in najljubši prijatelji.

Sami sebe niso čislali in svet jih je zaničeval; Bogu pa so bili dragi in priljubljeni.

Bili so zares ponižni, živeli so v priprosti pokorščini in hodili so po potu ljubezni in potrpežljivosti; zato so od dne do dne na duhu bolj rasli, in dosegli velike milosti od Boga.

Oni so v izgled vsem pobožnim in nas morajo bolj k poboljšanju opominjati, kakor število mlačnih k pohujšanju.

5. O kako goreči so bili vsi menihi v začetku svoje svete vstanovitve!

O kaka pobožnost v molitvi, kakošno tekmanje v čednosti, kaka ostrost v redu, kako spoštovanje in kaka pokorščina se je skazovala ukazom učenika!

Še zdaj spričujejo stopinje, katere so zapustili, da so bili v resnici sveti in popolni možje, ki so, tako vrlo se vojskujoč, svet premagali.

Zdaj slovi že za velikega, kdor postave ne prestopi, in kdor potrpežljivo pretrpi, kar mu je bilo naloženo.

6. O mlačnost in zanikernost v našem stanu, da tako hitro odstopimo od prve gorečnosti in se nam skoraj zavoljo lenobe in nemarnosti toži živeti!

O da bi vendar v tebi, ki si se izgledoval tolikokrat nad dejanjem bogaboječih mož, ljubezen do rasti v dobrem popolnoma ne ugasnola!

XIX. Poglavlje.

Življenje in opravila pobožnega meniha.

1. Življenje dobrega meniha mora biti vseh čednosti polno, da je takošno znotraj, kakor se kaže ljudem zunaj.

Prav za prav mora znotraj še veliko več biti, kakor kar se vidi zunaj, ker nas Bog ogleduje, katerega moramo povsod najbolj častiti, in čisti kot angelji pred njegovim obličjem, hoditi.

Vsak den moramo ponavljati svoj sklep in se spodbujati h gorečnosti, kakor da bi denes še le se bili prvokrat spreobrnoli, ter dejati:

Pomagaj mi, Gospod Bog, v dobrem sklepu in sveti svoji službi: in daj mi denes popolnoma začeti, saj kar sem dosehmal storil, ni nič.

2. Po našem sklepu se ravna napredek našega poboljšanja, in kdor hoče dobro napredovati, mora marljivo delati.

Ako že ta, ki stori trden sklep, pogosto pade, kaj še le ta, ki stori redko kedaj ali manj trdno svoje sklepe? Po raznih potih pa zanemarjamo svoje sklepe in majhna zamuda naših vaj je redko brez kake škode.

Sklep pravičnih se opira bolj na božjo milost, kakor na lastno modrost; vanjo pa tudi oni vselej zaupajo, česar koli se lotijo.

Človek namreč obrača, Bog pa obrne, in njegova pot ni v človeški oblasti¹⁾.

3. Če zavoljo pobožnosti ali bratovske koristi kedaj opustimo navadno vajo, jo lahko potem še opravimo.

Če pa se iz naveličanja ali zanikernosti lehkomišljeno opusti, je to zadosti kazni vredno in škoda se bo občutila.

Prizadevajmo si tudi, kar se da, vendar še v mnogih rečeh lahko obnemoremo.

Toda vselej nam je treba nekaj gotovega sklenoti in posebno zoper to, kar nas najbolj zavira.

Zunanost in notranost svojo moramo enako globoko preiskovati in vredovati, ker oboje pospešuje napredovanje.

4. Če ne moreš neprenehoma zbran biti, bodi vsaj včasih in najmanj dvakrat na den, namreč zjutraj in zvečer.

Zjutraj stori sklep, zvečer pa premiš-

¹⁾ Jerem. 10, 23.

ljuj svoje obnašanje, kakošen si bil ves den v govorjenji, dejanji in mišljenji, ker s tem si morebiti večkrat razžalil Boga in bližnjega.

Opaši se kot mož zoper vražje skušnjave, kroti požrešnost, in ležje boš brzdal vsako meseno nagnenje.

Nikoli ne bodi brez vsega posla; ampak beri, ali piši, ali moli, ali preišluj, ali kaj v obče koristnega delaj.

Toda telesna opravila se morajo preišljeno opravljati, in niso za vse enaka.

5. Kar ne velja za vse, tega ni potrebno očitno kazati; zakaj zasebno opravilo se varnejše opravlja na skrivnem.

Vendar pa se varuj, da ne boš len za občna opravila, za zasebna pa vnet; ampak kedar si do cela in zvesto izpolnil, kar si dolžen in kar ti je naloženega, če še utegneš, prepusti se sebi, kakor to tvoja pobožnost tirja.

Ne morejo vsi ljudje enakega opravila imeti, ampak temu se to, onemu drugo bolj prilega.

Tudi za razne okoliščine časa naj bodo odločena duhovna opravila, ker druga se ob praznikih, druga pa ob delavnikih bolj spodobijo.

Drugih potrebujemo ob času skušnjave, in drugih ob času miru in pokoja.

Drugo rajši preišlujemo, kedar smo

žalostni, in drugo, kedar smo veseli v Gospodu.

6. Ob velikih praznikih je potrebno pobožna opravila opravljati in svetnike iskrenejše na pomoč klicati.

Od praznika do praznika moramo delati sklepe, kakor da bi se tedaj nam reklo: Zapusti svet in idi na večni praznik!

In zato se moramo ob svetih časih marljivo pripravljati in pobožnejše se obnašati, ter vsako zapoved ostrejšje izvrševati, kakor da bi imeli skoraj plačo za svoje delo od Boga prejeti.

7. In če je čas naše smrti še odložen, vedimo, da še nismo dovolj pripravljeni in še nevredni tolike slave, katera se nam ima o svojem času razodeti; in potrudimo se še bolj, na smrt se pripraviti.

Blagor hlapcu, katerega Gospod, kedar pride, najde bedeti. Resnično vam pravim, da ga bo postavil nad vse imenje svoje¹⁾.

XX. Poglavje.

Ljubi samoto in razmišljanje!

1. Išči si primernege časa, da samemu sebi živiš, in premišljuj pogosto božje dobrote.

Pusti, kar le radovednost miče.

¹⁾ Luk. 12, 43. 44.

Beri to, kar budi bolj kes, kakor razveseljevanje.

Ako se odtegneš nepotrebnemu govorenju, ako ne posedaš in ne postopaš, ter tudi praznih novic in govoric ne poslušáš, našel boš dovolj in pripravnega časa za dobro premišljevanje.

Največi svetniki so se ogibali človeškega društva, kedar koli so mogli; ter so rajši v samoti Bogu služili.

2. Nekdo je dejal: Kolikorkrat sem bil med ljudmi, vselej sem se vrnol slabši človek¹⁾.

To večkrat skusimo, kedar se dolgo pomenkujemo.

Ležje je celo molčati, kakor se z besedo ne pregrešiti.

Ležje je doma skritemu biti, kakor se zunaj dovolj varovati.

Kdor se tedaj trudi doseči, kar je notranjega in duhovnega, mora se z Jezusom množice izogibati.

Nikdo se varno ne pokaže, kdor ni rad skrit.

Nikdo varno ne govori, kdor rad ne molči.

Nikdo ni varno prvi, kdor ni rad drugi.

Nikdo varno ne zapoveduje, kdor se ni naučil pokorščine.

¹⁾ Senek. l. 7.

3. Nikdo se varno ne veseli, kdor ni mirne vesti.

Vendar pa je bila varnost svetnikov vselej polna božjega strahu.

In zato niso bili nič manj skrbljivi in pohlevni, ker so se svetili v velikih čednostih in milostih.

Varnost hudobnežev pa izvira iz napuha in prevzetnosti, in je naposled lastna prevara.

Nikdar si ne obetaj varnosti v tem življenji, čeravno se ti dozdeva, da si dober menih, ali bogaboječ puščavnik.

4. Dostikrat so tisti, katere so ljudje za boljše imeli, v toliko večje nevarnosti zabredli, ker so preveč v se zaupali.

Zato je mnogim koristnejše, da niso celo brez vseh skušnjav, ampak da jih večkrat nadlegujejo. Tako ne postanejo preveč varni, napuh se jih ne loti in zunanjim tolažbam se preveč ne vdajo.

O kdor bi nikdar ne iskal minljivega veselja, kdor se nikoli s svetom ne bi pečal, kako mirno vest bi imel!

O kdor bi vsako nečimerno skrb otrešel in le na izveličavne in božje reči mislil, ter celo svoje upanje v Boga stavil, kako velik mir in pokoj za nj!

5. Nikdo ni vreden nebeške tolažbe, razun tega, ki se je pridno vadil v sveti skrušenosti.

Ako češ biti skrušenega srca, po sedaj

v svojo hišico in odtegni se posvetnemu šumu, kakor je pisano: V svojih hišicah se kesajte¹⁾. — V hramu boš našel, kar zunaj večkrat izgubiš.

Čem bolj ostajaš doma, rajši boš doma; če pa v vas zahajaš, ti bo doma dolg čas. Če si s početka svojega spreobrnjenja rad v celici bival in jo varoval, bode ti potem ljuba prijateljica in najprijetniše tolažilo.

6. V molčanji in pokoji napreduje pobožna duša, ter se uči skrivnosti svetega pisma.

Tam najde potoke solzá, v katerih se vsako noč koplje in čisti, da se tem bolj sprijazni s Stvarnikom, čem dalje je od vsega posvetnega hrupa.

Kdor se tedaj odteguje znancem in prijateljem, temu se Bog bliža s svetimi angelji.

Bolje je skritemu biti in za-se skrbeti, kakor sebe v nemar puščaje čudeže delati.

Hvale vredno je za meniha, če redko izhaja, se nerad kaže, in nerad tudi po ljudeh gleda.

7. Zakaj češ videti, česar ne smeš imeti? Svet preide in poželjivost njegova²⁾.

Meseno poželenje te miče sprehajati se, toda ko mine ura, kaj prineseš seboj, kakor težko vest in raztreseno srce?

¹⁾ Ps. 4, 5.

²⁾ 1. Jan. 2, 17.

Veselemu izhodu sledi dostikrat žalostna vrnitev, in veselemu večeru večkrat žalostno jutro.

Tako vsako telesno veselje prilizljivo pride, ali naposled grize in mori.

Kaj moreš drugod videti, česar doma ne vidiš? Glej nebo in zemljo in vse življe: iz teh je vse vstvarjeno.

8. Kaj moreš drugod videti, kar bi moglo pod solncem dolgo obstati?

Misliš nasititi se gledanja, ali tega ne boš dosegel.

Ko bi tudi vse videl, kar je na zemlji, kaj bi to bilo drugega, kakor nečimern pogled?

Povzdigni svoje oči k Bogu na višavah in moli za svoje grehe in nemarnosti.

Pusti nečimerno nečimernim, ti pa pazi na to, kar ti je Bog zapovedal.

Zapri za seboj svoje duri, in kliči k sebi Jezusa svojega ljubljenca.

Ostani ž njim v celici, ker nikjer ne najdeš tolikega miru. Ko bi ne bil se sprehajal in nobene govornice ne poslušal, imel bi lepši mir. Odkar te veseli včasih novice poslušati, odslej moraš tudi trpeti nepokoj srca.

XXI. Poglavlje.

O kesanji srca.

1. Ako kaj napredovati hočeš, ohrani se v božjem strahu in ne bodi preveč lehkomišeln, temveč kroti vse svoje čute in ne vdajaj se nepotrebneemu veselju.

Skrbi za skesano srce in našel boš pobožnost.

Skesanost pripravlja mnogo dobrot, razuzdanost pa jih navadno kmalu izgubi.

Čudno je, kako se zamore človek v tem življenju kedaj popolnoma veseliti, ako pomisli, da je tujec, in presodi tolike nevarnosti svoje duše.

2. Zarad lehkomišelnosti srca in malomarnosti svojih pregreh ne čutimo bolečin svoje duše; in tako nas smeh sili, kedar se nam solze spodobijo.

Ni prave prostosti, niti pravega veselja, razun v božjem strahu in mirni vesti.

Srečen, kdor se more otresti vse ovirajoče raztresenosti in zbrati se za sveto skesanost.

Srečen, kdor se odpove vsemu, kar bi moglo njegovo vest oskruniti ali otežiti.

Bojuj se možato, navada se premaga z navado.

Ako znaš ljudi v miru pustiti, bodo tudi oni pustili tebe, da opravljaš svoja dela.

3. Ne vtikaj se v opravila drugih in ne mešaj se v opravke višjih.

Pazi vedno najpoprej na se; in posebno pred vsemi, ki so ti dragi, samega sebe opominjaj.

Če se ljudem ne dopadaš, ne bodi žalosten, temveč to naj te žalosti, ker ne živiš tako dobro in modro, kakor bi se božjemu služebníku in menihu spodobilo.

Večkrat je boljše in varneje, da človek nima veliko tolažb na tem svetu, posebno telesnih.

Da pa božjih tolažil nimamo, ali da jih redkeje občutimo, tega smo sami krivi, ker ne iščemo skesanosti srca in se ne odpravimo čisto nečimernim in zunanjim rečem.

4. Ne spoznavaj se vrednega božje tolažbe, ampak še vrednejšega večih nadlog.

Kedar je človek popolnoma skesan, se mu celi svet težaven in zopern dozdeva.

Dober človek najde mnogo reči, zavaljo katerih žaluje in se solzi.

Opazuje naj že namreč samega sebe, ali premišljuje o bližnjem, vselej spozna, da ne živi tukaj nihče brez nadlog.

In kolikor natančneje sebe premišljuje, toliko bolj ga žalost obhaja.

Uzroki te pravične žalosti in notranjega kesanja so naše pregrehe in zmote, v katere smo tako zamotani, da redko kedaj moremo nebeške reči premišljevati.

5. Ko bi človek večkrat mislil na svojo smrt, kakor na dolgost življenja, bi se gotovo hitreje poboljšal.

Ko bi tudi prihodnje muke, pekla ali vic natančneje premišljeval, verujem, da bi vse tukajšnje reve in nadloge rajši prenašal in se ne vstrašil nobene težave.

Pa ker si tega k srcu ne jemljemo in le prijetnosti ljubimo, zato ostajamo mrzli in tako leni.

6. Pogosto je tudi revščina duha kriva, da se prerado pritožuje ubogo telo.

Ponižno tedaj Boga prosi, da ti podeli skesanost duha in reci s prerokom: Hrani me, o Gospod, s kruhom solz in obilno me s solzami napajaj¹⁾.

XXII. Poglavje.

O premišljevanji revščine človeške.

1. Reven si, kjerkoli si in kamorkoli se podaš, razun če se k Bogu obrneš.

Zakaj si nepokojen, ker ti ne gre izpod rok, kakor bi rad in kakor si želiš?

Komu pa se godi vse po volji? Ne meni, ne tebi, kakor sploh nikomur na svetu.

Ni človeka na zemlji brez rev in nadlog, bodi si tudi kralj ali papež.

Komu pa se tedaj boljše godi? Gotovo tistemu, ki za Boga kaj trpeti zamore.

¹⁾ Ps. 79, 6.

2. Veliko slabih in nespametnih pravi: glej, kako dobro življenje ima oni človek, kako je bogat, kako visok, kako mogočen in spoštovan!

Pa gledaj na nebeške darove in spoznal boš, da vse to časno nima nobene veljave, ampak da je negotovo in težavno, ker se ne da brez strahu in skrbi uživati.

Ni dobro za človeka imeti časnega v obilnosti, ampak zadostuje mu srednja mera.

Resnično: prava revščina je, živeti na svetu.

Čem pobožnejši želi človek biti, tem britkeje mu postane časno življenje, ker bolj čuti in bistreje spoznava pregreške človeške spridenosti.

Ker jesti, piti, čuti, spati, počivati, delati in drugim potrebščinam natore služiti, je resnično velika revščina in žalost pobožnemu človeku, ki bi rad prost bil in čist vsakega greha.

3. Zelo namreč težé notranjega človeka telesne potrebščine.

Zato pa tudi prerok pobožno prosi, da bi se mu vzele, rekši: Reši me, o Gospod, mojih potrebščin¹⁾.

Pa gorje njim, ki ne spoznajo svoje revščine; in še bolj gorje onim, ki so zaljubljeni v to revno in minljivo življenje.

Zakaj nekateri ga tako čislajo, (ako-

¹⁾ Ps. 24, 19.

ravno si potrebnih reči komaj s trdom in beračenjem pridobé), da bi za božje kraljestvo nič ne skrbeli, ko bi se le dalo tukaj na večno živeti.

4. Oh brezpametni in brezbožnega srca, ki so v posvetnost tako zakopani, da jim razun telesnega, za nič ni mar!

Pa reveži bodo še le ob smrtni uri britko spoznali, kako nečimerno in prazno je bilo, kar so ljubili.

Svetniki božji pa in vsi pobožni prijatelji Kristusovi niso skrbeli za to, kar je mesu dopadalo, niti kar je v tem življenji cvetelo, ampak ves njih up in namen je bil obrnen na večne darove.

Vse njihove želje so kipele navzgor, na obstoječe in nevidljivo, da bi jih poželenje do vidljivega ne zapeljalo in podlo.

5. Ne obupaj, brate, v pobožnosti napredovati, saj še imaš časa in ure.

Zakaj hočeš na jutre odložiti svoj sklep? Na noge! in mahoma začni in reci: Zdaj je čas delati, zdaj je čas bojevati se, zdaj je pravi čas poboljšati se.

Kedar se ti hudo godi in si stiskan, tedaj je čas zasluženja.

Moraš iti skoz ogenj in vodo, preden prideš do počitka¹⁾.

Če si ne storiš sile, greha ne boš premagal. Dokler to strohljivo telo nosimo, ne za-

¹⁾ Ps. 65, 12.

moremo biti brez greha, niti živeti brez truda in žalosti.

Radi bi bili prosti vseh revščin, pa ker smo po grehu nedolžnost izgubili, smo napravili tudi pravo srečo.

Zato moramo biti potrpežljivi, in božjo milost pričakovati, dokler grešnost ne izgine, in te umrljivosti ne premaga življenje.

6. Oh kolika je slabost človeška, vedno je k pregreham nagnena!

Denes se izpoveš svojih grehov, in jutre že zopet doprinašaš, česar si se bil izpovedal.

Zdaj skleneš ogibati se, pa uro pozneje se zopet obnašaš, kakor da bi ne bil ničesar sklenol.

Spodobi se torej, da sami sebe ponižujemo in žaničujemo, ker smo tako slabotni in nestanovitni.

Hitro se tudi lahko izgubi po zanikernosti, kar se je komaj z velikim trudom zadobilo po milosti.

7. Kaj bo še le h koncu z nami, ki že v začetku otrpnemo?

Gorje nam, če se tako v pokoj podamo, kakor bi bili že brez skrbi in varni, ko še vendar nismo pokazali v svojem obnašanju znamenja prave svetosti.

Pač bi bilo potrebno, da bi se podučevali kakor dobri novinci v lepem zadržanji, ako imamo sploh upanje, kedaj se poboljšati in v pobožnosti napredovati.

XXIII. Poglavje.

O premišljevanji smrti.

1. Zelo hitro bo tukaj po tebi; premisli torej, kako je s teboj: človek je denes, in jutre ga ni več.

In če le izgine izpred oči, izgine tudi iz spomina.

O kako topó in trdo je človeško srce, ki le na sedanjost misli, a za prihodnjost nič ne skrbi.

Pri vsem svojem početji in mišljenji bi se imel tako zadržati, kakor bi že denes moral umreti.

Ko bi dobro vest imel, bi se tudi veliko smrti ne bal.

Boljše bi bilo grehov se varovati, kakor smrti se bati.

Če denes nisi pripravljen, kako boš pa jutre?

Jutre je negotov den; ali veš, da ga bodeš doživel?

2. Kaj pomaga dolgo živeti, če se tako malo poboljšamo?

Oh! dolgo življenje ne poboljšuje zmerom, temveč pogosto še pomnožuje krivico.

Da bi bili le en den dobro preživeli na tem svetu!

Veliko jih šteje leta svojega spreobrnjenja, pa sad njihovega poboljšanja je čisto majhen.

Ako je strašno umreti, je morebiti dolgo živeti še nevarnejše.

Srečen, kdor ima svojo smrtno uro vedno pred očmi, in je vsak den umreti pripravljen.

Če si videl kedaj človeka umirati, spomni se, da se boš tudi ti po ravno tisti poti v večnost preselil.

3. Zjutraj misli, da večera ne boš dočakal.

Ko pa večer pride, si jutra ne obetaj. Vedno bodi tedaj pripravljen, in tako živi, da te smrt nikoli nepripravljenega ne najde.

Veliko jih nagloma in neprevideno umrje.

Zakaj ob uri, katere si nikdo ne misli, bode Sin božji prišel¹⁾.

Ko tista zadnja ura pride, bodeš zelo drugače mislil o svojem preteklem življenji, in zelo ti bode žal, da si bil tako zanikern in len.

4. Kako srečen in pameten je, ki si v svojem življenji prizadeva tak biti, kakoršen želi na smrtni postelji biti.

Zakaj veliko upanja srečno umreti daje nam popolno sovražstvo sveta, živo poželenje rasti v čednostih, ljubezen do lepega zadržanja, ostrost pokore, pripravljenost ubogati, zatajevanje samega sebe, in prenašanje vsake nadloge iz ljubezni do Kristusa.

¹⁾ Luk. 12, 40.

Veliko dobrega zamoreš storiti, dokler si zdrav, ali v boleznine vem, kaj boš zamogel. Malo se jih po bolezni poboljša; tako se jih tudi malo izveliča, ki veliko po božjih potih hodijo.

5. Ne zanašaj se na svoje prijatelje in sorodnike in ne odlagaj svojega izvličanja na prihodnjost; kajti ljudje bodo hitreje, kakor si misliš, na te pozabili.

Boljše je, zdaj še o pravem času kaj priskrbeti in si kaj dobrega zaslužiti, kakor na pomoč drugih zaupati.

Če ti sam zdaj za se ne skrbiš, kdo bode še le pozneje za te skrbel?

Zdaj je zelo dragi čas, zdaj so dnevi izveličanja, zdaj je prijeten čas¹⁾.

Pa žalibože, da ga tratiš in se ne potrudiš, ž njim zadobiti večno življenje.

Prišel bo čas, ko si boš en den ali le eno uro za poboljšanje želel, pa ne vem, če ti bo dana.

6. Oh preljubi, iz kakošne nevarnosti bi se lahko rešil, kakošnega strahu oprostil, ko bi zdaj vedno v strahu bil in na smrt mislil!

Trudi se zdaj tako živeti, da se boš v smrtni uri prej veselil, kakor bal.

Zdaj se uči svetu odmirati, da takrat začneš s Kristusom živeti.

Zdaj se uči zaničevati vse, da takrat nikakor zadržan, prideš do Kristusa.

¹⁾ 2 Kor. 6, 2.

Zdaj bičaj svoje telo s pokoro, da boš potem z gotovim zaupanjem napolnjen.

7. O nespametnež, zakaj upaš še dolgo živeti, ko še enega dneva nimaš zagotavljenega?

Koliko se jih je že ogoljufalo, in jih nenadoma iz sveta šlo!

Kolikokrat si že čul pripovedovati, kako je ta z mečem pokončan bil, oni vtonol, oni z višine padel ter si zatilnik zlomil; ta pri jedi otrpnol, in drugi se pri igri zgrudil.

Eden pride ob svoje življenje v ognji, drugi v boji, tretji v kugi, četrti v roparstvu; in tako je vseh konec smrt, in človeško življenje izgine naglo, kakor senca.

8. Kdo se bo spominjal tebe po smrti in kdo bo molil za te?

Preljubi, delaj, delaj zdaj, karkoli delati moreš: ker ne veš, kedaj umrješ, in ne znaš, kaj te po smrti čaka.

Dokler utegneš, nabiraj si neumrjočega premoženja.

Na nič drugega ne misli, nego na lastno izveličanje; samo za to skrbi, kar je božjega.

Delaj si zdaj prijatelje, časti svetnike božje in posnemaj njihova dela, da, kedar obnemoš, te oni sprejmejo v svoja večna prebivališča¹⁾.

Bodi na zemlji kakor popotnik in tujec, kateremu posvetna opravila nič niso mar.

¹⁾ Luk. 16, 9.

Ohrani si čisto in k Bogu obrneno srce, ker tukaj nimaš stanovitnega prebivališča.

Tje pošiljaj s solznimi očmi svoje vsakdanje molitve in zdihljeje, da postane tvoj duh vreden, po smrti preseliti se k svojemu Gospodu. Amen.

XXIV. Poglavje.

O sodbi in kazni grešnikov.

1. Pri vseh rečeh glej na konec in misli, kako boš stal pred ostrim sodnikom, kateremu nič ni skritega, ki ne sprejema ne darov ne izgovorov; ampak, kar je pravično, bo sodil.

O preubogi in nespametni grešnik, kaj boš odgovoril Bogu, ki ve vse tvoje hudobije, ti, ki se že pred obličjem srditega človeka tresesh?

Zakaj se ne preskrbiš za den sodbe, ko te nihče ne bode mogel izgovarjati ali braniti, ampak bo vsak sam sebi zadostno breme?

Zdaj je delo tvoje rodovitno, jok prijeten, stok uslišljiv, žalost zadostivna in čistivna.

2. Veliko in hasljivo čistišče ima potrpežljiv človek, ki se mu stori krivica, pa ga bolj boli hudobija brata, kakor krivica, ki jo trpi; ki rad moli za nasprotnike in iz srca odpušča hudo; ki ne odlaga drugih prositi odpaščenja; ki se laglje usmili, kakor

razjezi; ki pogostem stori sam sebi silo, in se sploh trudi, da meso duhu podvrže.

Boljše je, tukaj se greha očistiti in se izpokoriti, kakor pa v večnosti.

V resnici, sami sebe goljufamo z napačno ljubeznijo do telesa.

3. Kaj bo oni ogenj drugega žrl, kakor tvoje grehe?

Čem več si zdaj prizanašaš in mesu strežeš, tem huje boš kasneje trpel in strašnejše gorel.

V čemer človek obilnejše greši, v tem bo tudi ostrejšje kaznovan.

Tam bodo lenuhe goreča žela bodla, in požeruhe hud glad in žeja žgala.

Tam se bodo nečistniki, in ki razkošje ljubijo, topili v goreči smoli in smrdljivem žveplu; in nevošljivi bodo kakor besni psi bolečine tulili.

4. Ne bo je pregrehe, ki bi svoje lastne muke ne imela.

Tam bodo ošabneži polni zasramovanja, in skopuhe bo stiskala najhujša revščina.

Tam bo ena ura britkejša v trpljenji, kakor sto in sto let v najostrejši pokori.

Tamkaj obsojeni ne bodo imeli ne pokoja ne tolažbe; tukaj je vsaj včasih človek nadlog prost in se veseli tolažbe prijateljev.

Zdaj skrbi in obžaluj svoje grehe, da boš na den sodbe z izveličanimi brez vse nevarnosti.

Takrat bodo namreč pravični stali z veliko srčnostjo njim nasproti, kiso jih stiskali in zatirali¹⁾.

Takrat bo sodil druge, ki se zdaj ponižno podvrže sodbam ljudi.

Takrat bo imel veliko zaupanje revež in ponižni, ošabnež pa bode ves trepetal.

5. Takrat se bo videlo, da je bil moder na tem svetu, kdor je vedel zavoljo Kristusa biti neumen in preziran.

Takrat se bomo veselili vsake potrpežljivo prenesene nadloge in vsa hudobija bo obmolknola²⁾.

Takrat se bo radoval vsak pobožen in žaloval vsak grešnik.

Takrat se bo zatrto meso bolj veselilo, kakor da bi se vedno v radostih bilo redilo.

Takrat se bo svetil borni plašč in otemnela draga obleka.

Takrat bo siromašna kočica v večji časti, kakor pozlačena palača.

Takrat bo več pomagala potrpežljiva stanovitnost, kakor vsega sveta oblast.

Takrat bo bolj povišana priprosta pokorščina, kakor vsa posvetna zvijača.

6. Takrat bo čista in mirna vest bolj razveseljevala, kakor učena modrost.

¹⁾ Bukv. modr. 5, 1.

²⁾ Ps. 106, 42.

Takrat bo zaničevanje bogastva večje cene, kakor vsi zakladi pozemljski.

Takrat ti bo pobožna molitev v večjo tolažbo, kakor izbrana pojedina.

Takrat se boš bolj veselil molčanja, kakor dolgega govorjenja.

Takrat bodo več veljala sveta dela, kakor obilnost lepih besed.

Takrat ti bode bolj dopadlo ostro življenje in trda pokora, kakor vse pozemeljsko radovanje.

Uči se zdaj v malem trpeti, da se boš takrat mogel hujšega rešiti.

Tukaj poprej pokaži, kaj bi premogel kasneje.

Ako zdaj tako malo pretrpeti zamoreš, kako boš zamogel večne muke prenesti?

Ako zdaj najmanjše trpljenje z nevoljo prenašaš, kaj bo pa v peklu?

Glej dvojnega veselja resnično ne moreš imeti, radovati se tukaj na svetu in tamkaj kraljevati s Kristusom.

7. Ko bi bil do denešnjega dne zmerom živel v časti in slasti, in bi zdaj, ta trenotek že, moral umreti, kaj bi ti vse to koristilo?

Vse je tedaj nečimernost, razun ljubiti Boga in njemu samemu služiti.

Kdor namreč Boga iz celega srca ljubi, se ne boji ne smrti, ne kazni, ne sodbe, ne pekla, zakaj popolna ljubezen pelja gotovo k Bogu.

Kogar pa še greh veseli, za tega ni čuda, če se boji smrti in sodbe.

Toda dobro je, da, ako te ljubezen ne obvaruje greha, te vsaj strah pred peklom zadržuje.

Kdor pa še strah božji zanemarja, ne bo dolgo v dobrem stal, temveč zašel kmalu v zanjke hudičeve.

XXV. Poglavje.

O gorečem poboljšanju vsega življenja.

1. Čuvaj in bodi goreč v službi božji in misli pogosto: Po kaj si prišel in zakaj si svet zapustil? Ne-li, da bi Bogu živel in postal duhoven človek?

Tedaj hrepeni po poboljšanju, ker v kratkem sprejmeš plačilo svojih del, in takrat ne bo več strahu ali žalosti v tvoji bližini.

Malo se boš tedaj trudil in našel boš vélik mir, da, večno veselje.

Ako boš ostal zvest in goreč v dejanji, bode brez dvoma tudi Bog zvest in darežljiv v plačilu.

Zvesto zaupaj, da dosežeš zmago, toda prevaren ne smeš postati, da kje ne otrpneš ali se pa prevzemeš.

2. Ko je nek boječ človek med strahom in upom pogosto omahoval, ter enkrat, žalosti potrj, se vrgel v cerkvi pred altar in molil,

je to-le pri sebi premišljeval, govoreč: O ko bi vedel, da bom stanoviten ostal! In takoj zasliši v sebi božji odgovor: In ko bi to vedel, kaj bi hotel storiti? Stori zdaj, kar bi takrat hotel storiti, in čisto boš varen.

In kmalu vtolažen in vtrjen se je prepustil božji volji, in konec je bilo vsega omahovanja.

Tudi ni hotel izvedavo preiskovati, da bi izvedel, kaj ga čaka, temveč trdil se je spoznati, katera je Bogu dopadljiva in popolna volja, v njem vse začeti in vse končati.

3. Upaj v Gospoda in stori dobro (pravi prerok) in posedi zemljo in živi se v njenem bogastvu¹⁾.

Eno je, kar jih mnogo ovira v napredovanji in gorečem poboljšanju: strah pred težavo ali trud bojevanja.

Toda najbolj izmed vseh napredujejo v čednostih tisti, ki se trudijo, možko premagati, kar jim je težje in nasprotno.

Kajti tam človek bolj napreduje, ter si večo milost služi, kjer sam sebe bolj premaguje in v duhu kroti.

4. Nimajo pa vsi enako mnogo premagovati in krotiti.

Pa vendar bo za poboljšanje marljiv, če prav ima več strasti, laglje napredoval od onega, ki se sicer dobro vede, pa manj gori za čednosti.

¹⁾ Ps. 36, 3.

Dvoje posebno pripomore človeku do velikega poboljšanja: namreč siloj se odtegniti temu, na kar natora grešno nagiblje; in goreče potegniti se za dobro, kar je najbolj potrebno.

Skrbnnejše se tudi izogibaj tega, in premaguj to, kar ti večkrat pri drugih ni všeč.

5. Povsod išči le svojega poboljšanja, da se, ako lepe izgleda vidiš, ali o njih slišiš, vnemeš za posnemanje.

Ako si pa kaj graje vrednega videl, ne stori sam tistega, ali če si kedaj storil, skusi se hitro poboljšati.

Kakor tvoje oko druge opazuje, tako tudi drugi gledajo na te.

Kako prijetno in sladko je videti, goreče in pobožne brate, ki se lepo vedó in v redu in strahu živé!

Kako žalostno pa je in težko gledati neporedno se obnašajoče, ki tega, kar je njihov poklic, ne storé!

Kako škodljivo je dolžnosti svojega poklica zanemarjati, in obračati misli svoje na reči, ki nam niso izročene!

6. Spomni se svojih obljub, in postavi si pred oči podobo križanega Odrešenika!

Če življenje Jezusa Kristusa premišljuješ, se zelo sramuj, da si tako malo prizadevaš, njemu podoben postati, čeravno si že dolgo na potu božjem.

Pobožen, ki se skrbno in zvesto v posnemanji presvetega življenja in trpljenja Gospoda vadi, najde v njem vse potrebno in koristno v obilnosti, in ni mu treba memo Jezusa Kristusa kaj boljšega iskati.

O ko bi Jezus križani v naše srce prišel, kako hitro in zadosti bi bili učeni!

7. Goreč menih vse rad prenaša in prevzeme, kar se mu zapove.

Nemaren in mlačen menih pa ima težavo čez težavo in od vseh strani trpi silo, ker nima znotranje tolažbe, zunanje pa iskati ne sme.

Menih brez reda živeč je v nevarnosti globoko pasti.

Kdor išče, kar je lažje in ugodnejše, bo vedno v stiski, ker zdaj mu to, zdaj ono ne bo po volji.

8. Kako pač dela toliko drugih menihov, katere ostro veže meniška postava?

Redko izhajajo, samotno živé, prav ubožno jedó, ostro se oblačijo, mnogo delajo, malo govoré, dolgo bedijo, rano vstajajo, molitve podaljšujejo, pogosto berejo in se v vsem straha in reda držijo.

Poglej Kartuzijane, Cistercijence in raznih redov menihe in nune, kako vsako noč vstajajo Gospoda častit!

In zato bi sramota bila, da bi ti smel lenobo pasti v takem svetem delu, ko množica menihov začne Boga hvaliti.

9. O ko bi nič drugega ne imeli opravljati, kakor Gospoda Boga s celim srcem in ustmi hvaliti!

O ko bi ti nikdar ne bilo treba, ne jesti, ne piti, ne spati; in ko bi mogel zmerom Boga hvaliti in samo z duševnimi rečmi se pečati, tedaj bi pač dosti srečnejši bil, kakor si zdaj, ko mesu iz marsikaterih potreb služiš!

Da bi pač ne bilo teh potreb, ampak da bi bila samo dušna krepila; teh pa, žalibog, redko kedaj okusimo!

10. Kedar človek do tega pride, da pri nobeni stvari ne išče svoje tolažbe, takrat se mu začenja prvikrat Bog popolnoma dopadati; takrat bo tudi z vsem celo zadovoljen, naj se kakor koli prigodi.

Takrat se ne bo velike stvari veselil, ne zavoljo male žalostil, ampak se celo in zaupljivo Bogu izročil, ki mu je vse v vsem, kateremu pač nič ne mine, nič ne umrje, ampak mu vse živi in na migljej brez odloga služi.

11. Misli zmerom na konec in da se izgubljeni čas ne vrne več. Brez skrbi in marljivosti si ne pridobiš nikdar čednosti.

Ako začneš mlačen biti, začneš slabeti.

Ako se pa gorečnosti vdaš, pride mir v tvoje srce in čutil boš manjši trud vsled božje milosti in ljubezni do čednosti.

Goreč in marljiv človek je za vse pripravljen.

Več truda stane napakam se ustavljati in strastim, kakor potiti se v telesnih delih.

Kdor se ne ogiblje malih pomanjkljivosti, pade s časom v večje.

Vselej boš zvečer vesel, ako si den dobro preživel.

Čuj nad seboj samim, spodbujaj sebe samega, opominjaj se; in naj bo z drugimi kakor koli, samega sebe ne zamarjaj.

Le toliko boš napredoval, kolikor boš sam sebi sile storil. Amen.

Konec prve knjige.

Druga knjiga.

Opominjevanja k znotranjemu življenju.

I. Poglavlje.

O življenji znotranjega človeka.

1. Kraljestvo božje je v vas¹⁾, pravi Gospod.

Obrni se iz celega srca h Gospodu, in zapusti ta revni svet, in tvoja duša bo mir našla.

Uči se zunanost zaničevati in vdati se notranjosti, in videl boš kraljestvo božje priti v tebe.

Kraljestvo božje je namreč mir in veselje v sv. Duhu²⁾, katero se ne podeli brezbožnikom.

Prišel bo Kristus k tebi, kazaje ti svojo tolažbo, ako si mu le vredno stanova-lišče znotraj pripravil.

¹⁾ Luk. 17, 21.

²⁾ Rim. 14, 17.

Vsa njegova čast in lepota je znotraj, in ondi bivati mu je najdražje.

Pogosto obišče On človeka, ki v duhu živi, prijeten je njegov pogovor, sladka njegova tolažba, obilen mir in njegova prijaznost neskončno velika.

2. Glej, zvesta duša, pripravi temu ženinu svoje srce, da blagovoli priti do tebe in prebivati v tebi.

Tako namreč pravi: Ako kdo mene ljubi, bode moje besede spolnjeval in k njemu bomo prišli in pri njem prebivali¹⁾.

Daj torej prostor Kristusu, in vsemu drugemu zabrani vhod.

Ako Kristusa imaš, si bogat in zadosti ti je. On bode tvoj oskrbnik in zvesti varuh v vsem, da ti ne bo treba zanašati se na ljudi.

Ljudje se namreč urno spreminjajo in naglo opešajo; Kristus pa ostane na veke in krepko pomaga do konca.

3. Ni dobro veliko upanja staviti na slabega in umrjočega človeka, da-si nam je tudi hasnovit in priljubljen; pa nam tudi ni treba žalovati, ako nam včasih nasprotuje in vgovarja.

Kateri so denes s teboj, le-ti bodo mor biti jutre že zoper tebe, in narobe, često se obračajo kakor veter.

¹⁾ Jan. 14, 23.

Stavi vse svoje upanje na Boga, in On naj bo tvoj strah in tvoja ljubezen. On bode za te odgovarjal in prav storil, kakor bo bolje.

Tukaj nimaš stalnega mesta, in kjer koli si, si tujec in popotnik, in nikdar ne boš imel miru, dokler se s Kristusom ves ne skleneš.

4. Kaj se tukaj oziraš, ker to ni prostor tvojega obstanka?

V nebesih mora biti tvoje prebivališče, pozemeljske stvari pa ogleduj le kakor memogredé.

Vse preminejo in tudi ti ž njimi vred.

Glej, da se na nje ne obesiš, da se ne vjemeš in ne pogubiš.

Pri Najvišjem naj bodo tvoje misli, in prošnja tvoja naj bode do Kristusa obrnena brez nehanja.

Ako ne znaš premišljevati visokih in nebeških reči, prevdarjaj trpljenje Kristusovo in počivaj v njegovih svetih ranah.

Zakaj če rad iščeš zavetja pri ranah Jezusovih in pri blaženih znakih njegovih ran, občutil boš v žalosti veliko okrepčanje, in ne bo ti dosti mar zasramovanje ljudi, ter boš lahko prenašal besede opravljalcev.

5. Tudi Kristus je bil na svetu od ljudi zaničevan in v največi sili od znancev in prijateljev v sramoti zapuščen.

Kristus je hotel trpeti in zasmehovan

biti, in ti se drzneš čez to ali drugo pritoževati se?

Kristus je imel sovražnike, in obrekovalce in ti hočeš imeti same prijatelje in dobrotnike?

Kako bo venčana tvoja potrpežljivost, če se ti nič neugodnega ne pripeti? Ako zopernega nič potrpeti nočeš, kako boš prijatelj Kristusov?

Trpi s Kristusom in za Kristusa, ako hočeš kraljevati s Kristusom.

6. Ko bi se bil le enkrat popolnoma podal v znotranjost Jezusovo in nekoliko njegove goreče ljubezni okusil, tedaj bi se ne zmenil za lastni blagor in gorjé, ampak veselil se prenesenega zasramovanja, ker ljubezen Jezusova uči človeka, zaničevati samega sebe.

Kdor ljubi Jezusa in resnico in je res notrajen in prost nerednih želj, se lahko k Bogu obrne in v duhu vzdigne čez samega sebe in mirno počiva.

7. Kdor vse tako spozna, kakor je, ne pa kakor ljudje pravijo ali je njim v čislih, on je v resnici moder in podučen bolj od Boga kakor od ljudi.

Kdor ve po znotranje živeti in zunanje stvari le malo obrajtati, ta ne išče kraja, tudi ne čaka časa, da bi božje vaje opravljal.

Znotranji človek se hitro zbere, ker se nikdar ves v zunanje reči ne izgubi.

Ne moti ga zunanje delo, ali opravilo včasih potrebno, ampak kakor se stvari dogode, tako se jih posluži.

Kdor je znotraj dobro vravnan in vreden, se ne zmeni za čudno in napačno delanje ljudi.

Človek se le toliko zamota in raztrese, kolikor se v zunanje reči zaplete.

8. Ko bi s teboj bilo vse prav in bi lepo očiščen bil, bi ti vse koristilo in služilo v poboljšanje.

Zato ti marsikaj mrzi in te rado vznemirja, ker še nisi popolnoma sam sebi umrl in se nisi ločil od vsega časnega.

Nič tako ne ognjusi in ne omami človeškega srca, kakor nečista ljubezen do stvari.

Ako se odpoveš zunanji tolažbi, boš lahko gledal nebeške reči in pogosto v duhu se radoval.

II. Poglavje.

O ponižnem podvrženji.

1. Ne porajtaj veliko, kdo da je s tebo ali proti tebi; ampak to stori in skrbi, da bode Bog s teboj pri vsakem opravilu.

Imej dobro vest in Bog te bo varoval.

Kogar namreč Bog varovati hoče, temu ne more škodovati nikaka hudobija.

Ako veš molčati in trpeti, boš gotovo občutil božjo pomoč.

On pozna čas in način rešiti tebe, zato se mu moraš celo vdati.

Pri Bogu je pomoč in oproščenje od vsake zmotnjave.

Mnogokrat je zelo dobro, da drugi naše slabosti vedo in je grajajo, ker nas ohrani to bolj ponižne.

2. Kedar se človek zarad svojih pregreh ponižuje, takrat lahko sprijazni in potolaži tiste, katere je žalil.

Ponižnega Bog varuje in reši, ponižnega ljubi in tolaži, ponižnemu se približuje, ponižnemu podeli obilo milosti in iz ponižnosti njegove ga povzdigne do visokosti.

Ponižnemu razodeva svoje skrivnosti in ga prijazno k sebi vleče in vabi.

Ponižen je tudi v sramoti dovolj miren, ker je vtrjen v Bogu in ne v posvetnem.

Ne misli, da bi bil kaj napredoval, dokler nimaš samega sebe za nižjega od vseh drugih.

III. Poglavje.

O mirnem človeku.

1. Ohrani najpoprej samega sebe v miru, in potem boš zamogel druge pomiriti.

Miroljuben človek več hasni, kakor učen.

Strasten človek obrne tudi dobro v slabo in hudo rad verjeme.

Dober, miroljuben človek pa obrne vse v dobro.

Kdor je prav miren, nikogar ne sumnjiči; kdor je pa nezadovoljen in strasten, tega mučijo raznovrstne sumnje, on niti sam ne miruje, niti drugim ne privoši miru.

Večkrat govori, česar bi ne smel govoriti, ter opusti, kar bi za-nj dobro bilo storiti.

On gleda, kar so drugi storiti dolžni, svoje dolžnosti pa prezira.

Najpoprej samega sebe strabuj, potem še le boš smel razvneti se zavoljo bližnjega.

2. Ti dobro znaš zagovarjati in lepšati svoja dela, izgovarjanja drugih pa nočeš sprejemati.

Pravičnejše bi bilo, da bi samega sebe tožil, a svojega brata izgovarjal.

Ako hočeš, da te drugi trpé, trpi tudi ti druge.

Glej, kako daleč še si od prave ljubezni in ponižnosti, katera nobene jeze in nevolje ne pozna, kakor le seboj.

Nič ni posebnega, z dobrimi in pohlevnimi mirno živeti; to namreč se dopada vsem po natori; vsak ima tudi rad mir in ljubi bolj one, ki so ž njim enakih misli.

Toda s trdimi in hudobnimi, ali z raz-

uzdanimi ali nam nasprotnimi mirno živeti, je velika milost in kaj hvalevredno in možato delo.

3. So, ki so mirni seboj in tudi z drugimi mirno živé.

Tudi so, ki niti miru nimajo, niti drugih v miru ne pusté; drugim so nadležni, sebi pa še nadležnejši.

Zopet so, ki sami sebe v miru ohranijo in se tudi druge pomiriti trudijo.

Vendar se naj ves naš mir v tem revnem življenji bolj stavi na to, da ponižno prenašamo zopernosti, kakor pa, da jih ne občutimo.

Kdor bolj zna trpeti, bo imel tudi več miru.

On je zmagovalec samega sebe in gospod sveta, prijatelj Kristusov in dedič nebes.

IV. Poglavje.

O čistem srcu in priprostem namenu.

1. Dve peroti človeka povzdignete nad posvetne reči, priprostost namreč in čistost.

Priprostost mora biti v namenu, čistost pa v poželenji. Priprostost namerja k Bogu, čistost se ga oklene in vživa.

Dokler bodo želje tvojega srca svete, bodo tudi tvoja dela dobra.

Ako nič drugega ne želiš in ne iščeš,

nego dopadenje božje in prid bližnjega, boš vžival znotranjo prostost.

Ko bi tvoje srce čisto bilo, potem bi ti bila vsaka stvar zrcalo življenja in knjiga svetega nanka.

Ni je stvari tako majhne in drobne, katera bi nas božje dobrotljivosti ne spominjala.

2. Ko bi ti bil znotraj dober in čist, bi vse brez zadržka videl in prav spoznal.

Čisto srce prešine nebo in pekel.

Kakoršen je kdo v srcu, tako sodi zunanje stvari.

Ako je veselje na tem svetu, ima ga gotovo človek čistega srca.

In ako je kje kaka nadloga in britkost, najbolj jo čuti slaba vest.

Kakor železo, v ogenj vrženo, izgubi rjo in se celo razbeli, tako tudi človek, ki se ves k Bogu vrne, izgubi mlačnost in se spremeni v novega človeka.

3. Kedar človek počne mlačen postajati, takrat se boji že majhnega dela in rad sprejema zunanjo tolažbo.

Kedar pa resnobno počne premagovati se in možato hoditi po poti božji, takrat malo porajta na to, kar si je prej težavno mislil.

V. Poglavje.

Kako moramo sami sebe premišljevati.

1. Ne smemo sebi preveč verovati, ker nam mnogokrat manjka milosti in razuma. Majhna luč je v nas in še ta po zanikernosti hitro ugasne.

Večkrat tudi ne zapazimo, da smo tako slepi na duši.

Dostikrat hudo storimo in se še hujše izgovarjamo.

Včasih nas žene strast, pa mislimo, da je gorečnost.

Slabosti drugih grajamo, lastne grehe pa preziramo.

Dovolj hitro čutimo in presojujemo, kar nam je od drugih prenašati; koliko pa drugi od nas trpé, se še ne zmenimo.

Kdor sebe prav in dobro prevdari, ne bo bližnjega ostro sodil.

2. Znotranji človek stavi skrb za se nad vse skrbi; in komur je mar za se, lahko molči o drugih.

Nikoli ne boš znotrajen in pobožen, ako ne boš o drugih molčal, na se pa skrbno gledal.

Če se boš vselej le na se in na Boga oziral, te zunanje reči ne bodo motile.

Kje neki si, kedar sam za se ne veš? In ko si vse preletel, samega sebe pa zamudil, kaj ti je hasnilo?

Ako hočeš mir imeti in pravo edinost

z Bogom, je treba opustiti vse drugo in gledati na samega sebe.

3. Zelo boš napredoval, ako se vseh pozemeljskih skrbi otreseš.

Zelo pa boš oslavel, če kaj časnega obrajšaš.

Nič ti ne sme imenitno in visoko, nič dopadljivo in ljubo biti, nego sam Bog ali kar je božjega.

Vsako tolažbo, katera ti dojde od kake stvari, imej za nečimernost.

Duša, ki Boga ljubi, zaničuje vse reči.

Sam Bog večni, neizmeren, vse napolnjujoč, le on je tolažba duše in pravo veselje srca.

VI. Poglavje.

O veselji mirne vesti.

1. Slava dobrega človeka je spričevanje dobre vesti.

Imej dobro vest, in vedno boš vesel.

Dobra vest dokaj veliko zamore prenašati, in je vesela tudi v trpljenji.

Slaba vest je zmeraj plašljiva in nepokojna.

Sladko boš počival, ako ti tvoje srce ne bo ničesar očitalo.

Ne veseli se, razun če si kaj dobrega storil.

Hudobneži nimajo nikoli pravega veselja, tudi nikdar notranjega miru ne občutijo, ker

za brezbožnike ni miru¹⁾), govori Gospod.

In ko bi tudi dejali: „V miru smo, hudo nas ne bo zadelo, in kdo se bo predrznol nam škodovati?“ ne verjemi jim, zakaj hitro se bo jeza božja vzdignola in njih dejanja bodo razdejana in njihove misli se bodo pogubile.

2. Hvaliti se nadlog, ljubečemu ni težavno; zakaj tako se hvaliti, se pravi, hvaliti se križa Gospodovega.

Kratka je čast, ki se od ljudi dobiva in prejema.

Pozemeljsko čast spremlja vedno žalost.

Pobožne časti lastna vest, ne pa beseda ljudi.

Pravičnih veselje je od Boga in v Bogu, in njih radost izhaja iz resnice.

Ne mara za pozemeljsko čast, kdor hrepeni po pravi in večni.

In kdor posvetno čast išče, ali je iz srca ne zaničuje, razodeva, da malo ljubi nebeško čast.

Velik dušni mir vživa, kogar ne skrbi ne hvala ne zaničevanje.

3. Lehko se zadovolji in vmiri, kogar vest je čista.

Nisi bolj svet, če te hvalijo, tudi ne manj vreden, če te grajajo.

¹⁾ Izai. 57, 21.

Kar si, to si, in le toliko veljaš, kakoršen si v pričo Boga.

Če pomisliš, kakošen si v srcu, se ne boš zmenil za sodbo ljudi.

Človek vidi v lice, a Bog v srce¹⁾. Človek prevdarja dejanja, Bog pa tehta namene.

Vedno pošteno ravnati in sebe malo obrajtati, je znamenje ponižne duše.

Od nobene stvari tolažbe ne želeti, je znamenje velike čistosti in notranjega zaupanja.

4. Kdor za pozemeljska spričevanja ne mara, kaže, da se je čisto Bogu izročil.

Ne tisti, ki se sam priporočuje, je potrjen, pravi sv. Pavel, ampak katerega Bog priporoča²⁾.

Od znotraj z Bogom živeti, in od zunaj se nobenemu poželenju ne vdati, to je stan znotranjega človeka.

VII. Poglavje.

Kako moramo Jezusa čez vse ljubiti.

1. Srečen, kdor spozna, kaj se pravi Jezusa ljubiti in samega sebe zaničevati za voljo Jezusa.

Spodobi se, da zapustimo ljubega za-

¹⁾ 1. Bukv. kralj. 16, 7.

²⁾ 2. Kor. 10, 18.

voljo ljubega, ker Jezus hoče sam črez vse ljubljen biti.

Ljubezen do stvari je zapeljiva in nestanovitna; ljubezen do Jezusa zvesta in obstoječa.

Kdor se na stvar veže, bode ž njo padel, kdor se pa Jezusa oklene, bo na vekomaj vtrjen.

Ali hočeš, ali nočeš enkrat se moraš ločiti od vsega.

2. Drži se Jezusa v življenji in v smrti; njemu, ki je zvest, se izroči; on sam zamore pomagati, kedar drugi opešajo.

Ljubljenec tvoj je take natore, da nobenega poleg sebe ne trpi, ampak sam hoče imeti tvoje srce in kakor kralj sedeti na lastnem prestolu.

Ko bi se ti vsake stvari prav znal iznebiti, bi hotel Jezus rad s teboj prebivati.

Spoznal boš, da je skoraj brez vsega prida, kar koli je ljudem, ne pa Jezusu izročeno.

Ne zaupaj in ne opiraj se na šibki trst, ker vse meso je trava in vsa njegova čast mine kakor trave cvet¹⁾.

3. Hitro se goljufaš, če le na zunanost ljudi gledaš.

Če namreč tolažbo svojo in dobiček iščeš pri drugih, boš večkrat škodo trpel.

Če iščeš povsod Jezusa, ga boš tudi

¹⁾ Izai, 40, 6.

povsod našel; če pa iščeš samega sebe, boš tudi samega sebe našel, toda v lastno pogubo.

Človek namreč, ki Jezusa ne išče, je sam sebi bolj škodljiv, kakor ves svet in vsi njegovi sovražniki.

VIII. Poglavlje.

O posebni prijaznosti z Jezusom.

Kedar je Jezus pri tebi, je vse dobro in nobena reč se ti ne zdi težka, kedar pa Jezus ni pri tebi, je vse težavno.

Kedar Jezus v srcu ne govori, je vsaka tolažba malo vredna, če pa Jezus le eno besedo reče, občutimo veliko tolažbo.

Ali ni Marija Magdalena koj vstala z mesta, kjer se je jokala, ko ji je Marta velela: Učenik je tukaj in te kliče?¹⁾

O srečna ura, v kateri Jezus kliče od solz k dušnemu veselju!

Kako suh in trd si brez Jezusa, kako nespameten in nečimern, če razun Jezusa kaj želiš! Ali ni to večja škoda, kakor da bi celi svet izgubil?

2. Kaj ti svet zamore dati brez Jezusa?

Biti brez Jezusa je živ pekel, in biti z Jezusom je sladek raj.

Če je pri tebi Jezus, ne more ti škodovati nobeden sovražnik.

¹⁾ Jan. 11, 28.

Kdor najde Jezusa, najde velik zaklad, da, blagor čez vse blagre.

In kdor izgubi Jezusa, izgubi neizmerno veliko, in več kakor celi svet.

Najubožnejši je, kdor živi brez Jezusa, in najbogatejši, kdor z Jezusom prebiva.

3. Velika umetnost je, znati z Jezusom prebivati, in znati Jezusa ohraniti, je velika modrost.

Bodi ponižen in miroljuben in Jezus bo s teboj.

Bodi pobožen in pokojen, in ostal bo pri tebi Jezus.

Le tako kmalu preženeš Jezusa in milost njegovo izgubiš, ako si preveč nagnen na posvetno.

In če njega preženeš in izgubiš, h komu se boš podal, in koga si boš izbral za prijatelja?

Težko bodeš brez prijatelja, in če ti Jezus ni najljubši od vseh drugih, boš zelo žalosten in zapuščen.

Nespametno tedaj ravnaš, če svoje zaupanje in veselje v koga drugega staviš.

Boljše je celi svet zoper sebe imeti, kakor Jezusa žaliti.

Izmed vseh tedaj, ki so ti dragi, bodi ti Jezus sam najdražji.

4. Vse ljubi zavoljo Jezusa, Jezusa pa zavoljo njega samega.

Posebne ljubezni je le Jezus Kristus

vreden, ker je sam on dober in zvest nad vse prijatelje.

Zarad njega in v njem ti morajo dragi biti prijatelji in neprijatelji, in za vse le-te ga moraš prositi, da ga vsi spoznajo in ljubijo.

Posebne hvale in ljubezni si nikoli ne želi, ker to se spodobi samemu Bogu, ki nima sebi enakega.

Tudi ne želi, da bi se kdo v svojem srcu s teboj pečal, niti da bi se ti z ljubeznijo do koga vkvarjal, ampak Jezus naj posede tvoje in srce vsakega dobrega človeka.

5. Bodi znotraj čist in prost in ne veži se na nobeno stvar. Prost moraš biti in čisto srce k Bogu prinesiti, da ne bodeš moten, temveč skusiš, kako sladek je Gospod').

In zares do tega ne prideš, če te njegova milost ne prebiti in ne potegne, da se osamljen in oproščen od vsega, sam ž njim samim zediniš.

Kajti če se milost božja s človekom združi, potem je zmožen za vse; če ga pa zapusti, tedaj je ubog in slab in kakor da bi bil le tepenju prepuščen.

V tem pa ne bodi malosrčen ali obupljiv, ampak miren po volji božji in vse, kar čez te pride, pretrpi k časti Jezusa Kristusa, ker za zimo pride poletje, za nočjo se vrne dan in za nevihto jasno nebo.

1) Ps. 33, 9.

IX. Poglavje.

O pomanjkanji vsakega tolažila.

1. Ni težko zaničevati človeško tolažbo, če te božja krepča.

Pa biti brez božje in človeške tolažbe, in v ljubezni božji voljno prenašati zapuščenost srca, in samega sebe nikoli nikjer ne iskati, in vselej prezirati lastno zasluženje, to je velika, kaj velika reč.

Da si vesel in bogaboječ, kedar milost božjo imaš, je-li to kaj posebnega? Taka ura je vsem všeč.

Lehko jezdi, kogar milost božja nosi.

In kaj se je čuditi, ako ne občuti teže, kogar nosi vsegamogočni in vodi najvišji vojvoda?

2. Brez tolažbe smo neradi, in težko zapusti človek samega sebe.

Sveti mučenik, Lavrencij, je s svojim mešnikom svet premagal, ker je vse, kar ima svet za veselje, zaničeval; in iz ljubezni do Kristusa mirno pretrpel, da se mu je odvzel papež Sikst, katerega je zelo ljubil.

Z ljubeznijo do stvarnika je tedaj premagal ljubezen do človeka, in je rajši izvolil nebeško dopadenje, kakor pozemeljsko tolažbo.

Tako se uči tudi ti, zapustiti iz ljubezni do Boga potrebnega in ljubega ti prijatelja.

In ne prenašaj težko, če si od prijatelja zapuščen, saj veš, da se vsi moramo enkrat ločiti.

3. Veliko in dolgo se mora človek sam seboj bojevati, dokler se ne nauči sebe vsega premagati, in vse svoje hrepenenje obrniti na Boga.

Kedar človek v samega sebe zaupa, rad išče človeških tolažb.

Kdor pa Kristusa v resnici ljubi in skrbno hrepeni po čednostih, v take tolažbe ne zajde, tudi ne išče takih telesnih sladkosti, ampak rajši prenaša težavne vaje in prestopi za Kristusa ostra dela.

Kedar ti tedaj Bog duhovno tolažbo da, sprejmi jo hvaležno; večji pa, da je božji dar, ne tvoja zasluga.

Ne povzdiguješ se, ne veseli se preveč, tudi se drzno ne prevzemi, ampak bodi zaradi daru še bolj ponižen, previden in boječ v vseh svojih početjih, kajti ta ura bo pretekla in skušnjava se povrnola.

Če se ti pa tolažba odvzeme, ne obupaj nagloma, ampak čakaj v ponižnosti in potrpežljivosti nebeškega obiskanja, ker Bogu je mogoče, razveseliti te še z večjo tolažbo.

To ni nič novega in nenavadnega za tiste, ki so božje poti vajeni; vse to so mnogokrat si skusili veliki svetniki in stari preroki.

5. Zato je rekel nekdo, ko mu je še milost sijala: Dejal sem v svoji obilnosti: Vekomaj ne bom omahol¹⁾.

¹⁾ Ps. 29, 7.

Kaj pa je v sebi skusil, ko ga je milost zapustila, pove, rekoč: Obrnol si svoje obličje od mene in zbegal sem se¹).

Ko se mu je pa tako godilo, vendar ni obupal, ampak silnejše je Gospoda prosil in rekel: K tebi, o Gospod, bom klical in ponižno bom prosil svojega Boga.

Slednjič oznanjuje sad molitve svoje in spričuje, da je bil uslišan, rekoč: Slišal me je Gospod in se me usmilil, Gospod je bil moj pomočnik.

Pa v čem? Spremenil si, tako pravi, moje žalovanje v veselje in obdal si me z radostjo.

Če se je velikim svetnikom tako godilo, tedaj ne smemo mi, slabi in ubogi, obupati, ako smo denes gorečega, jutre pa mrzlega srea, kajti duh pride in odide, kakor ga je volja. Zato je rekel pobožni Job: Na vse zgodaj ga obiščeš in preiščeš hitro²).

6. Na kaj tedaj bi se zanašal, ali na koga bi zaupal, če ne na samo veliko usmiljenje božje, in le na upanje milosti nebeške?

Naj so okoli mene dobri ljudje, ali pobožni bratje, ali zvesti prijatelji, ali svete knjige, ali lepi razgovori ali sladko petje in pesmi — vse to malo pomaga, malo tekne,

¹) Ps. 29, 8.

²) Job 7, 18.

ako sem zapuščen od milosti in prepuščen svoji lastni ubožnosti.

Takrat ni boljšega zdravila, kakor je potrpežljivost in zatajevanje samega sebe v božji volji.

7. Nikoli še nisem našel tako pobožnega in bogaboječega človeka, ki bi ne bil katerokoli krat skusil, da se mu je odtegnola milost, ter ga zapustila gorečnost.

Nobeden svetnik ni bil tako visoko zamaknen in razsvetljen, da bi prej ali slej skušan ne bil.

Ni namreč vreden gledati in spoznavati visokih božjih reči, kdor ni bil zavoljo Boga izkušen v marsikaki nadlogi.

Saj je navadno, da po skušnjavi pride tolažba.

Le onim, ki so po skušnjavah potrjeni, je tolažba obljubljena. Kdor zmaga, pravi Gospod, temu bom dal zavživati od drevesa življenja¹⁾.

8. Podeli se pa nebeška tolažba, da človek krepkejši postane za prenašanje nezgod.

Pride tudi skušnjava za to, da se človek dobrega ne prevzeme.

Hudič ne spi, tudi meso še ni mrtvo, zatorej ne nehaj oboroževati se za boj, ker ob desni in ob levi so sovražniki, nikoli mirujoči.

¹⁾ Skr. raz. 2, 7.

X. Poglavlje.

O hvaležnosti za milost božjo.

1. Kaj iščeš pokoja, ko si rojen za delo?

Pripravi se bolj za potrpežljivost kakor za tolažbe, in bolj za prenašanje križa, kakor za veselje.

Kdo namreč tudi izmed posvetnih ne bi sprejel tolažbe in duhovnega veselja, ko bi ga vedno ohraniti zamogel?

Zakaj duhovne tolažbe presežejo vse veselje sveta in vse radosti mesa.

Ker vse posvetne radosti so ali prazne ali grde; duhovne radosti pa, edino prijetne in poštene, izvirajo iz čednosti in Bog jih vliva v čista srca.

Pa teh nebeških tolažb ne zamore nihče vselej, kedar bi se mu poljubilo, uživati, ker čas skušnjave ne izostane dolgo.

2. Nebeškemu obiskovanju najbolj nasprotuje kriva prostost duha in preveliko zaupanje v sebe samega.

Bog dobro stori, če podeli milost tolažbe, človek pa hudobno ravna, če Bogu vsega hvaležno ne povrne.

In zato ne morejo v nas darovi milosti teči, ker smo nehvaležni začetniku in ne izlivamo vsega v prvotni vir nazaj.

Zmerom namreč Bog milost podeljuje tistemu, ki se spodobno zahvali, jemlje pa ošabnežu, kar le ponižnemu da.

3. Za tolažbo, ki mi kes odvzeme, ne maram, in premišljevanja, ki v napuh pelje, ne iščem.

Ni namreč vse visoko sveto, in vse sladko dobro, in vse poželenje čisto, in ne vse, kar je nam ljubo, Bogu dopadljivo.

Rad sprejemam milost, po kateri zmerom ponižniši in skrbljivejši postajam in za krotenje samega sebe pripravniši prihajam.

Ne bo si upal kaj dobrega pripisovati, ampak spoznaval se bo za ubogega in revnega, kogar je milost učila in nje britka izguba izšolala.

Daj Bogu, kar je božjega in pripisuj sebi, kar je tvojega, to je, zahvali Boga za milost, sebi samemu pa sodi dolg in zaslužen kaznen.

4. Postavljaj se vselej za najnižjega in dalo se ti bo najvišje; visoko namreč ne obstoji brez nizkega.

Najvišji svetniki pred Bogom, so najmanjši sami v sebi, in čem bolj se povečujejo, tem bolj se ponižujejo.

Polni resnice in nebeške časti za posvetno hvalo ne marajo.

V Bogu vkoreninjeni in potrjeni se nikakor ne zamorejo prevzeti.

In ker vse Bogu pripisujejo, kar koli

so dobrega prejeli, ne iščejo časti od eden drugega, ampak le čast, katera od Boga samega izhaja, hočejo, ter želé, da bi Bog v njih in v vseh svetnikih čez vse češčen bil. To je vedno njih hrepenenje.

5. Bodi tedaj hvaležen za najmanjši dar, in postal boš večega vreden.

Najmanjše že za veliko imej in kar se drugim malovredno zdi, za poseben dar.

Ako čast darovalca premisliš, ti ne bo nobeden dar majhen ali zaničljiv; ker ni majhno, kar nam najviši Bog podari.

Tudi če nas pokori in tepe, moramo biti hvaležni, ker kar koli stori, stori v skrbi za naše izveličanje.

Kdor želi milost božjo ohraniti, naj bo hvaležen, če se mu da, potrpežljiv, če se mu odvzeme. Naj moli, da se mu povrne; previden in ponižen naj bo, da je ne izgubi.

XI. Poglavje.

O majhnem številu prijateljev križa Jezusovega.

1. Jezus ima sedaj mnogo prijateljev svojega nebeškega kraljestva, ali malo, kateri bi njegov križ nosili.

Mnogo jih ima željnih tolažbe, ali malo željnih trpljenja.

Veliko nahaja tovarišev pri mizi, pa malo v postu.

Vsi želé se z njim veseliti, pa malo jih hoče za-nj kaj prenašati.

Mnogo jih hodi za Jezusom do lomljenja kruha, a malo do pitja iz keliha trpljenja.

Mnogo jih povzdiguje njegove čudeže, pa malo izmed njih ga sledi v sramoti križa.

Mnogo jih ljubi Jezusa, dokler se jim kaj zopernega ne prigodi.

Mnogo jih ga hvali in povelčuje, dokler jih razveseljuje in tolaži.

Ko se pa Jezus skrije, ter jih le nekaj časa zapusti, začno tarnjati in srce izgubé.

2. Kateri pa Jezusa ljubijo zarad Jezusa in ne zarad kake lastne tolažbe, le-ti ga v vsakej nadlogi in britkosti povelčujejo, kakor v največi tolažbi.

In ko bi jih nikdar ne hotel razveseliti, bi ga vendar vedno povelčevali in hvalili.

3. O koliko premore čista ljubezen do Jezusa, ki je brez sebičnosti in samoljubja!

Mar niso vsi najemniki, ki vedno le po tolažbi hrepené? Ali ne ljubijo tudi bolj sebe nego Kristusa, ki zmerom obresti in dobičke v mislih imajo.

Kje se najde tak, ki bi hotel Bogu služiti brez plačila?

4. Redko se najde tako pobožer človek, da bi se bil iznebil vseh reči.

Resnično v duhu ubogega in od vseh stvari ločenega, kdo ga bo našel? Čez vse, kar je od daleč in od zadnjih pokrajin, je njegova cena¹).

Ko bi človek vse svoje premoženje razdal, bi to še nič ne bilo²).

In ko bi ostro se pokoril, bi bilo to le malo.

In ko bi vso učenost dosegel, bil bi še daleč proč.

In ko bi bila njegova krepost velika, in njegova pobožnost silno goreča, bi mu še mnogo manjkalo, namreč eno, česar najbolj potrebuje.

Kaj je tisto? Da vse zapustivši tudi samega sebe zapusti in se vsega predrugači ter ne obdrži nobene lastne ljubezni.

In kedar bo vse storil, kar je vedel, da mora storiti, naj spozna, da še nič ni storil.

5. Naj se ne izmeni kaj, če ga drugi močno spoštujejo, temuč naj se odkritosrčno spozna za nepridnega hlapca, kakor Resnica pravi: Kedar vse storite, kar vam je zapovedano, recite: Nepridni hlapci smo³).

Takrat bode zamogel v resnici reven biti in priprost v duhu in dejati s prerokom: Zapuščen sem in vbog⁴).

¹) Pril. 31, 10.

²) Vis. pes. 8, 7.

³) Luk. 17, 10,

⁴) Ps. 24, 16.

Vendar od njega, ki sebe in vse zapusti, ter najmanjši postane, ga ni bogatejšega, ne mogočnejšega ne prostejšega.

XII. Poglavje.

O kraljevem potu svetega križa.

1. Ostra se zdi mnogim ta beseda: Zataji samega sebe, zadeni svoj križ in hodi za Jezusom¹⁾.

Pa veliko ostreje se bode slišala tista poslednja beseda: Poberite se od mene prokleti v večni ogenj²⁾.

Kateri sedaj radi poslušajo nauk križa in ga spolnjujejo, se takrat pred sodbo, večnega pogubljenja ne bodo bali.

To znamenje križa bode na nebu, ko bode Gospod prišel sodit.

Takrat bodo vsi služebniki križa, ki so v življenji ravnali se po Križanem, stopili pred sodnika Kristusa z velikim zaupanjem.

2. Zakaj se tedaj bojiš križ zadeti, ki nas pelje v nebeško kraljestvo?

V križu je blagor, v križu življenje, v križu zavetje pred sovražniki.

V križu je obilnost nebeških sladkosti, v križu je moč uma, v križu veselje duha.

¹⁾ Mat. 16, 24.

²⁾ Mat. 25, 41.

V križu je vsa čednost, v križu popolna svetost.

Ni blagra duši, ni upa večnega življenja razun v križu.

Zadeni tedaj svoj križ in idi za Jezusom in šel boš v večno življenje. On je šel pred teboj noseč svoj križ in je umrl za te na križu, da bi tudi ti svoj križ nosil, ter na križu umreti želel.

Zakaj če bodeš ž njim umrl, bodeš tudi ž njim živel; in če si mu tovariš bil v trpljenji, tedaj mu boš tudi tovariš v slavi.

3. Glej! v križu je vse, in na smrti je vse ležeče in ni druge poti do življenja in do pravega notranjega miru, nego pot svetega križa in vsakdanjega zatajevanja.

Hodi, kjer hočeš, išči, česar koli želiš in ne bodeš našel niti više poti zgoraj, niti varniše zdolaj, razun poti svetega križa.

Razsodi in vravnaj vse, kakor veš in znaš, videl boš, da moraš vedno kaj trpeti ali rad ali nerad; in tako boš povsod križ nahajal.

Trpel bodeš namreč ali telesne bolečine ali pa dušne britkosti.

4. Včasih bodeš od Boga zapuščen, včasih od svojega bližnjega nadlegovan, in kar je nar hujše, včasih boš sam sebi nadležen.

In vendar se nikakor ne bodeš zamogel ne težav iznebiti ne križa si zljajšati, temuč

dokler bode Bogu dopadlo, boš trpeti moral.

Ker Bog hoče, da se učiš prenašati nadloge brez tolažbe, in da se mu popolnoma podvržeš in po nadlogi pohlevniši postaneš.

Nihče ne občuti trpljenja Kristusovega tako pristrčno, nego tisti, ki more Kristusu enake bolečine prenašati.

Križ je tedaj vedno pripravljen in te povsod čaka.

Beži, kamor koli hočeš, ne boš mu ubežal; ker kamor se podaš, poneseš samega sebe seboj, ter boš našel samega sebe.

Podaj se navzgor, podaj se navzdol podaj se ven, podaj se noter in povsod boš našel križ.

In potrebno je, da si povsod potrpežljiv, ako hočeš srčni mir uživati in si zaslužiti večni venec.

5. Če križ rad nosiš, bode tudi tebe križ nosil in te pripeljal do zaželenega cilja, kder bode namreč minolo vse trpljenje.

Če ga nerad nosiš si težo povišuješ, ter si sam seboj nezadovoljen, nositi ga pa vendar moraš.

Ako se iznebiš enega križa, brez dvombe drugega najdeš in lahko, da še težjega.

6. Misliš da bodeš ti ubežal, čemur še nobeden človek ubežati ni zamogel? Kateri svetnik je bil na svetu brez križa in nadloge?

Vsaj še Jezus Kristus, naš Gospod ni bil niti eno uro brez bolečine trpljenja, dokler je živel. Sam pravi: Kristus je moral trpeti in od mrtvih vstati in tako iti v svoje veličastvo¹⁾.

Zakaj tedaj ti iščeš druge poti, in ne kraljeve poti svetega križa?

7. Vse življenje Kristusovo je bilo križ in trpljenje; in ti iščeš za se miru in veselja?

Oh! kako se motiš, če razun trpljenja še kaj iščeš, kajti vse to minljivo življenje je polno rev in s križi krog in krog obdano.

In čem višje je kdo v duhu dozorel, tem težje križe često najde; in kolikor bolje želi razvezan biti in pri Kristusu, toliko boljše je za-nj, ostati v kraji potovanja.

8. Ali on, ki toliko nadlog prenaša, ni brez hladilnega tolažila, vedoč, da mu zarad voljnega prenašanja križa zori obilen sad.

Kedar ga namreč prostovoljno sprejme, spremeni se mu vsa nadležna butara v zaupanje na božje tolažilo.

Čem bolj meso po nadlogah slabi, tem bolj se duh krepča po notranji milosti.

In včasih se tako večvrsti v kopernenji po nadlogi in zopernosti (ker bi rad enak postajal Kristusu križanemu), da si ne želi biti brez rev in bolečin; veruje namreč, da čem več in čem hujše bolečine trpi za Boga, tem bolj mu dopada.

¹⁾ Luk. 24. 46.

To pa ni človekova moč, ampak milost Kristusova, katera toliko premore in včini v slabostnem mesu, da se tega z gorečim duhom poprime in ljubi, kar po natori vedno črti in beži.

9. Lastna moč človeka ne zamore križa nositi, križa ljubiti, telesa pokoriti in podvreči, česti se ogibati, zasmehovanja radovoljno prenašati, samega sebe zaničevati in zaničevanja želeti, zopernost in škode trpeti, in za nobeno srečo tega sveta ne marati.

Če se na se oziraš, ničesar takega ne boš premogel iz sebe.

Če pa v Gospoda zaupaš, bode ti iz nebes moč dana, in tvojej oblasti bota podložna svet in meso.

Tudi se ne boš peklenškega vraga bal, ako boš oborožen z vero in zaznamovan z križem Kristusovim.

10. Podaj se tedaj, kot dober in zvest hlapec Kristusov srčno nositi križ svojega Gospoda, iz ljubezni do tebe križanega.

Pripravi se mnogo zopernosti in raznih težav prenašati v tem revnem življenji, zakaj tako se ti bo godilo, bodi kjer koli, in tako boš zares nahajal, kjer koli se boš potikal.

Tako mora biti, in ni druge pomoči zadregam nadlog in bolečinam ulti kakor voljna potrpežljivost.

Pij željno kelih Gospodov, če hočeš njegov prijatelj biti in ž njim delež imeti.

Tolažila Bogu prepusti, naj on ž njimi ravna, kakor mu je ljubo.

Ti pa bodi pripravljen za prenašanje nadlog in jih imej za največe tolažbe: trpljenja namreč tega časa niso vredna bodoče slave, ki se bode razodela nad nami¹⁾, ko bi tudi vsa sam prenesti zamogel.

11. Kedar si to dosegel, da ti je nadloga ljuba in mila zarad Kristusa, tedaj verjemi, da je dobro s teboj, ker našel si raj na zemlji.

Dokler ti je trpeti težko, in te je želja trpljenju uteči, dotle je slaba s teboj in vedno boš na pobegu pred nadlogami.

12. Ako se vdaš v to, kar mora biti, to je, v trpljenje in smrt, bode kmalu boljše in boš pokoj našel.

In ko bi se tudi zamaknol s Pavlom v tretja nebesa, ne bil bi zarad tega oproščen trpljenja: Jaz mu bom pokazal, koliko mora zarad mojega imena trpeti²⁾.

Trpljenje te tedaj čaka, če hočeš Jezusa ljubiti in mu neprenehoma služiti.

13. Ko bi pač ti vreden bil zarad Jezusovega imena kaj trpeti: kako veliko slavo bi dočakal, kako bi se vsi svetniki božji veselili, kako bi tudi spodbujal svojega bližnjega?

¹⁾ Rim. 8, 18.

²⁾ Ap. dj. 9, 16.

Da-si jih je le malo, ki radi trpé, vendar potrpežljivost vsi priporočajo.

Spodobi se tebi radovoljno kaj trpeti za Kristusa, ker jih mnogo več trpi za svet.

14. Vedi dobro, da umirajoče mora biti tukaj tvoje življenje. In čem bolj kdo sebi umira, tem bolj se za Boga oživlja.

Nikdo ne bode sposoben zapopasti nebeških reči, kdor se ni ponižal, prenašati zopernosti zavoljo Kristusa.

Nič ni prijetnejega Bogu, nič koristnejega tebi na tem svetu, nego radovoljno trpljenje za Kristusa.

In ko bi se ti na voljo dalo, bi moral bolj želeti, prenašati zopernosti za Kristusa, nego okrepčevati se v mnogih tolažbah; tako namreč bi Kristusu podobniši, svetnikom enakši prihajal.

Kajti naše zasluženje in napredek našega stanja se nikakor ne dovršuje v mnogih prijetnostih in tolažbah, marveč v prenašanji velikih težav in britkosti.

15. Ko bi kaj boljšega in koristnejega bilo za blagor ljudi, nego trpljenje, bil bi Kristus gotovo z besedo in dejanjem to pokazal.

Pa učence, gredoče za njim in vse, ki želijo po njegovi poti hoditi, opominja, naj križ zadenó, rekoč: Če kdo hoče za menoj hoditi, naj zataji samega

sebe, naj zadene svoj križ, in gre za menoj ¹⁾)

Zatorej naj bode, ko smo to vse prečitali in premislili, poslednji sklep ta-le: Da nam je treba po mnogih nadlogah iti v kraljestvo božje ²⁾)

Konec druge knjige.

Tretja knjiga.

O znotranji tolažbi.

I. Poglavlje.

Kako Kristus znotraj govori verni duši

1. Poslušati hočem, kaj Gospod Bog v meni govori ³⁾).

Blagor duši, katera sliši Gospoda v sebi govoriti, in sprejema iz njegovih ust tolažilno besedo.

¹⁾ Luk. 9, 23.

²⁾ Dejan. ap. 14, 22.

³⁾ Ps. 84. 9.

Blagor ušesom, katera slišijo tihi govor božji, in se nič ne izmenijo za šum tega sveta.

Pač res blagor ušesom, katera ne poslušajo glasa zunanjega šuma, ampak resnico, ki znotraj uči.

Blagor očem, ki so zunanjemu zaprte, v notranjo pa vedno vprte.

Blagor onim ki notranje reči zapopadejo, ter se trudijo v vsakdenjih vajah nebeške skrivnosti čedalje bolj izpoznavati.

Blagor onim, ki Bogu služiti želé, in se vsakega posvetnega zadržka otresejo.

Ne pozabi tega, duša moja, in zapri vrata pohotnosti, da zamoreš slišati, kaj govori v tebi Gospod tvoj Bog.

2. To pravi tvoj preljubi: Jaz sem tvoje izveličanje, mir tvoj in življenje tvoje.

Drži se mene in mir boš našla.

Popusti vse minljivo, ter išči večno.

Kaj so vse časne reči drugega, nego zapeljivost? In kaj ti pomagajo vse stvari, ako si od stvarnika zapuščena?

Odreci se torej vsem stvarjem, in bodi stvarniku svojemu všeč in verna, da dosežeš pravo srečo.

II. Poglavje.

*Ponižne želje znotranje božje govorjenje
slišati.*

1. Govori o Gospod, ker tvoj hlapec posluša ¹⁾.

Jaz sem tvoj hlapec, podeli mi razum, da spoznam tvoje zapovedi ²⁾.

Nagni moje srce na besede svojih ust, naj teče kakor rosa tvoja beseda.

Nekdaj so rekli otroci Izraelski Mojzesu: Ti nam govori, in mi bomo poslušali, naj nam ne govori Gospod, da kde ne umrjemo ³⁾

Jaz pa, o Gospod! jaz tako ne molim, ampak s Samuelom prerokom te ponižno in željno prosim: Govori o Gospod, ker tvoj hlapec posluša.

Naj mi ne govori Mojzes ali kateri drugi prerokov, temuč govori rajši ti, Gospod Bog, ki navdihuješ in razsvetljuješ vse preroke, ker ti sam brez njih me zamoreš popolnoma podučiti, oni pa brez tebe nič ne bodo zamogli.

2. Oni sicer zamorejo glas dati besedam, ali duha ne dado.

¹⁾ 1. Knj. kralj. 3, 10.

²⁾ Ps. 118, 125.

³⁾ 2. Mojz. 20, 19.

Prelepo govore, ali, če ti molčiš, ne vnamejo srca.

Oni dajo črke, ali ti razkriješ pomen. Skrivnosti pripovedujejo, pa ti jih razodevaš.

Nam oznanjujejo zapovedi, jih spolnjevati pa ti pomagaš.

Nam kažejo pot, hoditi po njej, nam pa ti moč daješ.

Oni samo od zunaj delajo, ti pa podučuješ in razsvetljuješ srca.

Oni zalivajo od zunaj, ti pa daruješ plodovitnost.

Oni govore sicer, pa razumeti, kar slišimo, nam ti podeljuješ.

3. Ne Mojzes tedaj, ampak ti Gospod moj Bog, večna resnica, mi govori, da kde ne umrjem, in brez sadu ne ostanem, ako sem le od zunaj opominjan, od znotraj pa ne vžgan.

In naj mi ne bo v sodbo beseda, ki sem jo slišal, a ne spolnil je, spoznal, a ne ljubil, veroval a ne držal.

Govori tedaj o Gospod, ker hlapec tvoj posluša, ti imaš namreč besede večnega življenja¹⁾

Govori mi, da bo mojej duši v kako si bodi totažbo, in da se moje celo življenje izboljša, tebi pa, da bode v hvalo, slavo in večno čast.

¹⁾ Jan. 6, 69.

III. Poglavje.

Ponižno poslušajmo in visoko cenimo besedo božjo.

1. Poslušaj, sin, moje besede, besede presladke, ki presegajo vso modrost modri-
janov in učenjakov tega sveta.

Moje besede so duh in življenje¹⁾ in se ne smejo ceniti po človeškem razumu.

Tudi naj ne služijo človeku v nečimerno dopačenje, ampak naj jih tiho posluša, in s ponižnostjo in z veliko gorečnostjo sprejme.

2. In rekel sem: Blagor mu, kogar ti podučuješ, in ga svoje postave učiš, da mu polajšuješ hude dni²⁾ in da ne obupa na zemlji.

3. Jaz, pravi Gospod, sem podučeval od začetka preroke, in še zdaj ne neham vsem govoriti, pa mnogo jih je gluhih in trdovratnih za moj glas.

Več jih rajši posluša svet, kakor Boga; rajši vbogajo nagnenje svojega mesa, nego voljo božjo.

Svet obeta le časne in malovredne reči, in služi se mu z veliko pohlepnostjo; jaz obetam največe in neminljive reči in vendar otrpnejo človeška srca.

Kdo s toliko skrbjo služi meni in me

¹⁾ Jan. 6, 64.

²⁾ Ps. 93, 12, 13.

uboga v vseh rečeh, kakor se hlapčuje svetu in njegovim poglavarjem? Sramuj se Sidon, pravi morje ¹⁾ in če vprašaš zakaj, poslušaj:

Človek zavoljo majhnega dobička dolgo pot stori, za večno življenje pa jih mnogo komaj peto od tal vzdigne.

Malovredno blago se išče, za en vinar je večkrat grd prepir, za nečimerno reč in pičlo obljubo se trudijo noč in den.

4. Pa, Bogu se usmili! za neminljivo blago, za neprecenljivo plačilo, za največjo čast in neskončno slavo se človeku toži že najmanjši trud.

Sram te bodi tedaj, len in godernjav hlapec, da se oni bolj trudijo za pogubljenje, nego ti za življenje.

Oni se bolj veselé nečimernosti, kakor ti resnice.

Oni se večkrat goljufajo v svojej nadi, a moja obljuba nikogar ne vkani, in ne pusti praznega, ki v me zaupa.

Kar sem obljubil, bom dal, kar sem rekel, bom izpolnil; če le kdo do konca zvest ostane v moji ljubezni.

Jaz povračujem vse dobro, in jaz močno skušam vse pobožne.

5. Zapiši si moje besede v svoje srce in jih marljivo premišluj; kajti one ti bodo ob času skušnjave zelo potrebne.

¹⁾ Jzaj. 23, 4,

Česar ne umeš, ko bereš, spoznal boš v trenutku obiskovanja.

Jaz navadno na dva načina obiskujem svoje izvoljene: s skušnjavo namreč in s tolažbo.

In vsaki den jim berem dvojno branje: v enem grajam njihove napake; v drugem jih pa opominjam, naj napredujejo v čednostih.

Kdor ima moje besede in je zametuje, ta bo imel svojega sodnika na den sodbe.

Molitev za dar pobožnosti.

6. Gospod moj Bog! ti si edina moja dobrota. In kdo sem jaz, da se prediznem tebe nagovoriti?

Jaz sem najrevnejši tvoj hlapec in zavržen črvič, tako reven in zaničljiv, da sam ne vem in se ne upam reči.

Spomni se vendar, o Gospod, da nič nisem, nič nimam in nič ne zamorem.

Ti edini si dober, pravičen in svet, ti vse zamoreš, vse daješ, vse napolnjuješ, le edinega grešnika praznega pustiš.

Spomni se milosrčnosti svoje in napolni s svojo milostjo moje srce, ker nočeš, da bi bile prazne tvoje stvari.

7. Kako bi se mogel ohraniti v tem revnem življenji, ko me ne bi krepila tvoja milosrčnost in milost?

Ne obračaj od mene svojega obličja, ne odlagaj svojega obiskovanja, ne odteguj mi svoje tolažbe, da ti ne postane moja duša kakor zemlja brez vode.

Gospod nauči me izpolnjevati tvojo voljo ¹⁾, nauči me, da vredno in ponižno hodim vpričo tebe, ker moja modrost si le ti, ki me v resnici poznaš in si me že poznal, preden je svet bil, in preden sem bil rojen na ta svet.

IV. Poglavje.

V resnici in v ponižnosti moramo pred Bogom živeti.

1. Sin, v resnici hodi pred mojim obličjem, in s priprostim srcem me vsikdar išči.

Kdor resnično mene pred očmi ima, ta bo varen pred hudimi napadi, in resnica bode ga rešila zapeljivcev in hudobnih obrekovalcev.

Ako te resnica reši, boš zares svoboden, in ne bode ti mar za prazne besede ljudi.

2. Gospod, res je kakor govoriš, tako prosim, naj se z menoj izgodi. Resnica tvoja me naj uči, ona me naj varuje in pripelje do srečnega konca.

¹⁾ Ps. 142; 6, 10.

Ona naj me reši vseh hudih želj in pregrešne ljubezni, in živel bom s teboj v veliki dušni prostosti.

3. Učila te bom, pravi resnica, kar je prav in meni dopadljivo.

Premišljuj svoje pregrehe z velikim studom in žalostjo, in nikdar ne misli, da kaj veljaš zavoljo svojih dobrih del.

Vsaj si res grešnik in v mnogo strasti zapleten in pogreznen.

Sam od sebe vedno siliš v to, kar nič ni, hitro padeš, hitro obnemoreš, hitro se zbegaš, hitro raztreseš.

Nič nimaš, česar bi se hvalil, mnogo pa, kar te zelo ponižuje, mnogo slabeji si, kakor zapopasti zamoreš.

4. Naj se ti tedaj nič za veliko ne zdi, kakoli storiš.

Nič ni velikega, nič dragega in čudovitega, nič imenitnega, nič visokega, nič v resnici hvale in želje vrednega, razun kar je večnega.

Ničesar se tako ne boj, ničesar tako ne zaničuj in ne odbijaj, kakor svoje napake in pregrehe. Bolj jih bodi žalosten, kakor vse časne škode.

Nekateri se ne vedejo odkritosrčno pred menoj, marveč zapeljuje jih neka radovednost in prevzetnost; hočejo moje skrivnosti vedeti in božje visokosti razumeti, sebe in svoje izveličanje pa zanemarjajo.

Oni mnogokrat zabredó v velike skušnjave in pregrehe zavoljo svojega napuha in radovednosti, ker se jim jaz zoperstavljam.

5. Boj se božje sodbe in t. esi se pred jezo Vsegamogočnega. Del najvišega pa ne sodi, temuč premišljuj svoje hudobije, koliko si grešil in koliko dobrih del zamudil.

Nekateri svojo pobožnost skazujejo le v bukvah, drugi v podobah in zopet nekateri v zunanjih znamenjih in kipih.

Nekateri me imajo na jeziku, a v srcu malo.

In zopet so, ki razsvetljenega uma in očiščenega srca, le po večnem hrepené, kar je posvetnega neradi poslušajo, potrebam natore nevoljno služijo; in le ti vedó, kaj duh resnice v njih govori.

Zakaj, on jih uči zaničevati časno in ljubiti večno, svet zauemarjati in po nebesih hrepeneti noč in den.

V. Poglavje.

O prečudežni moči božje ljubezni.

1. Češčen bodi, Oče nebeški, Oče mojega Gospoda Jezusa Kristusa, ker se mene reveža milostljivo spominjaš.

Oče usmiljenja in Bog vse tolažbe, hvalim te, ker mene vsake tolažbe nevrednega včasi s svojim obiskanjem okrepčaš.

Častim te vselej in slavim s tvojim edinorojenim Sinom in s svetim Duhom tolažnikom na vse veke.

O Gospod Bog, sveti ljubitelj moj, ko boš prišel ti k meni, razveselil boš moje srce.

Ti si moja slava in srčna radost. Ti up moj in zavetje moje na den moje stiske.

2. Pa ker sem še slab v ljubezni in nepopolen v čednosti, zato potrebujem od tebe moči in tolažbe. Obišči me tedaj večkrat in poduči v svetih vednostih.

Reši me zlih strasti in ozdravi moje srce vseh nerednih poželjivosti, da tako znotraj ozdravljen in prav očiščen, stanoviten postanem v tvoji ljubezni, močen v trpljenji, zvest v stanovitnosti.

3. Velika reč je ljubezen, črez vse velika dobrotā, ki sama slajša vse težave in radovoljno trpi vse zopernosti.

Ker ona prenaša težo brez težave in stori sladko in tečno, kar je bitkega.

Plemenita ljubezen do Jezusa spodbada človeka k velikim delom in vzbuja v njem željo do vedno večje popolnosti.

Ljubezen kvišku hrepeni in noče, da bi jo zemeljske reči zadrževale.

Ljubezen hoče biti prosta in vsakega posvetnega poželenja čista in v svojem znotranjem spoznavanju nikakor zavirana, da se ne zaplete zavoljo kake časne koristi, ali ne omaga zavoljo kake nesreče.

Nič slajšega ni od ljubezni, nič močnejšega, nič višega, nič širjega, nič prijetnejšega, nič popolnejšega, nič boljšega na nebu in na zemlji; zakaj iz Boga se je rodila in le v Bogu najde pokoj.

4. Kdor ljubi, leta, teka in se veseli, prost je in nič ga ne zadržuje. Da vse za vse, in ima vse v vsem, ker miruje v enem čez vse najvišem, iz katerega vse dobro izvira in pride. On ne gleda na dar, ampak se, dar prezirajoč le za darovalcem ozira.

Ljubezen mnogokrat ne ve mere, ampak govori čez vso mero.

Ljubezen ne čuti teže, dela se ne naveliča, rada bi več storila, kakor premore, nič se ji nemogoče ne zdi, ker meni, da vse zamore in sme.

Ona je tedaj za vse, in dosti spolni in doprinese, kjer obnemore in obleži, kdor ne ljubi.

5. Ljubezen čuje zmerom, še speča ne spi.

Spehana se ne vžene, stiskana se ne zboji, vstrašena se ne zbega, ampak kakor živ plamen in žareč ogenj predere kvišku in varna hodi.

Kdor ljubi, ve, kaj je ljubezen.

Velik klic v ušesih božjih je že goreča želja duše, ki pravi: Moj Bog, moja ljubezen! ti si ves moj in jaz vsa tvoja.

6. Širi me v ljubezni, da se učim po-

skušati z notranjimi ustmi srca, kako sladko da je ljubiti, in topiti se in plavati v ljubezni.

Naj me ljubezen božja nosi kedar sem v preveliki gorečnosti in občudovanji ves zamaknen!

Naj pojem ljubezni pesem in tebi, ki te ljubim, v višine sledim, v tvojej hvali naj medli moja duša radovaje se iz ljubezni.

Naj ljubim tebe bolj kakor sebe, in sebe le zavoľo tebe, in vse v tebi, kateri tebe v resnici ljubijo, kakor veva postava ljubezni, ki se sveti iz tebe.

7. Ljubezen je nagla, odkritosrčna, pobožna, prijetna in prijazna, močna, potrpežljiva, zvesta, modra, prizanesljiva, moška in nikdar sama sebe ne išče.

Kder namreč kdo samega sebe išče, tam odpade od ljubezni.

Ljubezen je previdna, ponižna in pravična; ni mehkužna, ni nestanovitna, nečimernih reči ni željna; trezna je, čista, zanesljiva, mirna in v vseh čutih zavarovana.

Ljubezen je podložna in pokorna višim, sama sebe malo ceni in zaničuje, Bogu je vdana in hvaležna, zmerom va-nj veruje in zaupa, tudi v mlačnosti svoji, zakaj v ljubezni se brez britkosti ne živi.

8. Kdor ni pripravljen vsega trpeti in na voljo biti ljubljenu, ni vreden, da se imenuje ljubitelj.

Ljubitelj mora vse težavno in bitko

zavoljo ljubljencea rad prenašati in zavoljo zopernosti ga ne zapustiti.

VI. Poglavje.

Kako se prava ljubezen razodeva.

1. Sin, ne ljubiš me še srčno in modro. Zakaj ne, Gospod?

Ker zavoljo majhne zapreke opustiš, kar si začel, in preveč po tolažbi hlepiš.

Kdor srčno ljubi stoji v skušnjavah in ne veruje zvitemu prigovarjanju sovražnika.

Kakor sem mu v sreči prijeten, tako mu tudi v nesreči nisem neprijeten.

2. Pameten ljubitelj ne gleda toliko na dar ljubečega, kakor na ljubezen njegovo.

Srce bolj čišla, kakor dar, in vse darove manje ceni kakor prijatelja.

Blag ljubitelj se z darom ne zadovolji, ampak nad vsemi darovi najde pokoj le v meni.

Zato ni vse izgubljeno, če kedaj o meni in o mojih svetnikih slabeje misliš, kakor bi rad.

Oui čut, lep in sladek, ki te včasih prešine, je čin pričujoče milosti in nekak predokus domovine nebeške, na katerega se pa nikar preveč ne zanašaj, ker pride in odide.

Vojskovati se pa zoper slabe nagone duše, ki prihajajo, in zaničevati podpihovanje hudičevo, to je posebna krepost in velika zasluga.

3. Naj te tedaj ne strašé sovražne domišljije, vzbujene od katerekoli stvari.

Srčno ohrani svoj sklep, in namena resničnega, le Bogu služiti, se drži.

Res je, da se včasih nagloma zamisliš v visokosti, pa se hitro zopet povrneš do navadnih nerednosti srca.

Toda tako se ti izgodi zoper tvojo voljo, in dokler ti ne dopada in se zoperstavljaš, ti je v zaslugo in ne v pogubo.

4. Vedi, da se stari sovražnik na vso moč napenja, zadušiti tvoje hrepenenje v dobrem in odgnati te od vseh dobrih del: od češčenja svetnikov, od pobožnega spomina mojega trpljenja, od koristnega spoznanja svojih grehov, od čuvanja nad lastnim srcem in od trdnega sklepa v čednostih rasti.

Mnogo zlih misli ti vzbuja, da bi se ti mrzelo in te prestrašilo, ter spravilo od molitve in svetega branja.

Togoti se nad ponižno spovedjo, in ko bi zamogel, bi ti še sveto obhajilo zabranil.

Nikdar mu ne veruj, in ne izmeni se za-nj, če ti tudi večkrat zapeljive zanjke nastavlja.

Njega dolži, če ti slabe in nečiste misli vstajajo. Reci mu:

Poberi se nečisti duh, sramuj se hudobnež, zelo nesnažen si ti, ki take reči v moje uho šepečeš!

Spravi se od mene grd zapeljivec, ne boš me prevaril, temveč Jezus bo z menoj, kot močen bojevalec, in ti boš stal osramoten!

Hočem rajši umreti, in vsako kazen pretrpeti, kakor se tebi vdati.

Tiho bodi in obmolkni, ne poslušam te več, če me tudi še hujše dražiš. Gospod je moje razsvetljenje in moje izveličanje, koga se bom bal?

Če stoji proti meni cela vojska, ne bode se balo moje srce.) Bog je moj pomočnik in odrešenik.

5. Bojuj se kakor dober vojščak, in ako včasih zavoljo svoje slabosti padeš, zberi moči močnejše od prejšnjih, upaje na večo mojo milost, in zelo se varuj praznega dopadenja in napuha.

Zatega del jih zabrede mnogo v zmoto in se pogreznó včasih v neozdravljivo slepoto.

Ta poguba napihnencev, ki so se tako nespametno prevzeli, naj te za vselej podučí in vedno ponižuje.

¹⁾ Ps. 26; 7, 3.

VII. Poglavje.

Ponižno skrivaj milost božjo.

1. Sin, koristneje in varneje bo za te, če milost pobožnosti zakrivaš, se ž njo ne hvališ, o njej veliko ne govoriš, je ne pre-ceniš, temveč samega sebe zaničuješ in se bojš, da bi je nevreden ne prejel.

Na ta čut se ne zanašaj preveč, ker se le prelehko v nasprotnega obrne.

V milosti premišljuj, kako reven in ubog si brez milosti.

V duhovnem življenji namreč rasteš, ne le kedar milost tolažbe imaš, ampak če ponižno, vdano in voljno prenašaš njeno izgubo; tako, da takrat ne otrpne tvoja gorečnost v molitvi in tudi drugih del, ki jih navadno opravljaš, ne opustiš,

Ampak stori rad, kakor najbolje veš in znaš, kar je v tvoji moči; in ne zanemari se vsega zavoljo otrpnenosti ali nemira, ki ga čutiš v duhu.

2. Veliko jih je namreč, ki hitro nepotrpežijivi postanejo in nemarni, če jim vse po volji ne gre.

Zakaj človek nima pota svojega vedno v svoji oblasti, ¹⁾ ampak Bog ima oblast dati in tolažiti, kedar hoče, kolikor hoče in kogar hoče, kakor mu dopada in ne več.

¹⁾ Jer. 10, 23.

Nekateri neprevidneži so zavoljo milosti pobožnosti vgonobili sami sebe, ker so več hoteli storiti, kakor jim je bilo mogoče; svoje slabosti niso pomislili in rajši ubogali nagnenje svojega srca, kakor razsodbo svoje pameti.

In ker so si več upali, kakor je Bogu dopadlo, zatoraj so milost hitro izgubili.

Ki so se že do nebes povzdignoli, so nezmožni in zapuščeni reveži postali, da bi se ponižani ter obubožani učili ne s svojimi perotimi letati, ampak pod mojimi krili upati.

Novinci in še malo izkušeni na poti Gospodovi, če se ne ravnajo po svetu izkušenih, se lahko zmotijo in pogubé.

3. Ako pa se hočejo rajši svojih misli držati, kakor drugim izvedenim verovati, bode jim slabo izteklo, če nikakor nočejo odstopiti od lastnega sklepa.

Oni, ki sami sebe za modre imajo, se malokedaj svetu drugih ponižno podvržejo.

Boljše je malo vedeti v ponižnosti in v majhni razumnosti, kakor posesti velike zaklade učenosti s praznim dopadanjem.

Boljše ti je manj imeti, kakor veliko, ko bi vtegnol prevzetovati se.

Ne ravna dovolj previdno, kdor se vsega vda veselju, da pozabi svojo nekdanjo siromaštvo, in mu ni mar za sveti strah božji, ki se boji izgubiti podarjeno milost.

Tudi ne ravna dovolj pobožno, kdor se

sti varuje, in me (da resnico povem) brezbrojnih nesreč reši.

Ker sem samega sebe pregrešno ljubil, sem se pogubil; in ker sem tebe samega iskal in čisto ljubil, sem našel tebe in sebe, in v tej ljubezni tvoji sem samega sebe še bolj zaničeval.

Ti namreč, o presladki, mi ne podeljuješ po mojem zasluženju, temveč obilnejše in boljše, kakor sнем upati in prositi.

3. Moj Bog, češčen bodi! Vsega dobrega sem sicer nevreden, ali tvoja darljivost in neskončna dobrota nikakor ne neha blagrov deliti tudi nehvaležnim, in onim, ki so daleč proč od tebe.

Obrni nas k sebi, da postanemo hvaležni, ponižni in pobožni, ker ti si naše izveščanje, naša moč in naša hrabrost.

IX. Poglavje.

Vsi naši nameni in dejanja naj se obračajo k Bogu.

1. Sin, jaz moram biti tvoj najviši in najzadnji cilj, če želiš resnično srečen biti.

Ako bom jaz tvoj namen, se bo tvoje poželenje očistilo, ki je muogokrat na-se in na stvarih pregrešno nagneno.

Zakaj, če samega sebe kje iščeš, naglo slabiš in se sušiš od znotraj.

Tedaj v vseh svojih namenih in dejanjih se oziraj na me, ker sem jaz, ki vse dajem.

Premisli, da ničesar ni, kar bi iz mene, najvišje dobrote, ne izhajalo; in zatorej mora vse na-me obrneno biti, ki sem vir in začetek vsega.

2. Iz mene zajema mali in veliki, ubogi in bogati živo vodo, kakor iz živega studenta; in kdor mi rad in prostovoljno služi, bo milost za milostjo prejel.

Kdor hoče sloveti brez mene, in se veseliti kake druge sebi prijetne stvari, ne bo pravega veselja našel, in ne bo se srce njegovo radosti širilo, ampak zapletlo se bo v mnoge zanjke in stiske.

Sebi tedaj nič dobrega pripisovati ne smeš in tudi ne kakemu človeku moči prisojevati; ampak vse Bogu dajaj, brez katerega človek ničesar nima.

Jaz sem vse dal, jaz te vsega hočem imeti in zahtevam ostro, da se meni hvala daje.

3. To je resnica, ki prežene vso nečimerno čast.

In kedar te obiše nebeška milost in prava ljubezen, ne bodeš več nevošljivega in žalostnega srca in tudi lastna ljubezen te ne bo prevzela.

Ker ljubezen božja premaga vse in razširi vse dušne moči.

Če si prav moder, veselil se boš le v meni, le v mene upal; zakaj nihče ni dober, kakor Bog sam, ¹⁾ kateri naj bo čez vse hvaljen in povsod češčen.

X. Poglavje.

Svet zaničevati in Bogu služiti je sladko.

1. Zdaj bom zopet govoril, o Gospod, in ne bom molčal; besedo bom povzdignol pred svojim Bogom in svojim kraljem, ki je v nebesih.

O kako velika je obilnost tvoje sladkosti, o Gospod, ki si jo prihranil tistim, ki se tebe bojé! ²⁾

Kaj pa si še le tistim, ki te ljubijo iz onim, ki ti iz celega srca služijo?

Resnično, neizrekljiva je sladkost tvojega premišljevanja, ki jo podeliš ljubečim te.

V tem si mi naj bolj skazal sladkost svoje ljubezni, da si me vstvaril, ko me ni bilo, in da si me, ko sem bil zašel daleč od tebe, vrnil, da ti služim in te po tvoji zapovedi ljubim.

2. O vir večne ljubezni, kaj bi rekel o tebi?

Kako bi mogel tebe pozabiti, ki si mi

¹⁾ Luk. 18, 19.

²⁾ Ps. 30, 20.

lostljivo se mene spomenil, ko sem že otrpnol bil in se pogubil?

Ko ni bilo nič več upanja za-me, si se svojega hlapca vsmilil in mi brez vse zasluge milost in prijateljstvo skazal.

To milost, kako ti jo bom povrnil? kajti ni vsem dano, se odpovedati vsemu, popustiti posvetno in samostansko življenje početi.

Ali je to kaj velikega, če tebi služim, ki so ti pokorne vse stvari?

Nič velikega se mi ne sme zdeti, da tebi služim; ali to se mi zdi veliko in čudežno, da si takega reveža in nevredneža za svojega hlapca vzel, ter svojim ljubljenim služebnikom pridružil.

3. Glej, vse, kar imam in s čemer ti služim, je tvoje.

Ali ravno narobe: ti bolj meni služiš, kakor jaz tebi.

Glej, nebo in zemlja, ki si jo vstvaril v službo človeško, sta pripravljena in izpolnjujeta vsak den, kar si zapovedal.

Pa to ti je še premalo, celo angelje si vstvaril, da služijo človeku.

Vse to pa presega, da si ti sam človeku blagovoljno služil, in se mu samega sebe dati obljubil.

4. Kaj ti bom dal za vse te nebrojne dobrote.

O, da bi ti pač zamogel služiti vse dni svojega življenja!

Da bi ti le eden den zamogel vredno službo opravljati!

Resnično ti si vreden vsake službe, vsake časti in večne hvale.

Resnično, ti si moj Gospod, jaz pa ubog hlapec, dolžen posvetiti v tvojo službo vse moči svoje in nikoli se vtruditi v tvoji hvali.

Tako hočem, tako želim, in kar mi primanjkuje, dodaj pa ti blagovoljno.

Tebi služiti in vse zavoljo tebe zaničevati, je velika čast, velika slava.

Vsi namreč, ki se radovoljno tvoji najsvetejši službi podvržejo, bodo dosegli veliko milost.

Našli bodo najslajšo tolažbo svetega Duha, ki se zavoljo tvoje ljubezni odpovedo vsemu mesenemu veselju.

Veliko znotranjo prostost bodo prejeli tisti, ki zavoljo tvojega imena gredo po ozki poti in popusté vso posvetno skrb.

6. O mila in prijetna služba božja, v njej se človek resnično osvobodi in posveti.

O sveti stan božjega posta, ki stori človeka enakega angeljem, dopadljivega Bogu, strašnega hudičem, in priporočljivega vsem vernim!

O ljubeznjiva služba, vredna, da po nji hrepenim, ker da največjo dobroto in neskončno veselje za plačilo.

XI. Poglavje.

Želje svojega srca skušaj in vladaj skrbno.

1. Sin, še veliko se moraš učiti, česar se še nisi dobro naučil.

Česa še, Gospod?

Da svoje želje celo, kakor se meni dopada, ravnaš, da ne ljubiš samega sebe, ampak goreče izpolnjuješ mojo voljo.

Želje te često vnemajo in silno ženó; vendar pomisli, si-li bolj gnan za mojo čast ali za lastni prid?

Kedar sem jaz uzrok, boš jako zadovoljen, kakorkoli obrnem, če se pa vtihotapi lastni dobiček, tedaj vedi, da te ta zadržuje in ovira.

2. Varuj se tedaj, ako se nisi z menoj posvetoval, preveč zaupati lastnim željam, da se kje pozneje ne bi kesal, ali bi ti mrzelo, kar ti je prej dopadlo, in za kar si se, kakor za najboljše, potezal.

Zakaj ne smeš se vdati koj vsakemu čutu, ki se ti dober dozdeva, pa tudi ne bežati kar na mah pred vsakim zopernim.

Tudi pobožna prizadevanja in bogaboječe želje včasih brzdati je dobro, da se duh ne raztrese z nadležnostjo, da se drugi ne pohujšajo z okernostjo, ali pa tudi, da se zavoljo upornosti drugih ne zbegamo in ne pademo.

3. Včasih pa se je treba posiliti ter

možato nasprotovati mesenemu poželenju, nikakor ne barati mesa, kaj hoče ali kaj noče, marveč skrbeti, da se tudi nehote duhu podvrže.

In tako dolgo ga moramo strahovati in siliti v sužnost, dokler ni pripravno za vse in se ne nauči zadovoljiti se z malim in navadnim, in ne godrnjati zavoljo nadležnih reči.

XII. Poglavlje.

Potrpežljivosti se uči, poželenju se ne vdaj.

1. Gospod Bog, kakor vidim, mi je potrpežljivost zelo potrebna; kajti mnogo zopernega se pripeti v tem življenju.

Kakorkoli namreč skrbim za svoj mir, brez boja in britkosti ne more biti moje življenje.

2. Sin, tako je. Ali jaz nočem, da bi ti tak mir iskal, ki je brez skušnjav ali ki ne ve za nevoljo; ampak verjemi, da si mir našel še le tedaj, ko se boš skušal v raznih britkosti in vtrjeval po mnogih zopernostih.

Če vgovarjaš, da veliko trpeti ne zmoreš, — kako boš pa prenašal ogenj v vicah?

Izmed dvojnega zla si vselej manjše izvoli. Da moreš torej ulti kaznim v večnosti, moraš zavoljo Boga rad sedanja zla trpeti.

Misliš-li, da ljudje tega sveta nič ne trpé ali malo? Tega ne najdeš, če še tako plemenite poiščeš.

3. Toda vživajo mnogo veselja (praviš) in svojim željam vstrežajo, zatorej se ne izmenijo za svoje nadloge.

4. Dobro, ko bi tudi imeli, česar srce poželi, ali kako dolgo, meniš, bo to trajalo?

Glej, kakor dim izginejo, ki v obilnosti živé na tem svetu, in še spomin preteklega veselja jim ne ostane.

Pa tudi dokler še živé v veselji svojem, niso brez britkosti, mrzenja in strahu.

Ravno to namreč, kar jih veseli, jih mnogokrat hudo pokori.

Prav se jim godi, da ne vživajo radosti brez nemira in britkosti, ker je brezumno iščejo in želijo.

O kako kratko, lažnjivo, neporedno in grdo je vse posvetno veselje!

In vendar pijani in slepi tega ne sprevidijo, ampak kakor nema žival zavoljo pičlega razveseljevanja, ki ga minljivi život vžije, drvé v dušno smrt.

Ti pa moj sin, ne hodi za svojo poželjivostjo in popusti svojo voljo¹⁾ Raduj se v Bogu in dal ti bo, česar srce poželi.²⁾

5. Ako hočeš resnično dobre volje biti, in obilneje tolažbe od mene prejemati, glej, zaničuj vse posvetno, zapodi vso razuzdanost, to ti bode v blagor in v obilno tolažilo.

¹⁾ Sir. 18, 30.

²⁾ Ps. 36, 4.

In čem bolj se odrekaš vsem svetnim tolažbam, tem boljša in boljša tolažila boš našel v meni.

Pa od kraja jih ne boš dosegel brez vse žalosti in bojnega truda.

Nasprotovala bo zastarela razvada, pa premagala jo bode boljša navada.

Upiralo se bo meso, pa goreči duh ga bode brzdal.

Zapeljevala in dražila te bo stara kača, pa z molitvijo jo preženeš; tudi koristno delo jej zapira široko pot do tebe.

XIII. Poglavje.

Jezus, izgled pokorščine in ponižnosti.

1. Sin, kdor se skuša odtegnoti pokorščini, tisti se odtegne milosti; in kdor kaj posebnega išče za se, zgubi občno.

Kdor se ne podvrže svojemu vikšemu rad in prostovoljno, kaže, da mu meso še ni celo pokorno, ampak da se mu še pogostoma vstavlja in upira.

Uči se tedaj, hitro se podvreči svojemu vikšemu, ako želiš podjarmiti lastno meso.

Zakaj hitrejše se premaga zunanji sovražnik, če ni človek znotraj razdejan.

Nadležnejega in hujega sovražnika nima duša, kakor si ji ti sam, ako se z duhom ne strinjaš.

Vsakako pa moraš voljno sprejeti zaničevanje, če češ podjarmiti meso in kri.

Zato ker še preveč sebe ljubiš, se bojiš popolnoma volji drugih se vdati.

2. Je-li to kaj velikega, če se ti, ki si prah in pepel, človeku podvržeš zavoljo Boga; ko sem se jaz, vsemogočni in najviši in stvarnik vseh reči, človeku zarad tebe ponižno podvrgel?

Izmed vseh najmanjši in najzadnji sem jaz postal, da bi tvoj napuh s svojo ponižnostjo premagal.

Uči se pokorščine, prah, uči se ponižnosti, prst in il, in podvrzi se nogam vsakterega.

Uči se zatirati svojo voljo in biti vsem podložen.

3. Razsrđi se nad seboj, ter ne trpi, da bi se napuh v tebi pasel, marveč skaži se tako podložnega in ponižnega, da zamorejo vsi hoditi po tebi in teptati te, ko cestno blato.

Kaj se pritožuješ, nečimerni človek?

Kaj boš tudi odgovoril gnjusni grešnik onim, ki te grajajo, ti, ki si tolikokrat razžalil Boga in premnogokrat pekel zaslužil?

Pa prizaneslo ti je moje oko, ker je tvoja duša pred mojim obličjem dragocena; za to, da bi ti spoznal mojo ljubezen in za moje dobrote vedno hvaležen ostal.

In da bi bil vselej pokoren in ponižen ter bi voljno trpel vsako zaničevanje.

XIV. Poglavlje.

Premišljuj skrivne sodbe božje, da se v dobrem ne prevzemeš.

1. S svojimi sodbami zagrmiš nad menoj, o Gospod, s strahom in trepetom pretreseš vse moje ude in vzboji se silno moja duša.

Strmé stojim ter premišlujem, da še nebesa niso čista pred tvojim obličjem. ¹⁾

Če si v angeljih našel krivico ²⁾ in njim nisi prizanesel, kaj pa bo z menoj?

Zvezde so padle iz neba, in jaz prah kaj se povišujem?

Ti, kojih dejanja so se zdela hvale vredna, ti so pregloboko padli, in ki so uživali angeljski kruh, te sem videl hlastno jesti svinjske otrobe.

2. Ni tedaj svetosti, če ti, o Gospod, odtegneš svojo roko.

Nič ne pomaga modrost, če jo ti vladati nehaš.

Nič ne koristi moč, če je ti ne podpiraš.

Nobena čistost ni varna, če ji ti nisi čuvaj.

Zastonj stražijo varhi, če ti ne bediš.

¹⁾ Job. 15, 15.

²⁾ Job. 4, 18.

Zakaj, če nas ti zapustiš, vtonemo in se pogubimo, če nas pa ti podpiraš, stojimo in živimo.

Mi smo sicer nestanovitni, pa ti nas učvrstuješ; mi smo mlačni, pa ti nas vnemaš.

3. Zares ne morem, da bi samega sebe ne poniževal in ne zaničeval. Brez vsega dobrega sem in brez vse moči!

O kako globoko se moram Gospod ponižati pred tvojimi neskončnimi sodbami, ki me učé, da sem nič in zopet nič!

O brezumno breme, o neskončno morje, kjer ničesar o sebi ne najdem, kakor v celem le nič!

Kje je tedaj skrivališče za mojo čast, kje zavetje za mojo pobožnost?

V globočini mojih sodeb nad meno, je vtonola vsa nečimerna slava.

4. Kaj je vse meso pred tvojim obličjem?

Se bo-li blato morda ponašalo pred svojim podobarjem? ¹⁾

Kako se more nečimerno povzdigovati človek, čegar srce je celo v božjih rokah?

Kogar si je resnica podvrgla, tega celi svet ne bo napibnol; in onega, ki je ves svoj up v Boga postavil, ne bo hvala vseh jezikov ganola.

Zakaj tudi ti, ki te povzdigujejo, niso nič; njih besede preidejo in oni ž njimi!

¹⁾ Iz. 29, 16.

Resnica Gospodova pa ostane ve-
komaj. ¹⁾

XV. Poglavje.

Kako se moraš vesti v svojih željah.

1. Sin, tako reci pri vsaki stvari: Gospod, ako se tebi dopada, naj se izgodi! Gospod, ko bi tebi v čast bilo, naj se v tvojem imenu izgodi.

Gospod, če vidiš, da mi to hasni, in veš, da mi koristi, tedaj mi dodeli v tvojo čast.

Če pa ti spoznaš, da bi bilo meni škodljivo in bi k izveličanju moje duše nič ne pripomoglo, odvzemi mi tako poželenje.

Zakaj vsako poželenje ni od sv. Duha, akoravno se človeku zdi pravo in dobro.

Težko je prav presoditi, ali te dober ali hudoben duh spodbada, kedar želje imaš do te ali une stvari; tudi je težko spoznati, če te lastni duh priganja.

Mnogi, od kraja misleči, da jih žene dober duh, so se na koncu vkanili.

2. Zatorej le v božjem strahu in v ponižnosti srca želi in prosi, karkoli poželenja vrednega spoznaš; najprej pa, preziraje samega sebe, prepusti vse meni in reci:

Gospod, ti veš, kako je boljše; naj se izgodi to ali uno, kakor hočeš.

¹⁾ Ps. 116, 2.

Daj, kar hočeš, kolikor hočeš in kedar hočeš.

Stori z menoj, kakor veš, in kakor ti je bolj dopadljivo, in kakor ti bo k večji časti.

Deni me, kamor hočeš in v vsem po svoje ravnaj z menoj.

V tvoji roki sem, sukaj in obračaj me, kakor te je volja.

Glej, suženj tvoj sem, pripravljen za vse, ker ne želim sebi živeti, ampak tebi; o da bi mogoče bilo vredno in popolnoma!

Molitev: naj se izgodi božja volja.

3. Dodeli mi, predobrotljivi Jezus, svojo milost, da bo z menoj in delaj z menoj, in do konca z menoj ostani.

Daj mi vedno to želeti in hoteti, kar je tebi prijetniše, tebi ljubše.

Tvoja volja naj bo moja, in moja volja naj vselej po tvoji ravna in se z njo vsa sklene.

Naj želim in hočem s teboj, in naj drugega ne morem želeti in hoteti, kakor kar ti hočeš ali nočeš.

4. Daj mi vsemu odmreti, kar je zemeljskega, in zavoljo tebe z veseljem zaničevanemu biti in nepoznanemu na tem svetu.

Bolje, kakor v vseh svojih željah, naj v tebi počivam in si srce vpokojim.

Ti si pravi mir srca, ti edini počitek, brez tebe je vse trdo in nepokojno.

V tem miru le, to je, v tebi edinem, v največji neskončni dobroti, bom spal in počival. Amen.

XVI. Poglavje.

Prvo tolažbo le v Bogu išči.

1. Karkoli zamorem želeti ali misliti v svojo tolažbo, ne pričakujem tukaj, temveč v bodočnosti.

Ko bi že tudi vse tolažbe sveta sam imel in vse slasti zamogel uživati, gotovo je, da dolgo ne bi trpelo.

Zatorej duša moja, nikjer drugod se ne boš zamogla popolnoma vtolažiti in do konca okrepčati razun v Bogu, ki tolaži revne in sprejema ponižne.

Počakaj nekoliko moja duša, počakaj božjo obljubo, in imela boš obilnost vseh dobrot v nebesih.

Če preveč neporedno časnih reči želiš, boš večne in nebeške izgubila.

Časne rabi, po večnih hrepeni.

Ni je časne dobrote, ki bi te nasitila, ker nisi vstvarjena uživati jo.

2. Ko bi tudi vse dobrote sveta imela, bi vendar ne mogla biti srečna in izveličana;

ampak v Bogu, ki je vse vstvaril, je ves blagor tvoj in izveličanje.

Ne, kakoršno kažejo in hvalijo neumni ljubitelji sveta, temveč kakoršno pričakujejo Kristusovi verniki, in včasih že tu okusijo pobožni in čistega srca, katerih prebivanje je v nebesih.

Nečimerna in kratka je vsa človeška tolažba.

Blaga in prava tolažba, ki znotraj iz resnice izhaja.

Pobožen človek povsod seboj nosi svojega tolažnika Jezusa, ter mu pravi: Bodi pri meni, Gospod Jezus, povsod in vsaki čas!

To naj bo moja tolažba, da rad pogrešam vso človeško tolažbo.

In kedar mi bo tvoja tolažba odvzeta, naj mi tvoja volja in pravična skušnja bo namesto največje tolažbe.

Ker na veke ne boš srdit, tudi se ne boš večno grozil.¹⁾

XVII. Poglavje.

Vso skrb Bogu izroči.

1. O sin, pusti, naj s teboj počnem, kar hočem, jaz vem, kaj je dobro za te.

Ti misliš kakor človek, ti sodiš v mnogih rečeh, kakor ti svetuje človeški čut.

¹⁾ Ps. 102, 9.

2. Gospod, resnica je, kar praviš, večja je tvoja skrb za me, kakor vsa skrb, katero jaz za-se imeti zamorem.

Zakaj trdnega stala nima, kdor tebi vseh skrbi ne prepusti.

Gospod, če se le moja volja prav in močno zedini s tvojo, tedaj stori z menoj karkoli se ti dopada.

Saj ne more biti, kakor le dobro, karkoli storiš z menoj.

Če hočeš, da sem v temi, bodi češčen, in če hočeš, da sem v svetlobi, bodi zopet češčen.

Če blagovoljiš tolažiti me, bodi češčen, in če me hočeš tretji, bodi ravno tako vedno češčen.

3. Sin, tak moraš biti, če želiš z menoj hoditi.

Tako moraš biti pripravljen za trpljenje, kakor za veselje.

Tako moraš biti ubog in reven, premožen in bogat.

4. Gospod, rad za-te trpim, karkoli hočeš da nad-me pride.

Voljno hočem sprejeti iz tvoje roke dobro in hudo, sladko in bitko, veselo in žalostno, in se za vse zahvaliti, kar se mi prigodi.

Obvaruj me vsega greha, in ne bodem se bal ne smrti ne pekla.

Ako me le na večno ne zavržeš in ne izbrišeš iz bukev življenja, tedaj mi ne bo škodovala nobena skušnja.

XVIII. Poglavje.

Vse nadloge mirno prenašaj po izgledu Jezusa Kristusa.

1. Sin, jaz sem zavoljo tvojega izveličanja prišel z nebes, tvoje reve sem prevzel, ne primoran, ampak iz ljubezni, da se ti potrpežljivosti učiš in časne nadloge voljno prenašaš.

Zakaj od ure svojega rojstva do smrti na križi nisem bil brez trpljenja.

Dovolj pomanjkanja časnih reči sem imel.

Dosti tožeb črez-se sem slišal, zasramovanje in zaničevanje sem voljno trpel; za dobrote sem prejel nehvaležnost, za čudeže preklinjevanje, za poduk grajanje.

2. Gospod, ker si ti bil potrpežljiv v svojem življenji in si v tem najbolj spolnil voljo svojega Očeta, se spodobi, da se tudi jaz ubogi grešnik po tvoji volji potrpežljivo vedem, in dokler bo tvoja volja, breme tega trohljivega življenja v svoje izveličanje nosim.

Zdanjo življenje, zares, težavno je, vendar pa po tvoji milosti zelo zaslužilno: in

po izgledu tvojem in tvojih svetnikov je nam ubogim lažje in svetlejšje.

Pa tudi mnogo tolažljivše je, kakor je bilo v stari zavezi, ko so nebeška vrata zaprta bila, in pot v nebesa tudi ne tako znana, ker jih je le malo po nebeškem kraljestvu hrepnelo.

In še pravični in za izveličanje odločeni takrat pred tvojim trpljenjem in tvojo odrešilno smrtjo niso mogli priti v nebeško kraljestvo.

3. O koliko hvalo sem ti dolžen, da si meni in vsem vernim pravo pot do svojega večnega kraljestva pokazati blagovolil!

Zakaj tvoje življenje je naša pot; in sveta potrpežljivost nas pelje k tebi, ki si naše plačilo.

Ko bi ti pota nam ne bil pokazal in nas ne bi bil učil, kdo bi te hotel slediti? O koliko bi jih daleč zaostajalo, ko bi tvojih presvetih izgledov ne videli!

Glej! mlačni smo še, ko smo tolikanj tvojih čudežev in naukov slišali, kako bi bilo, ko bi take luči, slediti te, ne imeli?

XIX. Poglavje.

Krivicó prenašaj, — znamenja prave potrpežljivosti premisli!

1. Kaj govoriš, moj sin? Nehaj tožiti in premisli moje in mojih svetnikov trpljenje! Ti se še nisi do krvi branil. ¹⁾

Malo si trpel v primeri z onimi, ki so toliko prenesli, toliko trpinčeni, toliko nadlegovani bili, toliko žalovali, in so bili tako mnogovrstno skušani in urjeni.

Koristno je torej, da premišljuješ večje trpljenje drugih in potem ležje svoje malo prenašaš.

In če se ti tako malo ne zdi, gledaj, da ni tega tvoja nepotrpežljivost kriva.

Vendar bodi si majhno ali veliko, skušaj vse potrpežljivo prenašati.

2. Bolj ko se za trpljenje pripravljaš, modrejše ravnaš in več si zaslužiš; tudi ga boš ležje prenašal, če se v srcu in dejanji za to krepko oborožiš.

Ne reci: „Tega ne morem od takega človeka trpeti, in nisem dolžen kaj takega prenašati, zakaj veliko mi je prizadejal škode in mi očita, česar ne bi nikoli mislil: od drugega bi raje trpel in skušal prenašati, kakor bi se dalo.“

Nespametna je taka misel, ki ne pre-

¹⁾ Hebr. 12, 4.

vdari, kaj je potrpežljivost. Tudi nobene zasluge nima, ker ima pred očmi le osebe in sebi storjene krivice.

3. Kdor le trpi, kolikor sam hoče, in kar sam hoče, ni v resnici potrpežljiv.

V resnici potrpežljiv se ne izmeni, od koga ima trpeti, ali od svojega višjega ali od tovariša ali od podložnega: ali mu kaj prizadevlje pobožen in svet mož ali hudoben in malopriden človek.

Ampak vse brez razločka, karkoli in kedarkoli se mu kaj zopernega prigodi, hvaležno iz Božjih rok prejme in za velik dobiček spozna.

Zakaj pri Bogu še tako malo trpljenje zavoljo njega preneseno, ne ostane brez plačila.

4. Tedaj na boj se pripravi, če hočeš zmagati.

Brez boja ne dosežeš venca potrpežljivosti.

Če nočeš trpeti, zaničuješ venec.

Če pa hočeš biti venčan, bojuj se mo-
žato, trpi voljno.

Brez truda ne prideš do počitka in brez boja ne do zmage.

5. O Gospod, naj mi po tvoji milosti mogoče postane, kar se mi po moji natori zdi nemogoče.

Ti veš, da malo zamorem trpeti, in da mi hitro majhna zopernost že srce pobije.

Naj mi bo vsako trpljenje za tvoje ime

ljubo in prijetno: zakaj, za te trpeti je izve-
ličalno za mojo dušo.

XX. Poglavlje.

*Spoznaj lastno slabost in reve zemeljskega
življenja.*

1. Proti sebi bom spoznal svojo
krivico¹⁾ in tebi o Gospod razodel svojo
slabost.

Dostikrat me kaj malega potere in raz-
žalosti.

Sklenem sicer srčno se obnašati: pa
kedar le mala skušnjava preti, obide me ve-
lik strah.

Včasih je celo malovredna reč, ki me v
velike skušnjave zapelje.

In kedar menim nekoliko varen biti,
me že prej, ko se zavem, mehka sapa sko-
raj podere.

2. Ozri se torej, o Gospod, na mojo rev-
ščino in slabost, ki jo do konca poznaš.

Vsmili se me, in izvleci me iz blata,
da ne obtičim²⁾ in ne obstanem v njem
pogreznen za vselej.

To me pogosto pobija in pred tabo osra-
muje, da sem tako slaboten in nezmožen v
prenašanji trpljenja.

¹⁾ Ps. 31, 5.

²⁾ Ps. 68, 15.

In čeravno celo ne privolim, mi je že vendar nadležno in težko, da mi je zmerom za petami in zelo sem se naveličal vsakdenjega boja.

Tudi v tem spoznavam svojo slabost, da nespodobne misli dovolj rajši prihajajo, kakor odhajajo.

3. Vsemogočni Bog Izraelski, zvesti varuh vernih duš, poglej trud in trpljenje svojega hlapca, in spremljal ga, kamorkoli se bo obrnol.

Učvrsti me z nebeško močjo, da me ne premaga stari človek, in revno, duhu še ne popolnoma podvrženo meso, s katerim se imam bojevati, dokler diham v dolini solzni.

O kako ubogo je to življenje: polno britkosti in trpljenja je, polno zanj in sovražnikov!

Zakaj, ni še prenehala ena britkost ali skušnjava, že druga prihaja; da — ko se bijemo s prvo, že mnogo drugih in nepričakovanih tišči v nas.

4. Kdo bi ljubil človeško življenje, ki ima toliko grenkosti, ter je tolikim nesrečam in revam podvrženo?

Kako se imenuje pa tudi življenje, kar le smrt in zlo rodi?

In vendar ga ljubimo, in veliko jih v njem veselja išče.

Očitamo sicer svetu njegovo nezvestobo in nečimernost, pa ga vendar neradi zapu-

stimo, ker še preveč meseno poželenje v nas kraljuje.

Nekaj nas sili svet ljubiti, drugo pa ga zaničevati.

Svet ljubiti nas napeljuje poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja; kazni in reve pa, ki po pravici poželenje sledijo, rodé jezo in sovražtvo do sveta.

5. Ali, bodi Bogu potoženo, grešno poželenje premaga duha, svetu vdanega, da se veseli spolnjenja grdih želj¹⁾; ker še sladkost božjih in znotranje lepote čednosti ni ne videl ne okusil.

Kdor pa svet popolnoma zaničuje in v svetem strahu Bogu služiti hoče, ta spozna božjo sladkost, vsem obljubljeno, kateri se svetu resnično odpovedó; in jasneje previdi, kako zelo da se svet moti, in kako mnogo-vrstno sam sebe zapeljuje.

XXI. Poglavlje.

Le v Bogu išči počitka!

1. Črez vse in v vsem počivaj, duša moja, vselej v Gospodu, ker on sam je večni pokoj svetnikom.

Daj meni, o presladki in najljubeznjivši Jezus, da nad vse stvari le v tebi počivam: nad vso srečo in lepoto, nad vso slavo in

¹⁾ Job. 30, 7.

čas, nad vso mogočnost in visokost, nad vso vednost in bistrournost, nad vse bogastvo in umetnosti, nad vso slavo in hvalo, nad vso milino in tolažbo, nad vse upanje in obetanje, nad vso zaslugo in hrepenenje;

Nad vse darove in dobrote, katere zamoreš dati in podeliti; nad vse veselje in radost, katero zamore duša sprejeti in občutiti;

Tudi nad vse angelje in arhangelje in nad vso trumo nebeško; nad vse vidljive in nevidljive stvari in nad vse, kar ti sam nisi, o moj Bog!

2. Ker si ti, o Gospod Bog moj, čez vse najboljši; ti sam največi, ti sam najmogočniji, ti sam najzmožniši in najpopolniši, ti sam najslajši in najtolažljivši.

Ti sam najlepši in najljubeznjivši, ti sam najplemenitniši in najslavniši čez vse; v katerem so vse dobrote združene in popolne, in so bile in bodo.

In zato je premalo in nezadostljivo, kar koli mi daruješ, razun sebe, ali o sebi samem razodeneš ali obetaš, če tebe ne vidim in si tebe celo ne pridobim.

Zakaj moje srce ne more v resnici pokojno, niti do čista zadovoljno biti, če v tebi ne počiva in če se ne povzdigne nad vse dobrote in celo vstvarjenje.

3. O moj najljubeznjivši ženin Jezus Kristus, najčistejši ljubitelj, gospodar vseh

stvari! kdo mi da perotnice popolne prostosti, da vzletim ter se v tebi spočijem?

O kedaj bom popolnoma vtegnol in gledal, kako si sladek, Gospod Bog moj?

Kedaj se bom ves s teboj zedinil, tako da iz same ljubezni do tebe ne bom čutil sebe, ampak tebe samega nad vsak počutek in v meri, ki človeški um presega.

Zdaj pa pogostoma vzdihujem in nesrečo svojo z žalostjo trpim;

Kajti velike hudobije so v tej dolini rev, ki me večkrat nadlegujejo, žalosté in slepé; večkrat me ovirajo, in me odvrtačujejo in zapletajo, da ne bi mogel k tebi, kakor bi rad; in da ne bi vžival prijetnih objemov, bivaje vedno z izveličanimi duhovi.

Naj te gane moje vzdihovanje in velikokratna zapuščenost na zemlji!

4. O Jezus, odsev večne časti, tolažba potujoče duše, usta ne vedo, kaj bi ti povedala, a moje molčanje govori k tebi.

Kako dolgo še odlaša priti Gospod moj?

Naj pride k meni, svojemu siromaku, in me razveseli. Stegne naj svojo roko in otme reveža vsake britkosti.

Pridi, pridi; ker brez tebe mi ga ne bo veselega dneva, ne ure, ker ti si moje veselje: in brez tebe je prazna moja miza.

Revež sem in nekako jetnik v železje zakovan, dokler me s svetlostjo svoje priču-

jočnosti ne okrepčaš, ne rešiš in ne pokažeš prijaznega lica.

5. Naj iščejo mesto tebe drugi drugih stvari, karkoli jim drago; meni pa se nič ne dopada, in se mi ne bode, kakor ti Bog moj, upanje moje, odrešenje moje; ne bom molčal in ne bom nehal moliti, dokler se milost tvoja ne povrne, in ti meni v srcu ne govoriš.

6. Glej tukaj sem, glej k tebi pridem, ker si me poklical. Solze tvoje in hrepenenje duše tvoje, ponižnost tvoja in kesanje srca me je nagnolo, in k tebi privedlo.

7. In rekel sem: Gospod zval sem te, in pozelel sem tebe vživati, pripravljen vse zavreči zavoljo tebe.

Ker ti si me obudil, da bi naj tebe iskal.

Bodi zatorej hvaljen Gospod, ki si včini to dobroto služebniku svojemu po množini svoje milostljivosti.

Kaj še ima govoriti tvoj služebnik v pričo tebe, če ne da bi se celo ponižal pred teboj, vedno si svest svoje lastne grešnosti in svoje slabosti?

Ni ga namreč med vsem, kar je v nebesih in na zemlji občudovalnega, ki bi bil tebi podoben.

Dela tvoja so zelo dobra, sodbe pravične in vse ravna tvoja previdnost. Zato hvala in čast tebi, o modrost Očetova: tebe naj hvalijo in slavijo usta moja, duša moja in vse vstvarjenje skupaj.

XXII. Poglavje.

O premišljevanji mnogoterih dobrot božjih.

1. Odpri, Gospod, srce moje v svojej postavi in uči me živeti po tvojih zapovedih.

Daj mi spoznati svojo voljo, in z velikim spoštovanjem in z marljivim razmišljanjem tvojih dobrot se spominjati tako v obče, kakor v posebno, da se ti morem vredno za nje zahvaliti.

Toda vem in spoznam, da se ti že za najmanjšo dobroto ne morem spodobno zahvaliti.

Manjši sem jaz od vsake dobrote, ki si mi jo skazal; in kedar tvojo visokost premišlujem, gine moj duh pred njeno velikostjo.

2. Vse moči duše in telesa, in karkoli je našega v nas, ali izven nas, natorno in čeznatorno, vse to so tvoje dobrote in nas spominja tebe dobrotljivega, od katerega smo vse dobro prejeli.

In če je ta več, oni manj prejel, je vendar vse tvoje, in brez tebe ne moremo niti najmanjše reči imeti.

Bogatejše obdarovan se ne more ponašati, češ, da je to zaslužil, tudi ne manj obdarovanega zasmehovati; ker tisti je večji in boljši, kateri si manj pripisuje in je v zahvaljenji ponižniši in pobožniši.

In kdor se izmed vseh za najslabšega

spozna, in za najnevrednišega, vreden postane večih darov.

3. Kdor je pa manj prejel, ne sme se žalostiti, niti godrnjati, niti bogatejšemu zavidati; marveč mora na tebe misliti in tvojo dobroto najbolj hvaliti, ker tako bogato, tako zastonj in radovoljno svoje darove podeljuješ, brez ozira na osebe.

Vse pride od tebe, in zato te moramo v vseh rečeh hvaliti.

Kakošnih darov vsak potrebuje, ti veš; in zakaj ta manj in oni več ima, ne določujemo mi, ampak ti, ki zasluge vsakega izmeriš.

4. Zato, Gospod Bog, tudi za veliko dobroto spoznam ne imeti, obilo tega, kar daje zunaj in pri ljudeh hvale in slave; tako, da kdor svoje siromaštvo in slabost svojo premisli, naj mu to ne teži srca, naj ga ne žalosti in srce naj mu ne vpada, marveč naj ga tolaži in zelo veseli.

Ker ti, o Bog! si siromašne in ponižne in vse, katere ta svet zaničuje, izbral za ljubljence in tovarše svoje. Apostoli tvoji sami so priče, katere si za poglavarje črez celi svet postavil.

Vendar so živeli na svetu brez tožbe, tako ponižni in priprosti, brez vse hudobnosti in zvijače, da so se celo veselili trpeti zaničevanje zavoljo imena tvojega; in da so

sami z velikim poželenjem objemali tisto, kar je svet zasmehoval.

5. Zatorej naj ljubitelja tvojega in spoznovalca tvojih dobrot razveseljujejo le volja tvoja in spolnjenje tvojih večnih sklepov nad njim.

V tem se mora toliko pomiriti in vtolaziti, da je tako rad najmanjši, kakor drugi želi največi biti;

In tako miren in zadovoljen na zadnjem mestu, kakor na prvem; in ravno tako preziran in zavržen in brez vsakega imena in slave, kakor biti veči in častitljivi mimo drugih na svetu.

Kajti volja tvoja in ljubezen do tvoje časti mora vse preseči, in mora njega veliko več tolažiti in mu bolj biti po godu, kakor vse dobrote, katere je dobil ali še upa dobiti.

XXIII. Poglavlje.

Čveterere reči, brez katerih notranjega miru ne zadobiš.

1. Sin, zdaj te hočem učiti pot miru in prave prostosti.

2. Stori Gospod, kar govoriš, ker to rad poslušam.

3. Sin, prizadevaj si, rajši voljo drugega storiti, kakor svojo.

Izvoli rajši pomanjkanje, kakor obilnost.

Vsedaj se vedno na posledno mesto, in podvrzi se vsem.

Želi vedno in moli, da se izgodi v tebi popolnoma božja volja.

Glej! takošen človek ide v deželo miru in pokoja.

4. Gospod, le-ta tvoj kratek govor obsega visoko popolnost.

Majhen je gledé besede, toda pomenljiv in sadanosen.

Zakaj, ko bi se ga zvesto držal, ne bi v meni tako lahko nepokoj vstal.

Kolikorkrat namreč sem nemiren in obtežen, najdem, da sem ta nauk zapustil.

Ti pa, ki vse premoreš, in poboljšanje duše vselej ljubiš, pomnoži milost, da zamorem spolniti tvojo besedo in doseči svoj blagor.

Molitev zoper hude misli.

5. Gospod moj Bog, ne oddaljuj se od mene; moj Bog glej name in pomagaj mi; ¹⁾ ker razne misli in veliki strahi so se v meni vzbudili in mučijo mojo dušo.

Kako bom brez škode ušel? Kako je bodem premagal?

6. Jaz pojdem pred teboj, govori Gospod, in bom mogočnejše sveta

¹⁾ Ps. 70, 12.

ponižal. ¹⁾ Odprl bom vrata ječe in tajne skrivnosti ti bom razodel.

7. Stori Gospod, kakor govoriš, da izbeže pred tvojim obličjem vse hude misli.

To je edino moje upanje in edina moja tolažba, k tebi v sleherni nadlogi pribežati, v tebe zaupati, tebe iz globočine na pomoč klicati in potrpežljivo pričakovati tvojo tolažbo.

Molitev za razsvetljenje uma.

8. Razsvetli me, dobrotljivi Jezus, s svetlobo notranje luči, in preženi iz mojega srca vso temoto.

Odvрни mnoge razmišljenosti in odpodi skušnjave, ki mi delajo silo.

Bojuj se hrabro za me, in vžugaj hude zveri, namreč mamljiva poželenja, da bo mir po tvoji moči in da se obilnost ²⁾ hvale tvoje razlega v svetem hramu, to je, v čisti vesti.

Zapovej vetrovom in viharjem; reci morju: Miruj; in severju: Ne pihaj; in bo velika tibota.

9. Pošlji svojo luč in resnico ³⁾, da razsvetljuje zemljo, ker prazna in pusta zemlja sem, dokler me ne razsvetliš.

Razlij milost od zgoraj, porosi moje srce z nebeško roso odpri studence pobožnosti,

¹⁾ Iz. 45, 2.

²⁾ Ps. 121, 117.

³⁾ Ps. 42, 3.

da pokropé obličje zemlje ter rodé dober in najboljši sad.

Vzdigni duha potlačenega po mnogih grehah, in brepenenje moje za nebo užgi, da se mi bo, ko sem poskusil sladkost nebeške sreče, studilo misliti o zemeljskih stvareh.

10. Odtegni in odtrgaj me od vse minljive zemeljske tolažbe, ker nobena stvar ne zamore mojega kopernenja do konca vmiriti in vtolažiti.

Združi me seboj z nerazrušljivo vezjo ljubezni, ker ti sam zadostiš ljubečemu, in brez tebe vse drugo nič ni.

XXIV. Poglavlje.

Kako drugi živé, nikar ne poprašuj.

1. Sin, ne bodi radoveden in ne imej praznih skrbi.

Kaj je to ali uno tebi mar, ti mene nasleduj.¹⁾

Kaj te namreč skrbi, ako je oni takošen ali drugačen, ali ako ta tako, ali drugače govori?

Tebi ni treba odgovora dajati za druge temveč le za-se boš odgovarjal. Kaj se te-daj vtikaš?

Glej, jaz vse poznam in vse vidim, kar se pod solncem godi, in znam o vsakem,

¹⁾ Jan. 21, 22.

kako je ž njim, kaj misli, kaj hoče in kakošne namene ima.

Meni torej moraš izročiti vse, ti pa se v dobrem miru ohrani, in pusti vsakega delati, kar hoče.

Prišlo bo vse čez-nj, kar je storil ali govoril; ker mene vkaniti ne more.

2. Ne skrbi za senco slavnega imena, ne za prijateljstvo mnogih in ne za posebno ljubezen ljudi.

To namreč rodi razmišljenost in veliko temoto v srcu.

Rad bi s teboj govoril in ti razgrinjal svoje skrivnosti, ko bi ti na moj prihod pridno pazil in mi odprl vrata srca.

Bodi previden, in čuj v molitvah in v vsem se ponižuj!

XXV. Poglavlje.

Kako se stanoviten mir srca zadobi in življenje pobojša.

1. Sin, jaz sem rekel: Mir vam zapustim, svoj mir vam dam; ne kakoršnega svet da, vam ga jaz dam.¹⁾

Miru si vsi želé, ali kar je k pravemu miru potrebno, za to ne skrbé vsi.

Moj mir je z onimi, ki so ponižnega

¹⁾ Jan. 11, 14.

in krotkega srca. Tvoj mir pa bode v veliki potrepljivosti.

Če boš mene slušal in za mojim glasom hodil, bodeš vžival obilno miru.

2. Kaj moram tedaj storiti, Gospod?

3. V vsem pazi na sebe, kaj delaš in kaj govoriš, in vsa tvoja želja naj bo, le meni dopasti in razun mene ničesar ne želeli ali iskati.

Pa tudi govorjenja in del drugih ne sodi predrzno, in se v stvari ne vtikaj, ki ti niso na skrbi; tako bo mogoče, da se malo ali malokedaj zbegaš.

Da bi pa človek nikoli ne skusil nemira, ali nikdar nobene nadležnosti dušne ali telesne, tega ni najti v sedanjem času, ampak v večnem pokoji.

Ne domišljuj si tedaj, da si pravi mir našel, če nikakoršne nadloge ne čutiš; tudi takrat ni vse dobro, če nimaš nobenega nasprotnika; in tudi to ni popolno, če se vse po tvojih željah godi.

Tudi takrat ne misli, da si velik in posebno ljubljén, ko se v veliki pobožnosti in sladkosti znajdeš; ker po tem se ne spozna pravi ljubitelj čednosti, in tudi v tem ne obstoji poboljšanje in popolnost človekova.

4. V čem pa, Gospod?

5. V tem, da se iz celega srca božji volji vdaš in ne iščeš, kar je tvojega niti v majhnem, niti v velikem, niti v času, niti v

večnosti; tako, da vedno enako hvaležen ostaneš za milosti v sreči in nesreči, in prejemaš iz roke Gospodove mirnega srca dobro in hudo.

Če si tako močen in stanovitven v upanji, da je tvoje srce pripravljeno, tudi kedar mu je notranje tolažilo odvzeto, še težje prestati; da se ne opravičuješ, češ: tega in toliko bi ne smel trpeti! ampak mene priznavaš za pravičnega v vseh naredbah, in me svetega slaviš: takrat hodiš po pravem potu mišú in trdno smeš upati, da boš zopet radosten moje obličje zagledal.

Če tedaj dojdeš do popolnega zaničevanja samega sebe, vedi, da bodeš vžival obilnost miru, kolikor ti je mogoče, dokler še prebivaš na zemlji.

XXVI. Poglavje.

Imenitnost proste duše, in kako se zadobi.

1. Gospod, to je čin popolnega moža, da nikoli ne odjenja od svojega truda za nebesa, in vendar v sredi skrbi kakor brez skrbi živi, in sicer ne iz toposti, temveč iz prostosti duha, ker ni nobeni stvari s krivo ljubeznijo vdan.

2. Prosim te, o moj najmilejši Bog, obvaruj me skrbi tega življenja, da se preveč va-nje ne zapletem; mnogih telesnih potreb, da me njih sladnost ne vlovi; vseh

dušnih ovir, da ne padem in me nadloge ne poterejo.

Ne prosim, da me le tistih stvari obvaruješ, za katerimi posvetna nečimernost pohlepno drvi, temveč takih nadlog, katere dušo tvojega hlapca težé zavoljo splošnje kazni umrljivosti in jo ovirajo, da ne more dospeti do dušne prostosti, kolikokrat bi hotel.

3. O moj Bog, neizrekljiva sladkost, ogreni mi vse meseno tolažilo, ki me odvräča od lj bezni do večnega in me zaradi kakega posvetnega veselja k sebi vabi!

Moj Bog, naj me ne premaga meso in kri, naj me ne oslepi svet in njegova kratka slava, naj me ne omami vrag in njegova prekanjenost!

Podeli mi moč, da se uprem, strpljivost, da prenesem, in stanovitnost, da zvest ostanem do konca.

Za vsa zemeljska tolažila mi daj najslajše mazilo svojega duha, in namesto mesene ljubezni mi vlij ljubezen do tvojega imena.

4. Glej, jed, pijača, oblačilo in druga, za življenje potrebna priprava, je breme goreči duši.

Podeli mi, zmerno vživati take potrebščine in ne se zaplesti v preveliko željo.

Vsega zavreči ni dovoljeno, ker natoro moramo ohraniti; iskati pa, kar je odveč

in prijetnejše, prepoveduje božji ukaz; in če namreč bi se meso duhu upiralo.

V vživanji vsega časnega, prosim, naj me vodi tvoja roka, in uči mere nikdar ne prestopiši.

XXVII. Poglavlje.

Lastna ljubezen večni dobroti najbolj nasprotuje.

1. Sin, vsega se moraš dati za vse, in nič za sebe ne obdrži.

Vedi, da ti ljubezen samega sebe več škoduje, kakor katerakoli posvetna reč.

Po meri ljubezni tvojega srca do kake stvari te ona več ali manj miče.

Če je ljubezen tvoja čista, priprosta in po zapovedi božji, se ne boš navezal na nobeno stvar.

Ne poželuj, česar imeti ne smeš. Ne imej, kar bi te oviralo in ob znotranjo prostost spravilo.

Čudno, da se ne izročiš iz globočine svojega srca meni v vsem, kar zamoreš želeči ali imeti.

2. Zakaj te mori prazna žalost, zakaj tere nepotrebna skrb?

Moji volji se vdaj, in ne boš trpel nobene škode.

Ako iščeš to ali uno, hočeš biti tu ali

tam zaradi dobička in izpolnjenja lastno volje, nikoli ne boš v miru, nikoli brez skrbi, ker pri vsaki reči boš našel kako pomanjkljivost in povsod ti bode kdo nasprotoval.

3. Zato ne pomaga nič, da si marsikaj pridobiš in še pomnožuješ, temveč da vse to zaničuješ in s koreninami iz srca iztrgaš.

Ne razumi pa tega samo o ceni denarja in bogastva, ampak tudi o želji po časti in hrepenenji po prazni hvali; vse to prejde s svetom vred.

Kraj malo varuje, ako manjka duh gorečnosti; tudi mir ne bo dolgo trpel, če se išče od zunaj in nima svoje korenine v srcu; to je, ako ne ostaneš v meni, zamoreš se sicer spremeniti, pa ne poboljšati.

Ker priložnost prva, ki jo naletiš, te bo zapeljala v to, česar si se ogibal, in še v hujše.

Molitev za očiščenje srca in za nebeško modrost.

4. Okrepi me, Bog, po milosti svetega Duha.

Daj, da se ojači čednost v meni, in da se moje srce iznebi vsake nepotrebne skrbi in strahu, in se ne vname različnih želj po katerikoli reči, bodi si malenkostni ali dragoceni; temveč spomni me, da minem jaz in vse stvari z menoj.

Kajti nič ni stanovitnega pod solcem, kder je vse nečimernost in teža duha. ¹⁾ O kako moder je, kdor tako misli!

5. Daj mi, Gospod, nebeško modrost, da se učim le tebe iskati in najti, le po tebi hrepeneti in le tebe ljubiti; drugo pa po postavi tvoje modrosti ceniti, kakoršno je.

Daj mi modrost odpraviti lizuna in voljno prenesti nasprotnika.

Zakaj to je velika modrost, ne se obračati po vsakem vetru besed, niti poslušati zapeljivke; ako se tako nastopi pot, se varno hodi.

XXVIII. Poglavje.

Zoper jezike opravljujev.

1. Sin, ne bodi nevoljen, ako kdo slabo o tebi misli, in govori, česar rad ne slišiš.

Še slabeje moraš o sebi misliti, in nikogar za hudobnejšega imeti, kakor si ti.

Če si znotrajen človek, se za krilate besede ne boš veliko izmenil.

Ni majhna modrost, molčati v hudem času in v duhu se k meni obračati, in zaradi človeške sodbe se ne vznemirjati.

2. Ne išči svojega miru v besedah ljudi; naj namreč o tebi dobro ali slabo go-

¹⁾ Prtd. 1, 14.

voré, zato nisi drug človek. Kde je pravi mir in prava čast? Ali ne v meni?

In kdor ne želi ljudem dopasti in se njih zamere ne boji, bo vžival obilo miru.

Iz neporedne ljubezni in praznega strahu izhaja ves nemir in razprtje čutov.

XXIX. Poglavlje.

Kako moraš v britkosti Boga na pomoč klicati in častiti.

1. Bodi češčeno na veke tvoje ime, o Gospod, ki si hotel, da je ta skušnjava in nadloga nad me prišla.

Ne morem jej uiti, ampak k tebi mi je pobegniti, da mi pomagaš, in mi jo v blagor obrneš.

Gospod, zdaj sem v britkosti, moje srce je nepokojno in veliko trpim v sedanji revii.

In zdaj, ljubeznjivi Oče, kaj bi rekel? Stiskan sem od vseh strani. Reši me iz te ure!

Ali zato sem v to uro prišel, ¹⁾ da se ti poveličaš, kedar sem zelo potr in po tebi rešen.

Reši me milostljivo, o Gospod, ²⁾ ker jaz revež, kaj bi storil in kam se podal brez tebe?

¹⁾ Jan. 12, 27.

²⁾ Ps. 39, 14.

Daj mi Gospod tudi takrat potrpežljivost. Pomagaj mi, moj Bog, in ne bom se bal, naj bom še v tolikih težavah.

2. In kaj bi zdaj na to rekel? Gospod, tvoja volja se izgodi! ¹⁾ Saj sem dobro zaslužil, biti stiskan in potr.

Res moram zdaj trpeti, o da bi le voljno, dokler ne mine vihar in boljše ne bo!

Zamore me pa tudi tvoja vsemogočna roka te skušnjave rešiti in njen naval zljajšati, da celo ne obnemorem; kakor si tudi že poprej večkrat z menoj ravnal, moj Bog, moje vsmiljenje.

In kolikor je meni težje, toliko je tebi in tvoji desnici, o Najvišji, ta sprememba ležja. ²⁾

XXX. Poglavje.

Boga za pomoč prosi in zvesto pričakuj njegovo milost.

1. Sin, jaz sem Gospod, ki potrjujem na den britkosti. ³⁾

K meni pridi, kedar ti dobro ne bo.

To je, kar ti nebeško tolažbo najbolj zavira, da se prepozno k molitvi podaš.

Zakaj preden mene goreče prosiš, iščeš

¹⁾ Mat. 6, 10.

²⁾ Ps. 76, 11.

³⁾ Nah. 1, 7.

povsod drugod tolažbe in se z zunanjimi rečmi krepčlaš.

Zato se izgodi, da ti vse malo hasni, dokler ne spoznaš, da sem jaz, ki rešim v me zaupajoče, in da zunaj mene ni veljavne pomoči, niti dobrega sveta, niti zdatnega zdravila.

Zdaj pa, ko si dobil po viharji nov pogum, okrevaj na solneu mojih milosti; kajti, blizo sem (govori Gospod), da povrnem vse ne le zvesto, ampak tudi obilno in bogato.

2. Je-li meni kaj pretežkega? ali sem podoben človeku, ki obeta, pa ne stori?

Kde je tvoja vera? Stoj trdno in stanovitno.

Bodi potrpljiv in hraber: tolažba bo ti o pravem času prišla.

Čakaj me, čakaj! jaz bom prišel in te ozdravil.

Skušnjava je, kar te muči, in prazen strah, kar te plaši.

Kaj ti pomaga skrb za prihodnje slučaje, kakor da imaš žalost čez žalost? Zadržati je dnevu njegova lastna težava. ¹⁾

Prazno in nepotrebno je, žalostiti se ali veseliti zarad bodočega, ki se morebiti ne bo nikdar zgodilo.

3. Pa to je človeško, pečati se s takimi domišljijami, in znamenje še šibkega duha, tako lahko se zvijači sovražnika vdati.

¹⁾ Mat. 6, 34.

Njemu namreč ni mar, ali z resničnim ali z krivičnim prevarja in slepi; ali pogublja z ljubeznijo do sedanjega ali s strahom do bodočega.

Tvoje srce naj se tedaj ne prestraši in ne boji.

V mene veruj in v moje vsmiljenje zapaj.

Kedar misliš, da sem daleč od tebe, sem često še bliže tebe.

Kedar misliš, da je skoro vse izgubljeno, ponuja se ti pogosto le večje zaslužnje.

Ni vse izgubljeno, kedar ti kaj navskriž gre.

Ne smeš soditi po svojem sedanjem mišljenji; tudi ne kakej težavi, naj pride od koderkoli, se tako vdati in se ji podvreči, kakor da bi ves up, izkopati se, bil odplaval.

4. Ne misli, da si čisto zapuščen, akoravno ti za nekaj časa pošljem britkost, ali tudi zaželeno tolažbo odvzemem, ker tako se hodi v nebeško kraljestvo.

In to je (nikar ne dvomi) bolje za te in za druge moje služebnike, da se vadite v nadlogah, kakor da bi vam vse po volji teklo.

Jaz poznam skrite misli; veliko bolje je za tvoje izveličanje, da te včasih pustim brez pomoči, da se kje ne prevzemeš zaradi dobrega izida, in si ne dopadeš v tem, kar nisi.

Kar sem dal, zamorem odvzeti in povrniti, kedar hočem.

5. Če dam, je moje, in če vzemem,

nisem tvojega vzel; ker moj je vsak dober dar in vsako popolno darilo. ¹⁾

Če ti pošljem težavo, ali katerokoli zopernost, ne bodi nevoljen, in naj ti ne upade srce.

Jaz zamorem kmalu pomagati in vso težo v veselje spremeniti.

Vendar sem pravičen in velike pohvale vreden, ko tako ravnam s teboj.

6. Ako prav spoznaš in v resnici spregledaš, ne smeš se nikoli zaradi zopernosti tako obupno žalostiti, temveč veseli se, in poj mi hvalo.

Stej si velikoveč to v edino veselje, da te z britkostmi tepem in ti ne prizanašam.

Kakor je mene ljubil Oče, tudi jaz vas ljubim, ²⁾ rekel sem ljubljnim učencem svojim, katerih resnično nisem poslal na posvetno veselje, ampak v velike boje, ne v čast ampak v zaničevanje, ne na praznovanje, ampak na delo, ne k miru, ampak da obrodé veliko sadu v potrpljenji. Spominjaj se teh besed, moj sin!

XXXI. Poglavje.

Zapusti vse stvari, da najdeš Stvarnika.

1. Gospod, pač potrebujem še obilneje

¹⁾ Jakob 1, 17.

²⁾ Jan. 15, 9.

milosti, ako hočem tje dospeti, kder me nikdo in nobena stvar ne bo mogla več ovirati.

Kajti, dokler me kaka reč zadržuje, ne morem prosto k tebi vzleteti.

Želel je prosto vzleteti, ki je rekel: Kdo mi da peroti, kakor golobu, da bi vzletel in počival? ¹⁾)

Kaj je mirnejšega od prostega očesa? In kaj prostejšega od onega, ki ničesar na zemlji ne želi?

Prezirati tedaj moramo vsako stvar in sami sebe celo zapustiti, ter zamaknenega duha gledati, da ti, ki si vse vstvaril, nisi nič stvarjem podoben.

In kdor se ne iznebi vseh stvari, ne more prosto božjih skrivnosti premišljevati.

Zato jih je tako malo, ki premišljujejo, ker se jih malo zna od minljivega in od stvari popolnoma ločiti.

2. K temu je treba veliko milosti, da dušo spodbode in jo nad samo sebe povzdigne.

In če človek ni v duhu vzvišen in vseh stvari oproščen in z Bogom ves zedinjen, ni nobene cene, karkoli ve, karkoli ima.

Dolgo bo še majhen in se bo le po zemlji plazil, ki razun edine neizmerne, večne dobrote še kaj drugega čisla.

In vse, kar ni Bog, nič ni, in se mora za nič imeti.

Velik razloček je med modrostjo raz-

¹⁾ Psalm 51, 7.

svetljenega in pobožnega moža in med vednostjo učenega in ukaželjnega duhovnika.

Veliko imenitnejša je vednost, ki od zgoraj, iz božjega vpljiva izvira od one, ki se težavno pridobi s človeško bistroumnostjo.

3. Veliko jih je, ki po premišljevanji brepené, pa si ne preskrbé, kar je k temu potreba.

Močno jih zadržuje, da pri podobah in čutnih rečeh obstanejo, samih sebe celo zatajiti pa se ne potrudijo.

Ne vem, kaj je to, kakošen duh nas navdaja, in kaj bi radi? Mi, ki se bogaboječim prištevamo, se trudimo toliko za minljive, malovredne reči; ali o svoji znotrajnosti le redko kedaj z zbranim duhom premišljujemo.

4. Žalibog, da se po kratki zbranosti zopet raztresemo, in zaradi svojih dejanj vest svojo vse prepovršno izprašujemo.

Kde tičé naša nagnenja, ne opazujemo, in svojega dejanja in nehanja, ki je tolikanj nečisto, ne obžalujemo.

Ker vse meso je popačilo svojo pot, ¹⁾ zato so vode potopa zagnuole zemljo.

Ker je tedaj naše nagnenje sprideno, tudi dejanje, ki izvira iz nagnenja, kakor iz korenine svoje, ne more dobro biti.

Le čisto srce rodi sad dobrega življenja.

5. Koliko je kdo storil, se poprašuje;

¹⁾ 1. Mojz. 6, 12.

pa zakaj in iz kakega namena je storil, se le malo pretehtuje.

Če je bil kdo hraber, bogat, lep, spreten ali če mu je pero gladko teklo, če je sladko popeval, pridno delal, po tem se poziveda; ne govori pa se rado, kako je kdo ubog v duhu, kako potrpežljiv in krotek, kako pobožen in bogaboječ.

Natora ogleduje zunanjega človeka, milost se ozira na znotranjega.

Ona se mnogokrat moti; ta pa se zanaša na Boga in se ne goljufa.

XXXII. Poglavje.

Zatajuj se in kroti hudo poželenje!

1. Sin, popolne prostosti ne boš zadobil, ako celo ne zatajiš samega sebe.

Vkleneni so vsi malopridneži, samoljubi, pohotneži, radovedneži, pohajači, ki le mehkužnost iščejo, ne pa, kar je Jezusa Kristusa, ter si domišljujejo in pripravljajo, kar ne bo obstalo.

Zakaj prešlo bo vse, kar ni prišlo iz Boga.

Drži se kratke in popolne besede: „Zapusti vse in našel boš vse,“ popusti poželjivost in našel boš mir.

To prevdari v duhu, in ko boš spolnil, boš vse razumel.

2. Gospod, to ni delo enega dneva, tudi ne otročja igrača, ampak v tej besedi je zapopadena vsa popolnost bogaboječih ljudi.

3. Sin ne vstraši se in srce ti naj ne vpade, ko čuješ o poti popolnosti; temveč spodbujaj se za njo, ali vsaj po nji hrepeni in zdihuj.

O ko bi bilo tako s teboj, in ko bi se ti povzdignol črez lastno ljubezen, in bi prav po volji moji in mojega očeta ravnal, kakor sem te podučil, tedaj bi mi zelo dopadel in celo tvoje življenje bi ti v veselji in miru preteklo.

Dokaj še zapustiti imaš; in če se meni čisto ne izročiš, ne boš dosegel, kar zahtevaš.

Svetujem ti, kupiti si od mene ognjenega zlata, da obogatiš¹⁾, to je, nebeške modrosti, ki vse neporedno zaničuje.

Zavrzi vso pozemeljsko modrost, vse človeško in lastno dopadenje.

4. Rekel sem, da si kupiš cenejega mesto tega, kar je v človeških rečeh dragoceno in visoko.

Kajti zelo navadna in malovredna in skoraj pozabljena se zdi prava nebeška modrost, ki se ne preceni in posvetne hvale ne išče, katero mnogi z besedo hvalijo, v dejanji pa zaničujejo; vendar pa je dragocen biser, mnogim skrit.

¹⁾ Skriv. raz. 3, 18.

XXXIII. Poglavje.

O nestanovitnosti srca in vednem namenu k Bogu.

1. Sin, ne zaupaj svojemu nagnenju, ki ga zdaj imaš, kmalo se bo v drugo spremenilo.

Dokler živiš, si spremenljivosti podvržen, ako tudi nečeš; zato si zdaj vesel, zdaj tužen, zdaj miren, zdaj nemiren, zdaj goreč, zdaj mlačen, zdaj marljiv, zdaj len, zdaj resnoben, zdaj lehkomišeln.

Pa vse te spremenljivosti se modri in v duhu dobro učeni ne boji. On se ne izmeni za nagnenje svoje in tudi ne porajta, od katere strani veter nestanovitnosti vleče, ampak vse namene in želje svoje obrača stanovitno k Bogu.

Zakaj tako bo zamogel enak in nepremaknen ostati, če ima čisto oko pravega namena v tolikih raznih dogodjajih neprenehoma v me obrneno.

2. Čem čistejše je oko namena, tem stanovitnejše se hodi skoz razne viharje.

Pa včasih otemni oko čistega namena, ozre se namreč hitro na kaj zapeljivega, kar ga sreča.

In kaj redko se najde kdo, ki bi ga nikakor ne omadeževalo samoljubje.

Tako so bili nekdam Judje prišli v Betanijo k Marti in Mariji, ne samo zaradi

Jezusa, ampak da bi tudi Lazara videli.¹⁾

Očistiti se mora tedaj oko namena, da postane priprosto in pravično, da prezira vse stvari in se ozira le k Bogu.

XXXIV. Poglavje.

Ljubi Boga in bode ti najljubši.

1. Glej! moj Bog in moje vse. Kaj hočem več in kaj zamorem srečnejšega želeti?

O ljuba in sladka beseda! toda le za tistega, ki ljubi Besedo, ne pa svet, niti ono, kar je na svetu.

Moj Bog in moje vse! Kdor razumeje, temu je dovolj rečeno, in kdor ljubi, temu je prijetno dostikrat ponavljati.

Če si ti navzoč, je vse prijetno, če pa tebe ni, mrzi vse.

Ti storiš sree pokojno, in velik mir in prazniško radost.

Ti storiš, da dobro mislimo o vseh in tebe sevsema hvalimo; ne more se pa nič brez tebe dolgo dopasti, ampak, naj nam je kaj prijetno in prav ljubo, mora biti zraven tvoja milost, in izvinati iz tvoje modrosti.

2. Komur si ti ljub, njemu ne bo-li vse prav ljubo?

¹⁾ Jan. 12, 9.

In komur ti nisi ljub, kaj bo njemu dopadljivo?

Toda pešajo v tvoji modrosti vsi posvetni modrijani in vsi hrepeneči po razuzdanosti mesa; ker oni nabajajo največo nečimernost, le-ti pa smrt.

Kateri pa posvetno zaničevaje in život strahovaje za teboj hodijo, so res modri, ker zamenijo nečimernost za resnico, mesenost za duha.

Tem je Bog prijeten; in karkoli v stvarih dobrega najdejo, vse obračajo za slavo svojega Stvarnika.

Ali velik, silno velik razloček je med prijetnostjo Stvarnika in stvari, večnosti in časa, nevstvarjene in vstvarjene luči.

3. O večna luč, ki presežeš vse vstvarjene luči, zasveti se iz visokega nad meno in razsveti vse globočine mojega srca!

Očisti, razveseli, razsveti in oživi mojega duha z vsemi njegovimi močmi, da se tebe, od ljubezni navdan, zmirom držim.

O kedaj bo prišla tista blažena in zaželena ura, da me s svojo navzočnostjo nasisi in mi postaneš vse v vsem?

Dokler se mi to ne da, ne bom popolnoma vesel.

Žalibog! še živi v meni stari človek, ni še ne ves križan, ni še popolnoma zatrt.

Še se vzdiguje zoper duha, notranje

boje vnema, in ne pripusti, da bi duša mirno kraljevala.

4. Ali ti, ki gospoduješ čez moči morja in miriš nepokojne valove, ¹⁾ vstani, pomagaj mi!

Razprši ljudstva vojske željna, ²⁾ poteri jih svojo močjo!

Skaži, prosim, svoja veličastva in slavljenja bode tvoja desnica, kajti jaz nimam drugega upanja, niti pribežališča, razun tebe, Gospod moj Bog.

XXXV. Poglavje.

Dokler boš živel, ne boš brez skušnjav.

1. Sin v tem življenji nisi nikdar brez skrbi, ampak dokler živiš, vedno ti je treba duhovnega orožja.

Med sovražniki živiš, in od desne in od leve te napadajo.

Če tedaj na vse strani ne rabiš ščita potrpežljivosti, ne boš dolgo brez rane.

In če svojega srca nimaš trdno pri meni, z resnično voljo vse trpeti zavoljo mene, ne moreš sovražnikove sile prenesti in venca blaženih doseči.

Moraš tedaj junaško vse predreti in se z močno roko ustavljati vsakej nasprotnosti.

¹⁾ Ps. 88, 10.

²⁾ Ps. 67, 31.

Zakaj le zmagovalcu se da mana, bojazljivcu pa ostane mnogo nadlog.

2. Če v tem življenju iščeš pokoja, kako boš pa potlej k večnemu pokoju prišel?

Za počivanje se nikar ne pripravljaj, ampak za veliko trpljenje.

Pravega miru ne išči na zemlji, ampak v nebesih; ne pri ljudeh, ne pri drugih stvarih, temveč le v Bogu.

Iz ljubezni do Boga moraš vse rad prenesti, namreč križe in težave, skušnjave, zasmeh, britkosti, pomanjkanje, bolezni, krivice, opravljanje, zmerjanje, ponižanje, zasramovanje, svarjenje in zaničevanje.

To pomaga do kreposti, to skuša Kristusovega novinca, to spleta nebeški venec.

Tam bom plačal kratko trpljenje z večnim veseljem, in časno zaničevanje z neskončno častjo.

3. Misliš-li, da boš imel vedno duhovnih tolažeb po svoji volji?

Moji svetniki niso imeli vedno takih, ampak bili so velikokrat obteženi, in mnogokrat skušani in zelo zapuščeni.

Toda potrpežljivo so se vselej obnašali, in so več Bogu zaupali, ko sebi, vedoč, da trpljenje tega časa ni v nikaki primeri z bodočo častjo ¹⁾, ki nam je obljubljena.

Hočeš-li ti koj imeti, kar so mnogi po

¹⁾ Rimlj. 8, 18.

obilnih solzah in velikih trudih komaj dosegli?

Čakaj Gospoda, moško se vedi in trdno, ne obupaj; ampak telo in dušo vedno daruj za božjo čast.

Jaz bom obilno vračal, jaz bom s teboj v vsaki britkosti.

XXXVI. Poglavlje.

Zoper krive sodbe.

1. Sin, izroči trdno svoje srce Gospodu in ne boj se človeške sodbe, če ti le vest pravi, da si čist in nedolžen.

Dobro in blaženo je tako trpeti, in tudi lahko za ponižno srce, ki več v Boga kakor v sebe zaupa.

Veliko ljudi veliko govori, in zato jim je malo vrjeti.

Pa tudi vsem zadostiti ni mogoče.

Čeravno si je sveti Pavel prizadeval vsem v Gospodu dopasti, in je vsem vse postal ¹⁾, vendar mu je bilo malo mar, če so ga sodili človeški jeziki. ²⁾

2. Kolikor je zamogel, je za poboljšanje in izveličanje drugih storil; ali zabra-

¹⁾ 1. Kor. 9, 22.

²⁾ 1. Kor. 4, 3.

niti ni mogel, da bi ne bil nikdar od drugih sojen ali zaničevan.

Zato je vse Bogu izročil, ki vse vé; in se je branil s potrpežljivostjo in ponižnostjo hudobnih jezikov ali pa takih ljudi, ki so krivično in lažnjivo zoper njega si kaj izmišljevali, in kakor jih je bila volja, se črez-nj povzdigovali.

Vendar pa je včasih tudi odgovoril, da ne bi molčé slabih pohujšal.

3. Kdo si ti, da se bojiš umrjokega človeka? ¹⁾

Denes je in jutre ga ni več.

Boga se boj, in se ne boš bal človeških groženj.

Kaj ti more kdo z besedo ali krivico? Sebi bolj škoduje kakor tebi, božji sodbi pa ne bo ubežal, kdor si koli bodi.

Imej Boga pred očmi, in se nikar ne pritožuj.

Ako se ti zdaj zdi, da se moraš podati in trpeti sramoto, katere nisi zaslužil, ne bodi nevoljen zato, in ne krajšaj si svojega venca z nepotrpežljivostjo, temveč ozri se k meni v nebo, ki sem mogočen rešiti te vsake sramote in krivice in vsakemu povrniti po njegovih delih.

¹⁾ Izaj. 15, 12.

XXXVII. Poglavlje.

Vsega se Bogu izroči, da zadobiš prostost srca.

1. Sin, zapusti sebe in našel boš mene. Ne izbiraj si ničesar in varuj se posebnosti in vselej boš na dobičku.

Brž, ko se vdaš in več ne prevzemeš, se ti bo dala obilnejša milost.

2. Gospod, kolikokrat se naj vdam in v čem zapustim?

3. Vselej in vsako uro, kakor v malem, tako tudi v velikem. Ničesar ne izvzemem, ampak hočem, da se v vsem posvetnega iznebiš.

Kako boš inace moj in jaz tvoj, če nisi na vse strani prost lastne volje?

Hitreje ko to storiš, boljše bo in čem popolniše in odkritosrečniše, tem bolj vseč mi boš in večji bo tvoj dobiček.

4. Nekateri se vdajo, pa ne iz cela, in ker se še popolnoma na Boga ne zanesó, hočejo se sami oskrbeti.

Nekateri s prva vse darujejo; potlej pa, ko skušnjava potrka, prekličejo svoje darove; zatorej v čednosti celo nič ne rastejo.

Ti ne bodo nikdar dospeli do prave prostosti čistega srca, tudi milosti sladkega prijateljstva mojega ne bodo okusili, dokler se prej popolnoma ne vdajo in neprenehoma

ne zatajujejo. Le tako se zamorejo zediniti z menoj in me zavživati.

5. Dostikrat sem ti rekel in zdaj zopet rečem: Zapusti sebe, vdaj se in uživaj boš velik mir srca!

Daj vse za vse, nič ne išči, nič nazaj ne tirjaj, drži se mene čisto in brez omarhovanja in imel me bodeš.

Prostega srca boš in tema te ne bo pokrivala.

To skrbi, to prosi, to želi, da se vse lastne volje iznebiš, čist za čistim Jezusom hodiš, sebi odmrješ in meni večno živiš.

Tedaj bodo izginole vse prazne domišljije, hude zmote in nepotrebne skrbi.

Tedaj bode tudi izginol prevelik strah in ugasnola bode neporedna ljubezen.

XXXVIII. Poglavje.

Zunanje reči dobro vladaj, in v nevarnosti k Bogu pribeži.

1. Sin, zato marljivo skrbi, da si povsodi pri vsakem dejanji ali zunanjem pravilu v srcu prost in sam svoj gospodar, in da vse reči ti strahuješ, ne pa one tebe, da si gospod in vladar svojih dejanj, ne pa suženj ali najemnik.

Da si sloboden in pravi Hebrejec, gre doč v delež in prostost božjih otrok, ki se

danjo zaničujejo in po večnem hrepené; ki minljivo gledajo z levim očesom in z desnim večno.

Ki na pozemeljsko niso nikakor navezani, temveč tisto obračajo na božjo čast tako, kakor je od Boga odločeno in od najvišjega stvarnika vstanovljeno, kateri v svojem stvarjenji ni dal neredu prostora.

2. Če vsako prigodbo tako premisliš, ter se na zunanji videz ne zanašáš in kar si videl ali slišal, ne ogleduješ le z telesnimi očmi, temveč v vsaki stvari z Mojzesom hitro v šotor zaveze greš, se posvetovat z Gospodom, boš koj božji odgovor slišal in se vračal podučen v mnogih pričujočih in bodočih rečeh.

Mojzes namreč, kedar ni vedel, kako storiti ali kaj ljudstvu odgovoriti, se je vselej podal v šotor zaveze, tu je tudi molil v nevarnostih in za hudobijo ljudstva.

Tako moraš tudi ti bežati v hram svojega srca in gorečejše prositi za pomoč.

Zato so tudi bili Jozue in Izraelci od Gabavničanov vkanjeni, ker se niso prej z Bogom posvetovali,¹⁾ temveč ker prelehkoverni, bili so po sladkih besedah in lažnjivi pobožnosti zapeljani.

¹⁾ Joz. 9, 14.

XXXIX. Poglavje.

Ne preobloži se z opravi.

1. Sin, izroči meni vselej svoje reči in jaz bom ob svojem času vse prav obravnal.

Počakaj moje naredbe, in teknolo ti bo.

2. Gospod, jako rad tebi vse reči izročim, moja skrb mi le malo zamore pomagati.

O da bi si bodočih prigodeb preveč k srcu ne gnal, temveč da bi se tvoji volji neodlagoma daroval!

3. Sin, pogostem se človek za kako reč, katere si želi, silno žene; ali ko jo doseže, začne drugače misliti, ker se želje človeške spreminjajo in si izbirajo zdaj to, zdaj uno.

Ni tedaj brez dobička zatajevati se, tudi v celo majhnih rečeh.

4. Zares, poboljša se le tisti človek, ki sam sebe zataji, in le on je prav sloboden in varen.

Toda stari sovražnik, nasprotnik vseh blagih, ne jenja skušati, ampak noč in den jako zalezuje, da bi kje kakega neskrbnega v goljufivo mrežo zajeti mogel.

Čujte in molite, govori Gospod, da ne padete v skušnjava. ¹⁾

¹⁾ Mat. 26, 41.

XI. Poglavje.

Sam iz sebe nimaš nič dobrega.

1. Gospod, kaj je človek, da se ga spominjaš, ali sin človeka, da ga obiskuješ? ¹⁾

Kaj je zaslužil človek, da mu svojo milost daješ?

Gospod, kako se morem potoževati, če me zapustiš? Ali kaj bi smel po pravici reči, ako mi ne storiš, česar te prosim?

Zares, po pravici zamorem le misliti in reči: Gospod, nič nisem, nič ne morem, nič dobrega nimam iz sebe, temveč povsod le omagujem in na nič silim.

In če me ti ne podpiraš in me v srcu ne podučiš, ves mlačen postanem in raztresen.

2. Ti pa, Gospod, si zmerom enak²⁾ in nespremenljiv na veke, vedno dober, pravičen in svet, vse dobrotljivo, pravično in sveto ravnaš in modro vladaš.

Ali jaz, ki sem bolj k hudemu nagnen, kakor k dobremu, nisem nikakor stanoviten, kajti na den se sedemkrat spremijam.³⁾

Pa bode koj boljše, kedar bo tebi dopadlo mi podati mogočno roko; saj le ti zamoreš pomagati brez človeške pomoči in me tako potrditi, da ne bom več nestanoviten,

¹⁾ Ps. 8, 5.

²⁾ Ps. 101, 28.

³⁾ Dan. 4, 13.

ampak da se moje srce edino k tebi obrne in v tebi počiva.

3. Ko bi tedaj prav znal slovo dati človeškim tolažbam, da bi ali v pobožnosti ravel, ali pa zaradi potrebe, ki me sili tebe iskati, ker ni človeka, da bi mu tožil: tedaj bi pač smel tvoje milosti upati in se veseliti daru nove tolažbe.

4. Hvala tebi, od katerega vse pride, kedar koli mi kaj dobro izide.

Jaz pa sem nečimernost in nič pred teboj, nestanoviten in slab človek.

Kako bi se tedaj povzdigoval, in zakaj želim hvale?

XLI. Poglavlje.

Zaničuj vso posvetno čast.

1. Sin! ne žalosti se, ako vidiš, da se drugi časté in povišujejo, ti pa zaničuješ in ponižuješ.

Povzdigni svoje srce k meni v nebo in ne boš žaloval zavoljo zaničevanja ljudi na zemlji.

2. Gospod! v slepoti blodimo in oholost nas naglo premoti. Ako se prav pogledam, se mi nikoli od nikake stvari ni krivica zgodila, in zato se tudi nimam zavoljo ničesar proti tebi pritožiti.

Ker sem pa pogosto in težko proti tebi

grešil, vzdiguje se po pravici vsaka stvar proti meni.

Jaz sem tedaj zares vreden zaničevanja, ti pa hvale in češčenja.

In če nisem pripravljen, rad zaničevan in zapuščen biti od vsake stvari in celo za nič spoznan, ne bodem v notranjem miren in stanoviten, niti v duhu razsvetljen, niti popolnoma sklenen s teboj.

XLII. Poglavlje.

Pravega miru pri ljudeh ne išči.

1. Sin! ako iščeš svoj mir pri človeku, ker s teboj enako misli, boš nestanoviten in zamotan; ako se pa držiš večne resnice, ne boš žaloval, če ti prijatelj nezvest postane, ali že umrje.

Iz mene mora izvirati ljubezen do prijatelja, in zavoljo mene moraš ljubiti vsakega, ki se ti zdi dober in drag v tem življenju.

Brez mene ne velja niti ne traja prijateljstvo, niti ni prava in čista ljubezen, katere jaz ne sklenem.

Odmri nagnenju do svojih ljubih tako, da boš želel, od svoje strani, biti brez vse človeške družbe.

Toliko bolj se bliža človek Bogu, kolikor dalje so pozemeljske tolažbe od njega;

toliko više se povzdiguje k Bogu, kolikor globlje v sebe gre in kolikor bolj se zaničuje.

2. Kdor pa sam sebi kaj dobrega pripisuje, božjo milost od sebe odganja, kajti milost svetega Duha išče vedno le ponižno srce.

Ko bi se znal vsega zapustiti, ter se iznebiti vsake ljubezni do stvari, takrat bi se velika milost v tebe razlila.

Kedar se oziraš po stvareh, ne boš videl Stvarnika; uči se zatajevanja v vsem zavoljo Stvarnika in prišel boš do božjega spoznanja.

Najmanjša reč, ki jo neporedno ljubiš, te zadržuje od največje dobrote, in te omadežuje.

XLIII. Poglavlje.

O nečimerni in posvetni učenosti.

1. Sin, naj te ne genejo lepe in visoke besede ljudi! kajti kraljestvo božje ni v besedi, temveč v moči. ¹⁾

Slušaj moje besede, ki vnemó srce in razsveté pamet, obudé kes in marsikako tolažijo.

Nikoli zato ne beri besede, da bi se pottlej zdel bolj učen in moder.

Trudi se pregrehe zatirati, ker to ti bo več koristilo, kakor razlaganje mnogo težkih vprašanj.

¹⁾ Kor. 4, 20.

2. Ko dovolj prebereš in razumeš, se vrni k edinemu začetku.

Jaz sem, ki dam človeku učenost in delim majhnim jasniši razum od onega, ki se pri ljudeh zadobi.

Kdor mene posluša, bo hitro moder in bo rasel na duhu.

Gorjé jim, ki mnogo želé od ljudi izvedeti, a malo marajo za pot, po kateri se k meni pride.

Prišel bo čas, ko se prikaže učenik učenikov, Kristus, gospod angeljev, ter bo poslušal, kar je kdo bral, to je, izpraševal bo slehernega vest.

Takrat bo Jeruzalem s svetilnico preiskal,¹⁾ in očitne bodo temne skrivnosti, modrost jezikov pa bode obmolknola.

3. Jaz sem, ki v trenutku ponižno dušo povzdignem, in jo v večni resnici bolj podučim, kakor da bi deset let v šolo hodila.

Jaz učim brez hruša, brez zmešnjave, brez lišpa, brez prepira.

Jaz učim zaničevati posvetno, naveličati se sedanjega, iskati večno, skušati večno, ogibati se časti, pohujšanja prenašati, le na me zapati, razun mene ničesar ne želeti, in mene črez vse drugo goreče ljubiti.

4. Kajti nekdo, ki me je iz srca ljubil, se je nebeških reči naučil in jih premodro razlagal.

¹⁾ Zofr. 1, 12.

Vse zapustiti, mu je več pomagalo, kakor naučiti se visokih reči.

Toda drugače govorim svojim prijateljem, drugače pa svojim najljubšim; prijateljn govorim v prilikah in podobah, svojim najljubšim pa razodevam v veliki svetlobi skrivnosti.

Knjige se za vse enako glasé, pa vseh enako ne podučé; ker jaz od znotraj resnico učim, srce svarim, misli razkrivam, k delu priganjam, in slednjemu kar je prav, podeljujem.

XLIV. Poglavlje.

Nikdar si časnih reči preveč k srcu ne ženi.

1. Sin, treba je, da veliko reči ne znaš, in da si kakor mrlič na zemlji, in kakor da bi ti celi svet križan bil.

Treba je tudi, da si gluh za mnogo reči in bolj to premisliš, kar ti je k miru.

Koristnejše je odvracati oči od nepovoljnega in slehernemu svoje menenje puščati, kakor prepirati se in besedovati.

Dokler si z Bogom, ter se oziraš na njegovo sodbo, bodeš tudi laglje krivico trpel.

2. O Gospod! kam smo prišli? Glej! zaradi časne nesreče se solzimo, trudimo se in dirjamo za majhnim dobičkom; škodo dušno pa pozabimo, da nam ni mar za njo.

To kar nam malo ali nič ne koristi, nas zelo skrbi; za najpotrebniše pa smo zanikerni, ker ves človek je v posvetno zamišljen in če se hitro ne zave, ga tudi svet celo podere.

XLV. Poglavlje.

Ne verjemi vsakemu človeku.

1. Gospod! pomagaj mi iz nadloge, kajti prazna je človeška modrost.¹⁾

Kolikokrat nisem našel zvestobe ondi, kder sem se na njo zanesel; kolikokrat pa sem jo našel tam, kder se je nisem nadjal!

Prazno je tedaj zaupati v ljudi; pomoč pravičnih pa je pri tebi, Gospod! Bodi češčen moj Gospod Bog v vsem, kar se nam prigodi.

Slabi smo in nestanovitni, hitro se damo premotiti in premeknoti.

2. Kdo se zamore tako skrbno in previdno v vsaki reči varovati, da bi se nikoli ne zmotil ali zapletel?

Pa kdor v tebe, Gospod, zaupa in tebe s pohlevnim srcem išče, ne pade tako lahko.

Ako tudi zajde v nadloge in je ves v nje zapleten, ti ga hitro rešiš, in tolažiš, ker nikoli ne zapustiš tega, ki v tebe zaupa.

¹⁾ Ps. 59, 13.

Redek je prijatelj, ki se ne izneveri, ampak v vsaki stiski zvest ostane.

Ti, Gospod, si od vseh najzvestejši, tebi enakega prijatelja nimamo.

3. O kako modra je bila ona sveta duša, ki je rekla: Moje srce je močno in vtrjeno v Kristusu.¹⁾

Ko bi jaz tak bil, bi me človeški strah ne izplašil tako hitro, in grenke besede bi me ne zbudle tako.

Kdo more vse prevideti, kdo prihodnje nadloge odvrniti?

Ako to hudo zadene, za kar znamo, koliko bolj to, za kar ne vemo?

Pa zakaj se sirota nisem bolj previdel? Zakaj sem drugim tako lahko verjel?

Pa saj smo ljudje, le slabi ljudje smo, akoravno nas drugi spoštujejo in angelje imenujejo.

Komu bi verjel, o Gospod, če ne tebi?

Ti si resnica, ki ne motiš in se ne izmotiš.

In zopet: Vsak človek je lažnji v²⁾, nestanoviten, omahljiv najbolj v govoru; tako da se mu ne sme hitro verjeti, če se tudi dozdeva, da resnico govori.

4. Kako modro si me spomnil, varovati se ljudi, in da so človeku so-

¹⁾ Življ. sv. Agate.

²⁾ Ps. 115, 11.

vražniki njegovi domačini; ¹⁾ tudi ne verovati, ako kdo reče: Glej, tukaj je, ali glej, tam je. ²⁾

Po lastni škodi sem izučen; o da bi mi bilo to k veči previdnosti, ne pa k veči nespameti.

Varuj se! pravi marsikdo; varuj se! nikomur ne povej, kar ti rečem. In ko jaz molčim, in mislim, da je skrito, on ne more molčati, kar zamolčati me je prosil; ter izda sebe in mene in odide.

Gospod! varuj me takih jezičnih in neprevidljivih ljudi, da jim v roke ne pridem; in dodeli, da sem moder in previden v svojem govorjenji.

Resnične in modre besede mi daj govoriti, in odvrni od mene lažnjiv jezik.

Česar trpeti ne morem, tudi sam nikaikor storiti ne smem.

5. O kako dobro in mirno je molčati o drugih, in ne vsega brez razločka verjeti, niti hitro dalje razglasiti, malokomu se razodeti in tebe, ogledovalca srca zmeraj iskati;

Ter se ne obračati po vsakem vetru besede, temveč vpravnavati vse znotranje in zunanje reči po tvoji volji.

Kdor hoče ohraniti nebeško milost, naj se ljudi izogiba, občudovanja ne želi, in

¹⁾ Mat. 10, 17, 36.

²⁾ Mark. 13, 21.

premarljivo le po tem hrepeni, kar življenje boljša in gorečnost povečuje.

Mnogo pobožnih je opešalo zato, ker se je njih pobožnost prezgodaj razglasila in hvalila.

Zares je mnogo boljše, milost božjo skrivati v tem revnem življenji, katero je vedna skušnjava in vojska.

XLVI. Poglavlje.

Kedar te ljudje opravljajo in hudo o tebi govoré, na Boga zaupaj.

1. Sin! trdno stoj in v mene zaupaj. Kaj so besede drugega, kakor le besede?

Po zraku leté, pa se ne dotaknejo kamena.

Ako si kriv; glej, da se rad poboljšaš; če pa nimaš ničesar na vesti, misli, da to rad zavoljo Boga prenašaš. Vsaj žaljive besede pretrpi, dokler nimaš moči, kaj hujšega pretrpeti.

In zakaj ti take malenkosti k srcu gredo, če ne zato, ker si še prepoboten, in se več, kakor treba, na ljudi oziraš? Ker se bojiš biti zaničevan, nočeš biti grajan zaradi pregreškov in iščeš praznih izgovorov.

2. Le bolj se oglej, pa boš spoznal, da še v tebi tiči svet in prazna ljubezen ljudem dopasti.

Ker se toliko bojiš biti zaničevan in osramoten zaradi napak, je očitno, da nisi dovolj ponižen, tudi ne celo odmrli svetu, in da ti svet še ni križan.

Pa poslušaj mojo besedo; in te ne bo skrbelo deset tisoč človeških besed.

Glej, če vse proti tebi govori, vse, kar koli se da naj hudobnejega izmisliti, kaj ti škoduje, ako se zato ne izmeniš, ter ne porajtaš više od pezdinja? Ali ti zamore to le en las izpuliti?

3. Pa kdor nima srca v sebi in Boga pred seboj, tega zbode zaničljiva beseda.

Kdor pa v mene zaupa, in ne želi vsega po svoji volji, je brez vsega človeškega strahu.

Zakaj, jaz sem sodnik, in poznam vse skrivnosti, in vse, kako se godi; poznam onega, ki krivico dela, in onega, ki jo trpi.

Jaz sem ukazal uno, in dovolil to, da se iz mnogih src misli razodenejo.

Jaz bom sodil krivega in nedolžnega; poprej pa sem hotel oba skušati po skrivni sodbi.

4. Pričevanje ljudi dostikrat vara; moja sodba pa je resnična, stala bo, in ne bo ovržena.

Skrita je veči del in le malokomu v vsem znana; nikoli vendar se ne moti, če se tudi očem nespametnih zdi kriva.

K meni tedaj je treba v vsaki sodbi priteči, ne pa se na lastno spoznanje zanašati.

Zakaj pravični se ne prestraši, karkoli se mu zgodi od Boga. ¹⁾ Ako-
ravno se kaj krivičnega proti njemu govori,
ga to ne skrbi veliko.

Tudi se oholo ne veseli, če ga drugi
pametno izgovarjajo.

Misli namreč, da Jaz preiskujem
srca in ledja ²⁾, ter ne sodim po obrazu
in človeški podobi.

Kajti gostokrat je pred menoj krivično,
kar je po človeški sodbi hvale vredno.

5. Gospod Bog! pravičen, mogočen in
potrpežljiv sodnik, ki poznaš človeško sla-
bost in spačenost, bodi moja moč in vse
moje zaupanje, kajti samo moja vest mi ne
zadostuje.

Ti znaš, česar jaz ne poznam. Zato
mi je bilo treba poniževati se v vsem svar-
jenji, in ga krotko prenašati.

Odpusti mi tudi milostljivo, kolikorkrat
nisem tako storil in daj mi zopet milost, še
več prenašati.

Obilno tvoje vsmiljenje namreč mi več
pripomore k odpuščenju grehov, kakor pra-
vica, ki si jo lastim k zagovarjanju svoje
hinavske vesti.

In če si tudi nisem ničesar svest,
vendar nisem zavoljo tega opravi-

¹⁾ Preg. 12, 21.

²⁾ Ps. 7, 10.

čen¹⁾), ker brez tvojega vsmiljenja pred tvojim obličjem ne bo opravičen nobeden človek²⁾).

XLVII. Poglavje.

Kar je težavnega, prenašaj zavoljo večnega življenja.

1. Sin, ne daj se potlačiti od težav, katero zavoljo mene prevzemeš, in britkosti te naj nikakor ne vžugajo, temuč moja obljuba te naj krepča in tolaži v vsakem prigodku.

Jaz sem zadosti mogočen povrnoti čez vso navado in vsako mero.

Ne boš se dolgo tukaj trudil, tudi ne boš zmerom s težavami obložen.

Počakaj malo; skoro boš videl konec trpljenja. Ura bo prišla, ko bo minol ves trud in nemir.

Malo in kratko je vse, kar prejde s časom.

2. Delo opravljaj, trudi se zvesto v mojem vinogradu, jaz bom tvoje plačilo.

Piši, beri, poj, vzdihuj, molči, moli, prenašaj moško zopernosti; vredno je večno življenje takega, in še večega vojskovanja.

Prišel bo mir nekega dne, ki je Go-

¹⁾ 1. Kor. 4, 4.

²⁾ Ps. 142, 2.

spodu znan. Takrat ne bo ne dneva ne noči, kakor je namreč zdaj; ampak večna neskončna svetloba, stanoviten mir in varen pokoj.

Takrat ne boš pravil: Kdo me bo rešil telesa te smrti? ¹⁾ Tudi ne klical: Gorje meni, ker se moje potovanje podaljšuje ²⁾; zakaj smrt bo izginola in izveličanje bo popolno, tudi strahu ne bo, ampak le prijetna radost, družba mila in sladka.

3. O ko bi videl večne krone svetnikov v nebesih, in v kaki slavi se zdaj veselé, kateri je ta svet nekđaj tako zaničeval in življenja nevredne obsodil; resnično, nankrat bi se do zemlje ponižal in bolj želel biti vsem podložen kakor enemu predpostavljen.

Tudi si ne bi želel veselih dui v tem življenji, ampak veselil bi se zavoljo Boga trpeti; in med ljudmi nič veljati, bi za največi dobiček držal.

4. O ko bi to spoznal in si globoko v srce vtisnol, kako bi si upal le enkrat še tožiti?

Kaj ne boš za večno življenje časnih težav prenašal?

To ravno ni kaj majhnega, izgubiti ali pridobiti božje kraljestvo.

Povzdigni toraj svoje oči v nebo. Glej jaz in z menoj vsi moji svetniki, ki so na

¹⁾ Rim. 7, 24.

²⁾ Ps. 119, 5.

tem svetu velik boj imeli, se zdaj veselé, zdaj so potolaženi, zdaj varni, zdaj počivajo in bodo vekomaj ostali z menoj v kraljestvu mojega očeta.

XLVIII. Poglavje.

Den večnosti in britkosti tega življenja.

1. O preblaženo prebivališče v nebeškem mestu!

O presvetli den večnosti, katerega noč ne temni, ampak večna resnica vedno razsvetljuje, den vedno vesel, vedno varen, nikoli v nasprotno spremenljiv!

O ko bi že ta den napočil in vse to pozemeljsko končalo!

Svetnikom se pač sveti v večno jasni svetlobi, popotnikom na zemlji pa le od daleč in kakor skoz zrcalo.

2. Nebeški prebivalci vedo, kako vesel je ta den, pregnani otroci Evini pa zdihujejo, da je njihov britek in žalosten.

Dnevov tega časa je malo, pa ti so še hudobni, polni žalosti in nadlog.

V teh dnevih se človek z mnogimi grehi ognjusi, v mnoge strasti zaplete, z mnogim strahom plaši, z mnogimi skrbmi raztrese, z mnogo radovoljnostjo razgubi, v mnoge nečimernosti zabrede, v mnoge zmote pogrezne, z mnogimi težavami tere, s skuš-

njavami stiska, v nasladnostih slabi, v pomanjkanji muči.

3. O kedaj bo konec tolikih nadlog?
Kedaj bom rešen te nesrečne sužnosti grehov?

Kedaj boš le ti, Gospod, moja misel?
Kedaj ti vse moje veselje?

Kedaj bom popolnoma svoboden brez vsakega zadržka, brez vsake nadloge duha in telesa?

Kedaj bo trden mir, nerazrušljiv in stanoviten, mir zunaj in znotraj, mir zanesljiv od vseh strani?

Dobrotljivi Jezus, kedaj bom pred teboj stal in te gledal? Kedaj bom gledal čast tvojega kraljestva?

Kedaj boš meni vse v vsem?

O kedaj bom s teboj v tvojem kraljestvu, katero si pripravil svojim izvoljenim od vekomaj?

Zapuščen sem, reven in prognan na sovražno zemljo, kder so vedni boji in silne nesreče.

4. Potolaži me v mojem prognanstvu, ohladi mojo bolečino, kajti le k tebi zdihuje vedno moja duša.

Vse je breme, karkoli mi ta svet v tolažbo ponuja.

Tebe želim večno zavživati, pa ne morem te doseči.

Nebeškega bi se rad poprijel, pa posvetne reči in nezatrte strasti me zadržujejo.

Z duhom bi se rad nad vse reči vzdignol, a meso me sili v svojo službo.

Tako se sam s seboj borim, nesrečen človek, ter sem nadležen sam sebi; ker duh želi navzgor, meso pa navzdol.

5. O kaj trpim znotraj; ko se v duhu z nebeškimi reči pečam in molim, me hitro truma mesenih misel sreča!

Moj Bog, ne oddalji se od mene in ne odstopi v jezi od svojega služebnika.

Daj bliskati s svojo svetlobo in razkropi je, izstrelj svoje puščice in razpršile bodo se ¹⁾ vse sovražnikove domišljije.

Obrni moje misli k sebi, daj da bom na vse posvetno pozabil, dodeli da hitro odbijem in zaničujem mamila hudobij.

Priteci mi na pomoč večna Resnica, da me nobena nečimernost ne gane.

Pridi nebeška sladkost in naj beži pred tvojim obličjem vsaka nečistost.

Odpusti mi tudi in milostljivo prizanesi, kedar pri molitvi moje misli niso le na te obrnene.

Resnično namreč spoznam, da sem se navadil jako raztresen biti.

Kajti mnogokrat nisem tam, kder s te-

¹⁾ Ps. 143, 6.

lom stopim ali sedim, ampak bolj ondi, kamor me misli zanesó.

Ondi sem, kder je moja misel. Moja misel pa najrajša ondi, kder je tisto, kar ljubim.

To mi hitro na misel pride, kar me ponatori razveseljuje, ali kar se mi iz navade dopade.

6. Zato si ti Resnica očitno izrekla, da, kder je tvoj zaklad, ondi je tudi tvoje srce¹⁾.

Če nebesa ljubim, premišlujem rad nebeške reči.

Če svet ljubim, veselim se nad posvetno srečo in žalujem nad nesrečami.

Če telo ljubim, me mnogokrat njegove želje skušajo.

Če duha ljubim, veseli me duhovne reči premišljevati.

Zakaj karkoli ljubim, o tem rad govorim in slišim, in od tega podobe seboj domu nosim.

Ali blagor onemu človeku, ki da zavoljo tebe vsem stvarjem slovo, ki natori silo stori, in poželjivost mesa z gorečnostjo duha mori, da bi z očiščeno vestjo tebi čisto molitev daroval in vreden bil, biti med angeljskimi zbori pozabivši zunaj in znotraj vse pozemeljsko.

¹⁾ Mat. 6, 21.

XLIX. Poglavlje.

Hrepeni po večnem življenji.

1. Sin, kedar čutiš, da se ti želje po večnem izveličanji od zgoraj budé, in hrepeniš zapustiti umrjoče telo in neprenehoma gledati mojo svetlobo, tačas razširi svoje srce in sprejmi radostno le-ta navdih.

Zahvali, kakor najbolj veš in znaš, božjo dobroto, ki s teboj tako blagovoljno ravna, te milostljivo obiskuje, goreče vnema, mogočno podpira, da te lastna teža v pozemeljsko poželenje ne potlači.

Zakaj, to ni sad modrosti ali tvojega truda, ampak milosti božje, ki se je ozrla na-te, da v bogaboječnosti in ponižnosti rasteš, se na bodoče vojske pripravljaš in si prizadevaš, mene se z vso močjo srca držati in mi goreče služiti.

2. Sin! velikokrat ogenj gori, pa brez dima se plamen nikdar ne vzdigne.

Tako tudi nekaterih želje plamené v nebo, pa vendar niso brez skušnjav telesnega poželenja.

To spričuje, da želje priti v nebo so gorečejše, kakor pa volja Bogu služiti.

Take so tudi večkrat tvoje želje, o katerih meniš, da so tako srčne in stanovitne.

Karkoli namreč se zarad lastnega prida počne, ni niti čisto, niti popolno.

3. Ne prosi za to, kar je tebi v ve-

selje in prid, temveč za to, kar je meni v dopadenje in čast. Zakaj če prav premisliš, ti morajo moji ukazi dražji biti, kakor lastne želje in vse prijetnosti. Zmerom jih spolnjuh. Jaz poznam želje tvoje, in pogoste vzdihne tvoje čujem.

Rad bi že vžival svobodno čast božjih otrok, že te miče večni dom in nebeška domovina veselja polna; pa tista ura še ni prišla: temveč drug čas je še, namreč čas vojske, čas trpljenja in skušnje.

Želiš z najvišjo dobroto napolnjen biti, pa zdaj je ne moreš doseči.

Jaz sem: čakaj me, govori Gospod, dokler ne pride božje kraljestvo.

4. Skušati se moraš na zemlji in v marsičem se vaditi.

Tolažen bodeš včasih, celo vtolažen pa na zemlji nikdar.

Ojači se in bodi čvrst v dejanji in prenašanji vsega, kar je natori zoperno.

Novega človeka moraš obleči in ves drug mož postati.

Velikokrat moraš storiti, kar nočeš in kar ti je ljubo, pustiti.

Kar drugim dopada, se bode posrečilo, kar tebi dopada, bode zaostalo.

Kar drugi rekó, se bode poslušalo, kar pa ti porečeš, se bo zaničevalo.

Drugi bodo prosili in dobili, ti boš pa prosil, ali ne dobil.

5. Drugi bodo sloveli, o tebi pa se bo molčalo. Drugim se bode to ali uno zaupalo, o tebi pa porekó, da nisi za rabo.

Natora bo včasih zategadelj žalovala, toda v tvoj prid, če boš molčé prenašal.

V takem in enakem se skuša zvest služebnik Gospodov, da pokaže, koliko se more zatajiti in povsod premagati.

Najboljša prilika, odmirati samemu sebi, se ti ponuja, kedar se moraš ravnati po volji drugih, in trpeti, kar je tvoji volji zoperno; posebno pa, če se ti zapoveduje, kar se ti nerodno in nepotrebno zdi.

Ker se višji oblasti ustavljati ne upaš, dokler si pod gosposko, zato se ti težavno zdi ubogati druge, svojemu spoznanju pa in svoji volji se odpovedati.

6. Pa premisli sin, takega trpljenja sad, nagli konec, preobilno plačilo; in ležje ti bo, v veselje ti bode voljno potrpljenje.

Če tu namreč v majhnih rečeh svojo voljo v pokorščini podvržeš, boš v nebesih vse imel po svoji volji.

Tam boš namreč našel vse, kar boš hotel, vse, kar boš želel.

Tam boš imel vsega dobrega obilno brez strahu ga izgubiti.

Tam bo tvoja volja tudi moja volja, in tvoje želje bodo tudi moje želje.

Tam se ti ne bo nihče ustavljaj, nihče se čez te potoževal, nihče te overal, in nihče

ti ne bo na potu; temveč vse, kar bi rad imel, bode že pred teboj in bo vse tvoje želje nasitilo in do vrha izpolnilo.

Tam ti bodem povrnol slavo za prestano sramoto, veličastno obleko za žalost, za poslednje mesto kraljevi sedež na veke.

Tam boš vžival od sadu pokorščine, ostra pokora se bo spremenila v veselje, in ponižna podložnost bo s častjo ovenčana.

7. Zdaj tedaj se ponižno vklančaj povelju vseh in ne vprašaj, kdo da je rekel ali velel.

Temveč za to najbolj skrbi, da za dobro vzemeš in zvesto dopolniš vse, naj ti že veleva ali pomigne višji ali nižji ali vrstnik tvoj.

Naj iščejo drugi, kar hočejo, naj prevzetujejo, s čemer jim drago, naj se hvalijo čez vso mero: ti se za nič ne izmeni, ampak le svojega zaničevanja se veseli, in močnega dopadenja in časti se raduj.

To naj bo tvoja želja, da Boga vedno poveljučuješ, bodi si v življenji ali v smrti.

L. Poglavje.

V žalosti se izroči v božjo voljo.

1. Gospod Bog, nebeški Oče, bodi zdaj in na veke hvaljen, ker se je zgodilo, kakor ti hočeš in vse, kar narediš, je dobro.

Tebe naj bo vesel tvoj hlapec: ne pa sebe in tudi ne koga drugega, kajti ti sam si pravo veselje, ti moje upanje in moja čast, o Gospod.

Kaj ima tvoj hlapec, da ne bi bil od tebe prejel in sicer brez vsega svojega zasluženja?

Vse, kar si dal in naredil, je tvoje.

Revež sem in v težavah od mladih let ¹⁾ in nekokrat tako tužen, da me solze posilijo, in mnogokrat v strahu zaradi bodočega trpljenja.

2. Želim veselje miru, po miru tvojih otrok hrepenim, ki jih paseš v luči tolažbe.

Kedar daš mir in vliješ sveto radost, je duša tvojega hlapca vsa vesela in goreča za tvojo čast.

Če pa svojo milost odtegneš, kar se premnogokrat izgodi, ne bo tvoj hlapec teči zamogel po stezi tvojih ukazov; ampak kolena bo pripogibal in na prsi trkal, ker se mu ne godi, kakor včeraj in predvčerajšnjim, ko je bil v bleščobi tvoje luči in ste ga tvoje peroti branile pretečih skušnjav.

3. Pravični, vselej hvalevredni Oče! prišla je ura, da se poskusi tvoj hlapec.

Ljubeznjivi Oče, spodobi se, da tvoj hlapec v ti uri kaj zavoljo tebe trpi.

O večne časti vredni Oče, ura, ki si

¹⁾ Ps. 87, 16.

jo od vekomaj previdel, je prišla, da tvoj hlapec za malo časa od zunaj omaguje, od znotraj pa s teboj zedinjen živi.

Nekaj časa naj se zaničuje, ponižuje, in zavrže od ljudi, trpljenje in slabosti naj ga poteró; da zopet, ko zažari nova luč, s teboj vstane in se poveliča v nebesih.

Sveti Oče, ti si tako zapovedal in hotel; kar si ukazal, zgodilo se je.

4. Milost namreč skazuješ svojemu hlapcu, ako trpi in je stiskan na svetu iz ljubezni do tebe, kedar in koder koli hočeš.

Brez tvoje volje in previdnosti se samo od sebe na tem svetu nič ne izgodi.

Dobro je za-me, da si me ponižal,
o Gospod, da se učim tvoje postave¹⁾,
in napuhu in predrznosti srca dam slovo.

Koristno je meni, da je sramota pokrila moj obraz, naj bolj pri tebi, kakor pri ljudeh tolažbe iščem.

Naučil sem se tudi iz tega tvoje nezapadljive sodbe se bati, ki tepeš pravičnega in krivičnega, pa le po zasluženji in pravici.

5. Zahvalim te, da moji hudobiji nisi prizanesel, temveč me z ostro šibo strahoval in me pokoril od zunaj in od znotraj z bolečino in britkostjo.

Ni ga pod nebom, da bi me potolažil, kakor le ti, Gospod moj Bog, duš nebeški

¹⁾ Ps. 118, 71.

zdravnik, ki vdariš in celiš, umoriš in zopet/oživljaš¹⁾).

Tvoj strah je nad menoj in tvoja šiba me bo izučila.

6. Glej ljubi Oče, v tvojih rokah sem, pod tvojo svarilno šibo se vklanjam.

Šibaj moje telo in vkreni moj vrat, da se nevretnost moja vda tvoji volji.

Stori me pobožnega in ponižnega učenca, kakor si vedno dobroten bil, in vselej ti bom na migljej pokoren.

Sebe in vse svoje dam le tebi v poboljšanje, ker je boljše tukaj strahovanemu biti, kakor tamkaj.

Ti veš vsako in vse, in nič ti ni skritega v človeški vesti.

Bodoče veš, predno se izgodi; in ni potreba, da bi te kdo učil ali spominjal reči, ki se na zemlji godé.

Ti veš, kaj pospešuje moje poboljšanje in koliko premorejo britkosti čistiti me mojih zarjavelih grehov.

Ravnaj z menoj, kakor ti je ljubo in drago in ne zavrzi me revnega grešnika. Vse moje uboštvo ti do cela poznaš.

7. Daj mi, o Gospod, vedeti, kar mi je vedeti treba, ljubiti, kar tebi najbolj dopade, ceniti, kar je tebi dragoceno, zaničevati, kar tvojim očem mrzi.

Ne daj, da bi po videzu sodil in po

¹⁾ Tob. 13, 2.

sluhu nespametnih ljudi besedoval, temveč daj mi po resnici o vidnih in nevidnih rečeh soditi in prevdarjati, in v vsem najbolj tvojo voljo spoznavati.

8. Ljudje se mnogokrat v svojih sodbah motijo, in v svet zaljubljeni se goljufajo, ker ljubijo le vidne reči.

Je-li človek, ako ga drugi hvalijo, zato kaj boljši?

Goljuf prevari goljufa, nečimernik nečimernika, slepec slepeca, bolnik bolnika, ko ga povišuje; in zares zelo zbega človeka nečimerna hvala.

Ponižni sveti Frančišek torej prav pove, rekoč: Kolikor človek velja pred Bogom, toliko velja in nič več ¹⁾).

LI. Poglavje.

Majhna dela opravljaj, če velikih ne zamoreš.

1. O sin! ne moreš vedno bolj po kreposti hrepeneti, niti premišljeva je od stopnje do stopnje se povzdigovati, ampak včasih moraš zaradi izvirne spridenosti stati od daleč in težo trohljivega življenja, akoravno nevoljno in z ostudom prenašati.

Dokler imaš umrjoče truplo, boš občutil ostud in težave srca.

Primoran si tedaj večkrat v življenji

¹⁾ Sv. Bonav. v njeg. življ. pogl. 6.

črez težavo mesa zdihovati, ker se ne moreš neprenehoma z duhovnimi vajami in z božjim preišljevanjem pečati.

2. Tedaj je za te primerno, majhnih in zunanjih del se poprijeti in z dobrimi dejanji se krepčati; moj prihod in nebeško obiskanje s trdnim zaupanjem pričakovati; svojo zapuščenoost in suhost duha potrpežljivo prenašati, dokler te zopet ne obiščem in te vseh stisk ne rešim.

Kajti naredil bom, da težavo pozabiš, in notranji mir zavživaš.

Razprostrl bom pred tebo svetega pisma planjave, da začneš s širjim srcem po poti mojih zapovedi hoditi.

In rekel boš: Trpljenje tega časa ni vredno prihodnje slave, ki se bo nad nami razodela. ¹⁾

LII. Poglavje.

Spoznaj, da si vrednejši tepen biti, kakor tolažen.

1. Gospod! nisem vreden tvoje tolažbe, niti kakega duhovnega obiskanja, in zategadel pravično z meno ravnaš, kadar me brez pomoči in tolažbe pustiš.

Kajti, ko bi tudi zamogel točiti solz,

¹⁾ Rimlj. 8, 18.

kolikor je morja, ne bil še bi tvoje tolažbe vreden.

Zato ničesar nisem vreden, nego da me tepeš in kaznuješ, kajti tako in mnogokrat sem te razžalil, in v mnogih rečeh sem se zelo pregrešil.

Tedaj, če se stvar prav premisli, niti najmanjše tolažbe nisem vreden.

Pa ti milostljivi in dobrotljivi Bog, ki nočeš, da se tvoja dela pogubé, tolažiš svojega hlapca, ko si ni zaslužil, bolj, kakor svet tolažiti zamore; da skažeš bogastvo svoje dobrote posodam vsmiljenja.

Kajti tvoje tolažbe niso kakor človeški marnji.

2. Kaj sem storil, o Gospod, da mi skazuješ nebeško tolažbo?

Ne spomenim se, da bi bil kaj dobrega storil, ampak da sem vedno bil nagnen k grehu, len pa za poboljšanje.

Res je in ne morem tajiti. Ko bi drugače govoril, bi ti stal proti meni, in nihče me ne bi zagovarjal.

Kaj sem zaslužil s svojimi grehi, nego pekel in večni ogenj?

Res spoznam, da sem vsega zasramovanja in zaničevanja vreden, in ne spodobi se za me bivati v sredi pobožnih.

In akoravno to težko slišim, vendar hočem proti samemu sebi zavoljo resnice,

svoje grehe grajati, da leže tvojo milost zadobim.

3. Kaj čem reči jaz dolžnik, poln vsake sramote?

Nimam kaj drugega govoriti, nego samo to besedo: Grešil sem, Gospod, grešil sem, vsmili se me, odpusti mi!

Pusti me malo, da objokujem svojo tugo, predno idem v mračno zemljo, s smrtno temoto pokrito ¹⁾.

Kaj druga tako zelo od krivičnega in nesrečnega grešnika tirjaš, nego da se spokori in poniža zavoljo svojih hudobij?

Po resnem kesanji in ponižanji srca se porodi up odpuščanja, vpokoji se vznemirjena vest, zadobi se zopet izgubljena milost, obvaruje se človek prihodnje jeze, in se snideta v svetem poljubu Bog in spokorna duša.

4. Ponižno kesanje črez grehe je tebi, o Gospod, prijeten dar, dosti sladkejše duhteč pred tvojim obličjem, kakor kadilo.

To je tudi všeče mazilo, katero si hotel da se na tvoje noge vlije, ker skesanega in ponižnega srca nikdar nisi zavrgel.

Tamkaj je zavetje pred obličjem razdraženega sovražnika. Tamkaj se poboljša in vmije, karkoli je skaženo in omadeževano.

¹⁾ Job. 10, 20, 21.

LIII. Poglavje.

*V srca, svetu vdana, Bog milosti svoje ne
vliva.*

1. Sin! dragocena je moja milost; ne more se pridruževati zunanjim rečem, in ne posvetnim tolažbam.

Zatorej odstrani vse zavire milosti, če jo hočeš zadobiti.

Samoto išči, rad sam bodi, ne želi z nikomur se pogovarjati, ampak rajši Boga pobožno prosi, da bi imel omečeno srce in čisto vest.

Ves svet zaničuj, božja služba ti naj bo nad vse zunanje reči.

Kajti ne moreš meni služiti in ob enem minljivih reči se veseliti.

Znance in prijatelje moraš zapustiti, srca ne smeš na nobeno časno tolažbo navezati.

Tako opominja sveti apostol Peter, da se naj Kristusovi verniki vedejo, kakor tujci in popotniki ¹⁾ na tem svetu.

2. O kako veliko zaupanje, bo imel umirajoči, katerega ne veže nobeno nagnenje do kake reči na svet.

Toda od vsega ločeno srce imeti, tega še dober um ne zastopi, poželjiv človek pa prostosti znotranjega človeka celo ne pozna.

Vendar če hoče resnično pobožen biti,

¹⁾ 1. Petr. 2, 11.

mora se dalnjim in bližnjim stvarjem odpo-vedati in se nikogar ne bolj bati, kakor sa-mega sebe.

Če si samega sebe popolnoma prema-gal, boš si druge stvari ležje podvrigel.

Popolna zmaga je, samega sebe pre-magati.

Kajti kdor je samega sebe tako vkro-til, da mesenost pamet, in pamet v vsem mene uboga, ta je resnično premagalec sa-mega sebe in gospodar sveta.

3. Če tako visoko priti želiš, moraš možko začeti in sekuro v korenino zamahnoti, da izdereš in zatereš skrito neredno ljube-zen do samega sebe in do vsake zasebne in telesne stvari. Iz tega, ker človek sa-mega sebe preveč neredno ljubi, skoraj vse izvira, kar se s korenino vred zatreti mora. Če je to zlo premagano in vkročeno, bode takoj mnogo mira in pokoja. Ali ker se jih le malo prizadeva, samim sebi popolnoma odmreti, in popolnoma same sebe zapustiti, zato ostanejo v sebe zapleteni in se ne mo-rejo črez sebe v duhu povzdignoti. Kdor pa prosto z menoj živeti želi, mora vsa svoja napačna in neredna nagnenja zadušiti in ne sme nobeni stvari z zasebno ljubeznijo vdan biti.

LIV. Poglavje.

Nagibi nature in milosti so si nasprotni.

1. Sin, opazuj marljivo nagibe nature in milosti, ker so si zelo protivni, tako, da jih komaj razločuje bogaboječ in v sîcu razsvetljen človek.

Vsi sicer želijo dobro, in namerjujejo s svojimi besedami in dejanji kaj dobrega; in tako jih veliko prevarja to, ker se jim zdi dobro.

2. Natora je zvita, ter jih mnogo vabi, zaplete v mreže in goljufa in le samo sebe ima zmerom za cilj.

Milost pa priprosto hodi, ogiblje se vsega, kar bi se lahko na slabo sodilo, noče nikogar prevariti, in vse, karkoli dela, dela čisto zavoljo Boga, v katerem tudi konečno najde počitek.

3. Natora nerada umrje, noče biti ne stiskana, ne premagana, ne podložna, ne zadovoljno podjarmljena.

Milost pa si prizadevlje sama sebe zatajevati, zoperstavlja se poželjivosti, želi biti pokorna, je rada premagana in se noče posluževati lastne svobode; rada je pod strahom, in ne želi nikomur gospodovati, ampak zmerom pod božjo oblastjo živeti, stati in biti, ter je pripravljena zavoljo Boga, ponižno se podvreči vsakemu človeku.

4. Natora se trudi za svojo korist, ter

gleda, kak dobiček bi od drugega dobila.

Milost pa ne gleda na to, kar bi njej bilo na korist in dobiček, ampak bolj na to, kar bi mnogim hasnilo.

5. Natora rada prejema čast in spoštovanje.

Milost pa zvesto izročuje vsako čast in slavo Bogu.

6. Natora se boji osramotenja in zaničevanja.

Milost pa se veseli, zavoljo imena Jezusovega trpeti osramotenje.

7. Natora ljubi lenobo in telesni počitek.

Milost pa ne more biti brez posla, temveč se rada poprime dela.

8. Natora hoče imeti kaj nenavadnega in lepega, ter zaničuje navadne in proste reči.

Milost pa se raduje prostega in pohlevnega; težkega ne gleda grdo ter se ne sramuje obleči si stare obleke.

9. Natora gleda na posvetne reči, veseli se časnega dobička, žalosti se zavoljo škode, in jezi se zavoljo majhnega razžaljenja.

Milost pa skrbi za večno, ne vdaja se posvetnemu, ne vznemirja se zavoljo izgubljenega blaga, ne srdi se zavoljo trdih besed, ker ima svoj zaklad in veselje v nebesih, kjer nič ne prejde.

10. Natora je lakomna, ter rajša prejema, kakor deli, ljubi lastno in zasebno.

Milost pa je blaga in želi vsem dobro,

ogiblje se zasebnosti, zadovoljna je z malim, in spozna, da je blaže dajati, kakor prejemati.

11. Natora se nagiblje k stvarjem, k lastnemu mesu, k nečimernostim in praznim zabavam.

Milost pa vodi k Bogu in k čednostim, odreka se stvarjem, ogiblje se sveta, sovraži mesena poželenja, kroti razvajenost in se sramuje javno se pokazati.

12. Natora ima rajša kako zunanjo tolažbo, s katero svoje počutke razveseljuje.

Milost pa išče samo v Bogu tolažbo in v največi dobroti veselje, vzvišeno nad vse minljivo.

13. Natora dela vse zavoljo koristi in zavoljo lastnega dobička, ničesar ne more zastonj storiti, temveč pričakuje doseči ali toliko ali več, ali slavo, ali vgodno z dobrimi deli, in želi, da bi se veliko cenila njena dela in njeni darovi.

Milost pa ne išče nič časnega, ne zahteva drugega darila za povračilo, kakor Boga samega, in časnih potrebnih reči ne želi več kakor toliko, kolikor jih potrebuje, da večno izveličanje doseže.

14. Natora ima rada veliko prijateljev in rodbine, baha se s časno službo in plemenitim rodом; sladka se mogočnežem, prilizuje se bogatinom in hvali svoje vrstnike.

Milost pa tudi neprijatelje ljubi in se ne baha s številom prijateljev; ne ozira se na

službo, ne na rod, razun, če je ondi več kreposti.

Vgaja bolj siromaku, kakor bogatinu, ima več vsmiljenja z nedolžnim kakor z mogočnim, veseli se s poštenjakom, nikakor ne z lažnjivcem. Zmerom opominja dobre, da skrbijo za boljše darove in Sinu božjemu enaki postanejo.

15. Natora zelo rada toži v pomanjkanji in sili.

Milost vbožtvo stanovitno prenaša.

16. Natora vse na-se obrača, za-se se bori in prepira.

Milost pa vse na Boga obrača, od koder izvira; dobrega nič sebi ne pripisuje in se ne obnaša ošabno; ne prepira se, ne čisla svojega menenja bolj kakor drugih, temveč podvrže se v mišljenji in spoznanji večni modrosti in božji skušnji.

17. Natora želi spoznati skrivnosti in slišati novosti, hoče se očitno pokazati in mnogo po čutilih skusiti, rada bi, da bi se ji vse priznavalo in rada bi opravljala, kar pohvalo in občudovanje prinaša.

Milost ne skrbi za to, da bi novosti in nenavadnosti spoznala; kajti to vse izvira iz stare popačenosti, ker nič novega in stalnega ni na zemlji. Zatorej uči počutke brzdati, nečimernega samoljubja in bahanja se ogibati, hvale in občudovanja vredne reči ponižno prikrivati in v vsaki znanosti koristni sad,

slavo in čast božjo iskati. Noče da njo ali njena dela hvalijo, temveč želi, da slovi Bog v svojih darovih, ki vse iz čiste ljubezni deli.

18. Ta milost je čreznatorna luč in nek poseben dar božji, ter zlasti znamenje izvoljenih in zastava večnega izveličanja; ona povzdigne človeka od zemeljskega do ljubezni nebeških reči in spreobrne mesenega človeka v duhovnega.

Čem bolj se torej brzda natora, tem obilnejša prihaja milost; in vsaki den se po novih nadlogah obnovi znotranji človek po božji podobi.

LV. Poglavje.

O spridenosti natore in moči milosti božje.

1. Gospod, moj Bog, ki si me vstvaril po svoji podobi in podobnosti, dodeli mi to milost, katera je, kakor si mi pokazal, tako velika in potrebna za izveličanje, da premagam ž njo svojo celó popačeno natoro, ki me vleče v greh in pogubljenje.

Čutim pamreč v svojem mesu postavo greha, protivno postavi mojega duha, ki me sili, biti v mnogih rečeh pokren poželjivosti, in morem se ustavljati njenim strastim le takrat, če mi pride na pomoč tvoja najsvejša milost, po kateri goreče hrepeni moje srce.

2. Tvoja milost, dá, velika milost je

potrebna, da se premaga natora, katera je od mladosti zmerom na hudo nagnena.

Zakaj greh prvega človeka, Adama, jo je pokazil in spridil, in kazen tega madeža je prešla na vse ljudi, tako, da se je natora, katero si ti dobro in popolno vstvaril, popačila in je oslabela, ker se, sama sebe prepušča, bolj nagiblje na hudo in pregrešno.

Zakaj majhna moč, ki ji še je ostala, je kakor iskrica v pepelu skrita.

Ta iskrica je naravna pamet, obdana z veliko temo, ki še nekoliko razsodi dobro od hudega in razloči med resnico in lažjo, čeravno ji ni mogoče vsega izpolniti, kar odobruje; tudi nima popolne luči resnice in čistih čutiljejev.

3. Od tod pride, moj Bog, da se radujem tvoje postave po znotranjem človeku¹⁾, vedoč, da je tvoja zapoved dobra, pravična in sveta, ki tudi zametuje vsako hudobijo in svari pred grehom.

Po mesu pa služim postavi greha, ker sem bolj pokoren poželjivosti, kakor pameti.

Od tod pride, da je sicer v meni, hoteti dobro, izpolnjevati pa dobro, tega ne morem.²⁾

Zatoraj se večkrat mnogo dobrega lotim, ali ker mi milost manjka, katera bi podpirala

¹⁾ Rim. 7, 22.

¹⁾ Rim. 7, 18.

mojo slabost, zavoljo majhne ovire odstopim in obnemorem.

Zato se izgodi, da poznam pot popolnosti, in dovolj jasno vidim, kako bi moral ravnati. Ali, obložen s težo lastne popačenosti, se ne povzdignem do popolnejšega.

4. O kako močno mi je potrebna, Gospod, tvoja milost, da dobro začnem, da napredujem in dovršim.

Kajti brez nje nič ne morem storiti, vse pa zamorem v tebi, če mi tvoja milost pomaga.

O v resnici nebeška milost, brez katere so vse lastne zasluge za nič, vsi darovi natore brez vrednosti!

Nič ne velja umetnost, nič bogastvo, nič lepota ali srčnost, nič bistrournost ali zgovornost pri tebi, Gospod, brez milosti.

Darove natore imajo namreč dobri kakor hudobni; izvoljenih posebni dar pa je milost ali ljubezen, in tisti, ki so ž njo zaznamovani, so vredni večnega življenja.

Tako imenitna je ta milost, da se niti dar prerokovanja, niti čudodelstva, niti kakošnokoli drugo visoko modrovanje ne more ceniti brez nje.

Celó vera, upanje in druge čednosti niso tebi prijetne brez ljubezni in milosti.

5. O preblážena milost, ki ubogega v duhu s krepostmi obogatiš, in tistega, ki je bogat v mnogem blagu, iz srca ponižnega storiš!

Pridi, pristopi k meni, napolni me rano s svojo tolažbo, da ne obnemore moja duša od truda in praznote duha!

Prosim te, Gospod, naj najdem milost pred tvojim obličjem, zakaj zadostuje mi tvoja milost, čeravno drugega nič ne dosežem, kar natora želi.

Če me tudi mnoga britkost skuša in stiska, ne bom se bal zlega, dokler bo tvoja milost z menoj.

Močnejša je kakor vsi neprijatelji, in modrejša kakor vsi modrijani.

6. Milost oznanjuje resnico, uči red, razsvetljuje srce, tolaži v stiskah, preganja žalost, odjemlje strah, goji pobožnost, vzbuja solze.

Kaj sem brez nje, nego suho drevo in nerodovitno grmovje, ki se ima posekati?

Gospod, tvoja milost naj mi tedaj pride naproti in naj me spremlja, in dodeli, da bom vedno dobra dela doprinašal po Gospodu Jezusu Kristusu, tvojem Sinu. Amen.

LVI. Poglavlje.

Zatajevati moramo sami sebe in Kristusa posnemati s križem.

1. Sin, kolikor se moreš samega sebe iznebiti, toliko se boš mogel z menoj združiti.

Kakor nič zunanjega želeti, znotranji

mir podeljuje, tako tudi znotraj zapustiti samega sebe, z Bogom združuje.

Hočem te naučiti, popolno zatajevati samega sebe po moji volji, brez ovire in toženja.

Hodi za menoj: „Jaz sem pot, resnica in življenje¹⁾. Brez poti se ne hodi, brez resnice se ne spozna, brez življenja se ne živi.

Jaz sem pot, po kateri moraš hoditi; resnica, katero moraš verovati; življenje, katero moraš upati.

Jaz sem neprestopljiva pot, neizmotljiva resnica in nekončljivo življenje.

Jaz sem najvarnejša pot, največa resnica, pravo življenje, srečno življenje, nevstvarjeno življenje.

Če ostaneš na moji poti, boš spoznal resnico, in resnica te bo oprostila, in prejel boš večno življenje.

2. Ako hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi.²⁾

Ako hočeš resnico spoznati, veruj mi.

Ako hočeš popolen biti, prodaj vse.

Ako hočeš moj učenec biti, zatajaj samega sebe.

Ako hočeš večno življenje zadobiti, zaničaj časno življenje.

¹⁾ Jan. 14, 6.

²⁾ Mat. 19, 17.

Ako hočeš povišan biti v nebesih, ponižuj se na zemlji.

Ako hočeš z menoj kraljevati, nosi križ z menoj.

Kajti le služebniki križa najdejo pot izveličanja in prave luči.

3. Gospod Jezus, ker je bilo tvoje življenje ubožno in svetu zaničevano, dodeli mi, da zaničujem svet, tebe pa posnemam.

Zakaj hlapec ni večji od svojega gospoda, in učenec ni nad učenika ¹⁾.

Naj se uri tvoj hlapec v tvojem življenji, ker v njem je moje izveličanje in prava svetost.

Kar koli drugod berem ali slišim, to me ne poživi, pa tudi ne razveseli popolnoma.

4. Sin, ker to veš, in si vse bral, boš srečen, če boš tako storil.

Kdor moje zapovedi ima, in jih spolnjuje, ta je, ki me ljubi, in jaz ga bom ljubil, in se mu razodel ²⁾ in ga v kraljestvo svojega Očeta k sebi posadil.

5. Gospod Jezus, naj se izgodi, kakor si rekel in obljubil, in daj mi to zaslužiti.

Sprejel, sprejel sem iz tvojih rok križ; nosil, nosil ga bom do smrti, kakor si mi ga naložil.

Življenje dobrega meniha je res križ; toda v raj pelje.

¹⁾ Mat. 10, 24.

²⁾ Jan. 14, 21.

Začel sem, nazaj ne smem, odstopiti pa mi ne kaže.

6. Torej bratje, hodimo skupaj! Jezus bo z nami.

Zavoljo Jezusa smo si naložili ta križ, zavoljo Jezusa ostanemo stanovitni pri križu.

On bo naš pomočnik, ki je naš voditelj in sprednik.

Glej, kralj naš gre pred nami, kateri se bo za nas bojeval.

Moško hodimo za njim, nobeden se ne sme bati; bodimo pripravljeni v boji pogumno umreti. Ne delajmo te sramote svoji časti, da bi od križa bežali.

LVII. Poglavlje.

Ne bodi preveč pobit, kedar si v kake napake zabredel.

1. Sin, veliko več ste mi ljubi potrpežljivost in ponižnost v nesreči, kakor veliko veselje in vdanost v sreči.

Zakaj te žali majhna beseda, ki se zoper tebe govori? Ko bi še večja bila, ne bi si je smel k srcu vzeti.

Za zdaj naj bo; ni prvo, ne novo, tudi ne zadnje, če boš delj časa živel.

Dokler te ne doleti nič hudega, si zadostno moški.

Drugim dobro svetuješ in jih znaš jačiti z besedami; kedar pa pride pred tvoja vrata nagla stiska, zmanjka tebi sveta in moči. Poglej svojo slabost, kakor jo večkrat v malih rečeh skusiš, vendar je pa vse za tvoje izveličanje, kedar se to in enako izgodi.

2. Izbij si to, kakor veš in znaš, iz srca; in če te je kaj zadelo, naj te vendar ne po-bije in ne moti dolgo.

Prenašaj vsaj voljno, če ne moreš veselo.

Če tudi kaj takega slišiš, česar ne bi rad, in če občutiš nevoljo, zdrži se; in ne govori nič nespodobnega, kar bi vtegnolo otročiče pohujšati. Kmalu se bo vlegla vzbujena nevolja, vrnola se milost ter osladila no-tranjo žalost.

Jaz še živim, pravi Gospod, in sem pripravljen ti pomagati in te bolj kakor poprej tolažiti, če boš v mene zaupal in me vdan klical.

3. Bodi mirnega srca in pripravljaj se na večo potrpežljivost.

Ni še vse izgubljeno, če se večkrat čutiš nemirnega ali zelo skušanega.

Človek si; ne Bog, ne angelj.

Kako bi tebi mogoče bilo, vedno le v enem stanu čednosti ostati, kar še celo ange-ljem v nebesih in človeku v raji ni bilo dano?

Jaz sem, ki žalostne z radostjo vzbujam in peljem tiste, ki spoznajo svojo slabost v svoje izveličanje.

4. Gospod, blažena naj bo tvoja beseda, sladka bolj kakor strd in satovje mojim ustom.

Kaj bi počel v tolikih revah in nadlogah, ko me ti ne bi s svojimi svetimi besedami krepčal?

Da bi le enkrat do izveličanja prišel, kaj zato, kaj in koliko še bom pretrpel?

Daj mi srečno umreti: daj mi srečno se preseliti iz tega sveta.

Spomni se mene, moj Bog, in pelji me po ravni poti v svoje kraljestvo! Amen.

LVIII. Poglavje.

Ne preiskujmo preglobokih reči in skrivnih sodeb božjih.

1. Sin, varuj se prepirati o globokih skrivnostih in skrivnih sodbah božjih: zakaj je ta tako zapuščen, in uni v toliki milosti; zakaj zopet ta tako ponižan, in uni tako visoko povišan?

Take reči presežejo ves človeški um; nobena pamet, noben prepir ne zamore božje sodbe zapopasti.

Kedar ti tedaj sovražnik to svetuje, ali tudi kaki radovedneži to poizvedujejo, odgovori jim s prerokom: Gospod ti si pravičen in prava je tvoja sodba ¹⁾ ali pa: Go-

¹⁾ Ps. 108, 137.

spodove sodbe so resnične, opravičene same v sebi. ¹⁾

Moje pravične sodbe se mora človek bati, ne pa je presojevati, ker je njegova glava razumeti ne more.

2. Tudi si ne prizadevaj, poizvedovati in tuhtati o zaslugah svetnikov, kateri je svejši od drugega, ali kateri bode veči v nebeškem kraljestvu.

Iz takošnih reči izvirajo večkrat nekoristni prepiri in kregi; tudi rodijo ošabnost in nečimernost; od tod pride nevošljivost in razprtija, ker se drzne drug drugega svetnika ošabno povišati.

Take reči vedeti hoteti in o njih poizvedovati nobenega sadu ne prinaša, timveč svetnikom mrzi; ker jaz nisem Bog razprtije, ampak Bog miru ²⁾

Ta mir pa obstoji naj bolj v pravi ponižnosti, ne pa v lastnem poviševanju.

3. Nekateri čutijo iz goreče ljubezni več nagnenje k tem, kakor k unim svetnikom, pa bolj iz človeške, kakor iz božje ljubezni.

Jaz sem, ki sem vse svetnike vstvaril; jaz sem jim dodelil milost; jaz dal slavo.

Jaz poznam zasluženje vsakega; jaz sem jih prehitel s svojim ljubeznjivim blagoslovom.

¹⁾ Ps. 18, 10.

²⁾ 1. Kor. 14, 33.

Jaz sem že naprej poznal svoje od ve-
komaj izvoljene; jaz sem jih od sveta izvolil,
niso oni mene izvolili.

Jaz sem jih po svoji milosti poklical;
pridobil po svojem vsmiljenji; jaz sem jih
vodil med mnogoterimi skušnjavami.

Jaz sem jih srčno tolažil, jaz sem jim
dodelil stanovitnost; jaz sem njihovo potrpež-
ljivost ovenčal.

4. Jaz poznam prvega in poslednjega;
jaz vse z neprecenljivo ljubeznijo objemam.
Jaz moram hvaljen biti v vseh svojih svetni-
kih; jaz moram črez vse česčen in v slednjem
povišan biti, ki sem jih tako častljivo po-
višal in jih že poprej k taki časti odločil
brez vsega njihovega zasluženja.

Kdor tedaj enega mojih najmanjših za-
ničuje, tudi velikega ne časti; zakaj jaz
sem malega in velikega vstvaril. ¹⁾

In kdor katerega izmed svetnikov obre-
kuje, obrekuje tudi mene in vse druge svetnike.

V ljubezni zvezani so vsi ena vez, vsi
enih misli, enim želj, vsi se enako ljubijo.

5. Vrh tega. (kar je še veličastneje) mene
veliko bolj ljubijo, kakor samega sebe in
svoje zasluge.

Zakaj nad se zamaknjeni in brez lju-
bezni do samega sebe, ljubijo vsi le mene in
me uživajo mirno počivaje v meni.

Njih ne more nič odvrnoti ali žaliti;

¹⁾ Modr. 6, 8.

zakaj polni večne resnice, so vsi goreči v neugasljivi ljubezni.

Zatorej naj vtihnejo o zaslugah svetnikov soditi posvetni in pohotni ljudje, ki drugega ne znajo, nego svoje nečimerno veselje ljubiti.

Oni jemljejo in pristavljajo svetnikom le po svojem nagnenji, ne pa kakor se dopada večni resnici.

6. Mnogim ljudem je nevednost tega kriva, posebno tistim, ki so malo razsvetljeni in so malokedaj katerega s popolno božjo ljubeznijo ljubiti znali.

Nekateri iz natornega nagnenja in le iz človeške prijaznosti k tem ali unim več nagnenje čutijo; in kakor so pozemeljske reči, ravno tako si tudi nebeške mislijo.

Vendar ni večega razločka, kakor je med tem, kar si nepopolni ljudje domišljujejo, in med tem, kar gledajo možje razsvetljeni po božjem razodetji.

7. Varuj se tedaj, sin, o rečeh radovedno se pogovarjati, ki tvojo vednost presegajo; ampak to si z vso močjo prizadevaj, da bo-deš vreden, vsaj najmanjši biti v nebeškem kraljestvu.

In ko bi tudi kdo vedel, kateri je sve-tejši od drugega, kaj bi mu to hasnilo, ako se po tem spoznanji pred menoj bolj ne pe-niža, in se k večemu češčenju mojega imena ne vzbudi?

Veliko prijetneji je Bogu tisti, ki svoje prevelike pregrehe in svoje še male čednosti premišljuje, in pa, kako daleč še je od popolnosti svetnikov, kakor tisti, ki se o večji ali manjši imenitnosti svetnikov prepira.

Boljše še je, svetnike s srčnimi molitvami in solzami prositi, in se njihovim veličastnim priprošnjam ponižno priporočevati, kakor njih skrivnosti s praznim izpraševanjem preiskovati.

8. Oni so tudi najbolj zadovoljni, ko bi le tudi ljudje znali zadovoljni biti, in se vsega praznega govorjenja zdržati.

Svetniki se ne hvalijo s svojim zasluženjem, ker sami sebi nič dobrega ne pripisujejo; ampak vse meni, ki sem jim vse dal iz svoje neskončne ljubezni.

S tako veliko božjo ljubeznijo in prepolnim veseljem so napolnjeni, da jim nič ne manjka na slavi in so popolnoma srečni.

Vsi svetniki, viši ko so v časti, ponižniši so sami v sebi in meni bližji in ljubši.

Zategadel najdeš zapisano, da so svoje krone pred Boga položili in so pred Jagnjetom na svoj obraz padli in molili Živega od vekomaj do vekomaj. ¹⁾

9. Veliko jih poprašuje, kdo bi bil večji v božjem kraljestvu, ki še sami ne vedó, ali bodo vredni med najmanjšimi biti.

¹⁾ Skriv. raz. 4, 5, 10, 14.

Velika sreča je tudi med najmanjšimi biti v nebesih, kder so vsi veliki; zakaj vsi so in bodo otroci božji imenovani.

Najmanjši bo za tisoč, in stoletni grešnik bo poginol. ¹⁾ Zakaj ko so učenci vprašali, kdo bi bil veči v nebeškem kraljestvu, so ta-le odgovor zaslišali:

Ako se ne bote spreobrnoli in ne postali, kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Kdorkoli se tedaj poniža, kakor to-le dete, ta je veči v nebeškem kraljestvu. ²⁾

10. Gorje tistim, ki se sramujejo z malimi prostovoljno se poniževati; kajti oni ne bodo mogli skoz nizka vrata v nebeško kraljestvo priti.

Gorje tudi bogatim, ki imajo tukaj svoje veselje; zakaj ubogi pridejo v božje kraljestvo, oni pa bodo zunaj ostali in žalovali.

Veselite se ponižni in radujte se ubogi; kajti vaše je božje kraljestvo, če le po resnici živite.

LIX. Poglavje.

Stavi vse svoje zaupanje le v Boga.

1. Gospod! kaj je moje zaupanje, ki ga imam v tem življenji, in kaj je moja največa tolažba med vsemi pod nebom?

¹⁾ Izaj. 60, 22. 65, 20.

²⁾ Mat. 18, 3. 4.

Nisi ti, Gospod moj Bog, katerega vsmiljenje je neizmerno?

Kje se mi je brez tebe dobro godilo? Ali kedaj se mi more v tvoji pričujočnosti hudo goditi?

Rajši hočem zavoljo tebe ubog biti, kakor brez tebe bogat.

Rajši hočem s teboj na zemlji tujec biti, kakor brez tebe nebesa posesti.

Kjer si ti, tam so nebesa; tam pa je smrt in pekel, kjer tebe ni.

Jaz le tebe želim; zatorej mi je potreba po tebi izdihovati, klicati in v molitvah po tebi hrepeneti.

V nobenega ne morem popolnoma zaupati, da bi mi v stiskah pomagal, kakor le samo v mojega Boga.

Ti si moje upanje in zaupanje, ti si moj tolažnik, ti si najsvetejši izmed vseh.

2. Vsak le svoj dobiček išče; ti pa le moje izveličanje in moje poboljšanje želiš, in mi vse k dobremu obračaš.

Akoravno mi mnogotere skušnjave in zopernosti dopuščáš, vendar to vse k moji koristi ravnaš, ker znaš na tisošerni način svoje izvoljene skušati.

In za to, da me skušaš, ti nisem manj ljubezni in hvale dolžen, kakor da me z nebeškimi tolažbami navdajaš.

3. Na tebe tedaj, o Gospod Bog, se opira moje upanje in pribežališče; tebi vsako

britkost in težavo izročim, ker vse slabo in nestanovitno najdem, karkoli razven tebe vidim.

Zakaj veliko prijateljev ne bode pomagalo, tudi hrabri pomočniki ne morejo pomagati, ne modri svetovalci prav svetovati, ne učene bukve razveseljevati, nobena, še tako draga stvar rešiti, nobeden skrit in prijeten kraj obvarovati, če ti sam ne pristopiš, ne pomagaš, ne potrdiš, ne tolažiš, ne učiš in ne varuješ.

4. Zakaj vse, kar mir in srečo obeta, brez tebe nič ni in tudi v resnici nič sreče ne prinese.

Ti si tedaj konec vsega dobrega in visokost vsega življenja, in globočina vse modrosti; in v tebe čez vse zaupati, je najslajša tolažba tvojih služebnikov.

Na tebe se ozirajo moje oči, v tebe zaupam, o moj Bog, oče vsega usmiljenja.

Blagoslovi in posveti mojo dušo z nebeškim blagoslovom, da bi postala tvoje sveto prebivališče in sedež tvoje večne slave, in da bi se v tempeljnu nič ne našlo, kar bi oči tvoje presvete veličasti žalilo.

Po velikosti svoje dobrote in po obilnosti svojega usmiljenja, ozri se name in usliši molitev svojega ubogega službenika, ki prebiva daleč od tebe v deželi smrtne sence.

Obvaruj in ohrani dušo svojega službenika med tolikimi nevarnostmi zapeljivega

sveta; in naj jo spremlja tvoja milost in vodi po poti miru v pravo domovino večne svetlobe. Amen.

Konec tretje knjige.

Četrta knjiga.

O zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

Pobožen opomin k sv. obhajilu.

Glas Kristusov.

Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil, pravi Gospod.

Kruh, katerega bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta.

Vzemite in jejte, to je moje telo, ki bo za vas dano; to storite v moj spomin.

Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.

Besede, ki sem vam jih jaz govoril, so duh in življenje.

I. Poglavje.

S koliko spoštlivostjo se ima Jezus Kristus sprejemati.

Glas učenca.

1. To so tvoje besede, Jezus Kristus, večna resnica, če ravno ne v enem času izrečene in ne na enem kraji zapisane.

Ker so tedaj tvoje in resnične, moram je vse hvaležno in zvesto sprejeti.

Tvoje so in ti si je govoril; pa tudi moje so, kajti za moje izveličanje si je izrekel.

Radovoljno je sprejemem iz tvojih ust, da se globokejše v moje srce vtisnejo.

Vabijo me besede premile, presladke in preljubeznjive; pa strašijo me lastni grehi, in nečista vest mi ne dopušča takih skrivnosti sprejeti.

Vleče me sladkost tvojih besed, pa teži me veliko število mojih pregreh.

2. Ti veliš, naj se ti z zaupanjem bližam, ako hočem imeti s teboj delež, in naj živež neumrjočnosti sprejemem, ako želim večno življenje in slavo doseči.

Pridite, praviš, k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživel. ¹⁾

O sladka in prijazna beseda za uho grešnikovo, ker ti Gospod moj Bog, revnega

¹⁾ Mat. 11, 28.

siromaka vabiš k zavživanju svojega najsvetejšega Telesa.

Pa kdo sem jaz o Gospod! da se predrznem k tebi pristopiti? Poglej, neskončna nebesa te ne obsežejo ¹⁾, in ti mi praviš: Pridite k meni vsi!

3. Kaj neki pomeni ta premila prijaznost in preljubeznjivo povabilo?

Kako bi smel priti, ker si nisem ničesar dobrega svest, kar bi me osrčevalo?

Kako bi te vpeljal v svojo hišo, ki sem večkrat tvoje najdobrotljivejše obličje razžalil?

Angelji in nadangelji te časté, bojé se svetniki in pravični, in ti praviš: Pridite k meni vsi!

Ko bi ti, Gospod, tega ne rekel, kdo bi vrjel, da je res?

In ko ti ne bi zaukazal, kdo bi se bližati predrznol?

4. Glej! Noe pravičen mož je sto let tesal ladijo, oteti sebe in nekaj družih ljudi; in jaz, kako bi se v eni uri pripravil, spodobno sprejeti Stvarnika sveta?

Mojzes, tvoj veliki služebnik in poseben prijatelj, je napravil škrinjo iz netrohljivega lesa in jo je preoblekel z najčistejšim zlatom, da bi plošči postave v njo položil; in jaz, trohljiva stvar, bi si upal tebe, ki postavo daješ in življenje deliš, tako breztrudno prejeti?

¹⁾ 3. Kralj. 8, 27.

Salomon, najmodrejši izraelski kralj, je veličasten tempelj sedem let v hvalo tvojega imena stavil in osem dni god njegovega posvečevanja praznoval, tisoč spravljivih daritev daroval in škrinjo zaveze med trombe glasom in radovanjem na pripravljen kraj slovesno postavil:

In jaz nesrečni in najrevniši izmed ljudi, kako bi te v svojo hišo vpeljal, ki komaj pol ure pobožno prebiti zamorem; in da bi le enkrat vredno pol ure se znašel pred teboj!

5. O moj Bog, koliko so si oni prizadevali tebi dopasti!

O kako malo pa je, kar jaz storim! Kako malo časa potrebujem kedar se k obhajilu pripravljam!

Malokedaj sem ves zbran, in kaj redko vsake raztresenosti prost.

In gotovo bi v tvoji izveličalni pričujočnosti, o Bog nobene nespodobne misli ne smel imeti; tudi z nobeno stvarjo se pečati. Saj se pripravljam, sprejeti pod svojo streho ne kar angelja, ampak vseh angeljev Gospoda.

6. Zares, silno velik razloček je med škrinjo zaveze z vso nje sveto opravo, in med tvojim najčistejšim Telesom z njegovimi neizrekljivimi močmi; silno velik je razloček med daritvami stare zaveze in pravo daritvo tvojega Telesa; one namreč so bile le podobe bodočih skrivnosti, ta pa spolni vse daritve postave Mojzesove.

7. Zakaj tedaj se moje srce pred teboj v ljubezni bolj ne vneme?

Zakaj se z večo skrbjo ne pripravljam tvoje svete skrivnosti sprejeti, ker so vendar oni starodavni sveti očaki in preroki, tudi kralji in poglavarji z vsem ljudstvom, tako gorečnost v božji službi razodevali?

8. Pobožni kralj David lje plesal pred škrinjo božjo na vse moči, spominjaje se nek-daj očakom podeljenih dobrot; godbo za tempelj je preskrbel, svete pesmi zložil, da so se veselo prepevale, tudi sam je navdih-nen od zgoraj, pogostoma prepeval na harpo božjo slavo: učil je izraelsko ljudstvo, iz celega srca Boga hvaliti in z vbranim gla-som vsak den slaviti in poveličevati.

Če je takrat taka pobožnost bila in tak spomin božje hvale pred škrinjo zaveze, ko-liko spoštovanja in pobožnost moram jaz in vse krščansko ljudstvo imeti v pričujočnosti tega zakramenta, pri zavživanji preveličast-nega telesa Kristusovega.

9. Mnogo jih teka obiskovat od kraja do kraja ostanke svetnikov, in čudijo se za-slišavši njih dela; prostorna poslopja svetišč pregledujejo, poljubujejo v svilo in zlato za-vite kosti svetnikov.

In glej, ti si tukaj pričujoč pred menoj na altarji, moj Bog, Svetnik svetnikov, Stvar-nik ljudi in Gospod angeljev.

Mnogokrat je takega romanja uzrok

radovednost ljudi in novost nepoznanih reči, ter se zadobi le majhen sad poboljšanja, posebno, kjer se lahkomi selno roma brez pravega kesa.

Tukaj v zakramentu altarja pa si ves pričujoč, moj Bog, človek Jezus Kristus, kjer se tudi obilen sad večnega izveličanja zadobi, kolikorkrat te kdo vredno in pobožno sprejme.

Semkaj nas ne vabi kaka lahkomi selnost, tudi ne radovednost ali telesno veselje, ampak trdna vera, pobožno upanje in iskrena ljubezen.

10. O Bog, nevidljivi stvarnik sveta, kako čudapolno delaš z nami! Kako sladko in milostljivo s svojimi izvoljenimi ravnaš, katerim sebe samega v zakramentu za živež ponujaš!

To namreč ves razum presega; to posebno vabi srca pobožnih in vžiga poželenje.

Zatorej zvesti prijatelji tvoji, ki celo svoje življenje na poboljšanje ravnajo, zadobé pogostem iz tega najčastitljivšega zakramenta veliko pobožnost, milost in ljubezen do kreposti.

11. O čudovita in skrivna milost zakramenta, katero spoznajo le verniki Kristusovi, neverniki pa in grehu vdani je ne morejo zadobiti.

V tem zakramentu se deli duhovna milost in se popravlja v duši izgubljena krepost in po grehu oskrunjena lepota se vrača.

In tolika je nekokrat ta milost, da zavoljo bogastva pobožnosti ne čuti le duh, timveč tudi slabotno truplo novo in večo moč.

12. Kako zelo naj bi obžalovali in omilovali mlačnost in lenobo svojih src, da jih ne prešine in ne prevzeme hrepenenje po zavživanji Jezusa Kristusa, v katerem je ves up in zasluženje onih, ki se hočejo izveličati.

On je namreč naše posvečenje in odrešenje, On tolažba popotnikov, in svetnikov večna radost.

Zelo obžalovati tedaj moramo, da jih mnogo to izveličalno skrivnost tako malo spozna, ki nebesa razveseljuje in celi svet ohranjuje.

O slepota in trdokornost človeškega srca, tako neizrekljive dobrote ne bolj spoznati in po vsakdenjem zavživanji jo celo prezirati!

13. Ko bi se namreč ta najsvetejši zakrament le na enem kraji delil in le od edinega duhovnika na svetu posvečeval, kaj misliš, kako bi ljudje po enem kraji in po takem duhovniku božjem hrepeneli, hoteči gledati obhajanje božje skrivnosti?

Sedaj pa je mnogo duhovnikov, in v mnogoterih krajih se daruje Jezus Kristus, da bi se milost in ljubezen božja do človeka toliko bolj pokazala, kolikor bolj je sveto obhajilo po svetu razširjeno.

Hvala tebi, mili Jezus, večni pastir, ki

si nas revne in zavržene blagovolil z dragim svojim telom in krvjo okrepčati, in k zavživanju teh skrivnosti tudi s povabilom svojih lastnih ust poklicati, rekoč: Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživel.

II. Poglavje.

Neizmerna dobrotljivost in ljubezen božja v zakramentu.

Glas učenca.

1. V tvojo dobroto in veliko usmiljenje, o Gospod, zaupajoč bližam se reven izveličarju, lačen in žejen viru življenja, potreben kralju nebes, suženj gospodu, stvar stvarniku, žalosten svojemu krotkemu tolažniku.

Pa od kod mi to, da prideš k meni?

Kdo sem jaz, da mi samega sebe daješ?

Kako sme grešnik pred tebo se prikazati? in ti, kako se ponižaš obiskati grešnika?

Ti poznaš svojega služebnika in veš, da nič nima dobrega na sebi, za česar voljo bi mu to storil.

Spoznam tedaj svojo revščino, pripoznam tvojo dobroto, slavim krotkost in se zahvaljujem zavoljo prevelike ljubezni. Zarad samega sebe to storiš, ne zarad mojih zaslug; da bi tvoja dobrota meni bolj očitna postala, da bi tvojo ljubezen si bolj k srcu

vzel in ponižnost mi bolj popolnoma priporočil.

Ker je tedaj to tebi všeč, in si ukazal, da se tako izgodi, je tudi meni tvoja blagovoljnost všeč, da bi le moja hudobija ne nasprotovala.

2. O sladki in dobrotljivi Jezus, kakošno spoštovanje in kaka zahvala z večno častjo ti gre za sprejemanje tvojega svetega Telesa, katerega vrednost noben človek razložiti ne more!

Pa kaj bi pri tem obhajilu mislil, pri pristopu k svojemu Gospodu, katerega dostojno častiti ne morem, in vendar pobožno sprejeti želim?

Kaj bi mislil boljšega in izveličalnejšega, kakor da samega sebe pred teboj popolnoma ponižujem in tvojo neskončno dobroto nad sebe povišujem?

Hvalim te, moj Bog in povišujem vekomaj. Ponižujem sebe in v globočini svoje revščine se tebi vdajam.

3. Glej ti si Svetnik svetnikov, in jaz gnjusoba grešnikov. Glej ti se ponižajš do mene, ki nisem vreden svojih oči do tebe povzdignoti.

Glej, ti prideš k meni, ti hočeš biti z menoj, ti me vabiš k svoji mizi.

Ti mi ponujaš v zavživanje nebeško hrano in kruh angeljev, zares, ne dru-

zega, kakor samega sebe, živi kruh, ki si iz nebes prišel, in daš življenje svetu.

4. Glej, od ondot prihaja ljubezen! od tamkaj dobrotljivost zasveti, koliko hvale in časti smo ti za to dolžni! O kako izveličalna in koristna je naredba tvoja, ko si ta zakrament vpostavil! kako sladko in veselo gostovanje, ko si samega sebe v jed podaril!

O kako čudovito je tvoje delo, Gospod, kako mogočna tvoja oblast, kako neizrekljiva tvoja resnica! Rekel si namreč in bilo je vse: in kar si bil zaukazal, izgodilo se je.

5. Čudovita, toda verjetna reč, ki človeško pamet presega: da si ti Gospod, moj Bog, pravi Bog in človek v majhni podobi kruha in vina ves pričujoč in da te zavživamo, pa ne povžijemo.

Ti, Gospod vseh reči, ki nič ne potrebuješ, si hotel v svojem zakramentu prebivati med nami. Ohrani moje srce in telo moje neomadežano, da bom z veselo in čisto vestjo večkrat zamogel tvoje skrivnosti obhajati in v svoje večno izveličanje sprejemati, katere si ti k svoji posebni časti in k večnemu spominu vpostavil in vpeljal.

6. Veseli se, moja duša in hvali Boga za tako visoki dar in posebno tolažbo tebi v tej solzni dolini podeljeno.

Zakaj kolikorkrat ponavljaš to skrivnost in telo Kristusovo sprejemaš, tolikokrat

delaš delo svojega odrešenja, in se vdeležiš vseh Kristusovih zaslug.

Ljubezen Kristusova se namreč nikdar ne zmanjša in velikosti njegovega usmiljenja nikdar ne zmanjka.

Zato se moraš vselej z novim ponovljenjem svojega duha k temu pripravljati, in veliko skrivnost izveličanja zvesto premišljevat.

Kedar sveto mešo služiš ali slušas, ti morajo skrivnosti zakramenta tako velike, nove in vesele biti, kakor da bi Jezus Kristus tisti den prvokrat se v telesu device včlovečil ali na križu viseč za izveličanje ljudi trpel in umiral.

III. Poglavje.

O koristi pogostega obhajila.

Glas učenca.

1. Glej bližam se tebi, Gospod, da bi mi dobro postalo po tvojem daru, ter bi se razveselil pri tvoji sveti mizi, katero si ubožcu o Bog po svoji dobroti pripravil. ¹⁾

Glej, v tebi je vse, kar si želeli morem in smem; ti si izveličanje in odrešenje moje, upanje in moč, kinč in slava.

Razveseli tedaj denes dušo svo-

¹⁾ Ps. 67, 11.

jega hlapca, ker k tebi, o Gospod Jezus, povzdigujem svojo dušo. ¹⁾

Želim te zdaj ponižno in spodobno sprejeti; hočem te v svojo hišo vpeljati, da bi z Cahejem vreden bil od tebe blagoslovljen biti, in prišel med sinove Abrahamove.

Moja duša hrepeni po tvojem Telesu, moje srce želi se s teboj združiti.

2. Daj se meni, in zadosti je; zakaj brez tebe ne velja nobena tolažba.

Brez tebe ne morem biti, in brez tvojega obiskovanja ne morem živeti.

Zato moram pogosto k tebi pristopiti, ter te sprejeti v zdravilo svojega izveličanja, da ne oslabim na potu, ko bi prišel ob nebeško hrano.

Tako si namreč ti, preusmiljeni Jezus, učeč ljudstva in ozdravljajoč različne bolezni nekdam rekel: Nočem jih pustiti na domlačnih, da na poti ne obnemorejo. ²⁾

Ravnaj tedaj z menoj po tem načinu, ki si se v zakramentu vernim dal v tolažbo.

Ti si namreč duši sladka okrepčava, in kdor te vredno sprejme, bo deležnik in dedič večne slave.

Sicer mi je potrebno, ko tako pogosto padem in grešim, tako hitro mlačen postanem in odjenjam, da se po pogostnej molitvi in

¹⁾ Ps. 85, 4.

²⁾ Mat. 15, 32.

spovedi in po svetem zavžitji tvojega Telesa ponovim, očistim in ogrejem, da bi ne popustil svetega sklepa, če predolgo odlagam.

3. Cloveški počutki so namreč k hudemu nagneni od mladosti, ¹⁾ in ko bi ne bilo nebeškega zdravila, padel bi človek naglo v hujše.

Sveto obhajilo me tedaj zadržuje od hudega in krepča v dobrem.

Če sem namreč zdaj tako pogostoma nemaren in mlačen, ko k obhajilu prihajam ali darujem, kaj bi se zgodilo, ko bi zdravila ne jemal in ne iskal tolike pomoči?

In akoravno nisem vsaki den pripravljen, in k darovanju ne dobro razpoložen, bom si vendar prizadeval v primernih časih svete skrivnosti sprejemati in se tolike milosti vdeleževati.

Zakaj to je edino poglobitno tlažilo verne duše, dokler tujčuje v umrjočem truplu, da večkrat misli na svojega Boga in sprejme ljubljenca svojega s pobožnim sreem.

4. Kako čudna je tvoja ljubezen do nas, da ti, gospod Bog, ki si vstvaril in oživljaš vse duhove, blagovoliš obiskati prerevno dušo in nasititi njeno lakoto sam seboj, kakor si Bog in človek.

O srečno srce in blagor duši, ki tebe, svojega Boga, ponižno sprejeti sme, ker s tvojim zavživanjem duhovnega veselja zadobi!

¹⁾ 1. Mojz. 8, 21.

O kako velikega Gospoda sprejme, kako ljubljene ga gosta vpelja, kako prijetnega tovarša sreča, kako zvestega prijatelja dobi, kako veličastnega in plemenitega ženina objeme, ljubezni vrednega bolj, kakor vse, kar nam ljubo in drago!

Naj molčijo pred teboj, moj presladki ljubljeneec, nebo in zemlja in ves njuni kinč; ker, karkoli imata časti in krasote, je iz tvoje blagovoljne darežljivosti, in ne dosežeta krasote tvojega imena, čegar modrost nima mere.

IV. Poglavje.

Veliko milosti zadobi, kdor sveto obhajilo vredno prejme.

Glas učenca.

1. Gospod, moj Bog, pripomozi svojemu služebniku z blagoslovi svoje ljubeznjivosti, da bom mogel k tvojemu veličastnemu zakramentu vredno in pobožno pristopiti.

Razvsemi moje srce za sebe, in reši me grozne mlačnosti.

Obišči me s svojim izveličanjem, da okusim v duhu sladkost tvojo, ki je, kakor v studencu, obilno skrita v tem zakramentu.

Razsveti tudi moje oči, da bom gledal toliko skrivnost, in potrdi me, da bom z nedvomljivo vero va-nj veroval.

Zakaj to je tvoje delo, ne človeška

moč; tvoja sveta vstanovitev, ne človeška iznajdba.

Nikdo namreč ne zamore sam po sebi tega zapopasti in razumeti, kar še celo angeljsko bistrournost presega.

Kaj čem tedaj jaz, nevredni grešnik, prah in pepel, premišljevati o taki visoki sveti skrivnosti in jo zapopasti?

2. Gospod, v priprostosti mojega srca z živo in trdno vero, in na tvojo besedo, se ti z zaupanjem in s spoštovanjem bližam, in resnično verujem, da si ti tukaj v zakramentu Bog in človek pričujoč.

Hočeš tedaj, da te sprejemem ter se v ljubezni s teboj združim. Zatorej prosim tvojo dobrotljivost, ter želim to posebno milost zadobiti, da bi se ves v tebi raztopil in ljubezni kipel, ter se za nikako drugo tolažbo več ne brigal.

Zakaj ta zakrament je najviši, in najčastitljiviši, izveličanje duše in telesa, zdravilo za vse duševne bolezni.

Tukaj se moje pregrehe vračijo, strasti brzdajo, skušnjave premagujejo in manjšajo, večja milost se deli, začeta krepost množi, vera potrjuje, upanje krepi, in ljubezen vžiga in širi.

3. O moj Bog, varuh moje duše, zdravnik človeške slabosti, in darovnik vse notranje tolažbe, veliko dobrot si podelil in še jih

često deliš v tem zakramentu svojim ljubim, kateri ga pobožno sprejmejo.

Ti jih namreč tolažiš v različnih skušnjavah, in vzdigaš iz globočine lastne slabosti k nadi svoje pomoči, ter jih z neko novo milostjo znotraj oživljaš in razsvetljuješ, tako, da se oni, ki so se prej-pred obhajilomboječe in mlačne čutili, potem v boljše spremenjene spoznajo, ko so se pokrepčali z nebeško jedjo in pijačo.

In ti zato s svojimi izvoljenimi tako ravnaš, da bi v resnici spoznali in se očitno prepričali, koliko slabosti imajo iz samih sebe, in koliko dobrot in milosti od tebe dobijo.

Sami iz sebe namreč mrzli, trdi, nepobožni, postanejo iz tebe goreči, urni in pobožni.

Kajti kdo je k studencu sladkosti ponižno pristopil in ni vsaj nekoliko sladkosti ondi zajel? Ali kdo pri velikem ognju stoječ, ni vsaj nekoliko toplote dobil?

In ti si studenec, vedno poln, in prepoln, ogenj vedno goreč, ki nikoli ne ugasne.

4. Zatega voljo, če mi ni dovoljeno zajemati iz obilnosti studenca, niti do sita piti, hočem vendar svoja usta pri luknji nebeškega žleba nastaviti, da vjamem ondi vsaj majhno kapljico in si pogasim željo, da čisto ne vsahnem.

In če še ne morem ves nebešk in tako ognjen biti, kakor Kerubim in Serafim, hočem se vendar truditi v pobožnosti, in svoje srce

pripravljati, da vsaj majhno iskrico božjega ognja vjamem iz ponižnega zavživanja tega oživljajččega zakramenta.

Kar koli pa meni manjka, o dobrotljivi Jezus! presveti Izveličar, dostavi ti za me dobrovoljno in milostljivo, ki si blagovolil vse k sebi klicati, govoreč: Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obloženi, in jaz vas bom poživil. ¹⁾

5. Jaz sicer delam v potu svojega obraza, mene srčna žalost muči, grehi me težijo, skušnjave vznemirjajo, veliko hudih strasti me zapleta in stiska, in ni ga, ki bi osvobodil in rešil, nego ti gospod Bog, moj Izveličar; in tebi izročujem sebe, in vse svoje, da me varuješ in pripelješ v večno življenje.

Sprejmi me na čast in slavo svojega imena, ki si mi svoje Telo in Kri za jed in pijačo pripravil.

Dodeli, gospod Bog, moj Izveličar, da raste z zavživanjem tvojih skrivnosti gorečnost moje pobožnosti.

V. Poglavje.

Kolika je vrednost zakramenta in mešniškega stanu.

Glas ljubljenca.

i. Ko bi imel angeljsko čistost, in sve-

¹⁾ Mat. 11, 28.

tost sv. Janeza krstnika, bi ne bil vreden, ta zakrament prejemati, in ne deliti ga.

To namreč ni človeško zasluženje, da človek posvečuje in deli Kristusov zakrament, in kruh angeljski zavživa.

Velika je skrivnost in visoka čast duhovnikov, katerim je dano, kar angeljem ni podeljeno.

Zakaj samo mešniki po postavi cerkve posvečeni, imajo oblast meševati, in Telo Kristusovo posvečevati.

Duhovnik je sicer služebnik božji, ki rabi po božjem povelji in postavi besedo božjo; Bog pa je ondi prvi začetnik, in nevidljiv delavec, kateremu je vse po njegovi volji pokorno, in ga vse na njegovo zapoved vboga.

2. Bolj moraš tedaj v tem prečudežnem zakramentu vsegamogočnemu Bogu verovati, kakor lastnim čutom, ali kakemu vidnemu znamenju.

Zatorej moraš s strahom in s spoštovanjem k temu pravilu pristopiti.

Pazi na se, in glej, kaka služba ti je podeljena s pokladanjem škofovih rok.

Glej mešnik si postal in za opravljanje svete meše posvečen, glej zdaj, da zvesto in pobožno, o svojem času Bogu daritev opraviš, in samega sebe neomadežanega ohraniš.

Nisi si zljajšal svojega bremena, temuč še s tesnejšo vezjo si na ostro življenje navezan, in k večji popolnosti, svetosti primoran.

Mešnik mora z vsemi čednostmi ovenčan biti, in drugim dajati izgled lepega življenja.

Njegovo občevanje ni po občnih in navadnih človeških potih, ampak z angelji v nebesih in s popolnimi moži na zemlji.

3. Mešnik v svetem oblačilu nadomeštuje Kristusa, da bi Boga za-se in za vse ljudstvo pohlevno in ponižno prosil.

On ima pred seboj in za seboj znamenje Gospodovega križa, da bi se vedno Kristusovega trpljenja spominjal.

Pred seboj nosi križ na plašči, da bi skrbno na Kristusove stopinje gledal in trdno si prizadeval slediti ga.

Za seboj je s križem zaznamljen, da bi vsako od drugih storjeno zopernost krotko zavoljo Boga prenašal.

Pred seboj nosi križ, da bi svoje grehe obžaloval; za seboj, da bi tudi drugih grehe objokoval in vedel, da je na sredo med Boga in grešnika postavljen.

Naj od molitve in svete daritve ne jenja, dokler ne zadobi milosti in usmiljenja.

Kedar mešnik daruje, časti Boga, razveseljuje angelje, širi cerkev, podpira žive, zadobiva mrtvim pokoj, in dela sebe deležnega vseh dobrot.

VI. Poglavje.

Kako se naj pripravljam za sveto obhajilo?

Glas učenca.

1. Kedar premišlujem tvojo visokost Gospod, in svojo nizkost se ves tresem in strah me obhaja.

Zakaj če ne pristopim, bežim pred življenjem, in če se nevreden vsilim, se pregrešim.

Kaj tedaj naj storim, moj Bog, pomočnik moj, in svetovalec v potrebah?

2. Ti me uči pravo pot, predloži mi kako kratko vajo, za sveto obhajilo primerno!

Zakaj koristno je vedeti, kako namreč moram pobožno in spoštljivo svoje srce tebi pripraviti, da mi bo prijemanje tvojega zakramenta ali tudi opravljanje tako velike in nebeške daritve v izveličanje.

VII. Poglavje.

Izprašuj svojo vest in skleni se poboljšati.

Glas ljubljenca.

1. Nad vse mora božji duhovnik z največo ponižnostjo srca, in pohlevno spoštljivostjo, z živo vero in pobožnimi nameni Boga častiti, k opravljanju, deljenju in zavzivanju tega zakramenta pristopiti.

Skrbno izprašuj svojo vest in po svoji mogočnosti jo s pravim kesom in s ponižno spovedjo očisti in očedi, tako da ne boš nič težkega imel, ali za nič vedel, kar bi te skrbelo, in ti svoboden pristop branilo.

Črti vse grehe svoje v obče, in čez vsakdenje pregreške bolj posebej žaluj in zdihuj.

In če čas dopušča, spovej Bogu na skrivnem, v srcu, vse svoje strasti.

2. Zdihuj in žaluj, da si še tako pohoten in posveten, tako malo odmrl strastim; tako polen poželjivih nagonov; tako neskrben v zunanjih počutkih, tako često v mnoge prazne domišljije zapleten.

Tako jako nagnen k zunanjemu, tako nemaren za notranje. Tako hiter k smehu in samopridnosti, tako trd k joku in kesu.

Tako pripravljen k lehkemu in vgodnemu življenju; tako počasen k ostrosti in gorečnosti.

Tako željen kaj novega slišati in lepega videti; tako nasproten, ponižnosti in pohlevnosti se poprijeti.

Tako lakomen veliko imeti; tako skop, kaj dati, tako trdovraten, kaj obdržati.

Tako nepremišljen v govorjenji, tako nezdržljiv v molčanji.

Tako razposajen v obnašanji, tako nadležen v dejanji.

Tako požrešen v jedi; tako gluh za božjo besedo.

Tako ročen za počitek; tako len za delo.

Tako živ za marnje; tako zaspan za sveto čuvanje.

Tako nagel v končanji, tako raztresen v premišljevanji, tako nemaren, duhovne ure opravljati, tako mlačen pri sveti daritvi, tako suh pri obhajilu.

Tako hitro raztresen, tako redko popolnoma zbran.

Tako nagel k jezi, tako ročen drugim se zameriti.

Tako voljen soditi, tako oster kaznovati.

Tako vesel v sreči, tako slab v nesreči.

Tako bogat na dobrih sklepih in reven v njih izvršitvi.

3. Ko si se teh in drugih svojih pomanjkljivosti s kesom in velikim obžalovanjem svoje slabosti spovedal, ter je objokal, stori trden sklep, vedno svoje življenje boljšati, in v dobrem napredovati.

Potem se daruj s popolno vdanostjo in z vso voljo na čast mojega imena na altarji svojega srca kot večna žrtva, in izroči verno meni svoje telo in dušo:

Da boš tako vreden, darovati Bogu sveto daritev, in zakrament mojega Telesa v svoje izveličanje prejeti.

4. Ni namreč vrednejše daritve, ne

večega zadostenja svoje grehe oprati, kakor samega sebe čisto in popolnoma z darovanjem Telesa Kristusovega pri sveti meši in obhajilu Bogu darovati.

Če človek stori, kar mu je mogoče, in se resnično kesa, kolikorkrat koli bo prišel k meni za odpuščenje in milost prosit: kakor resnično živim, pravi Gospod, nočem smrti grešnika, ampak veliko več, da se spreobrne in živi; nobenih njegovih grehov se ne bom več spomenil, ¹⁾ ampak vse mu bo odpuščeno.

VIII. Poglavje.

*Jezus Kristus je na križu samega sebe daroval,
daruj tudi ti sam sebe.*

Glas ljubljenca.

1. Kakor sem jaz samega sebe z razpetimi rokami na križu in z golim telesom, za tvoje grehe Bogu očetu prostovoljno daroval, tako da ni nič v meni ostalo, česar bi ne bil žrtvoval za spravo z Bogom, tako daruj tudi ti samega sebe meni prostovoljno v čisto in sveto daritev vsak den pri meši z vsemi svojimi močmi in željami, kakor najbolj moreš.

Kaj neki več tirjam od tebe, kakor da skušaš meni se celo vdati?

¹⁾ Ezech. 36, 11; 18, 22.

Karkoli mi daješ razun sebe, mi nič ne dopade; ker ne želim tvojega dara, temveč tebe.

2. Kakor tebi ne bi zadostovalo, ko bi vse imel razun mene; tako tudi meni ne more dopasti, karkoli mi daješ, če samega sebe ne daruješ.

Daruj se mi, in daj se celega za Boga, in tvoja daritev bo prijetna.

Glej, jaz sem se celega žrtvoval Očetu za tebe; dal sem tudi celo svoje Telo in svojo Kri za jed, da bi bil ves tvoj, in da bi ti moj ostal.

Če se pa na samega sebe opiraš, in se ne žrtvuješ prostovoljno po moji volji, žrtev tvoja ne bo popolna in zedinjenje med nama ne bo celo.

Tedaj pred vsakim dejanjem samega sebe prostovoljno daruj v božje roke, da prostost in milost dosežeš.

Saj je le zato tako malo razsvetljenih in znotranjo prostih, ker se ne vedo samih sebe čisto zatajevati.

Resnične so moje besede: Kdor se vsemu ne odpove, kar ima, ne more biti moj učenec ¹⁾. Ti torej če hočeš biti moj učenec, daruj se mi z vsemi svojimi željami!

¹⁾ Luk. 14, 33,

IX. Poglavje.

*Sebe in vse, kar je tvojega, daruj Bogu in
za vse moli.*

Glas učenca.

1. Gospod, vse je tvoje, kar je na nebu in na zemlji.

Želim srčno sam sebe kot prostovoljni dar dati tebi, ter tvoj ostati na večno.

Gospod, darujem sam sebe v svojem priprostem srci denes za vednega službenika v tvojo službo in v dar tvoje večne slave.

Sprejmi me s to sveto daritvijo svojega predragega Telesa, ki ti jo denes v pričo angeljev, nevidnih strežajev tvojih, darujem, da je za-me in za celo ljudstvo v izveličanje.

2. Gospod, na altar tvoje sprave položim vse grehe in hudobije svoje, katere sem storil pred teboj in svetimi angelji tvojimi od dneva, ko sem mogel grešiti, do zadnje ure, da jih ti vse enako vžgeš in sežgeš v ognji svoje ljubezni in uničiš vse madeže mojih grehov, ter mojo vest vseh hudobij očistiš in mi dodeliš svojo milost, ki sem jo greše izgubil, tako da mi ves dolg izbrišeš in me s poljubom miru zopet milostljivo sprejmeš.

3. Kaj morem storiti za svoje grehe, kakor da se jih ponižno spovem in obžalujem ter ne neham, tvoje milosti prositi?

Prosim te, vsliši me milostljivo, ko stojim pred teboj, o moj Bog.

Vsi moji grehi mi zelo mrzé, nočem jih nikoli več storiti, ampak obžalujem jih, in jih bom vse žive dni, pripravljen pokoriti se in po moči zadostiti.

Odpusti mi, o Bog, odpusti mi moje grehe zavoljo svojega svetega imena, reši mojo dušo, katero si s svojo sveto krvjo odrešil.

Lej, izročim se tvoji milostljivosti, vdam se tvojim rokam.

Stori z menoj po svoji dobroti, ne po moji hudobiji in spridenosti!

4. Darujem ti tudi vsa svoja dobra dela, če so tudi malo vredna in nepopolna, ti jih popravi in posveti; prejmi jih in blagovoljno sebi stori dopadljiva, ter jih zmerom na boljše vleci in mene, ki sem len in brezi vse koristi, pripelji do srečnega in hvalevrednega cilja.

5. Darujem ti tudi vse pobožne želje vernih, potrebe starišev, prijateljev, bratov, sester in vseh, ki so mi ljubi, in onih, ki so meni ali drugim iz ljubezni do tebe dobro storili, in ki so želeli in prosili, naj bi jaz molitve in svete meše za nje in vse njihove opravljal, naj še ali živé na tem svetu ali so se že v večnost preselili; da vsi čutijo podporo tvoje milosti, pripomoč tolažbe, varstvo v nevarščinah, odpuščanje grehov,

in da, vsega hudega otéti, tebi veseli hvalo dajejo.

6. Darujem ti tudi prošnje in nekrvavi dar, izlasti za tiste, ki so me kedaj vnevoljili, razžalostili ali grajali, ali mi škodo in nadlego delali.

Prosim tudi za te, ki sem jih jaz kedaj v žalost, nemir in nadlogo spravil in pohušal, z besedo in dejanjem, vedé ali nevedé; da nam vsem enako prizaneseš naše grehe in medsebojno razžaljenje.

Iztrgaj, o Gospod, iz naših src vsak sum, vsak srd in vso razprtijo in karkoli škoduje ljubezni in bratovske vezi razdira.

Usmili se, usmili Gospod vseh, ki te usmiljenja prosijo, ter nam podeli milosti, katerih potrebujemo in stori nas vredne, uživati tvoje dopadenje in doseči večno življenje. Amen.

X. Poglavje.

Ne opuščaj lehkomiselnó svetega obhajila.

Glas ljubljénca.

1. Pogostoma se moraš vrnóti k viru milosti in božjega usmiljenja, k viru dobrote in vse čistóti: da se boš svojih strasti in pregreškov ozdraviti zamogel; da boš kljubu vsem skušnjavam in zmotam hudičevim hrabreji in opazneji postajal.

Sovražnik, vedoč, da v svetem obhajilu

zori najlepši sad in se dobiva najkrepkejše zdravilo, skuša, kakor ve in zna, po vsej moči verne in pobožne od svetega obhajila odvracati in zadrževati.

2. Nekateri namreč takrat, kedar se k svetemu obhajilu pripravljajo, najhujše skušnjave satanove trpé.

Hudi duh sam pride (kakor je pisano v knjigah Jobovih ¹⁾) med otroke božje, da jih s svojo navadno zlobnostjo moti, ali jih preveč zbega in splaši.

Zmanjša namreč njihovo pobožnost ali jim s svojo skušnjavao vero odvzeme, češ, da potem sveto obhajilo ali celo opusté ali pa le mlačno sprejmó.

Toda nič se ti ni treba meniti za njegove zvijače, naj so še tako ostudne in strahovite, ampak vse njegove sleparije vrzi mu nazaj v njegovo glavo!

Zaničevati moraš in zasmehovati pošast, in zavoljo njenih napadov in nemirov, katere vzbuja, svetega obhajila ne opuščati.

3. Neki tudi opuščajo sveto obhajilo zaradi strahu in plašljivosti, češ, da niso še dovolj pobožni, in se niso celo čisto spovedali. Ravnaj se po nasvetu modrih in odpravi strah in plašljivost: ker ona milost božjo ovira in pobožnost duha podira.

Zavoljo malega nemira ali nadloge ne opusti svetega obhajila: ampak idi hitreje

¹⁾ Job. 1, 6.

k spovedi, in vsako razžaljenje radovoljno odpusti!

Ako si bil pa ti kogar razžalil, prosi ga ponižno odpuščenja in Bog ti bo blagovoljno odpustil.

4. Kaj pomaga spoved odlagati ali sveto obhajilo?

Očisti se, čem najpred moreš, izpluj naglo strup, prejmi hitro zdravilo in bolje ti bo, kakor da bi dolgo bil odlagal! Ako denes zavoljo ene reči ne pristopiš, vtegne jutro hujše priti. Čem dalje sveto obhajilo odlagaš, tem nevrednejši postajaš.

Iznebi se, prej ko moreš, sedanje težke vesti in lenobe; kajti ni dobro dolgo svoje vesti težiti, dolgo v nemiru živeti in zavoljo vsakdenjih slabosti se od božjega odmikati. Zares zelo škodljivo je, obhajilo odlagati, ker navadni nasledek odlaganja je mlačnost.

Pa žalibog! nekateri mlačni in lehkomiselnost se odtezajo spovedi in obhajilu, da bi ne bili prisiljeni nad seboj bolj paziti in se ostreje zatajevati.

5. Oh! kako mlačni v ljubezni in kako slabi v pobožnosti so, ki sveto obhajilo tako lehkomiselno opuščajo!

Kako srečen in Bogu dopadljiv je tisti, ki tako živi, in svojo vest tako čisto varuje, da je tudi vsak den pripravljen in željen k božji mizi priti, ko bi mu dovoljeno bilo in bi brez spodtikljeja to storiti zamogel.

Ako kdo včasih iz ponižnosti ali iz pravičnega zadržka ne pristopi, je hvalevreden zavoljo spoštovanja.

Ako pa se je mlačnost vgnezdila v njem, mora sam sebe spodbadati in storiti, kar je v njegovi moči, in Bog bo njegovi želji vstregel zavoljo dobre volje, ki Bogu v človeku dopada.

6. Če pa je kdo po pravici zadržan, naj ima vselej dobro voljo in pobožen namen k obhajilu iti; in tako ne bode brez sadu zakramentovega ostal.

Vsak pobožen namreč zamore vsak den in vsako uro k duhovnemu obhajilu Kristusovemu z duhovnim pridom in brez ovire pristopiti.

Vendar pa naj ob nekaterih dnevih in določnem času, Telo svojega Odrešenika, s srčno spoštljivostjo v svetem zakramentu prejme; in bolj na čast in hvalo božjo misli, kakor na svojo tolažbo.

Tolikokrat namreč se duhovno obhaja in je nevidljivo okrepčan, kolikokrat skrivnost včlovečenja Kristusovega in njegovega trpljenja pobožno premišljuje in iz ljubezni do njega gori.

7. Kdor se le takrat pripravlja, kedar se praznik približuje ali kedar ga navada priganja, bode dostikrat nepripravljen.

Blagor tistemu, ki se Bogu za daritev izroči, kolikokrat mešuje ali k obhajilu gre.

Ne mešuj prepočasno ali pa prenašlo, ampak ravnaj se po dobri in občni navadi tistih, s katerimi živiš.

Ti ne smeš drugim sitnosti in nadležnosti delati, ampak se moraš sploh pota držati, katerega so ti tvoji predniki pokazali in rajši drugim koristiti, kakor svoji lastni pobožnosti ali nagnenju streči.

XI. Poglavje.

Sveto rešnje Telo in pa sveto pismo sta verni duši najbolji potrebna.

Glas učenca.

1. O presladki Gospod Jezus, kako radost vživa pobožna duša pri tvoji mizi, kjer se ji nobena druga jed ne predstavlja, kakor ti edini ljubljeneec, ki nasitiš vsa hrepenenja srca.

O ko bi zamogel tudi jaz pred teboj srčno genen solze prelivati in s pobožno Magdaleno s solzami tvoje noge močiti!

Pa kje je ta pobožnost? Kje obilni potok svetih solz?

Pred tvojim in tvojih svetih angeljev obličjem bi v resnici moje srce goreti moralo, ter se veselja jokati.

Imam te namreč v zakramentu resnično pričujočega, akoravno v tuji podobi skritega.

2. Zakaj v tvoji lastni in nebeški svet-

lobi te gledati, tega bi moje oči ne prenesle, pa tudi celi svet bi ne obstal pred svetlobo tvojega častitljivega veličastva.

V tem tedaj moji slabosti pomagaš, da se prikrivaš v tem zakramentu.

Imam ga resnično in molim, katerega angelji v nebesih molijo, pa jaz še zdaj po veri, oni pa v gledanji in brez zagrinjala.

Jaz moram zadovoljen biti z lučjo prave vere, in po nji živeti, dokler mi ne zasveti den večne svetlobe in senčne podobe ne izginejo.

Kedar pa pride to, kar je popolno, bo nehalo prejemanje zakramentov, ker izveličani v nebeškem veselji ne potrebujejo zdravila zakramentov.

Veselé se namreč brez konca v božji pričujočnosti, gledaje od obličja do obličja njegovo veličastvo in od svetlobe do svetlobe nezapopadljivega Boga spremenjeni, vživajo Besedo božjo, katera je meso postala, kakor je bilo od začetka in ostane na večne čase.

3. Ako te čudeže premišljujem, mi je zelo zoperna celó vsaka duhovna tolažba, kajti dokler svojega Gospoda jasno v njegovem veličastvu ne gledam, držim vse drugo za nič, kar na svetu gledam in slišim.

Ti, o Bog, si mi priča, da me ne more nobena druga reč potolažiti, nobena stvar pomiriti, nego ti, o moj Bog, katerega želim na veke gledati.

Toda to ni mogoče, dokler sem v tem umirajočem stanu.

Potrebno torej je da se vadim v veliki potrpežljivosti, in se v vsaki želji tebi podvržem.

Saj so tudi tvoji svetniki, o Gospod, ki se že s teboj v nebeškem kraljevstvu veselijo, v veri in veliki potrpežljivosti prihod tvojega veličastva pričakovali.

Kar so oni verovali, verujem jaz; kar so oni upali, upam jaz; kamor so oni prišli, upam tudi jaz po tvoji milosti priti.

Za zdaj pa hočem po veri živeti, po izgledih svetnikov potrjen.

Imam tudi svete knjige za tolažbo in ogledalo življenja, in več kakor vse to, najsvetejše tvoje Telo za posebno zdravilo in pribežališče.

4. Dve reči namreč, mislim, ste mi v tem življenji najbolj potrebni, brez katerih bi mi ne bilo mogoče tega revnega življenja prenašati.

V ječi svojega telesa zaprt, dveh reči potrebujem, to spoznam, jedi namreč in luči.

Dal si zato meni slabemu svoje sveto Telo za okrepčanje duše in telesa in svojo besedo si postavil, da sveti mejim nogam.

Brez teh dveh bi ne mogel lepo živeti; ker je božja beseda luč moje duše, in tvoj zakrament kruh življenja.

Smele bi se imenovati dve mizi, po-

stavljeni na obeh straneh v zakladnici svete cerkve.

Ena je miza svetega altarja, na kateri je sveti kruh, to je dragoceno Telo Kristusovo; druga je miza božje postave, na kateri je sveti nauk, ki uči pravo vero in nas gotovo pripelja za zagrinjalo, kjer je najsvetejše.

Hvala tebi, Gospod Jezus, luč večne luči, za mizo svetega nauka, katero si nam po svojih služebnikih, prerokih in apostolih in drugih učениkih pripravil.

5. Hvala tebi, Stvarnik in Odrešenik ljudi, ki si veliko večerjo napravil, da bi svojo ljubezen do celega sveta skazal.

Pri tej večerji ne ponujaš za jed jagnjeta v predpodobi, temuč svoje najsvetejše Telo in Kri, razveseljuješ vse verne s sveto hostijo in jih napajaš s kelihom izveličanja, v katerem je vse veselje paradiža; in gosté se z nami sveti angelji toda z veliko večo sladkostjo.

6. O kako velika in častitljiva je služba mešnikov, katerim je dano Gospoda veličastva s svetimi besedami posvečevati, z ustnicami hvaliti, v rokah držati, s svojimi ustmi sprejeti in drugim deliti!

O kako čiste morajo biti roke, kako čista usta, kako sveto truplo, kako neomadeževano srce mešnikovo, kateréga tolikokrat obišče začetnik čistosti!

Iz mešnikovih ust, katera tolikokrat

zakrament Kristusov prejmejo, ne sme nobena druga, kakor sveta, spodobna in koristna beseda priti.

7. Njegove oči, ki telo Kristusovo gledajo, morajo biti nedolžne in sramožljive; njegove roke, ki se Stvarnika nebes in zemlje dotikajo, morajo biti čiste in k nebesom povzdignene.

Mešnikom je posebno v postavi rečeno: Sveti bodite, ker sem jaz svet, Gospod vaš Bog ¹⁾.

8. Naj nas tvoja milost, vsegamogočni Bog, podpira, da bomo vredno in bogaboječe, v čistosti in z dobro vestjo tebi služiti zmogli, mi, ki smo duhovsko službo prevzeli.

In če ne moremo v taki nedolžnosti živeti, kakor bi morali, dodeli nam vsaj, da bomo to, kar smo hudega storili, vredno obžalovali in v duhu ponižnosti in s sklepom dobre volje tebi za naprej bolj goreče služili.

XII. Poglavje.

Zvesto se pripravljaj za sveto obhajilo.

Glas ljubljenca.

1. Jaz ljubim čistost in dajem vso svetost.

Jaz iščem čisto srce in ondi je mesto mojega počitka.

¹⁾ 3. Mojz. 19, 2.

Pripravi mi veliko obednico, in obhajati hočem pri tebi veliko noč s svojimi učenci.

Če hočeš, da k tebi pridem in pri tebi ostanem, postrži zastareli kvas, očisti prebivališče svojega srca.

Vrzi iz sebe celi svet in vseh grehov hrup; čuvaj, kakor samotni vrabič na strehi in premišluj svoje nerednosti v britkosti svoje duše.

Vsak ljubitelj pripravi namreč svojemu dragemu ljubljencu najboljši in najlepši prostor, kajti potem, kakor svojega ljubljenca sprejme, razodene svojo ljubezen proti njemu.

2. Vedi pa, da se ne boš mogel zadoستي pripraviti samo po zasluženji svojega delovanja, akoravno bi se leto in den pripravljaj in bi tudi ničesar drugega v mislih ne imel.

Timveč le edino po moji ljubezni in milosti ti je pripuščeno k moji mizi pristopiti; kakor da bi se ubožec poklical na kosilo bogatina, kateremu pa drugače njegovih dobrot povrne ne more, nego da se pred njim ponižuje in se mu vedno zahvaljuje.

Stori, kolikor je v tvoji moči, pa stori skrbljivo; ne iz navade, ne iz prisiljenosti, marveč s strahom in spoštovanjem in z velikim poželenjem prejmi Telo svojega ljubega Gospoda Boga, kateri se toliko poniža, da hoče k tebi priti.

Jaz sem, ki sem klical; jaz sem to

storiti zapovedal: jaz hočem dopolniti, kar tebi primanjkuje; le pridi in prejmi me.

3. Kedar ti milost pobožnosti podelim, tedaj se zahvali svojemu Bogu: pa ne, kakor da bi je bil vreden, temveč ker sem se tebe usmilil.

Če pa nimaš duha pobožnosti ampak se čutiš bolj pustega, moli stanovitno, zdihuj in trkaj, ter ne prenehaj, dokler vsaj drobtinice ali kapljice milosti izveličanja prejeti ne zaslužiš.

Ti potrebuješ mene, ne jaz tebe.

Ne prideš ti, da bi mene posvetil, temveč jaz pridem, da tebe posvetim in zboljšam.

Ti prideš, da se po meni posvetiš in z meno združiš, da novo milost zadobiš, ter se z nova k poboljšanju vnemeš.

Nikar ne zanemari te milosti, temveč pripravi z vso skrbljivostjo svoje srce in vpelji va-se svojega ljubljenca.

4. Ti se pa nimaš k pobožnosti pripravljati samo pred svetim obhajilom, marveč potrebno je, da se v njej skrbljivo ohraniš tudi po prijetim svetim zakramentu.

Tudi ni manje skrbljivosti treba pozneje, kakor pobožnega pripravljanja poprej; kajti če se potem prav skrbljivo varuješ, se tudi najboljše pripravlaš k prijetju še večje milosti.

Zakaj človek, kateri takoj preveč zunanjih tolažil išče, postane celo nepripraven za sveto obhajilo.

Varuj se mnogega govorjenja, ostani v samoti in veseli se v svojem Bogu; kajti njega imaš, ki ti ga celi svet ne more odvzeti.

Jaz sem, kateremu se vsega izročiti moraš, tako, da v prihodnje ne živiš v sebi, temveč v meni brez vsake skrbi.

XIII. Poglavje.

*S celim srcem naj hrepeni pobožna duša,
zediniti se s Kristusom v zakramentu.*

Glas učenca.

1. Kdo mi zamore podeliti, o Gospod, da najdem tebe samega, ter ti razkrijem celo svoje srce in te zavžijem, kakor želi moja duša; in da se odsehnal nikdo več ne izmeni za-me, da me nobena stvar več ne miče in za-me ne mara, da mi marveč le ti govoriš in jaz tebi, kakor je ljubljencu navada govoriti s svojim ljubljencem, ali prijatelju živeti s prijateljem?

Tega te prosim, to želim, da se ves s teboj združim in svoje srce ločim od vseh vstvarjenih reči ter se vedno bolj in bolj po svetem obhajilu in pogostnem opravljanji svete daritve učim spoznavati nebeških in večnih reči.

O Gospod moj Bog, kedaj se bom s

teboj ves sklenolin se v tebi ves vtopil ter samega sebe celo pozabil!

Ti v meni in jaz v tebi, in dodeli mi da združena ostaneva na vekomaj!

2. Zares ti si moj ljubljeneec, izvoljen izmed tisočerih ¹⁾, v katerem bi rada počivala moja duša vse dni svojega življenja.

Zares, ti si mi kralj miru, v katerem je največi mir in pravi pokoj; brez tebe pa le trud in žalost in brez števila rev in nadlog.

Zares, ti si skriti Bog ²⁾ in ti se ne posvetuješ z brezbožneži, ampak govoriš le s ponižnimi in priprostimi.

Kako sladek je tvoj duh, o Gospod, da pokažeš svojim otrokom svojo sladkost, je blagovoliš z najprijetnejšim kruhom, ki pride iz nebes, okrepcati!

Zares, ni drugega ljudstva tako velikega, da bi imelo bogove, kateri bi se mu bližali, kakor si ti, naš Bog, blizo vseh svojih vernih ³⁾, katerim se daješ v jed in hrano, da je tolažiš vsak den in povzdigneš njihovo srce v nebesa.

3. Kajti, kje je ljudstvo tako imenitno, kakor je krščansko ljudstvo?

Ali katera stvar pod nebom tako ljubljena, kot bogoljubna duša, katero Bog ob-

¹⁾ Vis. pes. 5, 10.

²⁾ Izaj. 45, 15.

³⁾ 5. Mojz. 4, 7.

iskuže, da jo hrani s svojim veličastnim mesom?

O neizrekljiva milost, o prečudna ponižnost, o neizmerna ljubezen edino le človeku naklonjena!

Pa kaj hočem Gospodu povrniti za to milost, za to posebno ljubezen?

Nič prijetnejšega ne morem svojemu Bogu darovati, kakor da mu svoje srce čisto izročim ter se ž njim popolnoma sklenem.

Takrat bo veselja poskakovalo vse, kar je v meni, kedar se bo popolnoma združila z Bogom moja duša.

Takrat mi bo dejal: Če hočeš ti biti z menoj, hočem tudi jaz biti s teboj.

In jaz mu bom odgovoril: Blagovoli Gospod, ostati pri meni, jaz hočem rad biti s teboj.

Le v tem se strinjajo vse moje želje, da bi moje srce bilo združeno s teboj.

XIV. Poglavje.

O gorečnosti nekaterih pobožnih duš pri prejetanju svetega zakramenta.

Glas učenca.

1. O kako obilna je tvoja sladkost, katero si prihranil njim, ki se tebe boje! ¹⁾

¹⁾ Ps. 30, 20.

Kedar pomislim, da se nekatere pobožne duše k tvojemu zakramentu, o Gospod, z največo pobožnostjo in največim hrepenenjem približujejo, se večkrat samega sebe sramujem in zarudim: ker hodim k tvojemu altarju in k mizi svetega obhajila tako mlačen in mrzel: ker ostajam tako pust in se mi ne vneme moje srce: ker ne gorim ves pred teboj moj Bog: ker me vlečeš tako močno na-se in nisem tako vnet, kakor je bilo mnogo pobožnih, kateri se zavoljo prevelikega hrepenenja po svetem obhajilu in geneni srčne ljubezni niso mogli solz zdržati; temveč so z ustmi svojega srca in telesa enako iz cele svoje duše po tebi, o Bog, kot živem studentu zdihovali; zakaj svoje lakote niso mogli drugače vtolažiti in nasititi, nego da so tvoje Telo z vso prisrčnostjo in duhovnim veseljem zavžili.

2. Zares, njihova resnična goreča vera nam dovolj spričuje tvojo sveto pričujočnost!

Kajti oni resnično spoznajo svojega Gospoda v lomljenji kruha, katerim srce tako močno gori za Jezusa, dokler je v njihovi bližini.

Le prepogosto so daleč od mene taki občutki in taka pobožnost, tako močna ljubezen in gorečnost.

Bodi mi milostljiv, moj dobrotljivi, sladki in mili Jezus, ter dodeli meni ubogemu siromaku, da vsaj včasih nekoliko v srci ob-

čutim pri svetem obhajilu moč tvoje ljubezni, da se moja vera vedno bolj oživlja, upanje na tvojo dobrotljivost raste in ljubezen, ko se je enkrat popolnoma vnela ter okusila nebeško mano, nikdar ne oslabi.

3. Tvoja milosrčnost pa mi tudi zamore poželene milosti podeliti, in me v duhu gorečnosti ob tebi dopadljivem času milostljivo obiskati.

Zakaj, dasiravno ne gorim tolikega hrepenenja, kakor tebi posebno vdane pobožne duše, hrepenim vendar v zaupanju na tvojo milost po tistem velikem in gorečem hrepenenju, ter prosim in želim med tistimi biti, ki so te tako goreče ljubili, in da bi se prištevati smel njihovi sveti družbi.

XV. Poglavje.

Če hočeš milost pobožnosti zadobiti, bodi ponižen in zatajuj samega sebe.

Glas ljubljenca.

1. Milosti pobožnosti ti je treba neprenehoma iskati, hrepeneče prositi, potrpežljivo in zaupljivo pričakovati, hvaležno sprejemati, ponižno hraniti, skrbljivo jo k dobremu obračati in le Bogu čas in način nebeškega obiskovanja prepuščati, dokler ne pride.

Posebno se imaš poniževati, kedar malo ali celo nobene pobožnosti v sebi ne občutiš; pa ne bodi preveč otožen in ne vdaj se napalnemu žalovanju.

Bog mnogokrat v enem trenotku da, kar je dolgo časa odrekal; včasih da na koncu, kar je v začetku molitve dati odlašal.

2. Slabemu človeku bi ne teknolo ko bi se milost vselej kar podelila in bi se mu že ponudila, kakor hitro jo poželi.

Zatorej pričakuj milost pobožnosti v dobrem zaupanju in ponižnej potrpežljivosti.

Pripiši pa si vendarle samemu sebi in pa svojim grehom, če se ne podeli ali celo na skrivnem odvzeme.

Včasih je le kaka malenkost, katera milost ovira in zakriva, če se taka reč poprek sme malenkostna in ne velikoveč pomenljiva imenovati, katera zavira toliko dobroto.

Kedar pa boš odstranil to malenkostno ali važno reč in popolnoma premagal, bode se ti izgodilo, česar si prosil.

3. Kakor hitro namreč se iz celega srca Bogu vdaš in ne iščeš tega ali unega po svoji želji ali volji, marveč se vsega njemu izročiš, boš precej čutil, da si ž njim združen in pomirjen; ker ti ne bo nič bolj dopadljivo in ljubo, kakor spolnjevanje božje volje.

Kdor koli tedaj svoje misli in želje

priprostega srca k Bogu povzdigne, ter se vsaki napačni ljubezni kakor tudi zopernosti do katerekoli stvari odpove, postane najsposobnejši, da se mu podeli kaka milost, in najvrednejši daru pobožnosti.

Kajti Gospod daje ondi svoj blagoslov, kjer posodo prazno najde.

In kolikor popolnejše se človek pozemeljskim rečem odpove in bolj ko sebi po zaničevanji samega sebe odmrje, toliko hitreje pride milost, v toliko obilnejši meri vstopi v njega, in toliko više povzdigne njegovo prosto srce.

4. Tedaj bo videlo in kipelo, čudilo se in širilo v njem njegovo srce ¹⁾, ker je Gospodova roka ž njim in se mu je sam vsega izročil v njegovo naročje na vse večne čase.

Glej tako se blagoslovi človek, kateri išče Boga iz celega svojega srca, in se ne peča z nečimernimi rečmi.

Kedar prejme sveto obhajilo, zadobi veliko milost, da se sklene z Bogom; ker mu ni za lastno pobožnost in tolažbo, ampak več, kakor vsa pobožnost in tolažba, mu velja slava in čast božja.

¹⁾ Iz. 60, 5.

XVI. Poglavlje.

Razodenimo vse svoje potrebe Kristusu in prosimo ga milosti.

Glas učenca.

1. O najslajši in najdražji Gospod, ki te zdaj pobožno sprejeti želim, ti veš moje slabosti in sile, katere trpim, v kolikih napakah in hudobijah sem zakopan, kolikokrat sem v stiskah in skušnjavah, katere me vznemirjajo in omadežujejo.

K tebi pa pridem, da mi pomoreš, tebe prosim, da me potolažiš in okrepčaš.

Tebi govorim, ki vse veš, ki so ti razkrite vse globočine moje duše, in ki me edini zamoreš popolnoma vtolažiti in mi pomagati.

Ti veš, katerih dobrot najbolj potrebujem in kako ubožen sem v čednostih.

2. Glej ubog in gol stojim pred teboj, hrepenim po tvoji milosti in te milo prosim usmiljenja.

Okrepčaj lačnega ubožca, vžgi mojo mrzloto z ognjem svoje ljubezni, razsvetli mojo slepoto s svetlobo svoje pričujočnosti.

Daj, da se mi spreobrnejo vse pozemeljske reči v britkost, da potrpežljivo prenašam vse težave in zopernosti, da zaničujem in pozabim vse posvetne in vstvarjene reči.

Vzdigni moje srce k sebi v nebesa in

ne pripusti, da se po zemlji sem ter tje vlačim.

Od zdaj zanaprej in na vse večne čase mi bodi ti edina sladkost, ker si ti edini moja hrana in moja pijača, moja ljubezen, moje veselje, moja sladkost in moje največe blago.

3. O da bi me s svojo pričujočnostjo vsega vnel in vžgal in v sebe spremenil, da postanem enega duha s teboj, kedar se namreč po tvoji milosti duševno s teboj združim in v goreči ljubežni raztopim!

Ne daj, da se lačen in žejen ločim od tebe, temveč ravnaj milostljivo z menoj, kakor si večkrat čudežno ravnal s svojimi svetniki.

Kaj čuda, če se po tebi ves vnemem, sam za-se pa celo vsahnem, saj si ogenj, ki vedno gori, pa nikdar ne ugasne; ljubezen, ki očiščuje srca in razum razsvetljuje?

XVII. Poglavje.

*Imejmo gorečo ljubezen in živo hrepenenje
Kristusa sprejeti.*

Glas učenca.

1. Z največe pobožnostjo in gorečo ljubeznijo, z željami in veseljem celega srca želim, o Gospod, tebe sprejeti, kakor je hrepenelo po tebi v svetem obhajilu mnogo svetih

in pobožnih oseb, katere so ti tako zelo dopadale v svetosti življenja in v pobožnosti vse plamenele.

O moj Bog, večna ljubezen, vsa dobrota, neskončno izveličanje, hočem te sprejeti z najvročejim poželenjem in z največo pobožnostjo, katero je kedaj kateri svetnik imel ali občutiti mogel.

2. In dasiravno sem nevreden imeti vsa tista čutila pobožnosti, darujem ti vendar vse občutke svojega srca, kakor da bi tiste tebi tako dopadljive gorke želje jaz sam imel.

Pa saj ti z največim spoštovanjem in najglobokejšo vdanostjo vse poklonim in darujem, kar si le pobožno srce izmisliti in poželeti zamore.

Ničesar nočem za se obdržati, temveč sebe in vse svoje reči iz srca rad tebi darujem.

Gospod moj Bog, moj Stvarnik in moj Odrešenik, s tako gorečnostjo in ponižnostjo, s tako hvalo in častjo, s tako hvaležnostjo, vrednostjo in čistostjo, s tako vero, upanjem in ljubeznijo želim denes tebe sprejeti, kakor te je sprejela in poželega najsvetejša tvoja mati, prečastita devica Marija, ko je angelju, kateri ji je oznanil skrivnost včlovečenja, ponižno in pobožno odgovorila: Glej! dekla sem Gospodova, naj se mi izgodi po tvoji besedi ¹⁾.

¹⁾ Luk. 1, 38.

3. In kakor je tvoj blaženi prednik najiminentnejši izmed svetnikov, Janez Krstnik, v tvoji pričujočnosti veselja poskočil v radosti svetega Duha, ko je bil še zakrit v materinem telesu, in potem, ko je Jezusa med ljudmi hoditi videl, v globoki ponižnosti in ginenega srca rekel: Prijatelj ženinov pa, kateri stoji in ga posluša, se radostno raduje glasu ženinovega¹⁾; tako se tudi jaz velikega in svetega hrepenenja želim vplameneti ter se samega sebe tebi iz celega srca pokloniti.

Zato ti tudi darujem in podam srčne radosti vseh pobožnih duš, njih goreča čutila in zamaknenja, vsa čreznaravna razsvetljenja in nebeške prikazni, vse čednosti in poveličevanja, s katerimi te je slavila kedaj katera stvar v nebesih in na zemlji, in te še bode slavila, za sebe in za vse, kateri so se meni v molitvi priporočili, da bi te vsi spodobno hvalili in na vse veke slavili.

4. Sprejmi moje obljube, o Gospod moj Bog, in želje neskončnega poveličevanja in neizmernega posvečevanja, katere se tebi po obilnosti tvoje neizrekljive velikosti po pravici spodobijo.

To ti podati in izročiti želim vsak den in vsak trenotek in vabim in prosim v gorečih molitvah vse nebeške duhove in vse, ki

¹⁾ Jan. 3, 29.

v tebe verujejo, naj tudi oni z menoj tebe hvalijo in častijo.

5. Naj te hvalijo vsa ljudstva, vse množice in vsi jeziki, in naj povelečujejo tvoje sveto ime, ki je slajše kakor med, z največo slavo in najgorečnejšo pobožnostjo.

In kdorkoli bode spoštljivo in pobožno častil tvoj tako visoki zakrament, naj zasluži milost in usmiljenje pri tebi, in naj ponižno moli za me grešnika.

In ko zadobi zaželeno pobožnost in vživajoče združenje, in dovolj potolažen in čudežno okrepčan zapusti to sveto nebeško mizo, naj se tudi mene ubožca spomni blagovoli.

XVIII. Poglavje.

Ne preiskuj izvedavo resnice svetega zakramenta, ampak ponižno veruj in — posnemaj Kristusa.

Glas ljubljenca.

1. Varovati se moraš radovednega in nekoristnega preiskavanja te tako globoke skrivnosti, če se nočeš v globočino dvomljivosti pogrezniti.

Kdor veličanstvo preiskuje, njega bo slava zadušila ¹⁾.

¹⁾ Preg. 25, 27.

Bog zamore več napraviti, kakor je človek v stanu razumeti.

Tvoje premišljevanje naj bo pametno, pobožno in ponižno.

Bodi vedno pripravljen, se česa priučiti in skušaj se po zdravih naukih očakov ravnati.

2. O srečna priprostost, katera popusti težavna pota radovednega preiskavanja ter se poda na ravne in zanesljive steze božjih zapovedi!

Mnogo jih je pobožnost izgubilo zato, ker so previsoke resnice preiskavati hoteli.

Vera se tirja od tebe, pa pošteno življenje, ne visokost razuma in tudi ne globočina božjih skrivnosti.

Če ne razumeš in ne poznaš reči, katere so pod teboj, kako hočeš spoznati reči, katere so nad teboj?

Podvrzi se Bogu in ponižaj svojo pamet pred vero, in podelila se ti bode svetloba vednosti, kakor ti je koristna in potrebna.

3. Nekateri imajo hude skušnjave prestatu zastran vere in tega zakramenta; pa to se ne more njim na hudo škodovati, temveč hudiču.

Ne pečaj, ne razgovarjaj se s svojimi mislimi in ne odgovarjaj na dvombe, katere ti hudič vzbuja; marveč veruj božjim besedam, veruj njegovim svetnikom in prerokom, in bežal bo od tebe hudobni sovražnik.

Dostikrat mnogo hasni, da kaj takega skusi služebnik božji.

Nevernikov in grešnikov namreč ne skuša, zakaj nje že pogosto ima v gotovi oblasti, pobožne vernike pa skuša in muči na mnogo načinov.

4. Hodi torej v priprosti in neomahljivi veri, in pristopi s ponižnim češčenjem k svetu zakramentu.

In česar koli razumeti ne moreš, izroči to verno vsegamogočnemu Bogu.

Bog te ne bode goljufal; goljufa se le on, ki se na samega sebe preveliko zanaša.

Bog hodi s priprostimi, razodeva se ponižnim, daje razum majhnim, odpira oči čistim dušam; a zakriva milost radovednim in preyzetnim.

Človeška pamet je slaba in se rada goljufa; vera pa, ki je resnična, se ne more goljufati.

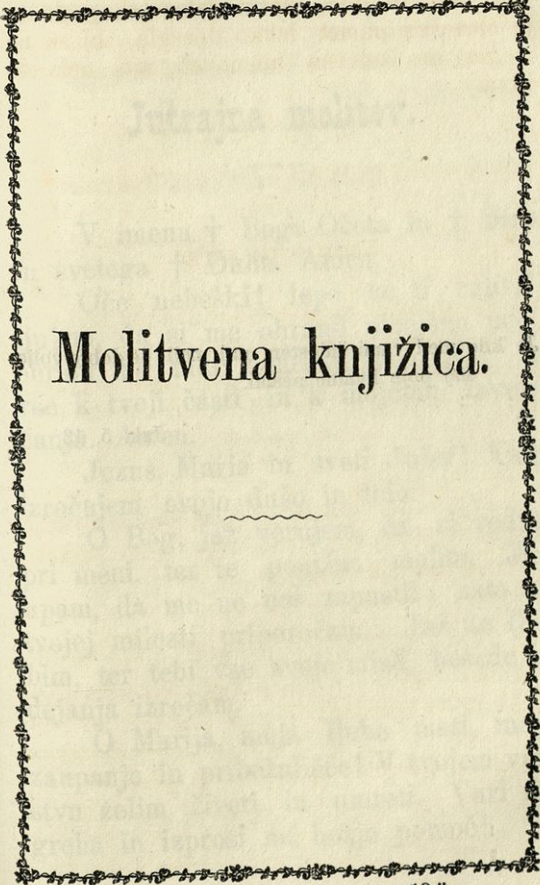
5. Človeški um in naravno preiskavanje se ima po veri ravnati; ne pa njej predsegati, tudi ne, jej veljave jemati.

Kajti tukaj v tem najsvetejšem in najimenitnejšem zakramentu se živa vera in ljubezen najlepše kaže in razodeva svojo moč na skrivnosten način.


Velike in nezapopadljive reči dela večni in neizmerni Bog, on čegar moč je brez konca in kraja v nebesih in na zemlji, in čegar čudovita dela se ne dajo preiskati.

Ako bi bila božja dela taka, da bi je človeška pamet lahko dosegla, bi se ne mogla ne čudežna imenovati, niti neizrek-ljiva.

Konec četrte knjige.



Molitvena knjižica.



Je kdo med vami žalosten, naj moli; je dobre volje,
naj poje hvalne pesmi.

Jak. 5, 13.

Jutrajna molitev.

V imenu † Boga Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen.

Oče nebeški! lepo se ti zahvaljujem, da si me ohranil nicojšno noč; ohrani me tudi denešnji den. Naj bo vse k tvoji časti in k mojemu izveličanju. Amen.

Jezus, Maria in sveti Jožef! Vam izročujem svojo dušo in telo.

O Bog, jaz verujem, da si vedno pri meni, ter te ponižno molim. Jaz upam, da me ne boš zapustil; zato se tvoje milosti priporočam. Jaz te ljubim, ter tebi vse svoje misli, besede in dejanja izročam.

O Marija, moja ljuba mati, moje zaupanje in pribežališče! V tvojem varstvu želim živeti in umreti. Vari me greha in izprosi mi božjo pomoč!

Preljubi Angelvaruh moj, povsodi mi na strani stoj!

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .
Verujem. .

Večerna molitev.

Oče nebeški! lepo se ti zahvaljujem za vse dobrote tvoje. Prosim te, odpusti mi grehe moje in daj mi mirno, lahko noč.

Marija, moja ljuba mati, tebi se priporočam, tvojemu svetemu varstvu se ves izročam.

In ti, preljubi Angelvaruh moj, vari me nicoj.

Bog daj vsem vernim dušam večni pokoj, in večna luč jim sveti naj! Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .
Verujem. .

Oče nebeški, sprejmi mojo slabo molitev, in kar moja pobožnost ne velja, naj moj usmiljeni Jezus doda!

Naj se izgodi, hvali in vekomaj časti najpravičniša, najviša, najljubeznivša sveta volja Božja v vseh rečeh. Amen.

Sveta meša.

Iz latinskega. kakor jo mešnik pri altarju berejo.

Vstopna molitev.

Mešnik: V imenu † Boga Očeta
in † Sina in svetega † Duha Amen.

Stopil bom pred altar božji.

Strežaj: Pred Boga, ki razvese-
ljuje mojo mladost.

M. Sodi me, o Bog, in razsodi
mojo pravdo zoper nesveto ljudstvo; kri-
vičnega in zapeljivega človeka me reši.

St. Ker ti, o Bog, si moja moč;
zakaj si me zavrgel in kaj hodim ža-
lostni, ko me sovražnik stiska?

M. Pošlji svojo luč in resnico svojo:
da me peljete in pripeljete na tvojo sveto
goro in v tvoje šotorje.

St. In stopil bom pred altar božji,
pred Boga, ki razveseljuje mojo mladost.

M. Hvalil te bom s citrami, o Bog,

moj Bog! zakaj si žalostna moja duša
in zakaj me motiš?

St. Zaupaj v Boga; zakaj hvalil
ga še bodem: blagor mojega obličja je
in moj Bog.

M. Čast bodi Bogu Očetu in Sinu
in svetemu Duhu.

St. Kakor je bilo od začetka, zdaj
in vselej in na veke. Amen.

M. Stopil bom pred altar božji.

St. Pred Boga, ki razveseljuje
mojo mladost.

M. Naša pomoč je v božjem imenu.

St. Ki je stvaril nebo in zemljo.

M. Izpovem se Bogu, vsegamogoč-
nemu, sv. Mariji vselej devici, sv. Mi-
haelu nadangelu, sv. Janezu krstniku,
sv. apostoloma Petru in Pavlu, vsem svet-
nikom in vam bratje, da sem veliko
grešil z mislijo, besedo in dejanjem:
moj dolg, moj dolg, moj prevelik dolg!
Torej prosim sv. Marijo vselej devico,
sv. Mihaela nadangela, sv. Janeza krst-
nika, sv. apostola Petra in Pavla, vse
svetnike in vas bratje, molite za me
pri Gospodu našem Bogu.

St. Usmili se te vsegamogočni Bog, in ti odpusti tvoje grehe, ter te pripelji v večno življenje!

M. Amen.

Strežaj ponovi sedaj očitno izpoved; reče pa mesto: „Vam bratje“, „tebe Oče“, in mesto „vas bratje“, „tebe Oče.“

M. Usmili se vas vsegamogočni Bog in odpusti vam vaše grehe, ter vas pripelji v večno življenje.

St. Amen.

M. Bog, obrni se k nam in oživi nas.

St. In veselilo se bode tvoje ljudstvo;

M. Skaži nam, o Gospod, svojo milost.

St. In daj nam svoje izveličanje.

M. Bog vsliši mojo molitev.

St. In moje vpitje naj k tebi pride.

M. Gospod bodi z vami.

St. In s tvojim duhom.

(Gredé po stopnicah molijo mešnik:)

Odvzemi nam, prosimo, Gospod, naše grehe, da bomo vredni stopili s čisto dušo pred svetišče tvoje. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

(Naslonivši roke na altar molijo:)

Prosimo te, o Gospod, po zaslu-

ženji tvojih svetnikov, katerih svetinje so tukaj in vseh svetnikov, da milostljivo vse moje grehe odpustiš. Amen.

(Kedar je slovesna meša, blagoslovijo mešnik sedaj kadilo rekoč): Naj te blagoslovi tisti, v čegar čast se boš zažgalo. Amen.

V h o d.

Češčena bodi sv. Trojica in nerazdeljiva enota; hvalimo jo, ker nam je skazala svojo milost. Gospod, naš Gospod, kako veličastno je tvoje ime na celem svetu! Čast bodi Bogu Očetu... Češčena bodi sv. Trojica itd.

M. Gospod usmili se nas!

St. Gospod usmili se nas!

M. Gospod, usmili se nas!

St. Kriste usmili se nas!

M. Kriste usmili se nas!

St. Kriste usmili se nas!

M. Gospod usmili se nas!

St. Gospod usmili se nas!

M. Gospod usmili se nas!

Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje. Hvalimo te. Častimo te. Molimo te. Prosimo

te. Zahvaljujemo se ti zavoljo tvoje velike časti. Gospod Bog, kralj nebeški, Bog vsegamogočni Oče! Gospod, edिनorojen Sin, Jezus Kristus; Gospod Bog, Jagnje božje, Sin očetov: ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas, ki odjemlješ grehe sveta, sprejmi našo prošnjo; ki sediš na desnici Očetovi, usmili se nas! ker ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam Najviši Jezus Kristus s svetim Duhom v slavi Boga Očeta. Amen.

Skupne molitve.

Vsegamogočni večni Bog! ki si svojim služebnikom v pričevanji prave vere dal veličastvo večne Trojice spoznavati, in v mogočnosti veličastva moliti edinost; prosimo: da nas trdnost ravno te vere obvaruje vseh zopernosti. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Branje.

Branje iz lista sv. apostola Pavla do Rimljanov. (11. 33 — 36.)

O visokost bogastva božje mo-
drosti in znanja! Kako nezapopadljive
so njegove sodbe in neizvedljive njegove
poti! Zakaj, kdo je spoznal misel Go-
spodovo? ali kdo mu je bil svetovalec?
ali kdo mu je prej kaj dal, da bi se
mu povernolo? Ker iz njega, in po
njem in v njem je vse, njemu čast na
veke. Amen.

St. Hvala Bogu.

N a s t o p j e.

*M. Češčen bodi, Gospod, ki vidiš
v globočine in stanuješ nad Kerubimi.*

*St. Češčen bodi, Gospod, na viša-
vah nebes, in hvaljen na veke. Aleluja!
aleluja!*

*M. Češčen bodi, Gospod, Bog na-
ših očetov in hvaljen na veke. Aleluja!*

Očisti mi srce in usta, vsegamo-
gočni Bog, ki si usta Izaija preroka očis-
stil z živim ogljem: tako mene očisti s
svojo nezasluženo milostjo, da bom tvoj
sveti evangelij vredno oznanovati zamo-
gel. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

M. Blagoslovi Gospod.

St. Gospod bodi v mojem srcu in v mojih ustah, da vredno in spodobno oznanujem njegov evangelij. Amen.

E v a n g e l i j.

M. Gospod z vami.

St. In s tvojim duhom.

M. Besede svetega evangelja po sv. Matevžu.

St. Slava tebi Gospod!

M. Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: Meni je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite tedaj in učite vse narode, kršče vaje je v imenu Očeta in Sina in sv. Duha, in učite je vse spolnovati, karkoli sem vam zapovedal: ino glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta.

St. Hvala tebi Kristus!

V e r a.

Verujem v jedinega Boga, Očeta vsemogočnega, stvarnika nebes in zemlje; vidnih vseh in nevidnih reči. In v jednega Gospoda Jezusa Kristusa, Sina božjega edinorojenega, in iz Očeta ro-

jenega od vekomaj: Boga od Boga, luč od luči, pravega Boga od pravega Boga, rojenega, ne stvarjenega, z Očetom enoistega bitja, po katerem je vse vstvarjeno. Kateri je zavoljo nas ljudi, in zavoljo našega blagra iz nebes prišel. In je po svetemu Duhu iz Marije device meso na se vzel ter se včlovečil. Ki je križan tudi bil za nas pod Poncijem Pilatom, je trpel in bil v grob položen. Tretji den pa je zopet vstal po besedah pisem. In je šel v nebesa, sedi na desnici Očeta. In bo zopet prišel s slavo soditi žive in mrtve; in njegovega kraljestva ne bo konec. In v Duha svetega, Gospoda in oživljevalca, kateri izhaja iz Očeta in Sina, kateri se z Očetom in Sinom enako moli in časti, kateri je govoril po prerokih. In v jedno sveto vesolno in apostoljsko cerkvo. Spoznam jeden krst za odpuščenje grehov. In pričakujem vstajenje mrtvih, in življenje prihodnjega veka. Amen.

Darovanje.

M. Gospod z vami.

St. In s tvojim duhom.

Molimo! Češčen bodi Bog Oče, in edinorojeni Sin božji, pa sveti Duh, ker je storil z nami svojo milost.

K darovanju hostije.

Sprejmi, sveti Oče, vsemogočni Bog ta nevmadeženi dar, ki ga jaz nevreden tvoj služebnik darujem tebi, svojemu živemu in pravemu Bogu za svoje brezštevne grehe, razžalitve in zanikernosti; in za vse nazoče, pa tudi za vse verne kristjane, žive in mrtve, da bo meni in onim v blagor večnega življenja. Amen.

K darovanju kelih.

Bog! ki si človeka v blagem stanu čudno vstvaril in še bolj prenovil; daj nam po skrivnosti te vode in tega vina združenim biti z božjo natoro tistega, ki se je ponižal naše človeške deležen biti; Jezus Kristus tvoj Sin, naš Gospod, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Darujemo ti, o Gospod, kelih izveličanja ter prosimo tvojo milost, naj gre pred obličje tvojega božjega veličastva v prijeten dar za izveličanje naše in celega sveta. Amen.

V duhu ponižnosti in s potrtem srcem stojim pred teboj: vzemi naš dar, o Gospod, in godi se naj pred tvojim obličjem denes tako naša daritev, da ti bo prijetna, Gospod Bog!

Pridi posvečevalec, vsegamogočni večni Bog, in posveti ta dar, pripravljen tvojemu svetemu imenu.

(Kedar se darovi pokadijo, molijo mešnik:)

Po priprošnji sv. Mihaela nadangelja, stoječega na desnem altarja žgalnega, in vseh svojih izveličanih, naj Gospod to kadilo blagoslovi in sprejme v prijeten duh. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Ovo kadilo, od tebe blagoslovljeno, naj gre pred tebe Gospod, in tvoja milost naj pride doli na nas.

Naj dospe Gospod moja molitev kakor kadilo pred tvoje obličje, vzdigovanje mojih rok kakor večerna da-

ritev. Postavi, o Gospod, stražo na moja usta in vrata na moje ustnice, da ne zakrene moje srce k besedam hudobnim in ne stori njihovih grehov.

(Umivaje si roke molijo:)

Umil bom med nedolžnimi svoje roke in obdajal tvoj altar, Gospod! da slišim glas tvoje hvale in oznanim vsa tvoja čuda. Gospod, ljubim tvojo hišo in prebivališče veličastva tvojega. Ne pogubi moje duše s hudimi, o Gospod, in s krvoželjnimi ne mojega življenja, ker je krivica v njih rokah in njih desnica polna podkupljenja. Jaz pa hodim v svojej nedolžnosti; reši me in usmili se me. Na pravem stoji moja noga; v zbirališčih te hvalim, o Gospod!

Čast bodi Bogu Očetu . . .

Vzemi sv. Trojica to daritev, katero ti darujemo v spomin trpljenja, vstajenja in vnebohoda Gospoda našega Jezusa Kristusa, in v čast blažene Marije vselej device, sv. Janeza krstnika, sv. apostolov Petra in Pavla in vseh svetnikov. Naj bo njim v čast, nam pa

v izveličanje, in naj prosijo v nebesih za nas, ki obhajamo njih spomin na zemlji. Po ravno tistem Gospodu Jezusu Kristusu. Amen.

M. Molite bratje, da bo moja in vaša daritev prijetna pri Bogu vsega-mogočnem Očetu.

St. Naj sprejme Gospod ta dar iz tvojih rok v čast in hvalo svojega imena, tudi v prid nam in vse svoje cerkve. Amen.

Tihe molitve.

Posveti, prosimo, Gospod naš Bog, zaradi klicanja tvojega svetega imena le-ta dar; in po njem tudi nas pripravi za tvojo večno daritev. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog.

Predglasje.

M. Od veka do veka.

St. Amen.

M. Gospod z vami!

St. In s tvojim duhom.

M. Srca kvišku!

St. Imamo je pri Bogu.

M. Hvalimo Gospoda svojega Boga.

St. Spodobno je in dolžnost.

Res spodobno in dolžnost je, prav in dobro, da ti vselej in povsod hvalo dajemo: sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog! ki si z edinorojenim Sinom svojim in sv. Duhom eden Bog, eden Gospod; ne v edinosti ene osebe, ampak v trojici enega bitja. Kar namreč verujemo o tvojej slavi, kakor si nam razodel, ravno isto mislimo brez razločka o tvojem Sinu, isto o svetem Duhu. Da se v spoznanji pravega in večnega Boga v osebah moli samo različnost, v bitji pa enota in v veličastvu enakost; katero hvalijo angelji in nadangelji, Kerubi in Serafi, ki ne nehajo klicati vsak den enoglasno rekoč:

Svet, svet, svet.

Gospod vsegamogočni Bog! Polna so nebesa in zemlja tvoje slave. Hozana po višavah! Česčen bodi, kdor pride v imenu Gospodovem!

Hozana po višavah!

Tihameša.

Ponižno tedaj prosimo, preusmiljeni Oče! po Jezusu Kristusu Sinu tvojemu Gospodu našem, da sprejmeš in posvetiš te ponudbe, te žrtve, te prečiste svete darove, katere ti darujemo zlasti za tvojo sveto cerkev, da ji mir daš, jo varuješ, jo v edinosti ohraniš in vladaš po vsem svetu; pa tudi za tvojega služebnika našega papeža I., in našega škofa I., in našega cesarja I., in za vse, kateri se prave katoliške in apostolske cerkve držijo.

Spomeni se Gospod! svojih služebnikov in služebnic I. I. in vseh nazočih, katerih vero poznaš, in vidiš pobožnost, za katere ti darujemo ali kateri ti darujejo ta hvalni dar za se in za vse svoje v odrešenje svojih duš, doseči izveličanje in varnost, ter ti pošiljajo svoje želje tebi večnemu in pravemu Bogu.

Združeni in obhajajoči spomin sobno čestite vselej device Marije, matere našega Boga in Gospoda Jezusa

Kristusa: pa tudi tvojih izveličanih apostolov in mučencev: Petra in Pavla. Andreja, Jakoba, Janeza, Toma, Jakoba, Filipa, Jerneja, Matevža, Simona in Tadeja, Lina, Kleta, Klementa, Siksta, Kornelija, Ciprijana, Lovrenca, Krizogona, Ivana in Pavla, Kozma in Damijana in vseh tvojih svetnikov, po katerih zasluženji in prošnjah daj, da bomo v zavetji tvoje pomoči ohranjeni pri vseh rečeh. Po ravno istem Jezusu Kristusu Gospodu našem. Amen.

Prosimo te tedaj, o Bog! sprejmi potolažen ta dar, katerega ti darujemo tvoji hlapci in z nami vred vsa tvoja družina; daj nam v tvojem miru preživeti svoje dni, reši nas večnega pogubljenja, in daj nam štetim biti med tvoje izvoljene. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Daj, te prosimo, o Bog! da bo ta dar ves posvečen, sprejet, potrjen, resničen in prijeten, da nam bo spremenjen v Telo in Kri tvojega preljubega Sina Gospoda našega Jezusa Kristusa, kateri je tisti den pred svojim trpljenjem vzel

kruh v svoje svete in čestite roke, ter vzdignol oči proti nebu k tebi, svojemu vsegamogočnemu očetu, te zahvalil in ga posvetil, razlomil, ter dal svojim učencem rekoč: Vzemite in jejte vsi od tega:

Zakaj to je moje Telo.

Ravno tako je vzel po večerji tudi ta prečudni kelih v svoje svete in čestite roke, ter zopet zahvalil in ga posvetil, ter dal svojim učencem rekoč: Vzemite in pijte vsi iz njega:

Zakaj ta je kelih moje krvi, nove in večne zaveze, skrivnost vere, katera se bo za vas in za mnoge prelila v odpuščenje grehov; kolikokrat boste to delali, storite v moj spomin!

Po povzdigovanji.

Po tem povelji tedaj obhajamo, o Gospod, mi tvoji hlapci in tvoje sveto ljudstvo spomin presvetega trpljenja, od smrti vstajenja, in čestitega vnebohoda ravno istega Kristusa, Sina tvojega, Gospoda našega, in darujemo tvo-

jemu prečudnemu veličastvu od tvojih darov in žrtev ta čisti dar, ta sveti dar, ta brezmadežni dar, sveti kruh večnega življenja in kelih večnega izveličanja.

Poglej na te darove potolaženega in milostljivega obličja in sprejmi je, kakor si bil sprejel darove svojega hlapca, pravičnega Abelna, in žrtev našega očaka Abrahama in pa sveto daritev in brezmadežno posvečbo, katero ti je daril tvoj veliki duhoven Melhizedek.

Ponižno te prosimo, vsegamogočni Bog! reci prinesti te darove po rokah svojega svetega angelja na tvoj visoki altar, pred tvoje božje veličastvo, da bomo vsi, kar nas bo deležnih tega altarja in zavžilo presveto Telo in Kri tvojega Sina, napolnjeni z vso nebeško dobroto in milostjo. Po ravno tem Kristusu Gospodu našem. Amen.

Spomeni se tudi Gospod! svojih služebnikov in služebnic, ki so šli pred nami z znamenjem vere in spijo v miru Tem, Gospod in vsem, kateri v Kristusu počivajo, blagovoli, te prosimo, kraj hladu, luči in miru.

Po ravno tem Kristusu Gospodu našem. Amen.

Tudi nam grešnikom, tvojim služebnikom, ki v tvoje veliko usmiljenje zaupamo, daj kaj deleža in družbe s svojimi svetimi apostoli in mučeniki: z Janezom, Štefanom, Matijem, Barnabom, Ignacijem, Petrom, s Felicito, Perpetujo, Agato, Lucijo, Nežo, Cecilijo, Anastazijo, in z vsemi svojimi svetniki, v katerih družbo, te prosimo, nas vzemi ne zavoljo našega zasluženja, temveč zavoljo svoje prizanesljivosti. Po Kristusu Gospodu našem, po katerem vse te dobrote, Gospod! vselej vstvarjuješ, posvečuješ, oživljaš, blagoslovljaš in je nam deliš. Po njem in ž njim in v njem je tebi Bogu Očetu vsegamogočnemu v edinosti sv. Duha vsa čast in slava od veka do veka. Amen.

O č e n a š.

Molimo! Po zapovedi Izveličarja opomenjeni, in z njegovim božjim naukom podučeni, si upamo reči: Oče naš, ki si v nebesih, posvečeno bodi tvoje

ime, pridi k nam tvoje kraljestvo, izidi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji. Daj nam denes naš vsakdenji kruh, odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom, in ne pelji nas v skušnjava.

St. Temveč reši nas zlega. Amen.

M. Reši nas, prosimo, Gospod Bog! vseh zlegov, preteklih, sedanjih in prihodnjih in na prošnjo čestite vselej device in matere božje Marije, svojih apostolov Petra in Pavla, Andreja in vseh svetnikov, daj nam milostljivo mir v naših dneh, da bomo s pomočjo tvoje milosti podpirani vselej brez greha in obvarovani vse zmote. Po ravno tem Gospodu našem Jezusu Kristusu Sinu tvojem, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog od vekomaj do vekomaj.

St. Amen.

M. Mir Gospodov bodi vedno z vami.

St. In s tvojim duhom.

M. Ta zmes in posvečba Telesa in Krvi Gospoda našega Jezusa Kri-

stusa bodi nam, ki jo sprejmemo, v večno izveličanje. Amen.

O b h a j i l o.

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ! usmili se nas! Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se nas! Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, daj nam mir!

Gospod Jezus Kristus! ki si rekel svojim apostolom: Mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne glej mojih grehov, ampak vero svoje cerkve, in daj ji po svojej volji mir in edinost. Ki živiš in kraljuješ Bog od veka do veka. Amen.

Gospod Jezus Kristus, Sin živega Boga, ki si po Očetovi volji s sv. Duhom vred svet s svojo smrtjo v življenje obudil, reši me s tem svojim sv. rešnjim telesom in s svojo sveto Krvjo vseh mojih grehov in vseh zlegov; daj, da se vselej držim tvojih zapovedi in ne dopusti, da bi se kedaj ločil od Tebe, ki ravno s tem Bogom Očetom in svetem Duhom živiš in kraljuješ, Bog od veka do veka. Amen.

Gospod Jezus Kristus, vžitje tvo-

jega Telesa, katero se jaz nevreden človek predrznem sprejeti, ne bodi mi v sodbo in pogubo, temuč naj mi bo po tvoji dobroti bramba in zdravje duše in telesa. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od veka do veka. Amen.

Kruh nebeški bom sprejel in klical ime božje.

Gospod, jaz nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.)

Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa naj ohrani mojo dušo v večno življenje. Amen.

Kaj bi povrnol Gospodu za vse, kar mi je dal? Kelih izveličanja bom vzel in klical v Gospodovo ime. Klical bom vanj oznanjevaje njegovo hvalo, in varen bom pred svojimi sovražniki.

Kri Gospoda našega Jezusa Kristusa naj ohrani mojo dušo v večno življenje. Amen.

Kar smo z ustmi prejeli, Gospod, naj bo s čistim srcem zavžito in ta časni dar nam bodi v večno zdravilo.

Tvoje Telo Gospod, ki sem ga zavžil in tvoja kri, ki sem jo pil, naj se sklene z mojim srcem, in daj, da ne bo madeža pregrehe v meni, ki so me čiste in svete skrivnosti okrepčale; ki živiš in kraljuješ od veka do veka. Amen.

P o o b h a j i l u.

Častimo Boga nebes in slavimo ga pred vsem, kar živi: ker je storil z nami svoje usmiljenje.

M. Bog z vami.

St. In s tvojim duhom.

Molimo: Naj nam bo v prid telesa in duše, o Gospod naš Bog, zavžitje tega svetega zakramenta in očitno čiščenje večne svete Trojice in njenega nerazločljivega edinstva. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu itd.

M. Bog z vami.

St. In s tvojim duhom.

M. Pojdite, meša je končana.

St. Hvala Bogu.

Naj ti dopade, sveta Trojica, opravilo moje službe in daj, da bo daritva, katero sem nevreden človek pred očmi

tvojega veličastva daroval, tebi prijetna, za me pa in za vse, za katere sem jo opravil, po milosti tvoji spravna.

Po Kristusu Gospodu našem. Amen.
Blagoslovi vas vsegamogočni Bog Oče, Sin in sveti Duh. Amen.

Z a d n j i e v a n g e l i j.

M. Gospod z vami.

St. In s tvojim duhom.

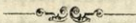
M. Začetek sv. evangelja po Janezu.

St. Slava ti Gospod!

M. V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda. Ta je bila od začetka pri Bogu. Vse je po njej storjeno in brez nje ni nič storjeno, kar je storjenega. V njej je bilo življenje, in življenje je bilo luč ljudem. In luč v temi sveti, pa tema je ni zapopadla. Bil je človek poslan od Boga, kateremu je bilo ime Janez. Ta je prišel v pričevanje, da bi pričeval o luči, da bi vsi verovali po njem. On ni bil luč, ampak da bi pričeval o luči. Bila je prava luč, katera razsveti vsa-

kega človeka, ki pride na ta svet. Na svetu je bil in svet je po njem postal; in svet ga ni spoznal. V svoje je prišel, in njegovi ga niso sprejeli. A katerikoli so ga sprejeli, dal jim je oblast, da postanejo sinovi božji, kateri verujejo v ime njegovo; kateri se niso od krvi, ne od volje telesne ne od volje moža, ampak od Boga rodili. In Beseda je meso postala, in je med nami prebivala in videli smo njeno veličastvo, kakor Edinorojenega od Očeta, polno milosti in resnice.

St. Hvala Bogu.



Druga sveta meša.

Po sv. Alfonzu Ligvoriju.

V imenu Boga † Očeta in † Sina
in sv. † Duha. Amen.

Presveta Trojica! v tvojem imenu
hočem biti pri tej sveti in veličastni
daritvi da te po dolžnosti častim in
molim.

Božji izveličar! daj mi sklenoti se
v duhu s tvojim mešnikom, da večnemu
Očetu darujem predrago daritev, ki je
dana za moje izveličanje, in dodeli mi
tiste občutljeje, kateri bi me bili vne-
mali, ko bi bil na Kalvariji pri krvavi
daritvi tvojega trpljenja.

P r i s t o p.

*Ozri se v britkosti svojega srca na
mnoge grehe, ki si jih storil v svojem življenji.
Spomni se zlast tistih grehov, kateri te naj
bolj ponižujejo. Potoži Bogu vso svojo revno*

in prosi ga, da ti odpusti grehe, in da ta sveta daritev skliče božje preveliko usmiljenje na tvojo preveliko revo.

O moj Bog! spovem se ti vseh grehov, ki sem jih storil. Vpričo Marije, naj čistejše izmed vseh devic; vpričo vseh svetnikov in vernikov spoznam, da sem kriv, da sem silno kriv. Zato prosim Marijo, preblaženo devico, in vse svetnike: molite za me pri Bogu.

O moj Bog! milostljivo vsliši mojo molitev, in dodeli mi odvezo in odpuščanje vseh mojih grehov!

Gospod usmili se nas.

Obudi v srcu veliko zaupanje v božjo dobrotljivost, ki ti daje tako gotov pomoček, pri Bogu doseči milost.

O Bog, stvarnik naših duš! usmili se dela svojih rok usmiljeni Oče! bodi milostljiv svojim otrokom. Začetnik našega izveličanja! ki si bil za nas darovan, vdeleži nas zasluženja svoje smrti in drage krvi, ki si jo za nas prelil.

Preljubeznjivi Izveličar, sladki Jezus! imej usmiljenje z našo revo in odpusti nam naše grehe!

Slava.

(Obudi v srcu veliko željo, skazati Bogu vso čast, bližnjemu vse dobro, kar je v tvoji moči. Veseli se s svetimi angelji vred, da tudi ti spoznavaš skrivnost svete vere. Tvoje srce naj se napolnjuje z velikimi in visokimi mislimi od veličastva božjega in njegovega Sina Jezusa Kristusa.)

S svojim svetim Duhom, o Bog! me napolni, da bom z angeljskimi kori prepeval tvojo čast, da bom deležen veselja in miru, katerega nam le ti dati zamoreš. Večna slava ti bodi tam v tvojem nebeškem veličastvu, večna slava pa tudi tukaj na sedežu tvoje neskončne ljubezni v najsvetejšem zakramentu! Naj se razširja tvoja čast in slava po vsem svetu! In to češčenje tvojega presvetega imena naj izbriše vso nečast, s katero so te žalili in te še žalijo tvoji sovražniki! O naj se jaz nikdar ne družim s tvojim sovražnikom, naj le vedno živim in gorim za tvoje češčenje! Podpiraj me s svojo mogočno roko, da ne omagam. Ta nebeški kruh naj me poživlja, naj me krepča, da bom

močen zoper vse tvoje sovražnike, in da bom zdaj in vselej, tukaj in tamkaj živel le za-te in s teboj vekomaj. Amen.

M o l i t e v.

Dodeli nam, o Gospod! po prošnji Marije, prečiste device in svetnikov, katere častimo, vse milosti katerih te mešnik, tvoj služebnik, prosi za se in za nas. Ž njim združen molim za vse tiste, za katere sem dolžen moliti, in te prosim, o Gospod! daj meni in vsem pomoč, ki je potrebujemo, da kedaj dosežemo večno izveličanje, v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa. Amen.

B e r i l o.

Misli si, da živiš v času očakov in pre-rokov, ki so neprenehoma izdihovali po Od-rešeniku. Imej tudi njih hrepenenje, obudi v sebi njih željo in tista čutila, katera so takrat oni imeli. Tudi ti čakaš ravno tistega Izveli-čarja; ali ti si veliko srečnejši, kakor oni, zakaj gledal ga boš pričujočega.

O moj Bog! med toliko in toliko ljudmi, ki živé v nevednosti, si me poklical k spoznanju prave vere. Glej,

z vsem srcem sprejemem tvojo božjo postavo; z vsem spoštovanjem poslušam, kar si nam oznanjeval po svojih prerokih, in vse to sprejemem s tisto pokornostjo, ki sem jo dolžen božji besedi, in veselim se iz vsega srca, da so se spolnile te obljube.

O moj Bog! Zakaj ni moje srce enako srcu svetnikov stare zaveze? Zakaj nimam enake želje, tebe spoznati in častiti, kakoršno so imeli očaki in preroki? Zakaj nimam srčne želje apostolov, tebe ljubiti, in samo le tvoj biti?

E v a n g e l i j.

Evangelij, ki ga boš zdaj poslušal, naj ti bo pravilo tvoje vere in tvojega obnašanja, pravilo, katero nam je dal sam Jezus Kristus in katero smo obljubili spolnjevati s krstno obljubo; pravilo, zóper katero se velikrat pregrešimo, in po katerem bomo kedaj sojeni ostro in brez usmiljenja.

O moj Bog! ne bodo me učili mojih dolžnosti preroki, ampak tvoj edino-rojeni Sin sam. Njegova je beseda, ki jo bom zdaj slišal. Ali kaj mi bo po-

magalo, o Jezus! če tudi verujem, da je tvoja beseda, če pa vendar ne ravnajam svojih del po tem spoznanji? Kaj mi bo pred tvojim sodnjim stolom pomagalo, da imam vero, če pa nimam dobrih del, ki izhajajo iz ljubezni do tebe?

Verujem, o moj Bog! in vendar živim kakor bi ne veroval, ali kakor da bi veroval drugemu evangelju, kateri je tvojemu naravnost nasproti. O moj Bog! ne sodi me, ker so moja dela vedno nasprotna moji veri. Verujem, o moj Bog! daj mi moč in srčnost, da bom tudi spolnjeval, kar verujem. Saj bo vsa ta čast tebi šla, o moj Jezus!

V e r a.

Potrjuj se zdaj v sv. veri. Karkoli nam sv. cerkev verovati zapoveduje, opira se na besedo božjo; naznanjeno je po prerokih, v svetem pismu razodeto, s čudeži potrjeno, v nezmotljivi sveti katoliški cerkvi shranjeno, po sv. mučencih spričano, in po vseh pravih kristjanih, ki se zvesto držijo naše svete vere, poočiteno.

O moj ljubeznjivi Jezus! tvoja

sveta vera je tisti zaklad, katerega moram vedno in najbolj skrbno iskati. Za to tvojo sveto vero sem pripravljen dati vse, še celo tudi svoje življenje. Daj mi milost, da spolnim ta svoj sklep. Pomagaj moji veri! Oživi in ohrani v meni posebno trdno vero v tvojo resnično pričujočnost v tem najsvetejšem zakramentu; da vidim in spoznam tvojo neskončno ljubezen do mene, da te potem tudi jaz tako ljubim, kolikor te le kaka stvar ljubiti more. Le tebe, o Jezus! naj želim, le po tebi naj hrepenim, zdaj in vselej in na vekomaj! Amen.

Darovanje.

Spomni se nezapopadljive sreče, ki ti je došla, ker moreš v tej daritvi Boga najbolj popolnoma častiti, se mu tako zahvaljevati, da je tvoja zahvala enaka njegovim darovom, ker moreš svoje grehe izbrisovati, ter za-se in za druge vse milosti prejeti, ki jih le potrebuješ. Dobro obračaj vse drage trenutke tega milostnega časa.

Neskončno sveti Oče, vsega močni, večni Bog! če ravno sem celo

nevreden pred te priti, se vendar predrznem, tebi ta čisti dar po mešnikovih rokah darovati s tistim namenom, s katerim je naš Gospod Jezus Kristus postavil to sveto daritev, in ki ga še zdaj ima, ko se vnovič na tem altari za nas daruje.

Darujem ti ta dar, da spoznam tvoje najvišje gospodarstvo čez me in čez vse stvari; darujem ti ga v izbrisanje svojih grehov in v zahvalo za vse dobrote, katere si mi tako preobilno delil.

Darujem ti ta poslednjič, o moj Bog! ta visoki dar, da od tvoje neskončne dobrote za se, za svojo rodbino, dobrotnike, prijatelje in neprijatelje dobim tiste drage izveličalne milosti, ki se morejo grešnikom dati samo zavoljo zasluženja Jezusa Kristusa, kateri le sam se sme imenovati pravični, in ki je hotel za nas vse biti spravna daritev.

Spomeni se tudi, o Gospod! vseh vernih duš, in zavoljo zasluženja svojega Sina jim daj kraj hladú, luči

in mirú. Izkaži milost, o moj Bog! svojim in mojim sovražnikom. Usmili se vseh nevernikov, vseh krivovercev in vseh grešnikov. Blagoslovi nje, kateri me preganjajo; in odpusti mi moje grehe, kakor jim tudi jaz odpustim vse, karkoli mi hudega delajo, ali bi mi radi delali.

P r e d g l a s j e.

Vzdigni se v duhu v nebesa k sedežu božjemu. Časti tamkaj Gospoda v sv. strahu pred njegovim neskončnim veličastvom, in hvali ga z angelji in kerubi, kateri obdajajo sedež božji. — Glej, bliža se srečni trenotek, ko bode Kralj angeljev in ljudi na altar prišel.

O moj Bog! daj mi svojega svetega Duha, loči moje srce od vseh pozemeljskih stvari, da bom le na-te mislil. O kako zelo sem dolžen, te vselej in povsod hvaliti, o Bog nebes in zemlje, neskončno veliki Gospod, vsegamogočni večni Oče.

O moj Bog! res je dolžnost. prav in dobro je, da se z Jezusom Kristusom sklenemo in te neprenehoma molimo.

Po njem časté izveličani duhovi tvoje veličastvo, po njem ti hvalodajejo nebeške moči in se tresejo svete groze. Dodeli nam, o Gospod da svojo slabo hvalo združimo s hvalo svetih angeljev, in da z njimi skleneni veselo prepevamo: Svet, svet, svet je Gospod Bog Sabaot!

S v e t.

Z angeljskimi kori, z vsemi nebeškimi duhovi se v ljubezni združimo, ter spoznamo noskončno veličastvo tvoje in ti pojemo večno čast in slavo. O Jezus! ki si naše altarje sebi v prebivališče izvolil, sprejmi milostljivo naše česčenje tukaj na sedeži svoje ljubezni, svoje milosti, s tistim dopadenjem, s katerim ga sprejemaš od nebeških prebivalcev tam v nebesih. S tega sedeža blagoslovi nas, svoje otroke, da ti zvesto in vedno služimo, le tebi dopadamo. Svet, svet, svet je naš Bog in Gospod v najsvetejšem zakramentu! Tvoja čast, tvoja slava naj se razlega po vesoljnem svetu vekomaj. Amen.

T i h a m e š a.

Pomisli, kako bo Jezus zdaj prišel na altar, kakor na prestol neskončne milosti, kjer smeš tudi ti vpričo biti, da potožiš Jezusu vse potrebe, da ga prosiš in vse od Boga prejmeš. Ali nam bo pač Bog še kaj odrekel, ker nam je dal svojega edinorojenega Sina?

Ponižno te prosimo, premilostljivi Oče! po Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, Gospodu našem, sprejmi in posveti te prečiste darove, katere ti darujemo za tvojo sveto katoliško cerkev, da ji mir daš, jo varuješ, v edinosti ohraniš, in po vsem svetu vladaš: pa tudi za tvojega služebnika našega papeža I., in našega škofa I., in za našega cesarja I., in za vse, kateri se držé prave katoliške in apostolske vere.

Prav posebno ti priporočamo, o Gospod! vse, za katere smo dolžni moliti; vse, kateri so pri tej presveti daritvi pričujoči, zlasti I. I. In da ti bo naše češčenje še bolj všeč, bodi združena naša molitev z molitvijo prečiste device Marije matere našega Gospoda in Izveličarja Jezusa Kristusa; bodi

združena z molitvami vseh tvojih apostolov in mučencev in vseh svetnikov tvoje veličastne cerkve v nebesih. O moj Bog! da bi jaz zdaj imel tisto gorečo željo, s katero so sveti očaki hrepeneli po prihodu Mesijejem! o da bi vendar imel njih vero in ljubezen! Pridi, moj Gospod Jezus, preljubeznjivi Odrešenik sveta! pridi in stori največo skrivnost. Glej! Jagnje božje kmalu pride, ki odjemlje greha sveta!

P o v z d i g o v a n j e.

Glej, tvoj Izveličar in Sodnik Jezus Kristus pride na altar. Molči nekoliko časa in čudi se temu, kar se na altari godi. Ponovi gorečnost in prepusti srce čutilu spoštovanja, zaupanja in otročjega strahu božjega.

Včlovečena Beseda! Gospod Jezus Kristus, pravi Bog in pravi človek! verujem, da si tukaj pričujoč. Molim te z vso ponižnostjo svojega srca, ljubim te iz vsega srca; in ker denes iz ljubezni k meni prideš, se ti tudi jaz hočem vsega posvetiti.

Češčena bodi, predraga Kri! katero

si ti, o moj Jezus! prelil za vse ljudi. Upam, da tudi za-me ni bila zastonj prelita. Daj mi milost, vdeležiti se za-služnja, katero si mi s prebritko smrtjo pridobil. Preljubeznjivi Jezus! glej, svoje srce ti darujem v zahvalo za ne-skončno dobroto, ki te je nagnola, da si iz ljubezni do mene življenje daroval svojemu nebeškemu Očetu.

Sklep tihe meše.

Poln ljubezni premišljuj svojega Jezusa na altarji, premišljuj skrivnosti, ki jih tukaj ponavlja. Daruj mu srce in telo. Daruj se vsega nebeškemu Očetu, in prosi ga, naj mi-lostljivo sprejme molitve, katere mu ta pre-ljubi Sin za-te opravlja. Moli tudi ti za druge.

O moj Bog! kolika bi bila pač moja nehvaležnost, ko bi vnovič v greh privolil, odkar sem videl, kar se je tukaj zdaj godilo. O moj Bog! nikdar ne smem pozabiti, česar si me opome-nil po tej visoki skrivnosti, namreč bo-lečin, ki si jih prestal v svojem trp-ljenji. Nikdar ne smem pozabiti, da je tvoje ranjeno Telo, da je tvoja za-me

prelita Kri na tem altarji resnično pričujoča. Glej, neskončno veličastni Bog! zdaj ti resnično darujem čisti, sveti in brezmadežni dar, ki si nam ga ti sam hotel dati, in ki so bile vse druge daritve le njegova slaba predpoda. O veliki Bog! tukaj je resnično več, kakor v sveh daritvah, katere so ti darovali Abel, Abraham in Melkizedek. Edina daritev, vredna tvojega altarja, je naš Gospod in Bog, je tvoj Sin Jezus Kristus, nad katerim imaš vse dopadenje od vekomaj.

Ponižno te prosimo, vsegamogočni Bog! naj bodo vsi, kateri se z ustmi ali srcem vdeležujejo te presvete daritve, s tvojimi dobrotami napolnjeni. Dodeli, o moj Bog! da bodo tudi duše vernih, ki so zaspali v miru sv. cerkve, teh tvojih dobrot deležne, zlasti I. I. — O Gospod! zavoljo te daritve jih reši vsega trpljenja. Neskončno milostljivi Bog! tudi nam grešnikom, ki smo tvoji služebniki in upamo v tvoje veliko usmiljenje, daj milost, da se bomo kedaj združili s tvojimi apostoli in mučenci

in z vsemi svetniki, da te bomo ž njimi združeni vse večne čase ljubili in hvalili.

O č e n a š.

Zdaj smo z Jezusom vnovič na Kalvariji. — Ostanimo pod križem v srčnem žalovanji, kakor Marija Magdalena; v zvesti ljubezni, kakor sveti Janez; s trdnim upanjem svojega Izveličarja enkrat v veličastvu gledati, kakor drugi učenci. Ozirajmo se sem ter tje od daleč na nje, in objokujmo svoje grehe, kakor sveti Pavel.

O moj Bog! kako srečen sem, da si ti moj Oče! o kako me razveseljuje misel, da bodo nebesa, ker zdaj ti kraljuješ, kedaj tudi moje prebivališče! Vlada, o Gospod! vsa srca in voljo vseh ljudi. Daj svojim otrokom dušno in telesno hrano. Glej, jaz odpustim vsem ljudem iz vsega srca, odpusti tudi ti meni. Potrjaj me v skušnjavah, in podpiraj me v trpljenji tega revnega življenja; varuj me posebno greha, največjega zlega. Amen.

J a g n j e b o ž j e.

Bog, ki je tako veličasten v nebesih, tako

mogočen na zemlji in tako strašen v peklu, je na altarji kakor pohlevno in milostljivo jagnje. Pridi si izbrisovat grehe vseh in zlasti svoje. Kako močno naj ti povišuje ta misel zaupanje, kako močno naj te tolaži!

Jagnje božje! ki si bilo za-me zaklano, usmili se me!

O presveta daritev, ki si bila darovana za moje izveličanje, reši me!

Božji Srednik, dobodi mi milost pri svojem Očetu, svoj mir mi daj!

O b h a j i l o.

Za duhovno obhajilo obudi vnovič vero v pričujočnost Jezusa Kristusa. Obžaluj tudi svoje grehe in imej goreče želje, svojega Izveličarja z mešnikom v svoje srce sprejeti. Prosi Jezusa, da to hrepenenje milostljivo sprejme in se s podelitvijo svojih milosti s teboj sklene. Ako pa hočeš v resnici sv. obhajilo prejeti, moli obhajilne molitve, ki jih zadaj najdeš.

O moj preljubeznjivi Jezus! kako rad bi bil med tistimi srečnimi kristijani, ki smejo vsaki den k tvoji mizi pristopiti!

O kako dobro bi bilo za-me, o moj Jezus! ko bi te smel zdaj v svoje srce

sprejeti, da bi te po dolžnosti počastil, in ti potožil svoje potrebe, in se vdeležil milosti, ki jih deliš njim, ki te resnično prejmejo! Ker pa zdaj nisem vreden te milosti, o moj Bog! pridi ti moji veri na pomoč. Odpusti mi vse grehe; zakaj glej! studim jih iz vsega srca, ker jih ti sovražiš.

Sprejmi mojo resnično željo, s teboj se sklenoti. Očisti me z žarkom svoje milosti in daj, da te bom smel skoraj v svoje srce sprejeti. Zdaj te pa prosim, o moj Bog! dodeli mi tiste milosti, katere po mešnikovem obhajilu dobivajo vsi verni, kateri so pri tej sveti daritvi.

O moj Bog! pomnoži po tem presvetem zakramentu mojo vero, potrdi moje upanje, očisti v meni ljubezen, ki jo imam do tebe; daj, da bom le po tebi hrepenel, da bom le za-te živel. Amen.

Poslednje molitve.

Skrbi, da boš prinesel Jezusu dar za dar. Daruj mu tedaj iz ljubezni do njega sa-

mega sebe, lastno ljubezen, strah pred ljudmi, vso nevoljo in vsa nagnenja, ki te zadržujejo v spolnjevanji tvojih dolžnosti.

O moj Bog! ti prideš darovat sebe za moje izveličanje; glej! tudi jaz se hočem darovati za tvojo čast. Glej, tvoja daritev sem, ne prizanašaj mi. Radovoljno hočem sprejeti, vse trpljenje, katero mi boš poslal. Vse nadloge hočem sprejeti, jih sklenoti s trpljenjem svojega Jezusa! Poslednjič trdno sklenem, najmanjši greh sovražiti in se ga varovati, zlasti pa se ogibati tistih grehov, v katere me hudo nagnenje naj močnejše vabi. O moj Bog! tvoje zapovedi hočem zvesto spolnjevati, in raji vse izgubiti in potrpeti, kakor le eno tvojih zapovedi prelomiti.

M e š n i k o v b l a g o s l o v .

O moj Bog! blagoslovi svete sklepe! blagoslovi nas vse z roko svojega mešnika, in daj, da bo tvoj blagoslov vedno nad nami.

V imenu Boga † Očeta, in † Sina, in sv. † Duha. Amen.

Poslednji evangelij.

O božja Beseda! edinorojeni Sin Boga Očeta, prava luč svetá, ki si z nebes prišel, in nam pot tje pokazal, nikar ne pripusti, da bi bil enak nesrečnemu ljudstvu, ki te ni hotelo spoznati Mesija. O moj Bog! nikar ne pripusti, da bi tako oslepel, kakor uni nesrečni, ki so raji hoteli biti sužnji hudobnega duha, kakor pa otroci božji, v katere si jih hotel preroditi.

Včlovečena Beseda! molim te z vso ponižnostjo, le v tebi je vse moje upanje, in zvesto pričakujem, ker si moj Bog, in sicer Bog, ki se je včlovečil zavoljo našega izveličanja, da mi boš dal milosti, ki jih potrebujem v svoje posvečenje tukaj na zemlji, da te bom kedaj vso večnost v nebesih imel. Amen.

Spovedne molitve.

Pred spovedjo.

Rekel sem: spoznal bom zoper sebe svojo krivico Gospodu; in ti si mi odpustil hudobijo mojega greha. (Psalm. 31, 5.)

Po zasluženji tvojega Sina, vseh svetnikov in angeljev, prosim te, usmiljeni Bog, daj mojemu srcu po milosti svetega Duha pravo spoznanje, kes in žalost, da bom svoje grehe popolnoma spoznal, čisto se jih spovedal in obtožil ter s pravo pokoro po tvojem usmiljenji popolnoma odpuščenje zadobil.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast . . .

(Po izpraševanji vesti moli:)

Kaj čem storiti za svoje grehe, kakor da je ponižno spoznam in obžalujem, ter te neprenehoma odpuščenja prosim?

Prosim te, vsliši me milostljivo, ko tukaj pred teboj stojim, moj Bog.

Vsi moji grehi me jako žalostijo, nočem jih nikoli več storiti; ampak

obžalujem jih in jih bom obžaloval vse žive dni, pripravljen pokoriti se in kolikor morem, zadostiti.

Odpusti mi, o Bog, odpusti mi moje grehe zavoljo svojega svetega imena; ohrani mojo dušo, ki si jo s svojo sveto krvjo odrešil.

Glej! izročujem se tvoji milostljivosti in tvojim rokam se prepuščam.

Delaj z menoj po svoji dobrotljivosti in ne po moji hudobiji in pregrešnosti. (Tomaž Kemp. IV. 9.)

(Pokleknoški pred spovednika):

Prosim, častiti gospod, svetega blagoslova, da se svojih grehov prav in čisto spovem.

Jaz ubogi grešnik se izpovedam Bogu vsegamogočnemu, Mariji, materi božji, vsem ljubim svetnikom, in vam, duhovni oče, namestniku božjemu, da sem od svoje zadnje spovedi . . . velikokrat grešil z mislimi, besedami, dejanjem in opuščanjem dobrih del, posebno pa se obtožujem, da sem . . .

Zavoljo tih in vseh mojih znanih

in neznanih grehov, katere sem storil, ali kriv bil, da so je drugi storili, mi je iz celega srca žal, ker sem ž njimi Boga, največo in vse ljubezni vredno dobroto razžalil. Trdno sklenem z božjo pomočjo ne več grešiti in se vseh priložnosti h grehu varovati. Prosim, duhovni oče, za sveto odvezo in izveličalno pokoro.

P o s p o v e d i .

Glej, ozdravljen si, nikar več ne greši, da se ti kaj hujšega ne zgodi. (Jan. 5.)

Hvali, moja duša, Gospoda, in vse, kar je v meni, njegovo sveto ime.

Hvali, moja duša, Gospoda, in nikar ne pozabi vseh njegovih dobrot;

Ki ti odpušča vse pregrehe, ki ti ozdravlja vse slabosti;

Ki oteva pogina tvoje življenje, ki te venča z milostjo in usmiljenjem;

Ki tvojo željo z dobrotami napolnjuje, da se tvoja mladost obnovi, kakor orlu.

Gospod dela usmiljenje, in sodbo vsem, ki delajo krivico.

Naznanil je Mojzesu svoje poti, Izraelovim sinom svojo voljo.

Milostljiv in usmiljen je Gospod, potrpežljiv in obilen usmiljenja.

Ne srdi se večno, tudi ne žuga ve-
komaj.

Ni nam storil po naših grehih, in ni nam povračeval po naših hudobijah.

Ker, kakor visoka so nebesa od zemlje, tako močno je njegovo usmi-
ljenje nad onimi, ki se ga bojé.

Kakor daleč je vshod od zahoda, tako daleč devlje naše hudobije od nas.

Kakor se oče otrok usmili, usmili se Gospod njih, ki se ga bojé;

Ker on ve, kakošne stvari da smo, spominja se, da smo prah.

Človekovi dnevi so kakor trava, kakor cvetica na polji, tako odcvete!

Ker veter memo nje potegne, in ne obstane; in njeno mesto se več ne spozna.

Usmiljenje Gospodovo pa je od

vekomaj do vekomaj nad njimi, ki se ga bojijo, in njegova pravica nad otrok otroci;

Nad onimi, ki njegovo zavezo ohranijo, ter pomnijo njegove zapovedi, da jih spolnjujejo.

Gospod si je v nebesih pripravil sedež, in njegovo kraljestvo bo nad vsemi gospodovalo.

Hvalite Gospoda vsi njegovi angelji, ki, mogočni v moči, spolnujete njegovo voljo, ki poslušate glas njegovega govorjenja.

Hvalite Gospoda vse njegove moči, njegovi služebniki, ki spolnujete njegovo voljo.

Hvalite Gospoda vsa njegova dela; po vseh krajih njegovega gospodstva hvali, moja duša, Gospoda! (Psalm. 102.)

Pred teboj, Gospod, spoznamo svoje grehe in vidimo šibe, katere smo ž njimi zaslužili. Če premislimo grehe, ki smo jih storili, vidimo, da je sila malo, kar trpimo, in sila veliko, kar zaslužimo. Sila težko je, kar smo se pregrešili, in zelo malo, kar prestati imamo. Kazen

greha občutimo; vendar trdovratnosti ne opustimo. Pod šibo tvojo zdihujemo, vendar se od svoje hudobije ne odvrnemo. Srce žaluje in medli, vendar se ne vkloni in ne vda. Duša žalosti pojema, vendar se v svojem dejanji ne poboljša. Če nam prizanesesh, se ne spreobrnemo; če nas tepeš, ne obstojimo. Ko nas stiskaš, spoznamo, da smo grešili, ali komaj stiska mine, že zabimo, da smo se jokali. Če nam šibo kažeš, poboljšanje obetamo; ko jo pa iz rok deneš, hitro pozabimo, kar smo obetali. Če nas tepeš, vpijemo, da bi nam prizanesel; če pa prizanašaš, te zopet dražimo, da bi nas tepel.

O Gospod, vsi smo grešniki pred teboj, vsi spoznamo in vemo, če nam po svoji milosti ne odpustiš, da ne bomo odšli tvoji pravični roki. Vsegamogočni nebeški Oče! daj nam brez našega zasluženja, česar te prosimo. Iz ničesa si nas storil, daj nam milost, daj nam duha prave in srčne molitve. Po Jezusu Kristusu Gospodu našem. Amen.

(Papež Urban VIII.)

Obhajilne molitve.

Pred sv. obhajilom.

„Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obloženi, in jaz vas bom poživil“. — „Kruh, katerega bom jaz dal, je moje meso, za življenje sveta“. — „Kdor moje meso je, in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem“. „Besede, ki sem vam jih jaz govoril, so duh in življenje“. To so tvoje besede, Kristus, večna resnica, čeravno ne v enem času izrečene in ne na enem kraju zapisane. Ker so tedaj tvoje in resnične, moram je vse hvaležno in zvesto sprejeti. Tvoje so in ti si jih govoril; pa tudi moje so, kajti za moje izveličanje si je govoril. Radovoljno je sprejemem iz tvojih ust, da bi se mi bolj globoko v moje srce vtisnole. Spodbujajo me besede tolike pobožnosti, polne sladkosti in ljubezni; pa strašijo me lastni grehi, in nečista vest mi ne dopušča takih skrivnosti sprejeti. Vabi me sladkost tvojih besed, pa teži me veliko število mojih pregreh. — Ti veliš, naj se ti z zaupanjem bližam,

ako hočem imeti s teboj delež; in naj živež neumrjočnosti vzemem, ako želim večno življenje in slavo doseči. „Pridite, praviš, k meni, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.“ O sladka in prijazna beseda za uho grešnikovo, ker ti, Gospod moj Bog, reveža in siromaka vabiš k vdeleževanju svojega najsvetejšega Telesa. Pa kdo sem jaz, o Gospod, da bi si upal, tebi se bližati? Glej neskončna nebesa te ne obsežejo in ti praviš: „Pridite k meni vsi.“ — Kaj ima pomeniti ta tako krotka prijaznost in tako ljubeznjivo vabilo? Kako si bom upal priti, ker si nisem ničesar dobrega svest, kar bi me moglo spodbujati? Kako bi te vpeljal v svojo hišo, ki sem često tvoje najdobrotljivše obličje razžalil? Častijo te angelji in nadangelji, bojé se te svetniki in pravični, in ti praviš: „Pridite k meni vsi“? Ko bi ti, Gospod, tega ne rekel, kdo bi verjel? In ko ti ne bi velel, kdo bi se ti bližati drznol?

(Tomaž Kempčan IV. 1.)

Vsegamogočni večni Bog, glej bližam se zakramentu edinorojenega Sina

tvojega, Gospoda našega Jezusa Kristusa. Bližam se kakor bolenik k zdravniku življenja, kakor vmazan k viru usmiljenja, kakor slepec k večni svetlobi, kakor revež in siromak h Gospodu neba in zemlje. Prosim tedaj tvojo neskončno usmiljenost, da blagovoli mojo bolezen ozdraviti, nesnago oprati, slepoto odpraviti, revnost spremeniti, nagost obleči in da tebe, kruh angeljski, kralja kraljev in Gospoda gospodov, s tako spoštljivostjo in ponižnostjo sprejemem, s takim kesom in pobožnostjo, s tako čistostjo in vero, s takim namenom in sklepom, da bode moji duši v izveličanje. Prosim te, daj, da ne bom samo zakramenta Gospodovega Telesa in Krvi prejel, ampak da bom tudi sadú in moči njegove deležen. O moj Bog, daj, da bom Telo tvojega edinorojenega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa tako sprejel, da bom vreden med ude njegovega skrivnostnega telesa prištet. O dobrotljivi Oče, daj da bom enkrat tvojega ljubljenega Sina, katerega zdaj pod skrito podobo sprejeti hočem, očitno od obličja do obličja gledal. Amen.

(Tomaž Akvin.)

Po sv. Obhajilu.

Moja duša povelečuje Gospoda, in moj duh se veseli v Bogu, mojem Izveličarju; ker se je ozrl na nizkost svoje deklet; zakaj glej, od zdaj me bodo srečno imenovali vsi narodi. — Zakaj velike reči mi je storil on, ki je mogočen in sveto njegovo ime. — In njegovo usmiljenje je onim od roda do roda, kateri se njega bojé. — Moč je skazal s svojo roko in razkropil je napihnene v mislih njih srca. — Mogočne je s sedeža vrgel, in ponižne povzdignol. — Lačne je z dobrim napolnil in bogate prazne odpustil. — Sprejel je Izraela, svojega službenika in se spomenil svojega usmiljenja, kakor je obljubil našim očakom, Abrahamu in jegovemu zarodu vekomaj.

(Luk 1, 46—55.)

O neskončno usmiljeni večni Bog, nebeški Oče, častim te in hvalim, ker si mene nevrednega službenika svojega, brez vsega lastnega zasluženja, iz gole milosti nasitil s presvetim Telesom svojega ljubega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa. Prosim te, Oče milosti,

ne daj, da bi to sveto obhajilo bilo meni v pogubljenje, ampak naj mi bo v izbrisanje vseh grehov, v potrjenje v veri, in k ohranjenju stanovitne dobre volje. Naj me očisti vseh mojih pregreh, naj me reši vse hude želje, naj pomnoži v meni pravo ljubezen, potrpežljivost, ponižnost, pokorščino in vse krščanske čednosti. Naj me varuje zoper vse skušnjave mojih vidnih in nevidnih sovražnikov, naj me trdno sklene s teboj, moj pravi živi Bog! naj mi pomaga srečno moje življenje dokončati. Ponižno te prosim, o sveti Bog, pripelji me revnega grešnika enkrat k svoji nebeški gostiji, kjer si ti sam s svojim ljubim Sinom in svetim Duhom vsem svojim izvoljenim prijateljem prava luč, preobilna hrana, večno veselje, popolna prijetnost in večno izveličanje.

Po Jezusu Kristusu Gospodu našem. Amen. (Sv. Tomaž Akvin.)



Tri božje čednosti.

V e r a.

Verujem v tebe, pravi trojedini Bog, Oče, Sin in sveti Duh, ki si vse vstvaril, ki vse hraniš in vladaš, ki dobro plačuješ in hudo kaznuješ. Verujem, da je Sin božji za nas človek postal, da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, da nas sveti Duh s svojo milostjo posvečuje. Verujem in trdim vse, kar si ti, o Bog, razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so apostoli oznanjevali in kar nam sveta rimska katoliška cerkev verovati zapoveduje. Vse to verujem, ker si ti, o Bog, večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš goljufati, ne goljufan biti. O Bog, pomnoži mojo vero!

U p a n j e.

Upam in se zanašam na tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog, da mi boš po neskončnem zasluženju svojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa v tem življenju spoznanje, pravo

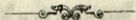
obžalovanje in odpuščenje mojih grehov, po smrti pa večno izveličanje dal in dodelil, tebe od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebnih pripomočkov, vse to doseči. Upam to od tebe za to, ker si ti to obljubil, ki si vsegamogóčen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. O Bog! potrdi moje upanje!

L j u b e z e n.

O moj Bog! ljubim te, iz celega svojega srca in črez vse, zato, ker si ti največa dobrota, neskončno popolen in vse ljubezni vreden; ljubim te tudi zato, ker si do mene in do vseh stvari neskončno dobrotljiv. Želim si iz celega srca, da bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji najzvestejši služebniki ljubili in te še zdaj ljubijo. Z njihovo ljubeznijo sklenem svojo nepopolno ljubezen; pomnoži jo v meni, o dobrotljivi Gospod, čedalje bolj in bolj!

Ker te tedaj resnično in iz srca ljubiti želim, in si zavoljo tega veliko prizadevam, mi je iz srca žal, da sem

tebe, svojo neskončno dobroto, katero črez vse ljubim, tebe svojega stvarnika, odrešenika in posvečevalca razsrdil. Žal mi je, da sem grešil, da sem tebe svojega vsegamogočnega Gospoda, svojega najboljšega Očeta žalil. Trdno sklenem, vse grehe in vse grešne priložnosti zapustiti, storjene grehe čedalje bolj obžalovati in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ne ravnati. Vzemi me sopet za svojega otroka in dodeli mi milost, ta svoj sklep dopolniti. To te prosim po neskončnem zasluženju tvojega Sina, našega Gospoda in Izveličarja Jezusa Kristusa. Amen.



Molitev za svete odpustke.

O Bog! oglej se z očmi svoje neskončne milosti na svojo cerkev, ki se tukaj na zemlji vojskuje.

Razširi jo po celem svetu, varuj, vodi in ohrani jo v edinosti. Odvrni vsako pohujšanje in vse pregrehe od

nje. Daj jej moč zoper vse sovražnike tvojega svetega imena. Stori, da vsi krivoverci svoje zmote spoznajo in zapustijo. Dodeli lepo zastopnost, pravo edinost vsem krščanskim kraljem in oblastnikom. Ne zapusti ovčic svoje črede, za katero je tvoj ljubi Sin, Jezus Kristus, svojo presveto kri preлил. Stori nebeški Oče! da bodo vsi tebe in Jezusa Kristusa, katerega si poslal, s svetim Duhom vred spoznali in častili. Amen.

(Potem moli petkrat Oče naš; Češčena si Marija in enkrat apostolsko vero.)



Molitev pred krščanskim naukom.

Pridi sveti duh, napolni srca svojih vernih, in užgi v njih ogenj svoje ljubezni, ki si ljudstva vseh jezikov v edinosti svete vere združil. Izlij svojega Duha črez nas, ter bomo prerajeni, in prenovil boš zemlje obraz.

O Bog! ki si srca svojih vernih po razsvetljenji svetega Duha učil, daj

nam po ravno tem Duhu razumeti, kar je prav, in se njegove tolažbe vselej veseliti; po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev po krščanskem nauku.

Zahvalimo se ti, o Bog, za vse te svete nauke našega izveličanja. Prosimo te, daj nam po teh svetih naukih živeti in umreti, po smrti se pa v nebesih vekomaj veseliti; po Jezusu Kristusu Gospodu našem. Amen.

Ponovljenje krstne obljube.

Vsegamogočni, večni Bog, nebeški Oče! stvarnik in vzdrževalec vseh stvari! ti si me po svoji božji podobi vstvaril, pri svetem krstu prerodil, za svojega otroka in za dediča nebeškega kraljestva sprejel. Bog Sin Jezus Kristus edinorojeni večnega Očeta! ti si za-me človek postal, na križu si me večnega

pogubljenja odrešil, in pri svetem krstu za svojega brata (sestro), v sveto krščansko cerkev vzel, da bi me srečno v nebeško kraljestvo pripeljal. Bog, sveti Duh tretja oseba! ti si me pri svetem krstu posvetil, in mi v svetih zakramentih svojo posvečujočo milost deliš. Presveta Trojica! v treh osebah en sam Bog! v tebe verujem, tebe molim in hvalim za vse, posebno pa za največo milost in dobroto svetega krsta, ki je velika in imenitna, da ne kraljevska krona tako. O kako srečen sem, da si me v svojo sveto cerkev poklical, me vseh mojih grehov očistil in mi vse dal, česar za večno izveličanje potrebujem. Kar sem nekdaj pri svetem krstu po svojih botrih obljubil, to obljubo tudi zdaj z hvaležnim srcem ponovim. Odpovedujem se hudiču in vsemu njegovemu dejanju, kakor tudi vsem zapeljivcem, njegovim najemnikom. Odpovedujem se napuhu, vsem napačnim šegam, in vsem drugim pregreham, kakor vsemu zapeljivemu svetu. Verujem v Boga Očeta vsegamogočnega stvar-

nika nebes in zemlje; verujem v Jezusa Kristusa, edinorojenega Sina božjega, ki je rojen bil in trpel; verujem v svetega Duha; sveto krščansko, katoliško cerkev; občestvo svetnikov; odpuščenje grehov in večno življenje. Po nauku svete krščanske katoliške cerkve hočem kakor njen pokoren otrok do smrti živeti, svete zakramente vredno prejemati, in skoz ta vrata v večno izveličanje priti po Jezusu Kristusu Gospodu našem, po prošnji Marije vselej device, vseh božjih angeljev, svetnikov in svetnic, posebno mojega angelja varha in mojih patronov. Amen.

Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Očenebeški, vsegamogočni Bog, } usmili
Sin, vsega sveta rešnji Bog, } se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, } usmili
 Sveta Trojica, en sam Bog, } se nas!

Sveta Marija,
 Sveta mati božja,
 Sveta devic Devica, } prosiza nas!

Sv. Mihael,

Sv. Gabriel,

Sv. Rafael,

Vsi sveti angelji in nadangelji, prosite
 za nas!

Vse svete vrste izveličanih duhov, pro-
 site za nas!

Sv. Janez krstnik, prosi za nas!

Sv. Jožef, prosi za nas!

Vsi sveti očaki in preroki, prosite za
 nas!

Sv. Peter,

Sv. Pavel,

Sv. Andrej,

Sv. Jakob,

Sv. Janez,

Sv. Tomaž,

Sv. Jakob,

Sv. Filip,

Sv. Jernej,

Sv. Matej,

prosi za nas!

- Sv. Simon, }
 Sv. Tadej, }
 Sv. Matija, }
 Sv. Barnaba, }
 Sv. Lukež, }
 Sv. Marko, }
 Vsi sveti apostoli in evangelisti, }
 Vsi sveti učenci Gospodovi, }
 Vsi sveti nedolžni otroci, }
 Sv. Štefan, }
 Sv. Lovrenc, }
 Sv. Vincenc, }
 Sveti Fabijan in Sebastijan, }
 Sveti Janez in Pavel, }
 Sveti Kozma in Damijan, }
 Sveti Gervazij in Protazij, }
 Vsi sveti učeniški, — prosite za nas!
 Sv. Silvester, }
 Sv. Gregor, }
 Sv. Ambrož, }
 Sv. Avgustin, }
 Sv. Hieronim, }
 Sv. Martin, }
 Sv. Miklavž, }
 Vsi sveti škofi in spoznovalci, prosite
 za nas!

Vsi sveti učeniki, prosite za nas!

Sv. Anton,

Sv. Benedikt,

Sv. Bernard,

Sv. Dominik,

Sv. Frančišek,

} prosi za nas!

Vsi sveti mešniki in leviti, prosite za nas!

Vsi sveti menihi in puščavniki, prosite za nas!

Sv. Marija Magdalena,

Sv. Agata,

Sv. Lucija,

Sv. Neža,

Sv. Cecilija,

Sv. Katarina

Sv. Anastazija,

} prosi za nas!

Vse svete device in vdove, prosite za nas!

Vsi svetniki in svetnice božje, prosite za nas!

Bodi nam milostljiv, prizanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Gospod!

Vsega hudega,
 Vsega greha,
 Svoje jeze,
 Šibe potresa,
 Nagle in neprevidene smrti,
 Skušnjav hudičevih,
 Jeze, sovraštva in vse hude volje,
 Duha nečistosti,
 Treska in hudega vremena,
 Kuge lakote in vojske,
 Večne smrti,
 Po skrivnosti svojega svetega včlo-
 večanja,
 Po svojem prihodu,
 Po svojem rojstvu,
 Po svojem krstu in svetem postu,
 Po svojem križu in svojem trpljenji,
 Po svoji smrti in svojem pokopu,
 Po svojem svetem vstajenji,
 Po svojem čudežnem vnebohodu,
 Po prihodu tolažnika svetega Duha,
 Na den sodbe,
 Mi grešniki,
 Da nam prizaneseš,
 Da nam odpustiš,
 Da nas k pravi pokori pripelješ,

reši nas, o Gospod!

} prosi-
 } mo te,
 } usliši
 } nas!

Da svojo sveto cerkev vladaš in
 ohraniš,
 Da pastirja apostolskega in vse
 cerkvene stanove v svoji sveti
 veri ohraniš,
 Da sovražnike svete cerkve ponižaš,
 Da krščanskim kraljem in oblastni-
 kom mir in pravo edinost podeliš,
 Da nam cesarja obvaruješ,
 Da vsemu krščanskemu ljudstvu mir
 in edinost daš.
 Da nas vse v svoji sveti službi po-
 trdiš in obdržiš,
 Da naše misli k nebeškim željam
 povzdigneš,
 Da vsem našim dobrotnikom večne
 dari podeliš,
 Da duše naše in naših bratov, bliž-
 njih in dobrotnikov večnega po-
 gubljenja rešiš,
 Da sad zemlje daš in ohraniš,
 Da vsem vernim dušam večni pokoj
 podeliš,
 Da nas uslišiš,
 Sin božji,

prosimo te, usliši nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
prizanesi nam o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usliši nas o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usmili se nas o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

Molitve po litanijah.

(na den sv. Marka in križev. teden.)

O Bog! pridi mi na pomoč;

Gospod! hiti mi pomagat.

Kri jih naj oblije in osramočeni
naj bodo, ki mi strežejo po življenji.

Odstopijo naj in sram jih bodi, ki
mi hočejo hudo.

Odstopijo naj precej osramočeni,
kateri se mi posmehujejo.

Vsi pa, kateri tebe iščejo, naj se
veselijo in v tebi radujejo.

Vselej naj rečejo: Visoko hvaljen bodi
Gospod! kateri ljubijo tvoje odrešenje.

Jaz pa sem revež in siromak, Bog
pomagaj mi!

Moj pomočnik in moj odrešenik,
Gospod! nikar se ne mudi.

Čast bodi Očetu in Sinu in sve-
temu Duhu, kakor je bilo v začetku,
in zdaj, in vselej in na večne čase.
Amen.

V. Pomagaj svojim služebnikom.

R. Ki v tebe zaupajo, moj Bog!

V. Bodi nam, Gospod, močen turn.

R. Pred sovražnikom.

V. Nič naj ne opravi sovražnik
pri nas.

R. In otrok krivice naj se ne loti
nam škodovati.

V. Gospod! ne ravnaj z nami po
naših grehah.

R. In ne povračuj nam po naših
hudobijah.

V. Molimo za našega papeža I.

R. Ohrani jih, o Gospod! oživiljaj
in osrečuj jih na zemlji, in ne daj jih
v voljo njihovih sovražnikov.

Ÿ. Molimo za našega škofa I.

Ry. Gospod! ohrani in varuj jih vsega hudega.

Ÿ. Molimo za našega cesarja I.

Ry. Ohrani o Gospod, našega cesarja, in usliši nas na den, ko za njih prosimo.

Ÿ. Molimo za svoje dobrotnike.

Ry. Povrni, Gospod, milostljivo zavoljo svojega imena večno življenje vsem, kateri nam kaj dobrega storijo.

Ÿ. Molimo za verne mrtve.

Ry. Gospod! daj jim večni mir in pokoj in večna luč naj jim sveti.

Ÿ. Naj počivajo v miru.

Ry. Amen.

Ÿ. Molimo za svoje brate, katerih ni tukaj.

Ry. Pomagaj svojim služebnikom, ki v tebe zaupajo, moj Bog!

Ÿ. Pošlji jim, Gospod! pomoč iz svetišča.

Ry. In varuj jih s Siona.

Ÿ. Gospod! usliši mojo molitev.

Ry. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i m o .

O Bog, ki ti je lastno, usmiliti se vselej in prizanesti, usliši naše pohlevne prošnje, da nas in vse svoje služebnike, katere grehov veriga veže, milost tvoje dobrote odveže.

Usliši, prosimo te, o Gospod, našo pohlevno molitev, in odpusti nam naše grehe, ki se ti jih obtožimo, da nam dobrotljivo z odpuščanjem vred mir podeliš.

Skaži nam dobrotljivo, o Gospod! svojo neizrečeno milost, da nas ne samo vseh grehov odvežeš, temuč tudi šib, katere za nje zaslužimo, odrešiš.

Bog! ki te greh žali in pokora tolaži, oglej se milostljivo na prošnjo k tebi kličočega ljudstva, in šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo, odvrni.

O Bog, od katerega izhajajo svete želje, dobre misli in pravična dela, daj svojim služebnikom tak mir, kakoršnega svet dati ne more, da bodo naša srca tvojim zapovedim vdana, in časi s tvojo

pomočjo brez straha pred sovražniki varni in mirni.

O Bog! užgi naša srca z ognjem svetega Duha, da ti bomo s čistim telesom služili in očiščenim srcem dopadli.

O Bog, stvarnik in odrešenik vseh vernih! podeli dušam svojih služebnikov in služebnic, da odpuščenje, katerega so vselej želeli, po bogaboječih prošnjah dosežejo.

Začni, prosimo, Gospod! s svojim duhom naše dejanje in spremljaj ga s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in dela vselej pri tebi začnejo in v tebi začete končajo.

Vsegamogočni, večni Bog! ki gospoduješ čez žive in mrtve, in se usmiliš vseh, katere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, prosimo te pohlevno, da vsi, za katere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenju ali se že iz sveta ločili, po prošnjah vseh tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu,

Sinu tvojemu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Molitve po litanijah

(ob nedeljah in praznikih, ki niso Matere božje.)

K presv. rešnjemu Telesu.

M o l i m o .

O Bog! kateri si nam v prečudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, prosimo te, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje krvi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo, kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Za papeža, škofa in cesarja.

Vsegamogočni, večni Bog! usmili se svojega služebnika našega papeža I. in vodi jih po poti večnega življenja, da bodo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želeli, in z vso močjo storili.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih! glej milostljivo na svojega služebnika našega škofa I., ki si jih pastirja naše I. škofije postavil; dodeli jim, da tistim, čez katere so postavljeni, z besedo in dejanjem k dobremu služijo, in tako s čredo, ki jim je izročena, večno življenje dosežejo.

O Bog, varuh vseh kraljestev, posebno pa Avstrijanskega cesarstva, podeli svojemu služebníku našemu cesarju I. svojo moč, s katero se sovražnik premaga, spoznati in častiti, da bodo, ker so po tvoji volji cesar postali, tudi v tvojem varstvu vselej mogočni.

Za vse potrebe krščanstva.

Vsegamogočni, večni Bog, nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vseh vernih kristijanov, za katere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Izveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal, in je tudi svojo drago kri na lesu sv. križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu Kristusu odvrni, milost-

ljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, draginjo, bolezni in žalostne revne čase.

Razsveti in potrdi v vsem dobrem duhovske in deželske oblastnike in gosposke, da nas bodo na vse to napeljali, kar zamore k tvoji božji časti, k našemu izveličanju in k miru in sreči vsega kerščanstva pripomagati.

Vsegamogočni, večni Bog! ki gospoduješ črez žive in mrtve, in se usmiliš vseh, katere iz vere in dobrih del za svoje spoznavaš, pohlevno te prosimo, da vsi, za katere smo se namenili te prositi, ki so pri življenji ali pa so se že iz tega sveta ločili, na prošnjo vseh tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo. Dodeli nam, Bog miru, pravo edinost v veri, brez vsega razdrtja in ločitve. Preobrni naša srca k pravi pokori in poboljšanju našega življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsej pravičnosti, da ti

bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenji in smrti prijetni in dopadljivi.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolene, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mrtve.

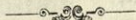
Tebi bodi vedno priporočeno, o Gospod, vse naše dejanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smrt. Daj nam tvojo milost tukaj uživati in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnem veselji in izveličanji hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod, nebeški Oče, po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in Odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

R. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

(Trikrat.)



Lavretanske litanije

(o praznikih Matere božje in o sobotah.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče iz nebes, vsegamogočni Bog,

Sin, vsega sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija,

Sveta mati božja,

Sveta devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti božje,

Mati prečista,

Mati brez vsega madeža,

Mati nedolžna,

Mati najsvetejša,

Mati ljubeznjiva,

Mati prečudežna,

} usmili se
nas!

} prosi za nas!

Mati našega Stvarnika,
 Mati našega Odrešenika,
 Devica najmodrejša,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Devica brez madeža spočeta,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Roža skrivnostna,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Škrinja miru in sprave,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja denica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristijanov,

prosi za nas!

Kraljica angeljev,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostolov,
 Kraljica mučencev,
 Kraljica spoznovalcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,

} prosí za nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemplješ,
 — prizanesi nam o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemplješ,
 — usliši nas o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemplješ,
 — usmili se nas o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

K presv. rešnjemu Telesu.

Molimo.

O Bog! kateri si nam v prečudež-
 nem zakramentu spomin svojega trp-
 ljenja zapustil, daj nam, te prosimo,
 svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje
 Krvi tako častiti, da sad tvojega odre-

šenja vedno v sebi čutimo, kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

K sveti devici, Materi božji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temuč nas vselej odreši vseh nevarnosti. O častitljiva in blažena devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas sveta božja porodnica.

R. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Milost svojo, o Gospod! te prosimo v naša srca vlij, da bomo, ki smo po angeljevem oznanjenji tvojega Sina Jezusa Kristusa včlovečenje spoznali, po njegovem trpljenji in križik časti vsta-

jenja pripeljani po tistem Gospodu našem, Jezusu Kristusu. Amen.

V. Prosi za nas sveti Jožef!

R. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Naj nam presvete tvoje matere ženina zasluženje pomaga, prosimo, o Gospod! da kar naša slabost ne more doseči, skoz njegove prošnje nam bode podeljeno, kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pozdrav Marije od binkošti do adventa.

Češčena si kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in naše upanje, bodi češčena. K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Obrni tedaj, o naša besednica, svoje milostljive oči v nas, in po tem revnem življenji nam pokaži Jezusa blaženi sad tvojega telesa; o usmiljena, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija.

V. Prosi za nas, sveta božja porodnica.

Ry. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Vsegamogočni, večni Bog! ki si telo in dušo prečiste Device matere Marije, da bi vredno prebivališče za tvojega Sina biti zaslužila, s pripomočjo svetega Duha pripravil: daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njeni milostljivi prošnji od vseh prihodnjih nadlog in od večne smrti rešeni.

Molitev za vse potrebe.

Ponižno te prosimo, o Gospod! razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere, ljube Device Marije in vseh svojih svetnikov nas, svoje služebnike, naše dobrotnike in naše pohištvo, v vsi svetosti; tudi očisti vso našo žlahto in prijatelje od hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje; odvrni

vidne in nevidne sovražnike; odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino; dodeli milost našim prijateljem; obvaruj to faro z vsemi, ki v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa in prevelike vode, in milostljivo dodeli vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvarji našega papeža I., našega škofa I., in našo duhovno gosposko, našega cesarja I., in vse krščansko ljudstvo vse nadloge in vsega hudega. In tvoj sveti blagoslov pridi iz nebes sem doli na nas in vselej pri nas ostani. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha. Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

R. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

(Trikrat.)

Litanije.

najsvetejšega imena Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Jezus, Sin živega Boga,

Jezus, Sin prečiste Device Marije,

Jezus, najmogočnejši,

Jezus, najmočnejši,

Jezus, najpopolnejši,

Jezus, najčastitljivši,

Jezus, najčudovitnejši,

Jezus, najveselejši,

Jezus, najljubeznjivši,

Jezus, čistejši kakor solnce,

Jezus, lepši kakor luna,

usmili se nas!

Jezus, svetlejši kakor zvezde,
 Jezus, vse časti vredni,
 Jezus, najpobožnejši,
 Jezus, najubožnejši,
 Jezus, najkrotkejši,
 Jezus, najpotrpežljivši,
 Jezus, najčistejši,
 Jezus, prijatelj čednosti,
 Jezus, prijatelj miru,
 Jezus, naša ljubezen,
 Jezus, začetnik življenja,
 Jezus, izgled čednosti,
 Jezus, ljubitelj duš,
 Jezus, naše pribežališče,
 Jezus, oče ubogih,
 Jezus, tolažnik žalostnih,
 Jezus, bogatstvo vernih,
 Jezus, bramba popolnosti,
 Jezus, dobri pastir,
 Jezus, prava luč,
 Jezus, večna modrost,
 Jezus, neskončna dobrota,
 Jezus, pot, resnica in življenje naše,
 Jezus, veselje angeljev,
 Jezus, razsvetljevalec prerokov,
 Jezus, mojster apostolov,

usmili se nas!

Jezus, učenik evangelistov,
 Jezus, moč mučencev,
 Jezus, svetloba spoznovalcev,
 Jezus, ženin čistih duš,
 Jezus, krona vseh svetnikov,
 Bodi nam milostljiv, prizanesi nam o
 Jezus!

usmili se
 nas!

Bodi nam milostljiv, prizanesi nam o
 Jezus!

Vsega hudega,

Vsega greha,

Svoje jeze,

Skušnjav hudičevih,

Duha nečistosti,

Grešnih priložnosti,

Prelomljenja svojih zapovedi,

Večne smrti,

Po skrivnosti svojega svetega včlo-

večenja,

Po svojem prihodu,

Po svojem rojstvu,

Po svojem obrezovanji,

Po svojih bolečinah,

Po svojem bičevanji,

Po svoji smrti in svojem pokopu,

Po svojem svetem vstajenji,

reši nas, o Jezus!

Po svojem čudežnem vnebohodu,	}	reši
Po svoji nebeški časti,		nas,
Po prošnji svoje najljubeznjivše matere,		o
Po prošnji vseh svojih svetnikov,	}	Jezus!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemplješ,
— prizanesi nam, o Jezus!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemplješ,
— usliši nas, o Jezus!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemplješ,
— usmili se nas, o Jezus!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

M o l i t e v .

O Bog, kateri si svojega edinorojenega Sina za Izveličarja človeškega rodú namenil, in ga Jezusa imenovati ukazal, dodeli milostljivo, da, kateri njegovo sveto ime na zemlji častimo, svoja imena najdemo v nebesih v bukvah izvoljenih zapisana in se obličja Jezusovega večno veselimo, po ravno

tistem Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.



Sveti križev pot.

Začni, prosimo, o Gospod! s svojim Duhom naša dejanja in spremljaj jih s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in dela vselej s teboj začnejo in s teboj začete v tebi končajo. Po Jezusu Kristusu Gospodu našem. Amen.

Darovanje.

O moj dobrotljivi Jezus! ljubim te iz celega srca in čez vse, ker si ti večna dobrota in neskončna milost. Žal mi je iz celega srca, da sem tebe, o največa dobrota! kedaj žalil. Le-ta križev pot tebi darujem k časti tistega pretežavnega pota, katerega si ti za me ubogega grešnika storil. Želim vse tiste odpustke zadobiti, ki so od cerkve za obiskanje svetega križevega pota podeljeni, in hočem v ta namen moliti, ki je k temu koncu potreben. Prosim te,

o Jezus, daj mi po tem križevem potu v tem življenji svojo milost in v prihodnjem večno veselje zadobiti. Amen.

Prvi štacijon.

Jezus je k smrti obsojen.

V. Molimo te Kriste, in te hvalimo!

R. Ker si na svojem svetem križu svet odrešil.

Premisli prečudno ponižnost svojega nedolžnega Jezusa, s katero je krivično sodbo brez vsega izgovarjanja poslušal in sprejel. Tvoji grehi so tiste krivične in lažnjive priče, katere so sodbe podpisale. Hudoba tvojega jezika, s katero si se večkrat črez Boga in svojega bližnjega pregrešil, je sodnika oslepila, da je nedolžnega Jezusa k smrti obsodil. Obrni se tedaj k njemu, jokaj in zdihuj bolj s srcem, kakor z ustmi ter reci:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako neizmerna je tvoja ljubezen proti meni,

ubogemu grešniku. Boš tedaj za svojo hudobno stvar ječo, grozovitno vezanje, vklepanje in tepenje trpel in se še celo tako strašno umoriti dal!

Oh to je črez zadosti, da rani moje srce in da objokujem vse pregrehe, katere sem s svojim jezikom doprinesel objokujem jih tedaj in kličem k tebi:

O moj Jezus! usmiljenja prosim: usmiljenja in milosti, o Jezus!

Oče naš ... Češčena si Marija ... Čast bodi Bog Očetu ...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas o Gospod!

Drugi štacijon.

Jezus vzeme križ na svoje rame.

V. Molimo te Kriste, in te hvalimo!

R. Ker si na svojem svetem križu svet odrešil.

Premisli, s kakošnim veseljem in kako radovoljnim srcem dobrotljivi Jezus križ objeme, in kako potrpežljivo tepenje in suvanje divjega ljudstva pre-

nese. Ti pa poln nevolje in nepotrpežljivosti bežiš pred križem, kolikor je mogoče! Kaj ne veš, da brez križa ni mogoče nebeškega veselja zadobiti! Oh objokaj svojo slepoto ter se obrni k svojemu Gospodu in zdihuj rekoč:

Ne tebi, o Jezus! ampak meni se spodobi ta križ!

O težki križ, katerega so ti moji grehi naložili!

O ljubeznjivi Jezus! dodeli mi svojo milost in moč, vse križe voljno sprejeti, katere sem si s svojimi grehi zaslužil. Stori, da bom svoj križ voljno objel in se tako od sveta ločil. Daj mi tako ljubezen do križa, da bom vselej s tvojo služebnico, sv. Terezijo, želel trpeti ali umreti, umreti ali trpeti.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas . . .

Tretji štacijon.

Jezus pade prvokrat pod križem.

V. Molimo te, Kriste, in te hvalimo!

Ry. Ker si na svojem svetem križu svet odrešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus zavoljo toliko prelite krvi ves slab na tla pade. Oh, kako ga s pestmi bijejo, z nogami pehajo in sem ter tje suvajo: in vendar nobene nevolje ni iz njegovih ust slišati. Ti si pa ves nevoljen, ako le kak majhen križ občutiš, ako le eno krivo besedo slišiš. Oh, odpovej se svoji nepotrpežljivosti, prevzetnosti in napuhu in vzdihni k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! poglej, zavržen grešnik ležim pred tvojimi nogami. Oh kolikokrat in v kake velike grehe sem padel! Kolikokrat se v globočino hudobije vgreznol! O Jezus! stegni svoje rame in podaj mi svojo roko. Pomoč o Jezus! pomoči od tebe iščem, da bi ves čas svojega življenja v noben smrten greh več ne padel, in tako o smrtni uri izveličanja upati zamogel.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . . Usmili se . . .

Četrta štacija.

Jezus sreča svojo žalostno mater.

V. Molimo te, Kriste, in te hvalimo!

R. Ker si na svojem svetem križu svet odrešil.

Oh, kako veliko žalost in bolečino je občutilo srce Jezusa : s kakošno grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno srce Marije, ko sta se srečala : Poslušaj, o nehvaležna duša! „Kaj ti je storil moj Sin?“ kliče k tebi Marija. „Kaj ti je storila moja mati?“ te vpraša Jezus. „Oh zapusti že vendar enkrat svoje pregrehe, zavoljo katerih midva toliko žalost in muko (martro) trpiva.“ O grešnik, kaj praviš na to? Vzdiхни v svojem srci ter reci:

O božji Sin Marije, o presveta mati mojega ljubeznjivega Jezusa, ves spokorjen in ponižan ležim pred vajinimi nogami. Jaz sem tisti izdajalec, z mojimi grehi sem ostril meč, ki je vajino srce ranil. Oh, greva me iz srca; prosim vaju, odpustita mi. Milost, o

Jezus! milost o Marija! Po vajini preveliki milosti mi podelita to milost, da ne bom nikdar več grešil, ampak da bom vajino grenko trpljenje in žalost noč in den premišljeval in objokoval.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . . Usmili se . . .

Peti štacijon.

Simon pomaga Jezusu križ nositi.

V. Molimo te Kriste, in te hvalimo!

R. Ker si na svojem svetem križu svet odrešil.

Spomni se, da si ti tisti Simon, ki je nečimernosti tega sveta in željam svojega mesa ves vdan. Svoje križe, ne iz ljubezni do Jezusa, ampak ker se jih iznebiti ne moreš, z veliko nevoljo nosiš. Oh, vzbudi enkrat svoje srce in usmili se svojega tako obloženega Izveličarja . . . Objemi radovoljno vse križe, katere ti bo tvoj ljubeznjivi Oče poslal; skleni ne samo vse zopernosti

s potrpežljivostjo nositi, ampak se še tudi svojemu Bogu za tiste hvaležen skazati. Prosi pa in reci:

O ljubeznjivi Jezus! zahvalim se ti za premnoge priložnosti, katere mi daješ, da bi za-te trpeti in za-se kaj zaslužiti mogel. O moj Bog! daj mi milost vse, kar se mi v tem življenji težkega prigodi, s potrpežljivim srcem prenesti, in si s tem večno veselje zaslužiti. Stori o Jezus, da tukaj s teboj jočem in trpim, potem se pa v nebesih večno s teboj veselim.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . . Usmili se . . .

Šesti štacijon.

Veronika Jezusu potni prt poda.

V. Molimo te, Kriste, in te hvalimo!

Ry. Ker si na svojem svetem križu svet odrešil.

Poglej in premisli na tem prtu presveto obličje svojega usmiljenega Iz-

veličarja. Oh vendar ga ljubi, in s to ljubeznijo vtisni v svoje srce njegov obraz! Oh, kako srečen boš, ako boš z obrazom Jezusovim v svojem srci živel in z njim v večnost stopil. Da to milost zadobiš, se obrni k njemu in reci:

O moj žalostni Jezus! prosim te; vtisni v moje srce podobo svojega svetega obličja, da bom brez nehanja na tebe mislil, noč in den tvoje grenko trpljenje pred očmi imel in svoje grehe objokoval. O Jezus! s kruhom svojega trpljenja hočem svojo dušo sititi; moje oči bodo vedno solze črez moje grehe točile.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . . Usmili se . . .

Sedmi štacijon.

Jezus drugokrat pod križem pade.

V. Molimo te, Kriste, in te hvalimo!

R. Ker si na svojem svetem križu svet odrešil.

Premisli kako Jezus, tvoj Odrešenik in Gospod zopet na zemlji leži, ves slab od prevelikih bolečin in trpljenja, zaničevan od sovražnikov. Premisli, da je tvoja prevzetnost Jezusa potrla in ga na tla vrgla; tiste on prenesti ne more. Oh! zapusti enkrat svoj napuh, ne bodi več tako prevzetnega srca. Zgrevaj se, in skleni za naprej Jezusovo ponižnost posnemati. Reci ves zgrevan in spreobrnjen:

O nikdar zadosti hvaljeni Jezus! vidim sicer, da na zemlji stegnen ležiš, vendar te molim in častim, kakor svojega mogočnega, večnega Boga. Prosim te, poteri moj napuh, odvzemi od mojega srca vso prevzetnost, da bom svojo nečimernost spoznal, vse zasramovanje s tako tebi dopadljivo ponižnostjo sprejel, s tem pa srečo zadobil, tebi, ki na zemlji ležiš, pomagati, in enkrat v nebeškem kraljestvu povišan biti.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . . Usmili se . . .

Osmi štacijon.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

V. Molimo te, Kriste, in te hvalimo!

R. Ker si na svojem svetem križu svet odrešil.

Premisli in prevdari v svojem srci, kako zlo ti je potreba žalovati in jokati. Prvič zavoljo svojega ljubeznjivega Jezusa, ki zavoljo tebe toliko trpi. Drugič čez samega sebe, ki si še zmerom tako nehvaležen, da ne nehaš, njega žaliti. Kako moreš še trdovraten ostati, če premisliš, kaj on za te trpi? Poglej kako milostljiv in ljubeznjiv se Jezus žalostnim ženam skaže! Obrni se tudi ti k njemu z zaupanjem in reci z objokanim srcem:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako je mogoče, da se moje srce od žalosti ne raztopi! solze; o Jezus! prosim — solze prave pokore in prisrčnega usmiljenja, da bi z objokanimi očmi in z zgrevanim srcem tisto milost zabil, katero si žalostnim ženam skazal.

O Jezus, ne obrni od mene svojih milostljivih oči! Poglej z njimi mene ubogega grešnika, da bom tudi jaz tebe zadnjo uro, poln tolaženja, videti zamogel.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . . Usmili se . . .

Deveti štacija.

Jezus tretjokrat pod križem pade.

V. Molimo te, Kriste, in te hvalimo!

R. Ker si na svojem svetem križu svet odrešil.

Premisli, s kako veliko bolečino je Jezus že tretjokrat pod križem padel. Oh, kako vendar judje in ajdje to krotko ovčico, ko stekli volkovi tepejo, suvajo in sem ter tje po trdem kamenji vlačijo. Oh greh! kako hudoben si, da samega Sina božjega tako grozovitno mučiš! Grešnik, ali ne bo tvoj ves potrti in tako grozovitno mučeni Bog tvo-

jih solz vreden? Oh reči z žalostnim srcem:

Vsegamogočni Bog! ki nebo in zemljo z enim prstom držiš: kdo te je tako neusmiljeno na zemljo vrgel? Oh! nihče drugi, nego moje pregrehe, v katere tolikokrat padem. Od grehov ni jenjala moja hudobnost, in z njimi se množi tvoje trpljenje! Ali poglej, o Jezus, pri tvojih nogah sedaj ležim z zgrevanim srcem in trdno sklenem svoji hudobiji konec storiti; — v žalosti svojega duha ti obljubim: Nikdar več nočem grešiti, o moj Bog! nikdar več.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . . Usmili se . . .

Deseti štacijon.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

V. Molimo te, Kriste, in te hvalimo!

R. Ker si na svojem svetem križu svet odrešil.

Premisli, duša, kako Jezusa, ki

je zvonaj na svojem životu že ves ranjen, še znotraj z grenkim žolčem mučijo. Poglej, kako on nesramnost, nespodobnost in prevzetnost tvojega oblačila s svojo nagostjo plačuje in z žolčem tvojo požrešnost. Ali zamoreš svojega Jezusa brez usmiljenja pogledati? Oh! vrzi se k nogam svojega golega Jezusa in reci k njemu!

O žalostni Jezus! kako velik razloček je med teboj in med menoj: Ti si ves ranjen, poln grenkosti in s krvjo pokrit, jaz pa ves nečimeren, poln sladnosti in veselja, ali vsaj tak želim biti! Oh jaz nisem na pravem potu. O Jezus! spravi me ti na pravo stezo. Stori, da mi bodo vse nečimernosti tega sveta grenke in zoperne, in le hoja za teboj prijetna in sladka, da bom tako vreden s teboj večno veselje uživati.

— Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . . Usmili se . . .

Edenajsti štacijon.

Jezusa na križ pribijejo.

V. Molimo te, Kriste, in te hvalimo!

R. Ker si na svojem svetem križu svet odrešil.

Premisli neizrečeno bolečino, katero je tvoj dobrotljivi Jezus občutil, kedar so rabeljni njegovo meso, kite in žile z žreblji predrli. Oh, kako je to, da se tvoje srce od žalosti ne razpoči, ker vidiš, da tvoji grehi tako neusmiljeno tvojega Izveličarja mučijo?

Saj zdaj toči svoje solze obžaluj svoje grehe in reci:

O dobrotljivi zavoljo mene križani Jezus! vlij v moje srce sveti strah in gorečo ljubezen do tebe. In ker so moji grehi tisti žreblji, ki so tebe na križ pribili; stori skoz svojo milost, da bodo vse moje hude želje in občutki na tvoj križ pribiti, in tamkaj umorjeni, da jaz v življenji in v smrti s teboj križan, tudi v nebesih s teboj večno kraljevati zamorem.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast
bodi . . . Usmili se . . .

Dvanajsti štacijon.

Jezus na križ povišan umerje.

V. Molimo te, Kriste, in te hvalimo!

R. Ker si na svojem svetem križu svet odrešil.

Odpri tukaj svoje oči in premisli svojega na križ pribitega Jezusa. Pogledaj njegovo vse blede obličje. Poslušaj, kako odpuščenja prosi tistim, ki ga križajo in žalijo. Razbojniku obljubi nebeško kraljestvo, izroči svojo mater Janezu, priporoči svojo dušo nebeškemu Očetu zadnjič tudi umerje z nagneno glavo! Tako je tedaj umrl moj Jezus? Umrl je — umrl na križu zavoljo mene! O duša moja, kaj boš sedaj počela? Oh ne pojdi proč, kakor s ponižnim zgrevanim srcem. Objemi križ in vzdihni k Jezusu:

O moj ljubeznjivi Izveličar! Vem

in spoznam, da so moji grehi tisti rabeljni, ki so tebe tako neusmiljeno umorili. Nobene milosti nisem vreden, ker sem tebe križal!

Ali koliko tolaženja in upanja čuti moja duša, ko te slišim tudi za tiste prositi, ki so te križali! Kaj hočem tedaj za-te storiti, ker si ti toliko zame storil? Poglej, o Jezus! pripravljen in voljen sem, vsem odpustiti, ki so me kedaj razžalili. Odpustim, o moj Bog! zavoljo tvoje ljubezni vsem, jih iz srca objemem in njim želim vso dobroto skazati, zato pa tudi upam enkrat slišati: Denes boš z menoj v paradižu!

Oče naš . . . Češčena . . . Čast
bodi . . . Usmili se . . .

Trinajsti štacija.

Jezusa s križa vzemejo.

Ÿ. Molimo te, Kriste, in te hvalimo!

Ry. Ker si na svojem svetem križu svet odrešil.

Premisli, kako oster je bil meč, ki je srce žalostne Matere prebodel, kedar je svojega Sina mrtvega v svoje naročje dobila. Videla ga je vsega ranjenega in krvavega. Oh! kakošno žalost in bolečino je tedaj v svojem srcu občutila! Pa kakošen meč je bil tako oster, da je njeno srce prebodel? Oh greh je bil, kateri je Jezusu življenje vzela in srce Marije tako močno ranil. Objokaj sedaj hudobni greh, skleni svoje solze s solzami svoje žalostne Matere, in vzdihni k njej tako:

O Kraljica vseh mučenikov, kedaj bom vreden, prav zapopasti tvojo žalost in muko? kedaj bom milost zadobil, tisto vedno v svojem srcu nositi in s teboj trpeti? O velika Gospa? izprosi mi to milost, da bi jaz noč in den svoje grehe objokoval, ki so tebi toliko žalost naredili, da bom ves zgrevan v zaupanji in ljubezni do tvojega božjega Sina umrl, in po smrti s teboj večno živel.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast
bodi . . . Usmili se . . .

Štirinajsti štacijon.

Jezusa v grob položijo.

V. Molimo te, Kriste, in te hvalimo!

R. Ker si na svojem svetem križu svet odrešil.

Premisli tukaj žalovanje, zdihovanje in jokanje Magdalene, Janeza in drugih pobožnih duš, ko jim je Jezus vzet in v grob položen bil. Zlasti pa si k srcu vzemi težave in britko žalost Marije njegove matere, ko je iz naročja svojega ljubeznjivega Sina izgubila! V premišljevanji le-te njene žalosti in trpljenja se imaš resnično sramovati, da si pri obiskovanji križevega pota tako malo k usmiljenju genen bil. Oh obudi svoje srce vsaj zdaj pri zadnjem štacijonu, poljubi s spoštovanjem kamen božjega groba, položi v njega svoje srce, ter reci k svojemu mrtvemu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! ki se le-ta krvavi pot iz ljubezni do mene storil: častim te v grobu ležečega in te molim.

Želim te v srci zaprtega imeti, da bi s teboj sklenen, po tem križevem potu k novemu življenju vstal, in se v tvoji milosti iz tega sveta ločil. Po zasluženji tvojega trpljenja, katero sem premišljeval, mi milostljivo dodeli, da bo moja hrana na zadnjo uro tvoje presveto rešnje Telo; moje zadnje besede: Jezus, Marija, Jožef! da svoj zadnji zdihljej s tistim zdihljejem sklenem, s katerim si ti svoje sveto življenje sklenol: da tako v živi veri, trdnem zaupanji in goreči ljubezni s teboj in zavoljo tebe umrjem in potem s teboj vekomaj živim.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . . Usmili se . . .

M o l i t e v.

O nebeški Oče, večni Bog! s tisto ljubeznijo, s katero si svojega Sina Jezusa Kristusa na svet poslal, in s katero me je on s svojo britko muko in grenko smrtjo odrešil, ti darujem le-ta

križev pot, katerega sem s tvojo milostjo obiskal.

Sprejmi to pobožno premišljevanje tvojega svetega trpljenja k povišanju svoje časti in v zahvalo za vse meni in drugim dodeljene milosti, za odpuščanje grehov celega sveta, za pomoč vernim dušam, zlasti pa tistim, za katere sem tebe od začetka prosil. O milostljivi nebeški Oče! poglej obličje Kristusa, svojega Sina; usliši glas njegove svete Krvi in bodi milostljiv meni ubogemu grešniku. Amen.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . . Usmili se . . .



Opomini in molitve za bolnike.

V velikim pomanjkanji mešnikov se dostikrat izgodi, da bolniki več tednov brez duhovne pomoči v svojih bolečinah ležé in še celo brez duhovne pomoči umreti morajo. V tolažbo takih bolnikov in umirajočih je nekoliko prav kratkih molitev tukaj spisanih, katerih nekatere zna vsakdo, ki k bolniku pride, temu moliti. *)

O moj Jezus, Sin božji, verujem v tebe, večno resnico; upam v tebe neskončno usmiljenost; ljubim te o Jezus, svojo največi dobroto!

O Jezus, usmili se me po svoji veliki usmiljenosti. Oh odpusti mi moje grehe; obžalujem jih iz srca, ker sem te z njimi razžalil.

O dobrotljivi Jezus, ti si moje edino upanje, v tebe stavim vse svoje zaupanje; oh ne zavrzi me!

O moj Bog, moja največi dobrota,

*) Glej: „Pot v nebeško domačijo.“

ljubim te iz celega srca; oh da bi te bil vselej ljubil; da bi bil pred umrl, kakor sem tebe, svojega Boga razžalil!

O Jezus, Sin božji za mene si na križu neizrečene britkosti trpel; ne pripusti, da bi se tvoja prelita sveta kri nad meno ubogem grešnikom pogubila.

Oče nebeški zoper tebe sem grešil, oh ne zavrzi me, odpusti mi zavoljo Jezusa!

O moj Jezus, kedar prideš mene sodit, ne zavrzi me! Tvoja sveta kri operi mojo dušo vsih grehov. V tvoje svete rane izročim svojo dušo. Oh moj Gospod in moj Bog, vse lase moje glave si soštel, veš tudi število ur mojega trpljenja in veš, kako britke so; pa tvoja volja se izidi, kakor ti hočeš, kakor dolgo hočeš, kakor trdo in britko hočeš.

Vse trpim iz ljubezni do tebe, svojega Boga: sklenem s trpljenjem Jezusa, svojega odrešenika, v katerega upam, katerega ljubim. O sveto srce

Jezusovo, naj so ti izdihljeji mojega
 srca molitve. Križani Jezus, zapušče-
 nega in brez pomoči me vidiš, mene
 spokornega. Oh usmili se me, bodi mi
 milostljiv, bodi usmiljen in odpusti mi
 moje grehe. Bog, Oče nebeški usmili
 se me! Bog Sin Odrešenik sveta, usmili
 se me! Bog sveti Duh, usmili se me!
 O moj Jezus, poln zaupanja k tebi pri-
 bežim. Ti si moj Bog, moj Odrešenik,
 moj Izveličar! O križani Jezus, na
 tvojim Srcu hočem umreti, da po tvoji
 stranski rani v nebesa pridem. Gospod,
 hočem, kar ti hočeš, iz ljubezni do tebe
 živeti, iz ljubezni do tebe umreti. —
 Oh koliko ljudi je zdaj kakor jaz bo-
 lenih, in ki trpe, kar jaz trpim! O ko-
 liko jih bo takrat umrlo, ko bom jaz
 umrl. O koliko jih je morde že denes
 umrlo, ki zdaj večno v nebesih živé.
 O žalostna mati Jezusova, pomagaj mi!
 Usmiljena mati božja, prosi za me!
 Sveta Barbara, prosi za me! O vi svet-
 niki, katere vsakden čestim, I. I. pro-
 site za mene! O Jezus, Marija in Jožef,
 v vaše roke izročim svojo dušo! Jezus,

tebi živim, Jezus, tebi umrjem, Jezus, tvoj sem živ in mrtev!

Ljubi bolnik moj, bolezen tvoja ti bo v veliko zasluženje, če včasih podoba križanega Jezusa v roko vzemeš, jo poljubiš in z čutom obžalovanja svojih grehov na svoje srce pritisneš in samo v mislih rečeš:

O moj Jezus, bodi mi milostljiv in odpusti mi moje grehe.

Ali pa vpri samo oči v križanega Jezusa in skleni svoje trpljenje z Jezusovim trpljenjem. Sej Bog ve, katera trpljenja ti je naklonil: nič ne trpiš zastoj, obilno plačilo boš prejel za svoje trpljenje, če si le misliš:

O moj Izveličar, tebi darujem svoje bolečine. Tepi me tukaj, pa zanesi mi v večnosti.

Če te glava boli, preišluj s trnjem prebodeno glavo Jezusovo; glej, kako je trnje njegovo glavo do kosti prebodlo, in misli si:

To je Jezus zavoljo mojih grehov trpel. Na križu je visel, jez pa ležim na mehki postelji. Nedolžno je trpel, jez trpim, se pokoriti. O gospod vse iz ljubezni do tebe!

Če si žejen, misli:

Tudi moj Odrešenik je umirajoč na križu klical: „Žejen sem.“ Pa vendar je bil Sin božji in je iz gole ljubezni do nas grešnikov toliko trpel.

Če je tvoje zdravilo grenko, če te težko stane, ga jemati, obrni svoje oči v Kristusa in misli:

Mojemu Jezusu so, ko je umiral žolča v usta dali. — In jez grešnik bi se branil grenko zdravilo požirati? O moj Bog, odpusti mi grehe, ki sem jih v nezmernosti storil.

Če ne moreš dihati, poglej na križanega Jezusa in misli:

Mojemu Jezusu na križu je bilo tudi težavno, ko je klical: „Moj Bog, zakaj si me zapustil!“ — Oh Jezus, ne zapusti me ubozega grešnika!

Če težko ležiš na postelji, če je tvoj hrbet morde senjast in te tvoje rane pečejo in bodejo, o takrat glej prav dolgo križanega Jezusa, zakaj tako ranjen si podoben Odrešeniku. Daruj svoje bolečine Bogu in misli:

O moj Izveličar, nedolžen si bil in si vendar z vsem ranjenim hrbtom na trdem križu ležal. Grešil sem in v

pokoro za svoje grehe hočem voljno trpeti. Svoje bolečine sklenem s tvojimi bolečinami in prosim, o Jezus, vzemi milostljivo ta dar.

Če si otekel in se ne moreš ne z rokami ne z nogami gibati, ti bodi tudi križani Jezus tolažba. Njegove svete noge in roke so bile z velikimi železnimi žebli na križ pribite. Nekdaj v svojih zdravih dnevih si Jezusa le na križu pogledoval, pa nisi z njim trpel; zdaj pa, ko v bolečinah bolen ležiš, zdaj visiš sam z Jezusom na križu. O poljubi roko, ki te tukaj tepe, da ti v večnosti prizanesti zamore. — Če še kaj tvojo dušo teži, ko ti je mešnik v Jezusovim imenu tvoje grehe odpustil, obrni koj svoje oči na križanega Jezusa, in reci v svojem srcu:

O Jezus, v tvojo usmiljenost zaupam. V moje srce vidiš in vidiš obžalovanje mojih grehov. V tebe zaupam; zakaj tvoja usmiljenost je večji, veliko večji, kakor moji grehi biti zamorejo. Zato zaupam v tebe o Gospod!

Spomni se tudi, da je razbojnik, ki je bil štric Jezusa križan, še le v poslednjih urah svojega življenja začel se spreobračati in grehe obžalovati, in da je vendar Izveličar njegovi duši tolažbo dal, rekoč: „Še denes boš pri meni v kraljestvu mojega Očeta.“

Tudi tebi vidi Bog v srce, tudi tvoje obžalovanje grehov sliši, dasiravno si tako slab, da tvoja usta ne zamorejo glasne besede izgovoriti. — Vpokoji se in trdno zaupaj v božjo milost. — Vrzi vse svoje grehe in vse, kar ti dušo teži, v sveto kri Jezusovo, ki je tako draga, da bi ena sama kapljica tisoč svetov rešiti zamogla. — In nazadnje mora tebi, ljubi bolnik, den, v katerem poslednje sveto obhajilo prejmeš, prav praznik biti. — Glej le na križanega Jezusa, in mogoče ti je, Boga hvaliti in moliti, če tudi besede ne govoriš. Že tvoje težko sopenje, vtripanje tvojega srca in žil je molitev, katero Bog sliši in vidi. — Den tvojega obhajila je den blagra, je sklenjenje s tvojim Bogom, je začetek tvojega večnega izveličanja. — Denes moraš pa še bolj pogostoma na križanega Jezusa pogledovati in misliti:

O kako je meni srečnemu zdaj tako lahko pri srcu, z Bogom sem spravljen, spravljen s svojim bližnjim! Po mešniku sem odvezan od vseh svojih grehov, v imenu Boga Očeta in Sina in svetega Duha mi je moje grehe odpustil. O kako sem srečen po svetih zakramentih, po Jezusu, ki je v moje srce prišel: Čast, hvala in zahvala bodi mojemu Bogu za ljubezen in milost, ki

mi jo je denes dodelil. Tako, kakor je Peter, kakor Magdalena, kakor spokorni razbojnik na križu, ja, kakor je tisoč grešnikov milost zadobilo, sem tudi jez zdaj milost zadobil, in sem zdaj otrok božji, deležen nebes.

Če, ljubi bolnik, zavoljo prevelike slabosti omedliš, in se nič ne zaveš, tako da te tvoji prijatelji mrtvega mislijo, dokler ne daš znamenja življenja od sebe, ne bodi maloveren, glej vedno na križanega Jezusa in misli si, da svoje roke po Odrešeniku steguješ, ki te čaka; misli tukaj:

Kakor sem se zdaj iz te omedlevce prebudil, se bom tudi še iz večje omedlevce prebudil, ki se smrt imenuje. — Takrat bom pa Boga vidil; duše izvoljenih bom vidil mi naproti hiteti, ki bodo veselo klicale: Blagor tebi, izvoljeni, s svojo vero v Jezusa si premagal! Vse v večji čast nebeškega Očeta in njegovega Sina, našega Odrešenika v edinosti svetega Duha! Amen.

Različne molitve,

ki se bolnikom molijo.

Če bolnik prav ne zamore razločno moliti, pa vendar zamore k Bogu zdihovati.

Glej, moj Bog, moj život je poln bolečin, ki si jih za mene na križu trpel. V tvojih pet svetih ran vtopim vse svoje bolečine in sklenem s tvojim britkim trpljenjem na križu. Kakor si ti, o Jezus, vse svoje bolečine nebeškemu Očetu daroval, tako hočem tudi jez s tvojo milostjo močen, svojo bolezen voljno trpeti.

Kakor si ti, o Jezus, svojega nebeškega Očeta za tebi naklonjeno trpljenje zahvalil, tako tudi jez nebeškega Očeta za meni poslano bolezen zahvalim. Kakor si ti o Jezus, svoje trpljenje v izbrisanje grehov celega sveta vzel, tako ga vzemem tudi jez za svoje mnoge grehe.

O nebeški Oče, naj ti dopade moja voljnost v mojem trpljenji, in vzemi jo v svojo čast.

O Jezus Kristus, skleni moje trp-

ljenje s svojim britkim trpljenjem na križu in daruj ga nebeškemu Očetu v njegovo sveto dopadenje.

O sveti Duh, daj mi svojo božjo milost, da to bolezen voljno trpim. O sveta Marija, mati božja, ker vem da si s svojim križanim Sinom v njegovih prebritkih bolečinah tako silno trpela, imam zaupanje, da boš moje zdihljeje uslišala in svojega božjega Sina za mene prosila, da mi bo do moje smrti potrpežljivost in tolažbo dodelil.

O moj sveti angelj varuh, čuj in vari me hudih skušnjav in ne zapusti me v uri moje smrti!

O svetniki božji, posebno vi moji sveti pomočniki, prosite za mene, da mi je dobrotljivi Bog milostljiv in usmiljen!

Molitve,

ki se bolniku molijo, kedar se zdi, da se smrt bliža.

Vera.

Moj Bog in moje vse, verujem v

tebe, pomnoži mojo vero! — Jezus, moj Gospod in Odrešenik verujem v tebe! Verujem, da si moj Izveličar in Odrešenik v nebesih, kjer nam tudi mesto pripravljaš; tam v tvojem veličastvu te bom vidil in večno hvalil.

Verujem in spoznam, kar katoliška cerkev veruje in uči, v tej veri hočem živeti in umreti.

Verujem v Boga Očeta, ki me je vstvaril; verujem v Jezusa Kristusa, ki me je s svojo krvjo odrešil; verujem v svetega Duha, ki me posvečuje. Daj mi o Bog, milost da v pravi veri in s čisto vestjo brez vsega greha umrjem!

Upanje.

V tebe upam, o Gospod, ne daj mi zastonj upati! Usmili se me o Oče usmiljenja in Bog tolažbe! — Usmili se me, zakaj v tebe zaupa moja duša. Gospod je moj pomočnik in moj varuh; v njega zaupa moje srce in pomagal mi bo.

Besednika imamo pri nebeškem Očetu, Jezusa Kristusa, ki je sprava

za naše grehe in za grehe celega sveta.

Kakor se Oče usmili svojih otrok tako se usmili Gospod tistih, ki se ga bojé in njegove zapovedi spolnjujejo; saj ve, da smo slabe stvari. — Kakor resnično živim (govori Gospod) ne želim smrti grešniku, ampak da se spokori in živi. Pridite k meni vsi (govori Jezus) ki ste trudni in obloženi, oživil vas bom. — Zakaj si maloverna moja duša. Upaj v Gospoda, izveličal te bo ker v njega zaupaš. — Ja v njega trdno zaupaj in deželo izvoljenih boš posedla in nebesa v delež dobila.

Hrepenenje po Bogu in po nebesih.

O Gospod, dobrotljivi Bog, želim in hrepenim umreti in pri Jezusu biti.

Kakor jelen hrepeni po mrzli vodi, tako hrepeni moja duša po tebi moj Bog in Izveličar. Moja duša je žejna tebe, o Bog, zelo hrepenim po tebi! Oh moj Bog, pelji mojo dušo iz ječe tega življenja, da tvoje ime hvali v nebeški domačiji.

Ljubezen.

Ljubimo Gospoda iz celega srca,

ker nas je on pred ljubil! — Moja ljubezen je križani Jezus, kateri me je ljubil in se je za mene daroval.

O da bi bil iz celega srca in iz cele moči tebe samega ljubil! — O božja ljubezen, ki vedno gori in nikoli ne ugasne, ogrej me, unemi me, užgi v meni ogenj ljubezni!

O Jezus, ljubim te, ker si ti mene ljubil. Ljubim te, ker si vse ljubezni vreden. Ljubim te črez vse in pred vsem, ker si ti moj Gospod, moj kralj, moje vse, moja edina narveči dobrota!

Grevenga.

O Gospod, bodi mi ubogemu grešniku milostljiv. Usmili se me po svoji veliki usmiljenosti in po velikosti svoje milosti izbriši moje grehe! — Oče, grešil sem zoper tebe in zoper nebesa! Nisem vreden tvoj otrok imenovan biti.

O Gospod, prosim te: odvzemi mi dolg mojih grehov. Vse svoje grehe obžaljujem iz globočine svojega srca in želim, da bi ne bil nikoli grešil.

O, ko bi bilo mogoče, vse zopet poravnati; rad bi to storil! O moj Jezus, moj Odrešenik, moj Izveličar samo ti mi moreš pomagati; pomagati in grehe odvzeti mi moreš po svojem neskončnem zasluženju, po svojem trpljenju in po svoji smrti na križu. Operi me s svojo krvjo in očisti me vseh grehov.

Dejanje potrpežljivosti in vdanosti v božjo voljo.

Kogar Gospod ljubi, ga tepe. Duša moja, trpi bolečino in potrpi; zakaj zlato in srebro se v ognju čisti, ljudje pa, ki so Bogu prijetni, v peči nadlog. Dalječ od mene bodi, se s čem družim hvaliti, kakor s Kristusovim križem.

Vsa trpljenja sveta se ne dajo meriti z veličastvom, ki se bo nad nami razodelo. Če s Kristusom trpimo, bomo tudi z njim poveličani. Kakor Gospodu dopade, tako se izgodi z menoj. Ime gospodovo bodi hvaljeno. -- Oče, tvoja volja se izidi, kakor v nebesih tako na

zemlji. Ako smo od tvoje roke dobroto prejeli, zakaj bi tudi britkosti ne vzeli?

Želje po svetem obhajilu.

Neskončno usmiljeni Bog, konec mojega življenja na zemlji se bliža, tvoja presveta volja se izidi, moje srce je pripravljeno. Pa kaj čem brez tebe, ker si pot, resnica in življenje! Brez tebe bi se večno pogubil.

Pridi tedaj, o usmiljeni Jezus, preden umrjem. Pridi in stori me trdnega s svojim presvetim mesom in s svojo presveto krvjo, da s pomočjo te angeljske jedi v nebeško svetlobo pridem. Tako kakor jelen hrepeni po studencu in ga išče, tako išče moja duša s hrepenenjem tebe, moj Bog, živi studenec vsega dobrega! Tebe želim, o Jezus, pravo velikonočno Jagnje vžiti, preden umrjem.

Pridi, o preljubi Jezus, pridi in obišči moje srce, ki ničesar bolj goreče ne želi, kakor tebe imeti. Skleni se tedaj z menoj in ostani pri meni, da po tebi močen, strah smrti premagam. Pridi,

o Jezus, in pelji me k nebeški večerji v kraljestvo svojega Očeta! Pripravi mi tam stanovanje, kakor si nam obljubil, da sem večno, kjer si ti, in te večno hvalim z Očetom in svetim Duhom. Amen.

Molitev.

potem, ko je bolenik sveto obhajilo prejel.

Obudi živo vero v Jezusovo pričejočnost in zahvali se mu za vse telesne in dušne dobrate.

O moj predragi Jezus, kako srečnega in poveličanega se čutim zdaj; zdaj imam vse, da svojo pozemeljsko pot srečno končam; zakaj tebe imam, ki si pot, resnica in življenje.

Ti o Jezus, si nam nebesa odklenil; ti si pot in pelješ gotovo v nebeško domačijo. Ti si resnica in razsvetliš temo in senco smrti. Ti si življenje, ki me v večno življenje pelje. Še celo v prebritki smrtni uri si pri meni, si moj pomočnik, moj varh.

O Jezus, Izveličar moje duše, ki si ta presveti zakrament v spomin svojega trpljenja in britke smrti, ja v spomin svoje

ljubezni do nas vpostavil, ne prepusti, da bi se cena tvojega trpljenja nad mano zgubila. Ki vse grehe izbrišeš, očisti me vseh grehov, ki sem jih vedoma in nevedoma storil, da ves čist pred tebe pridem.

Jezus Kristus, živi nebeški kruh daj mi moč na poti v nebeško domačijo; podpiraj mojo slabost s svojo milostjo, da v poslednjem bojevanji ne omagam, da moja vera ne opeša, moje upanje ne upade in moja ljubezen ne ugasne. O moj ljubeznjivi Izveličar, naj mi bo tvoje presveto meso in tvoja presveta kri popotnica, zastava mojega večnega izveličanja! O Gospod, daj mi, svojemu služebniku, v miru iti, zakaj moje srce te je prijelo. Blagoslovi me, o Jezus; zakaj od tebe blagoslovljen bom srečno umrl. Ti o Jezus, si moje življenje, in smrt je moj dobiček!

O Jezus, moja ljubezen, moj Bog, moje želje, moje vse! — Duša Kristusova, posveti me! i. t. d.

Poslednji zdihljeji umirajočega.

K tebi molim, o usmiljeni Bog!

V tebe verujem, večna resnica! V tebe upam, neskončno usmiljenje. Tebe ljubim, neskončna dobrota! Iz ljubezni do tebe, o Jezus, rad umrjem, ki si iz ljubezni do nas umrl. Iz ljubezni do tebe, o neskončno dobrotljivi Bog mi je žal, da sem te kedaj razžalil.

O Jezus, v kratkem bom pred tvojim sodnim sedežem stal; ne pomni mojih grehov, temveč glej na mojo grevengo in usmili se me!

O Jezus moj Odrešenik, bodi mi milostljiv!

O Jezus tebi živim, tebi umrjem, tvoj sem živ in mrtev.

V tvoje roke, o Jezus, izročim svojo dušo!

Rad umrjem, o Jezus, ko vidim tebe v tvoji svitlosti.

O Marija, skaži se mi mater! Ne zapusti me v moji nar večji sili. O lepe nebesa, moja večna domovina, kedaj te bodem vidil?

Moj Bog in moje vse!

Vse rad izgubim, če le tebe, svojega Boga, dobim!

O moj Bog, imej usmiljenje z meno zavoljo Jezusa, ki je za mene svojo kri preлил!

Vse rad trpim tebe, svojega Boga ljubiti večno!

Usmili se, o Jezus, svojega služebnika katerega si s svojo drago krvjo odkupil!

Oh moj Jezus, tebe viditi, je moja nar večja želja!

Jezus tebi izročim svojo dušo, katero si odrešil!

Sveti arhangelj Mihael, vojskuj se za mene! Sveti Jožef pomagaj mi! Sveti angelj varh, ne zapusti me! Vsi svetniki božji, bodite mi pomožni in prosite za mene!

O Jezus umrjem v zaupanji v tvoje neskončno zasluženje!

O Jezus, iz celega srca obžalujem svoje grehe!

O Jezus, usmili se me in vzemi milostljivo mojo dušo.

Pridi, o Jezus, reši me iz moje sile! Pridi, o Jezus, daj mi moč na mojem potu v večnost!

Pridi, o Jezus in pelji me v večno kraljestvo.

O Jezus, Marija in Jožef, pomagajte mi in ohranite mojo dušo, da zamorem z vami Boga hvaliti!

Umreti hočem, o Jezus, v pokoro za svoje grehe.

Jezus, verujem v tebe! Jezus, upam v tebe! Jezus, ljubim te čez vse!

Jezus, bodi mi vbogemu grešniku milostljiv! V tvoje roke izročim svojo dušo!

Jezus, Marija in Jožef, pomagajte mi v poslednji uri mojega življenja!

Molitev

k Jezusovemu srcu s skrivnostjo trnjeve krone.

Bodi češčeno, o božje srce Jezusovo, v presvetem zakramentu altarja! Opomnimo te zaničevanja, ki si ga trpel, ko je bila tvoja narsvetejša glava v narvečo nečast in zaničevanje njene božje in človeške nature, s tolikimi ostrimi trni prebodena in kronana, in ki tudi sedaj še toliko krivice, zaničevanja

in preklinjanja od pravovernih in ne-vernih trpeti mora, daj meni in vsem svojim častivcem tako gorečnost, da vse nečasti in razžaljenja, ki se ti je povsod tolikanj dela, z vso skrbnostjo in z vsem čuvanjem ne samo oviramo in popravljamo, ampak je s ponovljenim duhom in z gorečo pobožnostjo veliko domestimo.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Očetu i. t. d.

Molitev.

k Jezusovemu srcu, s skrivnostjo križa.

Bodi češčeno, o božje srce Jezusovo, v presvetem zakramentu [altarja! Opomenim te tiste ljubezni, ki si jo na križu za nas imel; tiste voljnosti, s katero si toliko zaničevanja in preklinjanja trpel; vseh britkosti in smrtnih marter, katere si do poslednjega zdihljeja tako bitko občutil; in te prosim zato goreče, daj vsem častivcem svojega svetega srca resnično obžalovanje vseh grehov, potrpežljivost v trpljenji, tolažbe polno upanje večnega izveličanja v smrti, da, kakor življenje svoje srce

s tvojim sklenemo, tudi v smrti z njim sklenjeni ostanemo.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Očetu i. t. d.

Molitev.

k Jezusovemu srcu, s skrivnostjo odprte rane.

Bodi češčeno, o božje srce Jezusovo, v presvetem zakramentu altarja! Opomnim te izveličajoče rane, ki si jo prostovoljno zavoljo naših grehov s sulico vojaka prejel, ko je neskončna ljubezen tvojo sveto stran odprla in tvojo presveto stran prebodla. Češčena bodi voda, ki je v izbrisanje naših grehov iz nje tekla; naj mi bo sveti vir, izveličajoče jezero, v katerem se vseh svojih grehov očistim. O presladki Jezus, pokaži na den sodbe to drago rano svojemu nebeškemu Očetu za vse grehe, ki sem jih kedaj s svojim grešnim srcem storil.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Očetu i. t. d.

Hvaljeno, češčeno in poveličano

bodi božje srce Jezusovo v presvetem zakramentu altarja, zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Zdihljeji ljubezni

k svetemu srcu Jezusovemu.

O usmiljeni Jezus, usliši me!

Milost tvojega srca spreobrne me!

Svitlost tvojega srca razsvetli me!

Bolečina tvojega srca raztri me!

Rana tvojega srca presuni me!

Kri tvojega srca spravi me!

Voda tvojega srca očisti me!

Zasluzenje tvojega srca posveti me!

Usmiljenje tvojega srca zakleni me!

Duh tvojega srca oživi me!

Ogenj tvojega srca ogrej me!

Plamen tvojega srca vnemi me!

Ljubezen tvojega srca razveseli me!

Milost tvojega srca povzdigni me!

Pogled tvojega srca spremeni me!

Veselje tvojega srca izveličaj me!

Posestvo tvojega srca nasiti me!

V srcu tvojem, o Jezus živim in umrjem!

Svoje srce dam tvojemu in ljubim te!

O sladko srce, osreči me —

Tukaj časno in tam večno! Amen.



Pe smi.

Mešne pesmi.

Vstop.

Pred Bogom pokleknimo,
 Povzdignimo sree!
 V nebesa zdaj pošljimo
 Vse misli in želje:
 Ta dar presvete meše
 Sprejmi od nas, o Bog!
 Naj 'zbríše grehe naše,
 Nas var'je vseh nadlog.

Mi grešniki spoznamo,
 Žalili smo Boga!
 Oh, težko vest imamo,
 Pokoja nam ne da!
 Marija, vsi svetniki!
 Pomoči pros'mo vas!
 Smo grešniki veliki —
 O Kriste, usmili se nas!

Slava.

Bogu bod' čast in hvala!
 Na zemlji mir ljudem,
 K' je milost Božja dala
 Rešenje vsem stvarcem.
 Bog, hvalo ti pojemo,
 Prišel si greh odvzet:
 Ti slavo, čast dajemo,
 Ker sam, o Bog, si svet.

Evangelij.

Bog sam nam oznanjuje
 V življenje srečno pot,
 Temoto razsvetljuje,
 Nas var'je grešnih zmot.
 Kristjani, poslušajmo,
 Kar Jezus nas uči;
 Po njem se vsi ravnajmo
 On 'zglede nam deli.

Vera.

Jaz ver'jem, Bog nebeški!
 Da Ti si stvarnik moj;
 Odrešil rod človeški
 Je sin edini tvoj;
 Svet' Duh pri nas prebiva,
 Nam učenik poslan;
 Pomoč njegovo vživa
 Na zemlji vsak kristjan.

Kar si, o Bog, oznanil,
 Kar je Tvoj Sin učil,
 V katolški cerkvi hranil,
 K'je za-njo kri preлил,
 To ver'jem vse resnično;
 Le, Bog, pomoč, mi daj,
 Živeti tud' pravično,
 Da pridem v sveti raj.

Darovanje.

Sprejmi, Bog Oče večni!
 Za nas prečisti dar,
 K' ga grešniki nesrečni
 Damo na tvoj altar,
 Za svoje hudobije
 In celega sveta,
 Da nam jih čisto 'zmije,
 Nam tvojo milost da.

V ponižnosti pošljimo
 Ta sveti dar v nebo;
 Gospod Boga prosimo,
 Da mu prijeten bo;
 Da bode mu v češčenje
 V zahvalo ino čast:
 Nam vernikom v življenje
 In sveti cerkvi v rast.

Sveto.

Svet, svet, svet, Bog nebeški!
 Oblast imaš črez vse;

Ves svet, ves rod človeški
 Ti hvalo, čast dajé.
 Naj vedno hvaljen bode
 Češčen in povikšan,
 Odrešit vse narode
 Nam iz nebes poslan!

Vse cerkve poglavarja
 Se spomni, o Gospod!
 Tud škofa in cesarja,
 Ohrani jih povsod.
 Ti vodi vse kristjane,
 Ti naših duš pastir,
 Da bodo Tebi vdane,
 Jim daj nebeški mir.

Po povzdigovanji.

O angeljci! hitite
 In pridite 'z nebes!
 In z nam' svet Kruh molite
 Ni več kruh, Bog je res.
 Počutkom seer telesa
 Je Jezus tukaj skrit;
 Da b' skoraj šli v nebesa
 Ga gledat in častit!

Ti, Jezus, se usmili
 Duš bratov in sestric,
 Da bodo mir dobili
 Odreši jih iz vic.

Da gremo k teb' prebivat
 Nam grešnikom tud' daj,
 Nebeško luč vživat
 S svetniki vekomaj.

Naš duh, o Bog, ti poje:
 Češčen bod' Oče Ti!
 Kraljestvo pridi tvoje;
 Naj se, kar češ, zgodi!
 Daj nam naš krub, jed zdravo;
 Dolgé odpusti nam,
 Ne vpelji nas v skušnjava;
 Otmi sovražnikom.

Jagnje božje.

Moj Jezus, tebe vžiti
 Iz srca jaz želim,
 Nevreden k tebi priti,
 Ker tol'kokrat grešim.
 Očisti dušo mojo,
 Slabosti njene veš;
 Mi skaži milost svojo,
 Da v revno srce greš.

O Jezus, k meni pridi,
 Preženi grehov noč,
 Da duša moja vidi
 Ljubezni tvoje moč.
 Ostani vedno v meni,
 Da slab'ga me živiš,

Z menoj se trdno skleni,
Me srečnega storiš.

Konec.

Naj teb', o Bog, dopade
Dar sveti dokončan,
Izvir nebeške gnade
Nam bodi slednji dan;
Mrtvim in živim sprava
Za grehe njih naj bo;
Naj nam bo vsem zastava
Da pridemo v nebo.

Oče naš.

Očeta ino Sina,
In Duha svetega,
Častitega imena
Častimo mi Boga.
Molitva ta je sveta,
S katero je učil
Kristus častit' očeta,
In jo nam naročil.

Oče naš, ki si v nebesih,
Kraljuješ vekomaj;
Na duši in telesi
Ti nam svoj žegen daj.

Vsel' bodi posvečeno
 Tvoje sveto ime,
 Svetejše ni nobeno,
 Kakor to tvoje je.

Tvoje kraljestvo pridi
 Po naši smrti k nam;
 Tvoja volja se 'zidi
 Na zemlji kakor tam.
 Daj nam vsakdanj'ga kruha
 Za dušo in telo;
 Pošlji nam svet'ga Duha,
 Da nam ga žegnal bo.

Odpusti, mi želimo,
 Vse naše grehe nam,
 Kakor mi odpustimo
 Vsem svojim dolžnikom.
 Ne peljaj nas v skušnjavao,
 In zlega reši nas,
 Daj ti nam misel pravo,
 Te ljubiti vsak čas.

Sv. križev pot.

Oh, pridite stvari!
 Kaj, glejte, se godi!
 On, ki nas vse živi,
 Strašno za nas trpi.

1.

Razbičan, zapljuvan,
 In kronan, zasram'van;
 Pred sodbo je peljan,
 Nedolžen v smrt izdan!

2.

Lej, križ mu naložé
 Na ranjene ramé,
 Oh Jagnje božje gré,
 In nese vse dolgé!

3.

Opešal je v močeh,
 Podre ga križ, naš greh,
 Vtopljen v sveta dolgeh,
 Leži potrt na tléh.

4.

Oh, žalosten spomin!
 Ko sreča mater Sin,
 Ji gre meč bolečin!
 Do srca globočin!

5.

Omagal Jezus je
 Od teže križeve;
 O Simon, prosim te,
 Ne brani križa se!

6.

S prtom Veronika
 Obriše Jezusa;
 Spomin zato ji da
 Trpljenja britkega.

7.

Slabosti ves prevzet
 Pod križem pade spet;
 O jenjaj, grešni svet,
 Ponavljat' greh preklet!

8.

Usmiljene žene,
 Ne jokajte za me;
 Točite za-se le
 Spokornih src solzé!

9.

Oh, Jezus omedli,
 Pod križem spet leži;
 Naj vendar se vzbudi,
 Kdor še v pregrehah spi.

10.

Ko pride na goro,
 Ga slečejo grdo,
 Pijačo mu dajo
 Ostudno in grenko.

11.

Na križ ga položé,
Razpno roké, nogé,
Žreblji mu zdaj nové
Še rane naredé.

12.

Na križu tam visi,
Oh, sveta teče kri!
Za grehe vseh ljudi
'Zveličar smrt stori.

13.

Marija, k' teb' hitim,
Tvoj'ga Sinu častim,
Z vama, dokler živim,
Rad jokam in trpim.

14.

Za naš greh mrtvega
Molimo Jezusa,
In položimo ga
V grob svojega srca.

*
* *

O Jezus, hvala zdaj
Ti bodi in vselaj;
S smrtjo nam svojo daj,
Te ljubit' vekomaj.

Prva adventna.

Marija bod' češčena,
 Danica juterna!
 Prelepo razsvetljena
 Mati Izveličarja,
 Brez vsega madeža,
 Ti bodeš porodila
 Nam Sina božjega.

Od Boga vse modrosti
 Velik angelj je poslan;
 K Mariji z visokosti,
 Gabriel imen'van.
 On tako govori:
 „Češčena si Marija,
 Milosti polna si“.

Marija zastopila
 Njá govorjenja ni;
 Zato ga je prosila,
 Naj ji odgovori.
 „Marija se ne boj!
 Blažena med ženami,
 Svet duh je ženin tvoj!“

„Bog hoče, da rodila
 Boš Sina božjega,
 Zato tud' imen'vala
 Boš njega Jezusa.

Sin bo najvišega;
 Na tronu bo kraljeval
 Očeta Davida.“

Kak se bo to zgodilo,
 Ker ne poznam moža?
 „Vse bo se dopolnilo,
 (Angelj odgovor da,)
 Obsenčil tebe bo
 Svet' Duh, da porodilo
 Deviško bo telo.

Tud' sveta Elizabeta
 Postala noseča;
 Ki prej je mnoga leta
 Nerodovitna b'la,
 Mogoče je Bogu vse:
 Vse to se bo spolnilo,
 Kar on obljubil je“.

Na to Marija rekla:
 Naj meni se zgodi,
 Gospodova sem dekla,
 Kar on z menoj stori!
 Veselo spet nazaj
 Se angelj je povrnil
 In zletel v sveti raj.

Bog h'tel je tak imeti,
 Da prišel je na svet

Bog Sin za nas trpeti
 In tud' za nas umret;
 Marijino telo
 Je sebi on izvolil,
 In postal je meso.

Teb' Božja porodnica,
 Prečist deviški cvet,
 Tebi, devic devica,
 To pesem čemo pet'!
 Vsi pros'mo te lepo,
 Pomagaj nam po smrti
 V hišo Očetovo!

Druga adventna.

(Iz nemškega.)

Vi, oblaki, ga rosite!
 Ali zemlja naj ga da!
 Ve nebesa ga pošljite
 Skor Zveličarja sveta!
 Milo so ljudje zdih'vali,
 V greh in temi ječali;
 Bog je bil zemljo preklel,
 Greh nebo človeku vzal.

Oče se nebeški usmili,
 Vidi toljko bolečin;
 Da bi se ljudje rešili,
 Se ponudi božji Sin:

Devico Gabriel pozdravi
 In Marija čista pravi:
 Glej pokorno je srcé,
 Kar Gospod mi zapové.

Zgodba sveta in vesela!
 Nam odklepa vsem nebo:
 Glej, Devica je spočela,
 In Beseda je meso!
 Pred Gospoda pokleknimo,
 Njega milost zahvalimo.
 Blagor tebi, grešni svet!
 Jezus pride greh odvzet.

Bratje! dosti je že spanja,
 Glas nebeški kliče nas.
 Den se bliža; noč odganja,
 Zdaj prihaja srečni čas.
 Odvrzimo vso hudobo,
 Oblecimo pa svetlobo.
 Da preide grehov noč,
 In nas vodi božja moč.

Več ne živimo pregrešno,
 Svet apostol nas uči;
 Ne nečisto, ne požrešno,
 Nevošljivost naj beži;
 Naj se vsak pred njim poniža,
 Čegar prihod se nam bliža,
 Da bo s čistim srcem vsak
 Le Izveličarju enak.

O Izveličar pridi skorej,
 Da se spolni, kar želim,
 In prinesi moč od zgorej,
 Da se čisto spokorim;
 Ti prinesi mir nebeški,
 Da ga vživa duh človeški;
 Daj, da pridem sodnji dan
 Med ovce na desno stran!

Božična.

Kaj zarija rumena
 Blišči o polnoči?
 Višina vsa ognjena,
 Kaj neki se godi?
 Odprla so nebesa
 Se polna milosti,
 Iz božjega očesa
 Ljubezni žar gori.

Sin božji preseljuje
 Na zemljo se z nebes,
 Višina mu daruje
 Zato veselja kres,
 S kipečimi plameni
 Glasovi se združé,
 Glasovi premiljeni
 'Z ust angeljskih doné.

Bod' slava na višini
 Stvarniku večnemu,
 Vam pa, zemeljski sini,
 Se odpri vir miru.
 Naj sreča se razširja
 Črez zemljo solznato,
 Radosti strune vbira
 Naj srce skleneno.

Zveličar nam je rojen,
 Oklep raztrgan je,
 Sovražnik že obsojen,
 Oprosteno srce.
 Raduje se višava,
 Ker vživa novo moč
 Raduj se tud' nižava,
 Ker 'zginja temna noč.

Tam v blevu mirno bije
 Preblaženo srce.
 'Z njá plam rdeči sije,
 Cel svet objeti će.
 Ta plam ljubezni mile,
 Zveličarja je žar,
 Src če ledene sile
 Raztalit' za vsikdar.

Trpljenje Jezusovo.

Daj mi, Jezus, da žalujem,
 Smrt, trpljenje objokujem,

Ki si ga, Jagnje, ti prestal,
 Grehe izbrisal, milost dal.
 Jezus, daj, da tvoje rane,
 Nas presunejo kristjane,
 To trpljenje prebritko
 Nam pomoč naj v smrti bo.

Nas odrešit, smrt si izvolil,
 Pred Očetom trikrat molil,
 Si krvavi pot potil,
 Kelh trpljenja čisto izpil:
 Jezus, daj i. t. d.

Tolovaji te obdali,
 Te zvezali in peljali,
 Vklenoli so ti roké,
 Ktere celi svet držé.
 Jezus, daj i. t. d.

Trinogi so te sodili,
 Križaj ga! hudobni vpili,
 Tepli, bili, da se kri,
 Iz bolečih ran cedi.
 Jezus, daj i. t. d.

Trnje bôde čelo tvoje,
 Za velike grehe moje,
 Tebi Jezus, kralj sveta!
 Žeslo, trst se v roke da!
 Jezus, daj i. t. d.

Oh! na križ so te razpeli,
 In na križu te še kleli!
 Oh, za nas si tolk' trpel!
 In za naše grehe umrl.
 Jezus, daj i. t. d.

Naši grehi so te izdali,
 Tebe Jezus zasram'vali;
 Za naš greh tepen si bil,
 In na križu kri prelil.
 Jezus, daj i. t. d.

Daj nam tebe le iskati,
 Svoje grehe objok'vati,
 Da se tvoja rešnja kri
 Kdaj nad nami ne izgubi.
 Jezus daj i. t. d.

Velikonočna.

(Iz nemškega.)

Zveličar gre iz groba,
 Ob moč je smrt, trohnoba!
 Velikonočno jagnje bil,
 Je za me drago kri prelil.
 Aleluja!

Otet je človek, rešen!
 In v brezdno satan trešen!

Smrt nima svoj'ga žêla več!
 Odprt je grob in kamen preč,
 Aleluja!

Odrešil je očete
 Veliko časa vjete;
 Častit pelje jih s sebo
 V zaprto z grehom prej nebo!
 Aleluja!

O kak se svet'jo rane
 Neusmiljeno mu dane!
 Veselje angeljsko vrši,
 Da smrt je mrtva, nas uči.
 Aleluja!

Je trdna naša vera,
 Resnica jo podpera:
 Zveličar je od smrti vstal;
 Tud' nas ne bode grob končal.
 Aleluja!

Le kratka noč bo v grobi,
 Ker angelj kmal' zatrobi;
 Telo tud' potlej popeljá
 Zveličar v raj, in smrt nehá.
 Aleluja!

Dopolnit naše želje,
 Pripraviti nam veselje,
 Greš ti, Zveličar, pred menoj,
 Prišel bom, upam, za teboj.
 Aleluja!

Življenje ponoviti,
 Tako v nebo daj priti,
 Kdar pri Očetu ti sediš,
 In vsem pravičnim dar deliš.
 Aleluja!

Pred sodbo bom postavljen,
 Po svatovsko napravljen,
 Z krvjo bom Jagnjeta opran,
 Med tvoje svate svat odbran.
 Aleluja!

Aleluja! Aleluja!
 Aleluja! Aleluja!
 Po tvoje, Jezus, bratom brat.
 Daj tudi nam od smrti vstat',
 Aleluja!

Križev teden.

(Iz nemškega.)

Bog, ki grešnike kaznjuješ,
 In pravične 'zveseljuješ,
 V nebu ti nad nam' živiš
 Žugaš, tepeš in krotiš.

Sliši nas, stvari uboge,
 Odvrni nam vse nadloge,
 Zdrave, v miru nas ohran',
 Daj nam kruha vsaki dan!

Slednji den nas iz dobrote
 Preskrbuješ revne s'rote;
 Si mogočen gospodar,
 In skrbiš za vsako stvar.
 Sliši nas, i. t. d.

Ti daješ stvarèm živeti,
 Da gre dež, in solnce sveti,
 Da polje lépo cvetè,
 Žito upanje dajé.
 Sliši nas, i. t. d.

Če živali nam škodljive
 Pridejo na vrt, na njive,
 Tvoja volja je tako,
 Služimo si z grehom to.
 Sliši nas, i. t. d.

Če od neba le dežuje,
 Da nam živež potonuje,
 Pride to iz tvojih rok,
 Zavolj spačenih otrok.
 Sliši nas, i. t. d.

Če poleti za vročino
 Vzeme toča nam poljnino,
 Da zelenja videt' ni,
 Smo pregrešili sami,
 Sliši nas, i. t. d.

Če gromi, se križem bliska,
 Da se vsak ostrašen stiska,
 Grešnik tvojo moč spozna,
 V svojih grehah trepeta.
 Sliši nas, i. t. d.

Svojo moč prav pokazati,
 Hotel si Egiptu dati
 Rodovitnost sedem let,
 Ino sedem lakot spet.
 Sliši nas, i. t. d.

Izraelce si posvaril,
 Z dolgo sušo jih udaril,
 Ko je Ahab njih kralj bil,
 Dež tri leta ni rosil.
 Sliši nas, i. t. d.

Je nebo zaprto bilo,
 Polje ni dežja dobilo,
 Izrael je malik'val
 Ti pa, Bog! ga obiskal.
 Sliši nas, i. t. d.

Pa Elija si ohranil,
 Čudno lakoti ubranil,
 K' je zatirala strašno
 Celo Judovsko zemljo.
 Sliši nas, i. t. d.

Ker se ljudstvo spreobrne,
 Šibo tvojo si odvrne,

Ko Elija pros' za nje,
 Kmalu dost' dežja dobé.
 Sliši nas, i. t. d.

O Bog, tudi nas se usmili!
 Ki smo te močno žalili,
 Kadar bodeš tepel nas,
 Prošnje vsliši tisti čas.
 Sliši nas, i. t. d.

Tebi v voljo se č'mo vdati,
 Svoje polje obdel'vati,
 Ti odpri roko, Gospod!
 In napolni nas dobrot.
 Sliši nas, stvari uboge,
 Odvrni nam vse nadloge,
 Zdrave, v miru nas ohran',
 Daj nam kruha vsaki dan.

Pred sv. Rešnj. Telesom.

(Iz nemškega.)

Pridi molit, o kristjan!
 Od ljubezni svete vžgan,
 Kjer je Jezus v zakramentu
 Iz ljubezni dan.

Tukaj so svete reči:
 Jezusa Telo in Kri;
 Duša, ktera njega vživa,
 Se ne pogubi.

Bod' češčen Odrešenik
 V vseh nadlogah pomočnik,
 Svojim vernim, tebi zvestim,
 Varh in učenik.

Posvečuj nas ti zares,
 Čudapolni kruh z nebes!
 Otmi nas vseh nevarnosti
 Duš ino teles.

Spokorjenja daj solzé,
 Grehov zbriši nam dolgé;
 Vera, upanje, ljubezen
 V srcih naj živé.

Kedar umrje pa telo,
 Vzemi dušo ti v nebo,
 Da se bomo veselili
 Vekomaj s tebo.

Jezus.

(Sv. Bernarda.)

O Jezus, o sladek spomin!
 Veselje srčnih globočin,
 Črez med pa in slaščice vse
 Pričjočnost njega sladka je.

Ni moč zapeti lepšega,
 Ne slišati prijetnejš'ga;
 Sladkejše misli tudi ni,
 Kot Jezus, rešnik vseh ljudi.

Spokornim Jezus upanje,
 Si usmiljen njim, ki pros'jo te;
 Kak dober tem, k' te iščejo!
 Oh, kaj še tem, k' te najdejo.

Naš jezik je ne dopove,
 Tud' črka ne, sladkosti te;
 Le kdor si skusi, ve in zna,
 Kaj je ljubiti Jezusa.

O Jezus, vernih src sladkost!
 Živ vir, in pameti svetlost!
 Napolniš z radostjo srce,
 Presežeš vseh ljudi želje.

Lepota, Jezus, angeljska!
 V ušesih pesem miljena,
 Po ustih si prečuden med,
 In v srcih si nebeška jed.

Še lačni so, ki te jedó,
 Še žeja jih, ki te pijó;
 Si ne žele nič ljubšega,
 Ko tebe mil'ga Jezusa.

O Jezus sladki, moje vse!
 Ti moje duše upanje!
 Te iščejo solzne oči,
 Moj duh po tebi hrepeni.

Ostani, o Gospod, pri nas,
 Črez nas razsvetli svoj obraz:
 Preženi nam duha temo,
 In nas napolni z milostjo.

O mili Jezus, čutim naj
 Močno ljubezen tvojo zdaj;
 Pripelji me v nebeško slast,
 V obličje gledat tvojo čast.

Veselje bodi, Jezus, nam,
 Ki boš plačilo naše tam;
 Ti bodi naše slave vir,
 Zveličanje, nebeški mir.

Hrepenenje po Jezusu.

O kam Gospod,
 Gre Tvoja pot!
 Kam stopnje Te peljajo?
 Se že mrači,
 Se den temni
 In zvezde že migljajo.

Zveličar moj!
 Pri men' obstoj,
 Te čem pod streho vzeti;
 Res hišica
 Je s'rotica,
 Pa željna Te sprejeti.

Straši me noč,
 Sovražna moč,
 Gospod pri men' ostani!
 Kjer Ti stojiš,
 Noč razsvetliš,
 Strahovi so pregnani.

Vkup bodeva
 Večerjala,
 O sreča neizrečena!
 Živ kruh mi bo
 Tvoje Telo;
 Men' duša oživljena.

Pri men' obstoj
 Preljubi moj!
 Ki v lilijah prebivaš,
 S cveticami
 Postéljem Ti
 Srcé, da v njem prebivaš.

Marijine.

I. Češčena si Marija.

Ko v jasnem pasu primiglja
 Že zvezda nam daničica;
 Se čuje milo že zvonjenje,
 Mariji v čast in počeščenje;
 In zlato zarjo vse časti:
 „Češčena si Marija ti!“

Ko više sije solnčice,
 Vzdiguje se, na poldne gre,
 Se čuje zopet nam zvonjenje
 Mariji v čast in počeščenje;
 Črez hrib in plan se oglasi:
 „Češčena si Marija ti!“

In kedar solnčice ljubo
 Nam za goro žari slovo;
 Se glasno čuje še zvonjenje,
 Mariji v čast in počeščenje;
 V večernem hladu se glasi:
 „Češčena si Marija ti!“

„Češčena si Marija ti!“
 Naj se glasi do kraja dni;
 Naj vedno čuje se zvonjenje
 Mariji v čast in počeščenje:
 Nebo in zemlja naj se glasi:
 „Češčena si Marija ti!“

II. Marijina čast.

Lepa si lepa roža Marija,
Tebe časti vsa nebeška družina ;
Angeljci lepo pojejo,
Tebe, Marija, hvalijo.

Z nebes je pogledal Oče nebeški,
Videl na zemlji' zgubljene otroke:
Poslal Marijo na ta svet,
Nam je dobila milost spet.

Kar nam je Eva izgubila,
Nam je Marija zadobila :
Nam je rodila Jezusa,
Ljubega Zveličarja.

Marija, nas vodi po pravej poti,
Da nas nobena skušnjava ne zmoti,
Da nas skušnjava ne prehití,
Da nas sovražnik ne dobi.

Kedar pa bodemo mogli umreti,
Daj nam Marija vredno sprejeti,
Rešivno Telo Jezusa,
Našega Zveličarja.

Zdaj pa hočemo to pesem skleniti,
Tebe, Marija, prav lepo prositi :
Ko bomo držali v rokah luč,
Pridi Marija, na pomoč.

III. Ljubezen do Marije.

Veš o Marija!
 Moje veselje? — Veš moje želje?
 Ljubil bi te. — Zmiraj pri tebi
 Hotel bi stati; — Ljubljena mati.
 Ne zvrzi me, ne!

Kaj pa ti hočeš,
 Moja kraljica, — Sladka devica,
 Da ti podam? — Drugega nimam,
 Prosim pohlevno. — Vzem' srce revno,
 Rad ti ga dam.

Pa ti, kraljica,
 Si ga že vzela — In si ga vnela,
 Za-te gori. — Mati preblaga!
 Ti ga ohrani, — Hudemu ubrani,
 Reši ga ti!

IV.

Tebi Marija, o Mati premila!
 Rad bi jaz pesmico nevo zapel;
 Rad bi razlil ti vsa srčna čutila,
 Revše ne vem le, kako bi začel?
 Veš, o Marija, kako čem začeti?
 Sel bom na griček in tam bom začel:
 „Slava Mariji, oj slava prelepi!“
 Tak, o Marija, bom tebi zapel.

Klical bom tamkaj na griči krog sebe,
 Klical bom brate, naj z mano pojó ;
 Klical bom sestre, naj slavijo Tebe,
 Mladi in stari naj slavo ženó.
 Divje zverine naj tebe častijo,
 Voda po jarku naj tebi šumlja,
 Tički preljubi naj ti žvrgolijo,
 Vetere po gozdu naj tebi pihlja.

Hribje, planine, gorice, doline,
 Travniki, logi, široko poljé,
 Gozdi, ravnine in strme meljine,
 Vsi naj te z mano, o Mati! časté.
 Naj se razlega po silni daljavi,
 Naj se odmeva in vedno glasi,
 Krog in okrog po zračni višavi
 „Slava Mariji!“ naj večno doni.

V. Salve Regina.

Češčena bodi, o kraljica:
 Nebes in zemlje ti gospa!
 Mogočna usmiljena Devica,
 Vsa čista in brez madeža!
 Marija, k tebi uboge reve,
 Mi zapuščeni vpijemo,
 Objokani otroci Eve
 V dolini solz vzdihujemo.

Češčena bodi presvéta Mati,
 O Mati božje milosti!

Tako te smemo imen'vati
 Ker porodnica Božja si.
 Marija, k tebi i. td.

Češčena — naše bod' življenje!
 Življenje počastimo te,
 Častito tebi to češčenje,
 Ko mater' Jezusovi, gre.
 Marija, k tebi i. t. d.

Češčena bodi brez števila
 Velikrat naša ti sladkost!
 Češčena pomočnica mila
 In upanje v naši slabost!
 Marija, k tebi i. t. d.

Oči prijazno v nas obrni,
 O Sladka in Dobrotljiva!
 Prihodnje zlege nam odvrni,
 Po smrt' pokaž' nam Jezusa!
 Marija, k tebi i. t. d.

Hvalna pesem.

Tebe Bog vsi hvalimo,
 Kot Gospoda te častimo,
 Tvojo moč spoznavamo,
 Vsi po njej smo in živimo:
 Vse, kar vstvaril si, kriči:
 „Večni! ti naš Oče si.“

Vse kar nebo v sebi 'ma,
 Angelji in Kerubimi,
 Oblastnikov vojska vsa,
 Vse Moči in Serafimi:
 Vse, vse poje na ves glas
 Tvojo hvalo vsaki čas.

Trikrat svet Bog Sabaot,
 Bog neskončne si oblasti,
 Celega sveta Gospod,
 Vse je polno tvoje časti;
 Zemlja, morje in nebo
 Je od nje napolnjeno.

Tebe vsi apostoli,
 Marterniki in preroki
 Hvalijo, da njihov si
 Mojster in Gospod visoki,
 K'teri jih napolnil si
 Z duhom svoje svetosti.

Oče tebi večnemu,
 Tvojemu edin'mu Sinu,
 Tudi Duhu svetemu,
 Tri osebe, Bog edini!
 Po vsem svetu cerkva vsa
 Dolžno čast in hvalo da,

Sin Očeta večnega,
 Kristus, kralj nebeške časti!
 Prišel rešit grešnika
 Iz hudičeve oblasti,

Si 'z Device meso vzal,
Bog in človek biti h'tel.

Nebo ni zaprto več,
Krščenikom v pravi veri:
Strl si britke smrti meč,
In odprl nebeške dveri;
Na desnici tam sediš,
Dokler k sodbi ne vzbudiš.

Tebe zato prosimo,
Mi s tvojo krvjo oprani,
Kteri k tvoji službi smo
'Z tvoje milosti izbrani;
Med svetnike v sveti raj
Nam po smrti priti daj.

Ljudstvu svojemu, Gospod!
Ktero tvoja je erbija,
K 'zveličanju kaži pot;
Da peklenska hudobija
Nam ne škodi, žegnaj nas
Tu in tam na večni čas.

Vsaki den želimo mi,
Tebe vel'ki Bog častiti,
In v imenu tvojem vsi,
Kar potrebno je, prositi,
Da brez vsega greha bo
Vsako delo storjeno.

Usmili Bog! oh usmili se
 Črez sirote nas uboge,
 Upamo, Gospod na te,
 Da od nas boš vzal nadloge;
 Tako nas usmili se,
 Kakor upamo na te.

Amen.



KAZALO.

Tomaža Kempčana HOJA ZA KRISTUSOM

v

čveterih knjigah

Prva knjiga.

Opominjevanja koristna za duhovsko življenje.

Poglavje.	Stran.
I. Kristusa nasledujmo, in vse posvetne nečimernosti zaničujmo	1
II. Ponižno moramo misliti o samem sebi	3
III. O nauku resnice	5
IV. O previdnosti v dejanji	8
V. O branji svetih knjig	9
VI. O napačnem poželenji	10
VII. Varujmo se praznega zaupanja in prevzetnosti	11
VIII. Varujmo se prevelike prijaznosti	12
IX. O pokorščini in podložnosti	13
X. Varuj se nepotrebne govorenja	14
XI. O dosegu miru in prizadevanji, v dobrem napredovati	16
XII. O koristi nadlog	18
XIII. Skušnjave moramo premagati	19
XIV. Ogibajmo se predrzne sodbe	23

Poglavje.	Stran.
XV. O delih ljubezni	24
XVI. Kako naj prenašamo drugih slabosti	25
XVII. O samostanskem življenji	27
XVIII. Izgledi svetih očakov	28
XIX. Življenja in opravila pobožnega meniha	31
XX. Ljubi samoto in molčanje	34
XXI. O kesanji srca	39
XXII. O premišljevanji revščine človeške	41
XXIII. O premišljevanji smrti	43
XXIV. O sodbi in kazni grešnikov	49
XXV. O gorečem poboljšanju vsega življenja	55

Druga knjiga.

Opominjevanja k znotranjemu življenju.

Poglavje.	Stran.
I. O življenji znotranjega človeka	59
II. O ponižnem dovršenju	63
III. O mirnem človeku	64
IV. O čistem srcu in priprostem namenu	66
V. Kako moramo sami sebe premišljevati	68
VI. O veselji mirne vesti	69
VII. Kako moramo Jezusa čez vse ljubiti	71
VIII. O posebni prijaznosti z Jezusom	73
IX. O pomanjkanji, vsakega tolažila	76
X. O hvaležnosti za milost božjo	80
XI. O majhnem številu prijateljev križa Jezusovega	82
XII. O kraljevem potu svetega križa	85

Tretja knjiga.

O znotranji tolažbi.

Poglavje.	Stran.
I. Kako Kristus znotraj govori verni duši	92
II. Ponižne želje znotranje božje govorenje slišati	94

Poglavje.	Stran.
III. Ponižno poslušajmo in visoko cenimo besedo božjo	96
IV. V resnici in ponižnosti moramo pred Bogom živeti	99
V. O prečudežni moči božje ljubezni	101
VI. Kako se prava ljubezen razodeva	105
VII. Ponižno skrivaj milost božjo	108
VIII. Malo vredni smo pred božjimi očmi	111
IX. Vsi naši nameni in dejanja naj se obračajo k Bogu	112
X. Svet zaničevati in Bogu služiti je sladko	114
XI. Želje svojega srca skušaj in vladaj skrbno	117
XII. Potrpežljivosti se uči, poželenju se ne udaj	119
XIII. Jezus, izgled pokorščine in ponižnosti	120
XIV. Premišljuj skrivne sodbe božje	122
XV. Kako se moraš vesti v svojih željah	124
XVI. Pravo tolažbo le v Bogu išči	126
XVII. Vso skrb Bogu izroči	127
XVIII. Vse nadloge mirno prenašaj po izgledu Jezusa Kristusa	129
XIX. Krivico prenašaj, — znamenja prave potrpežljivosti premisli	131
XX. Spoznaj lastno slabost in reve zemeljskega življenja	133
XXI. Le v Bogu išči počitka	135
XXII. O premišljevanji mnogoterih dobrot božjih	139
XXIII. Čveterere reči, brez katerih notranjega miru ne zadobiš	141
XXIV. Kako drugi živé, nikar ne poprašuj	144
XXV. Kako se stanoviten mir srca zadobi in življenje poboljša	145
XXVI. Imenitnost proste duše, in kako se zadobi	147
XXVII. Lastna ljubezen večni dobroti najbolj nasprotuje	149

Poglavje.	Stran.
XXVIII. Zoper jezike opravljujev	151
XXIX. Kako moraš v britkosti Boga na pomoč klicati in častiti	152
XXX. Boga za pomoč prosi in zvesto pričakuj njegovo milost	153
XXXI. Zapusti vse stvari, da najdeš Stvarnika	156
XXXII. Zatajaj se in kroti hudo poželenje	159
XXXIII. O nestanovitnosti srca in vednem namenu k Bogu	161
XXXIV. Ljubi Boga in bode ti najljubši	162
XXXV. Dokler boš živel, ne boš brez skušnjav	164
XXXVI. Zoper krive sodbe	166
XXXVII. Vsega se Bogu izroči, da zadobiš prostost srca	168
XXXVIII. Zunanje reči dobro vladaaj, in v nevarnosti k Bogu pribeži	169
XXXIX. Ne preobloži se z opravili	171
XL. Sam iz sebe nimaš nič dobrega	172
XLI. Zaničuj vso posvetno čast	173
XLII. Pravega miru pri ljudeh ne išči	174
XLIII. O nečimerni in posvetni učenosti	175
XLIV. Nikdar si časnih reči preveč k srcu ne ženi	177
XLV. Ne verjemi vsakemu človeku	178
XLVI. Kedar te ljudje opravljajo in hudo o tebi govoré, na Boga zaupaj	181
XLVII. Kar je težavnega, prenašaj z avoljo večnega življenja	184
XLVIII. Den večnosti in britkosti tega življenja	186
XLIX. Hrepeni po večnem življenji	190
L. V žalosti se izroči v božjo voljo	193
LI. Majhna dela opravljaj, če velikih ne zamoreš	197
LII. Spoznaj, da si vrednejši tepen biti, kakor tolažen	198
LIII. V srca, svetu udana, Bog milosti svoje ne vliya	201

Poglavje.	Stran.
LIV. Nagibi nature in milosti so si nasprotni	203
LV. O spridenosti nature in moči milosti božje	207
LVI. Zatajevati moramo sami sebe in Kristususa posnemati s križem	210
LVII. Ne bodi preveč pobit, kedar si v kake napake zabredel	213
LVIII. Ne preiskujmo preglobokih reči in skrivnih sodeb božjih	215
LIX. Stavi vse svoje zaupanje le v Boga	220

Četrta knjiga.

O zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

Pobožen opomin k sv. obhajilu.

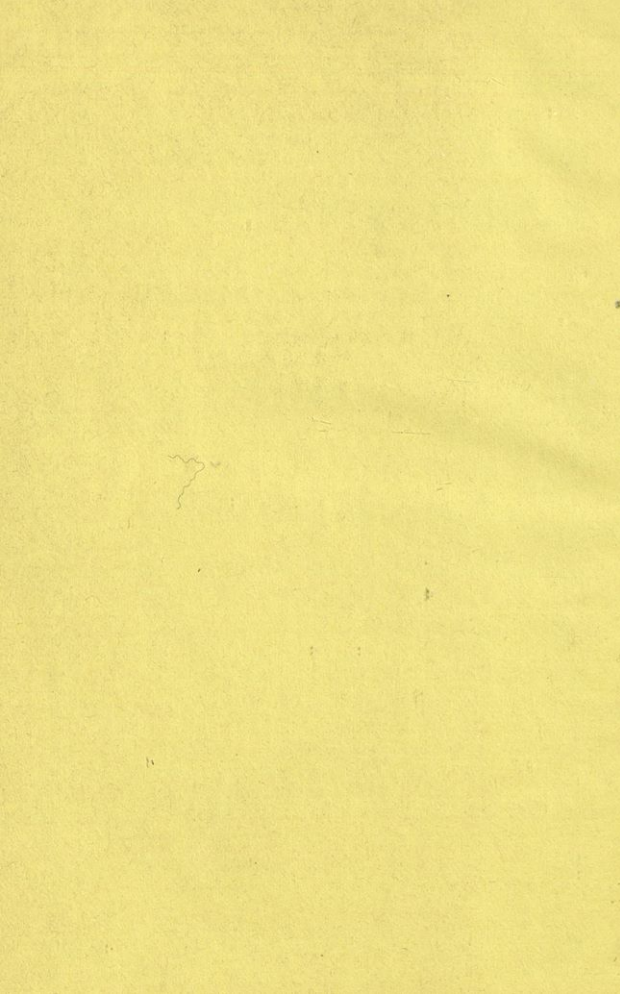
I. S koliko spoštljivostjo se ima Jezus Kristus sprejemati	224
II. Neizmerna dobrotljivost in ljubezen božja v zakramentu	230
III. O koristi pogostega obhajila	233
IV. Veliko milosti zadobi, kdor sveto obhajilo vredno prejme	236
V. Kolika je vrednost zakramenta in mešniškega stanu.	239
VI. Kako se naj pripravljam za sveto obhajilo	242
VII. Izprašuj svojo vest in skleni se poboljšati	242
VIII. Jezus Kristus je na križu samega sebe daroval, daruj tudi ti sam sebe	245
IX. Sebe in vse, kar je tvojega, daruj Bogu in za vse moli	247
X. Ne opuščaj lehkomiselnosti svetega obhajila	249
XI. Sveto Rešnje Telo in pa sveto pismo sta verni duši najbolj potrebna	253
XII. Zvesto se pripravljaj za sveto obhajilo	257

Poglavje.	Stran.
Lavretanske litanije	354
Litanije najsvetejšega imena Jezusovega	361
Sveti križev pot	366
Opomini in molitve za bolnike	387
Različne molitve, ki se bolnikom molijo	395
Molitve, ki se bolniku molijo, kedar se zdi, da se smrt bliža	396
Molitve k Jezusovemu srcu	406
Zdihljeji ljubezni k svetemu srcu Jezusovimu	409

Pesmi.

Mešne pesmi	411
Oče naš	414
Sv. križev pot	415
Prva adventna (Marija bod' češčena)	416
Druga adventna (Vi oblaki ga rosite)	420
Božična	424
Trpljenje Jezusovo	425
Velikonočna	427
Križev teden	429
Pred sv. rešnjim Telesom	432
Jezusovega sladkega imena	432
Hrepenenje po Jezusu	435
Marijine pesmi	437
Hvalna pesem	441





1888. P. Sajeric Alojznikom [VIII. p. 525.
Alex, idr.] duhovne naje. Jarz
pa 1 krat zvečer ob 1/28. + 2 krat
v jutro ob 10. bral iz te knjige.

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

222427